

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İlköğretim Okulu
DERS
PROGRAMLARI

00)2

Georg-Eckert-Institut BS78

1 046 011 X

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İLKÖĞRETİM OKULU DERS PROGRAMLARI

2. SINIF

Millî Eğitim Basımevi — İstanbul 2000

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI : 3406
Mevzuat Dizisi : 366

Georg-Eckert-Institut
für internationale
Schulbuchforschung
Braunschweig
-Schulbuchbibliothek-

2006/3145

İLKÖĞRETİM OKULU
DERS PROGRAMLARI
3. SINIF

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığının 25/01/2000 tarih
ve B.08.0.YDB. 0.24.07.00.619-6/417 sayılı yazıları ile ikinci defa
10.000 adet basılmıştır.

TQ
Z-9
(112000)2

İÇİNDEKİLER

Türk Millî Eğitiminin Amaçları	5
İlköğretimin Amaçları	8
İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi	9
Türkçe Programı	11
Yazı Dersi Öğretim Programı	21
Matematik Programı	43
Hayat Bilgisi Programı	123
Resim-İş Programı	177
Müzik Programı	195
Beden Eğitimi Programı	217

INDEX

1	Introduction
2	Chapter 1: The History of the United States
3	Chapter 2: The American Revolution
4	Chapter 3: The Early Republic
5	Chapter 4: The Industrial Revolution
6	Chapter 5: The Civil War
7	Chapter 6: Reconstruction
8	Chapter 7: The Gilded Age
9	Chapter 8: The Progressive Era
10	Chapter 9: World War I
11	Chapter 10: The Roaring Twenties
12	Chapter 11: The Great Depression
13	Chapter 12: World War II
14	Chapter 13: The Cold War
15	Chapter 14: The Vietnam War
16	Chapter 15: The 1960s
17	Chapter 16: The 1970s
18	Chapter 17: The 1980s
19	Chapter 18: The 1990s
20	Chapter 19: The 2000s
21	Chapter 20: The 2010s
22	Chapter 21: The 2020s

Copyright © 2023 by [Publisher Name]
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without the prior written permission of the publisher.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Millî Eğitiminin amaçları aşağıda sunulmuştur:

1. Genel Amaçlar

Madde 2.

Türk millî eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgî, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

II. Özel Amaçlar

Madde 3. Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN TEMEL İLKELERİ

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda şöyle belirtilmiştir:

I. Genellik ve Eşitlik

Madde 4: Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

II. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları

Madde 5: Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

III. Yöneltilme

Madde 6: Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

Millî eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konabilir.

Yöneltilmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

IV. Eğitim Hakkı

Madde 7: İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

V. Fırsat ve İmkân Eşitliği

Madde 8: Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır.

Maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.

Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

VI. Süreklilik

Madde 9: Fertlerin genel ve meslekî eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

VII. Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği

Madde 10: Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlâk ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile iş birliği yapılarak Millî Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

VIII. Demokrasi Eğitimi

Madde 11: Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevî değerlere saygı-

nın, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasî ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasî olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

IX. Lâiklik

Madde 12: Türk millî eğitiminde lâiklik esastır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilköğretim okulu ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

X. Bilimsellik

Madde 13: Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.

Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddî ve manevî bakımdan teşvik edilir ve desteklenir.

XI. Plânlılık

Madde 14: Millî eğitimin gelişmesi iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak meslekî ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde plânlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın meslekî eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

XII. Karma Eğitim

Madde 15: Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

XIII. Okul ile Ailenin İş Birliği

Madde 16: Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde katkıda bulunmak için okul ile aile arasında iş birliği sağlanır.

Bu maksatla okullarda okul - aile birlikleri kurulur. Okul - aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

XIV. Her Yerde Eğitim

Madde 17: Millî eğitimin amaçları yalnız resmî ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, iş yerlerinde, ve her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Resmî özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, millî eğitimin amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir.

İLKÖĞRETİMİN AMAÇLARI

İlköğretimin amaç ve görevleri, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, Amaçlar ve Genel Esaslar bölümünde şöyle belirtilmiştir:

Madde 5: İlköğretim kurumlarının amaçları, Türk millî eğitiminin genel amaç ve ilkeleri doğrultusunda;

a. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri istikametinde yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,

b. Öğrenciye, Atatürk ilkelerine ve inkılâplarına, T.C. Anayasasına ve demokrasinin ilkelerine uygun olarak haklarını kullanabilme, görevlerini yapabilme ve sorumluluklarını yüklenbilme bilincini kazandırmak,

c. Öğrencinin millî kültür değerlerini tanimasını, takdir etmesini, çevrede benimsemesini ve kazanmasını sağlamak,

ç. Öğrenciyi toplum içindeki rollerini yapan, başkaları ile iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, iyi ve mutlu bir vatandaş olarak yetiştirmek,

d. Buldukları çevrede yapacakları eğitim, kültür ve sosyal etkinliklerle millî kültürün benimsenmesine ve yayılmasına yardımcı olmak,

e. Öğrenciye fert ve toplum meselelerini tanıma, çözüm arama alışkanlığı kazandırmak,

f. Öğrenciye sağlıklı yaşamak, ailesinin ve toplumun sağlığı ile çevreyi korumak için gereken bilgi ve alışkanlıkları kazandırmak,

g. Öğrencinin el becerisi ile zihnî çalışmasını birleştirerek çok yönlü gelişmesini sağlamak,

h. Öğrencinin araç ve gereç kullanma yoluyla sistemli düşünmesini, çalışma alışkanlığı kazanmasını, estetik duygularının gelişmesini, hayal ve yaratıcılık gücünün artmasını sağlamak,

ı. Öğrencinin meslekî ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayarak, gelecekteki mesleğini seçmesini kolaylaştırmak,

i. Öğrenciye üretici olarak geçimini sağlaması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunması için bir mesleğin ön hazırlığını yaptıracak, mesleğe girişini kolaylaştıracak ve uyumunu sağlayacak davranışları kazandırmak,

j. Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirmelerini, öncelikle enerjiden ve artık malzemeden savurganlığa kaçmadan yararlanmalarını sağlamaktır.

İLKÖĞRETİM OKULU HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERSLER	SINIFLAR							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Türkçe	12	12	12	6	6	5	5	5
Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4
Hayat Bilgisi	5	5	5	-	-	-	-	-
Fen Bilgisi	-	-	-	3	3	3	3	3
Sosyal Bilgiler	-	-	-	3	3	3	3	-
Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi	-	-	-	-	-	-	1	1
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	-	-	-	-	2
Yabancı Dil	-	-	-	2	2	4	4	4
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	-	-	-	2	2	2	2	2
Resim-İş	2	2	2	1	1	1	1	1
Müzik	2	2	2	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	1	1	1
İş Eğitimi	-	-	-	3	3	3	3	3
Trafik ve İlk Yardım Eğitimi	-	-	-	-	-	1	-	1
Bireysel ve Toplu Etkinlikler	3	3	3	-	-	-	-	-
Seçmeli Dersler	-	-	-	3	3	2	2	2
T O P L A M	30	30	30	30	30	30	30	30

AÇIKLAMALAR

1. Rehberlik ve Eğitici Çalışmalar kapsamındaki öğrenci kişilik hizmetleri haftalık ders saatleri dışında yürütülür. Bu görev, haftalık zorunlu ek ders görevi içinde verilir ve ücret ödenir.

2. Türkçenin doğru ve güzel konuşulması için, ihtiyaç duyulması hâlinde; seçmeli derslere ayrılan sürenin tamamı veya bir kısmı Türkçe dersine ilâve olarak ayrılabilir.

3. Okutulan Yabancı Dil dersinin takviyesi amacıyla, seçmeli derslere ayrılan sürenin en fazla iki saati Yabancı Dil dersine ilâve olarak ayrılabilir.

4. Seçmeli derslere ait sürenin tamamının veya bir kısmının Türkçe veya Yabancı Dil derslerinden herhangi birine ayrılması hâlinde bu ders saatleri için ayrı ayrı not takdiri yapılmaz. Takviye edilen dersle birlikte tek notla değerlendirme yapılır.

5. Seçmeli Yabancı Dil dersi altıncı sınıftan itibaren başlar ve haftada iki saat olarak uygulanır. Programın uygulanabilirliği ve devamlılığı bakımından altıncı sınıfta ikinci yabancı dili seçenlerin yedinci ve sekizinci sınıflarda da aynı dersin diğer programlarına devam etmeleri önerilir.

6. Öğretim yılı başında okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak "Seçmeli Dersler Listesi"nden okutulacak seçmeli dersler okul yönetimince belirlenir.

7. Seçmeli derslerden; Drama, İkinci Yabancı Dil, Güzel Konuşma ve Yazma, Yerel El Sanatları programlarının birbirine dayalı ve birbirini tamamlayıcı özellik taşıması nedeniyle sıralı olarak okutulması önerilir. (Örneğin; Güzel Konuşma ve Yazma 2 programının alınması için daha önce Güzel Konuşma ve Yazma 1 programının alınması gerekir.)

8. İlköğretimin ilk üç sınıfındaki bireysel ve toplu etkinlik saatlerinde; öğrencilerin bireysel farklılıkları ve seviye grupları dikkate alınarak kültürel ve eğitici çalışmalar, folklor, müsamere, konser ve müzik; monolog, diyalog, grup tartışmaları; güzel konuşma ve yazma, güzel yazı çalışmaları; sergi düzenleme ve gezi görme; gezi, gözlem ve inceleme; bilmece, bulmaca, atışma, sayışma, şarkı ve türkü söyleme, soru sorma ve cevaplama, bildiklerini düşündüklerini ve duyduklarını anlatma, oyun ve beden eğitimi; TV seyretme, bilgisayar oyunları, bahçe etkinlikleri, koleksiyonculuk, bitki ve çiçek yetiştirme vb. etkinlikler yapılır.

9. Gerektiğinde, uygun ortamlarda, bireysel ve toplu etkinliklerle müzik, drama ve beden eğitimi çalışmaları ortak programlarla yürütülebilir.

10. Bireysel ve toplu etkinlikler notla değerlendirilmez.

11. Seçmeli dersler listesinde yer alan derslerin, ders saatlerinin haftada 1 veya 2 saat olacağı, bu açıklamalar doğrultusunda oluşan şartlara göre okul yönetimince belirlenir.

İLKÖĞRETİM OKULU SEÇMELİ DERSLER LİSTESİ

DERSİN ADI	YIL OLARAK SÜRESİ	HAFTALIK DERS SAATİ
1. Bilgisayar	1-5	1-2
2. Drama	1-3	1-2
3. Güzel Konuşma ve Yazma	1-5	1-2
4. İkinci Yabancı Dil	1-3	1-2
5. Turizm	1-3	1-2
6. Tarım	1-3	1-2
7. Yerel El Sanatları	1-3	1-2

TÜRKÇE PROGRAMI

TÜRKÇE PROGRAMI	
Yazın	Okunması
1. Yazın	1. Okunması
2. Yazın	2. Okunması
3. Yazın	3. Okunması
4. Yazın	4. Okunması
5. Yazın	5. Okunması
6. Yazın	6. Okunması
7. Yazın	7. Okunması
8. Yazın	8. Okunması
9. Yazın	9. Okunması
10. Yazın	10. Okunması
11. Yazın	11. Okunması
12. Yazın	12. Okunması
13. Yazın	13. Okunması
14. Yazın	14. Okunması
15. Yazın	15. Okunması
16. Yazın	16. Okunması
17. Yazın	17. Okunması
18. Yazın	18. Okunması
19. Yazın	19. Okunması
20. Yazın	20. Okunması
21. Yazın	21. Okunması
22. Yazın	22. Okunması
23. Yazın	23. Okunması
24. Yazın	24. Okunması
25. Yazın	25. Okunması
26. Yazın	26. Okunması
27. Yazın	27. Okunması
28. Yazın	28. Okunması
29. Yazın	29. Okunması
30. Yazın	30. Okunması
31. Yazın	31. Okunması
32. Yazın	32. Okunması
33. Yazın	33. Okunması
34. Yazın	34. Okunması
35. Yazın	35. Okunması
36. Yazın	36. Okunması
37. Yazın	37. Okunması
38. Yazın	38. Okunması
39. Yazın	39. Okunması
40. Yazın	40. Okunması
41. Yazın	41. Okunması
42. Yazın	42. Okunması
43. Yazın	43. Okunması
44. Yazın	44. Okunması
45. Yazın	45. Okunması
46. Yazın	46. Okunması
47. Yazın	47. Okunması
48. Yazın	48. Okunması
49. Yazın	49. Okunması
50. Yazın	50. Okunması
51. Yazın	51. Okunması
52. Yazın	52. Okunması
53. Yazın	53. Okunması
54. Yazın	54. Okunması
55. Yazın	55. Okunması
56. Yazın	56. Okunması
57. Yazın	57. Okunması
58. Yazın	58. Okunması
59. Yazın	59. Okunması
60. Yazın	60. Okunması
61. Yazın	61. Okunması
62. Yazın	62. Okunması
63. Yazın	63. Okunması
64. Yazın	64. Okunması
65. Yazın	65. Okunması
66. Yazın	66. Okunması
67. Yazın	67. Okunması
68. Yazın	68. Okunması
69. Yazın	69. Okunması
70. Yazın	70. Okunması
71. Yazın	71. Okunması
72. Yazın	72. Okunması
73. Yazın	73. Okunması
74. Yazın	74. Okunması
75. Yazın	75. Okunması
76. Yazın	76. Okunması
77. Yazın	77. Okunması
78. Yazın	78. Okunması
79. Yazın	79. Okunması
80. Yazın	80. Okunması
81. Yazın	81. Okunması
82. Yazın	82. Okunması
83. Yazın	83. Okunması
84. Yazın	84. Okunması
85. Yazın	85. Okunması
86. Yazın	86. Okunması
87. Yazın	87. Okunması
88. Yazın	88. Okunması
89. Yazın	89. Okunması
90. Yazın	90. Okunması
91. Yazın	91. Okunması
92. Yazın	92. Okunması
93. Yazın	93. Okunması
94. Yazın	94. Okunması
95. Yazın	95. Okunması
96. Yazın	96. Okunması
97. Yazın	97. Okunması
98. Yazın	98. Okunması
99. Yazın	99. Okunması
100. Yazın	100. Okunması

İLKÖĞRETİM OKULLARI TÜRKÇE PROGRAMI

Türkçe Dersi Programı T.T.K.B.'nin 22.09.1981 tarih ve 172 sayılı kararı ile kabul edilmiş; 06.07.1981 tarih ve 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanmıştır.

GENEL AMAÇLAR

İlköğretim okullarında Türkçe öğretiminin amacı, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. Öğrencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlama gücü kazandırmak;
2. Onlara, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını, incelediklerini ve düşündüklerini, tasarladıklarını söz ya da yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak;
3. Öğrencilere Türk dilini sevdirmek, kurallarını sezdirmek; onları, Türkçeyi gelişim süreci içinde bilinçle, özenle ve güvenle kullanmaya yönlendirmek;
4. Onlara, dinleme, okuma alışkanlık ve zevkini kazandırmak; estetik duygularının gelişmesinde yardımcı olmak;
5. Türlü etkinliklerle öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirmek;
6. Onların ulusal duygusunu ve ulusal coşkusunu güçlendirmede kendi payına düşeni yapmak;
7. Sözlü ve yazılı Türk ve dünya kültür ürünleri yoluyla, Türk kültürünü tanıma ve kazanmalarında; Türk yurdunu ve ulusunu, doğayı, hayatı, insanlığı sevmelerinde yardımcı olmak;
8. Onlara bilimsel, eleştireci, doğru, yapıcı ve yaratıcı düşünme yollarını kazandırmada Türkçe dersinin payına düşeni gerçekleştirmek.

AÇIKLAMALAR

1. Türkçe, çocuğun her şeyden önce anlama ve anlatma gücünü geliştirecektir.

En yaygın ve doğal anlaşma aracı konuşmadır. Günlük hayatımızda söylenenleri anlamak, dille ilgili etkinliklerin başında gelir. Ancak, anlamamanın türlü biçimleri vardır. Kuşkusuz, konuştuğumuz kimselerle anlaşmamızı en iyi sağlayan, bize söylenenleri doğru ve eksiksiz anlamamızdır. Doğru anlamak demek; bize aktarılmak istenen bilgi, duygu, düşünce vb.ni, olduğu gibi, bir yanlışlığa yol açmadan ve hiçbir şüpheli nokta kalmayacak biçimde, bütün boyutları ile kavramak demektir.

Bize anlatılmak isteneni, bazen yer yer atlayarak algılarız; böyle durumlarda biz, söyleneni eksik anlamışız demektir. Tam anlamak ise, bir duygu ya da düşünceyi kendi akışı içinde, kopukluklara uğramadan anlamaktır.

İyi bir ana dili eğitimi görmüş kimse, kendisine anlatılmaya çalışılan bir bilgi, duygu ya da düşünceyi, herhangi bir noktayı atlama, sırasını bozmadan, olduğu gibi kavrayabilir, anlayabilir.

Yazılı bir metni böylesine anlamak ise, sözlü anlatılanı anlamaya göre daha karmaşık bir iştir. Çünkü, yazılı metinde önce yazıyı, yazıdaki düğüm noktalarını çözmek gerekir. Bunun içindir ki okullarımızda okumaya, yazılı bir metni anlatmaya büyük önem verilmektedir. Bu, yerinde bir tutum olmakla birlikte günümüzde görsel ve işitsel araçların hızla gelişerek günlük hayatımızda çok etkin bir rol kazanmış olması, dinleyerek, dinlemesini bilerek anlamayı da ön plâna getirmiş bulunmaktadır. Toplumsal ve demokratik yaşayışın gelişmesi, radyoda, televizyonda, açık havada ya da bir salonda izlenen bir konuşmayı anlamamanın önemini büyük ölçüde artırmıştır.

Bu yüzdendir ki, yazılı metinlerin okunup anlaşılmasının yanında, dinlenen bir konuşmanın veya konferansın anlaşılmasına da önem vermek gerekir. Yani, yalnız okunulan metni anlama değil konuşulan ve dinlenen anlama da Türkçe dersinin etkinlikleri arasındadır.

2. Birbirimizle anlaşmamızda bize söylenenleri, okuduklarımızı anlamamız, olayın yalnız bir yanını oluşturur. Anlaşmanın sağlanabilmesi için bizim de karşımızdakilere düşün-

düklerimizi, duygularımızı, gördüklerimizi, istediklerimizi söyle ya da gereğinde yazı ile anlatmamız gereklidir. Karşımızdakilerle anlaşabilmemiz için bize söylenenleri tam ve doğru olarak anlamamız ne kadar önemli ise onların bizim söylediklerimizi tam ve doğru anlayabilmeleri için, düşünce, duygu ve dileğimizi aynı biçimde tam, doğru ve amacımıza uygun olarak anlatmamız da o kadar önemlidir. Çağımızdaki toplumsal yaşayış, demokratik düzen, başkalarını anlama kadar, kendimizi anlatmamızı da zorunlu kılmaktadır.

Anlaşmanın en yaygın ve doğal biçimi konuşmadır. Bunun içindir ki, çocuklarımıza, her şeyden önce, doğru ve düzgün konuşma, anlatmak istediklerini en kısa yoldan, en açık ve karşımızdakilerin zihinlerinde karanlık bir nokta bırakmayacak biçimde anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak gereklidir.

Yazılı anlatım, sözlü anlatımdan biraz farklı ve karmaşıktır. Konuşurken dinleyenin göstereceği tepkiler (yüz ifadesinin değişmesi, soru sorması vb.) bizi hemen etkileyerek amacımız yönünden konuşmamızı şu ya da bu doğrultuda değiştirebilmeyi yönlendirmesine karşın, yazıda böyle bir imkân yoktur. Yazıda her şeyi önceden iyice hesaplayarak, yazımızı okuyacak kimsenin düşünce ya da duygularımızı tam bizim istediğimiz biçimde anlamasını sağlayıcı önlemleri önceden almamız gereklidir. Çünkü, yapacağımız yanlışları sonradan şu ya da bu biçimde düzeltmez, eksikleri tamamlayamayız. Ayrıca yazılı anlatımın belli ve kesin kuralları vardır. Yazı yazarken bunlara uymamız, düşüncelerimizi kurallara uygun cümleler durumuna getirmemiz, bu cümleleri en etkili ve amacımıza en iyi varacak biçimde sıralamamız gerekir.

Bunun içindir ki, yazma öğretimi ve yazılı anlatım, öteden beri Türkçe dersinin en önemli etkinliklerinden biri olagelmıştır; böyle olmayı da sürdürecektir.

Ancak, sözlü anlatımın, günümüzün koşulları içinde kazandığı büyük önem göz önünde tutularak Türkçe derslerinde yazılı anlatım etkinliği yanında, sözlü etkinliklerine de bu önemine uygun bir yer vermek zorunluluğu vardır.

3. Her dil, kendi kurallarını kendisi yaratır ve o kurallar içinde yaşar, gelişir.

Çocuklar, ana dillerini önce kulaktan, yaşayarak öğrenirler. Ana-baba ve yakın çevreden öğrenilen bu dil, dilin ana kurallarına uygundur. Çocuk çeşitli bölgelerde birbirine göre pek az özellik gösteren bu kurallara farkında olmadan uyar; dilini kurallara uygun olarak kullanma becerisini yine farkında olmadan kazanır.

İlköğretim döneminde okul, dil öğrenimini önce bir sistem içine sokar ve yavaş yavaş öğrencilere dilin kurallarını sezdirir; onların, dillerini bu kurallara uygun olarak kullanmalarında bir bilince varmalarını sağlar.

Öğrenci, bu bilinci kazandıktan sonradır ki dile saygı duyar. Dili kullanmada özen gösterir. Giderek, dilimizin özellik, incelik ve güzelliklerini sezip dilini sever.

4. Ulusal kültürümüzün yeni kuşaklara aktarılması, ortak bir kültür yoluyla kuşaklar arasında bağlılık kurulmasının sağlanması, millî eğitimimizin temel görevleri arasındadır. Okulda bu görevin yerine getirilmesinde en büyük ağırlık ve sorumluluk Türkçe derslerine düşmektedir. Çünkü ulusal kültürümüzün en canlı, en birleştirici, millî şuuru en iyi biçimde yaratıcı, ulus ve yurt sevgisini besleyip güçlendirici örnekleri, Türkçe yazılmış sanat eserleridir ve çocuk, bu eserlerin ilk örnekleriyle Türkçe derslerinde karşılaşılacaktır.

Öte yandan öğrencilerin evrensel kültür ve sanat eserleri ile karşılaşmaları da okulda ve özellikle Türkçe derslerinde başlayacaktır. Türkçe öğretmenlerinin bu ilişkiyi en iyi ve yararlı sonuçları verecek biçimde ayarlamaları, kültür ile evrensel kültürün birbirini tamamlayıp geliştirmesini ve öğrencilerin hayata ve dünyaya en geniş açıdan en iyi, en insancıl ve en sağlıklı duygularla bakmalarını sağlayıcı bir yol izlemeleri gerekir.

Bunun için öğretmen, Türkçe derslerinde yapacağı çeşitli çalışmalarla öğrencilerine önce kitap okuma alışkanlığı ve zevki kazandıracak, onların, değerli eserleri kendi başlarına arayıp bulacak ve okuduklarını değerlendirebilecek düzeye gelmelerini sağlayacaktır.

Okuma alışkanlığı, okul çağında edinilir ve bu alışkanlıklar her çocuğa kazandırılabilir. Çünkü okuma yazmayı yeni öğrenen bir çocuk için her yazılı metin ilgi çekicidir. Öğ-

retmen, başlangıçta bu ilgiyi beslemeli, onun kaybolmamasına çalışmalı ve o ilgiden yararlanarak çocuğu hoşlanacağı türden kitaplar okumaya yöneltmelidir.

Öğrencilerin hoşlandıkları türler, birbirlerinden farklı olabilir; bu çok doğal bir durumdur. Onları aynı türden eserleri okumaya zorlamak, zararlı sonuç verir. Zaten amaç, öğrencileri aynı kalıba sokmak değil onlara okuma alışkanlığı kazandırarak kişiliklerini geliştirmektir. Öğretmenin her zaman göz önünde tutacağı şey, önce çocuğun okuma eğilimini saptamak ve onu o yönde geliştirmektir.

Öğretmenin sürekli izlemesi sonucu aşamalılığa ve düzeye özen göstererek zamanında ve yerinde yapacağı küçük yardım ve özendirmeler, öğrencilerin okuma alışkanlık ve zevkini kazanmalarını sağlayacaktır.

Ancak, bu çalışmalar sırasında öğrenciler, bir kitabı kendi kendilerine okurken özellikle nelere dikkat edecekleri, eserlerin plânını, düşünce yapısını, değerli değersiz yanlarını nasıl saptayacakları vb. hususlarında öğretmenin yardımına ve yol göstericiliğine ihtiyaç duyacaklardır.

Bunun içindir ki öğretmen, öğrencilerine sadece okuyacakları ve okumaları gereken kitapları tavsiye etmek ve bu yönden onları izlemekle yetinmemeli, bir yandan derslerde metin incelemesi çalışmaları ile onlara bir küçük parça üzerinde derinliğine inceleme yollarını birlikte uygulayarak öğretirken, bir yandan da onları kendi başlarına okuyacakları tam ve büyük eserleri nasıl değerlendireceklerini, bu eserlerden nasıl yararlanacaklarını, yine aşamalılığı ve öğrenci düzeyini göz önünde tutarak göstermelidir.

5. İnsan, kelimelerle düşünür. Biz, en önemsiz bir ihtiyacımızdan en çapraşık duygu ve düşüncelerimize kadar başkalarına açıklamak istediklerimizi ancak kelimelerle anlatabiliriz.

Çocuğun, başlangıçta annesinden öğrendiği dil, ailesinin, yakın çevresinin sosyal ve kültürel düzeyine göre değişmekle birlikte, doğal olarak ancak en ilkel, yalın ihtiyaçlarını karşılayacak durumdadır. Yapı ilerleyip çevresi genişleyerek ihtiyaçları çeşitlendikçe, çoğaldıkça çocuğun kelime dağarcığı da genişler, zenginleşir. Yalnız, bu gelişme, systemsizdir ve çevre imkânları ile sınırlıdır. Çocuğun kelime dağarcığı, asıl okulda zenginleşir. Özellikle, Türkçe dersinin türlü etkinlikleri, okuma, dinleme, anlama, anlatma çalışmaları, bu zenginleşmeyi hem bir sisteme bağlar, hem de hızlandırır. Öğrenci, okulda duygu ve düşüncelerini, istediklerini daha tam, daha açık ve etkili anlatabilmek için kendine mal etmesi gerekli olan kavramları gittikçe çoğaltarak kazandığı gibi, kelimeler arasındaki ince anlam farklarını ve türlü ilişkileri de öğrenir.

6. Türkçe bir bilgi dersi değil, bir ifade ve beceri dersidir. Öğrencinin zihin ve ruh gelişmelerinde iyi bir ana dili öğretiminin rolü, başka hiçbir dersle ölçülemeyecek kadar büyüktür. Türkçe dersleri, öğrencinin:

a. Ulusal kültürümüzün değerli eserleri ile karşılaşmasını sağlayarak, ulusal bilincini ve ulusal coşkusunu,

b. Dil bilgisi öğrenimindeki ayrıntıları inceleyerek, kuralı sezme ve kurala varma çalışmalarıyla usa varmasını,

c. Güzel metinlerin zevkini tadarak, duygusunu ve Türk diline olan sevgisini,

ç. Türlü metin incelemeleriyle doğru karar verme yeteneğini,

d. Okuma ve özellikle yazma çalışmalarıyla düşünme gücünü,

e. Söz ve yazıyla anlatım konusundaki çalışmalarla da güzel konuşma ve yazma alışkanlığını geliştirecektir.

7. Türkçe derslerinde, öteki derslerde de olduğu gibi, kesin olarak ezbercilikten kaçınmak gereklidir. Türkçe öğretiminde başarı sağlanabilmesi için bir takım kuralların, tanımların öğretilmesi, ezberletilmesi hiçbir anlam taşımaz. Bir öğrencinin, noktanın ve büyük harfin nerede kullanılacağını, sıfatın ve zarfın tanımını, fıkranın, makalenin özelliklerini ezbere bilmesinin bir yararı yoktur. Böyle bir yol tutulması, belleği yıpratmaktan, zamanı boşa harcamaktan, dersi öğrenci için sevimsiz kılmaktan başka bir şeye yaramaz. Türkçe öğretimimizin amaçlarına ters düşer. Önemli olan, öğrencinin Türkçeyi doğru olarak,

bilinçle ve güvenle kullanmayı alışkanlık hâline getirmesi, okuduğu veya dinlediği bir parçaya işlenen fikri ya da duyguyu kavrayıp sezebilmesi, ondan zevk alabilmesidir.

Türkçeyi doğru olarak, bilinçle ve güvenle kullanmayı alışkanlık hâline getirmenin en etkili yolu, derslerde öğrencilere, sık sık düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak anlatma imkân ve koşullarını sağlamaktır. Öğretmen, onları, bir sistem içinde ve kendi seçeceği konularda ne kadar çok konuşturur, yazdırırsa ve bu etkinlikler üzerinde ne kadar çok düşündürür, onların eleştiri yapmalarını sağlarsa, olumlu sonuç almayı o kadar kolaylaştırmış olur.

Öğrencilerin, okudukları bir yazıda, dinledikleri bir konuşma veya konferansta işlenen düşünce ya da duyguları kavrayıp sezebilme yeteneklerinin geliştirilebilmesi için metinler üzerinde çalışırken gözlemlerde bulunmak, kaynakları incelemek, ayrıntıları arayıp bulmak, karşılaştırmalar yapmak, sorunları çözmek suretiyle kurala, tanıma ve bütüne varma yönetimi uygulanmalıdır. Bu yolla, Türkçe öğretimi, aynı zamanda, öğrencilere, bilimsel, eleştirci, yapıcı ve yaratıcı düşünme yeteneğinin kazandırılmasında öteki dersler arasında kendi payına düşen görevi de yerine getirecektir.

Öğrencileri sanat değeri taşıyan eserlerden zevk alabilir hâle getirmenin yolu ise, onları yaşlarına, düzeylerine ve okuma eğilimlerine uygun değerli eserleri okumaya yönlendirmek ve özendirmektir.

Bütün bu etkinlikler, kuşkusuz iç içedir; birbirinden soyutlanamaz. Zaten Türkçe dersi kendi içinde bir bütünlük taşır. Uygulamada kolaylık olsun diye okuma, anlama, anlatım, dil bilgisi, yazım gibi bölümlere ayrılmış görünen etkinlikler arasında sık bir bağlantı bulunmalı ve bu etkinliklere birbirlerini tamamlayıcı birer öge olarak bakılmalıdır. Bu amaçla, söz gelimi, anlama çalışmalarında gerektiğince öbür etkinliklerle ilgili çalışmalara yer verilmeli, anlatım konuları işlenirken dil bilgisi ya da yazım kuralları üzerinde durulmalıdır.

Bunun içindir ki Türkçe derslerinde haftanın şu günlerinde okuma, anlama, şu saatlerde dil bilgisi, anlatım çalışmaları yapılacaktır gibi kesin ayrımlara gidilmesi doğru değildir. Ancak, çalışmalarda bir plânsızlıktan da dikkatle kaçınılması gerekir.

8. Türkçe, bir araç-ders olarak okulda öğretimin temelini oluşturur. Çocuğun, başlangıçta annesinden ve yakın çevresinden öğrendiği dil, pek yalındır, ham bir araç durumundadır. Ana dili, okulda sistemli bir biçimde geliştirilir. Öyle ki, ana dili etkinlikleri sonucunda çocuk bir yandan yavaş yavaş çeşitlenen ve genişleyen ilgi alanlarına göre anlama ve anlatma ihtiyacını karşılayacak duruma gelir; bir yandan da bu çalışmalar, onda yeni, değişik ilgi alanları yaratır, çocuğun kendi kendini tanımasına birinci derecede yardım eder.

Dilini, yaşının gerektirdiği sınırlar içinde, yeter derecede öğrenmemiş bir öğrencinin, ilköğretimin 1-3. sınıflarda Sosyal Bilgiler ile Fen Bilgisinin çeşitli ilgi alanlarına, diğer sınıflarında ise öteki derslerin konularına ilgi duyabilmesi, öğretmenlerin sınıfta anlattıklarını, ders kitaplarında okuduklarını anlayabilmesi, anladıklarını anlatabilmesi, dolayısıyla bu derslerde başarılı olabilmesi imkânsızdır. Bu gibi öğrenciler, pek doğal olarak nedenini bilmedikleri bu başarısızlıklarını ortadan kaldırmak için, öğretmenlerinin anlattıklarından bölük pörçük tutabildikleri notları, ders kitaplarında yazılı olanları ezberleme yoluna başvururlar. Bunun ise ne kadar zararlı olduğu ortadadır.

Bunun içindir ki, ilköğretimin 1-5. sınıflarında öğretmen, ana dili çalışmalarını yalnız Türkçe derslerine bırakmamalı Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Matematik gibi derslerde de en küçük fırsatlardan yararlanarak, çoğu zaman bu fırsatları kendisi yaratarak, öğrencilerin Türkçe yanlışlarını düzeltmeli, eksiklerini tamamlamalıdır.

Bundan başka, öğretmenler, kendilerinin öğrenciler için, hayranlıkla taklit edilecek birer örnek olduklarını hiçbir zaman unutmamalıdır, her türlü davranışta olduğu gibi, Türkçeyi kullanmada da özen göstermelidirler. Öyle ki çocuk Türkçe dersinde öğrendiklerinin öğretmenlerce nasıl titizlikle uygulandığını görmeli, içinde yaşadığı diğer eğitim-öğretim ortamlarında da aynı özen ve titizlik gösterilerek daha önceki öğrendiklerine ters düşen bir ortam yaratılmamalıdır.

ANLAMA (I-III. Sınıflar)

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilere;

1. Düzeylerine uygun konuşmaları dinleme, olay, film vb. izleme beceri ve alışkanlığını;
2. Sesli ve sessiz okumanın gerektirdiği iyi alışkanlıkları,
3. Dinlediklerini, izlediklerini, okuduklarını doğru anlama ve yorumlama yeteneğini;
4. Düzeylerine uygun zengin bir kelime dağarcığı;
5. Sınıf, okul, çocuk kitaplıklarından, canlı kaynaklardan vb.den yararlanma istek, beceri ve alışkanlığını;
6. Dinleme, izleme ve okuma yoluyla ilgi uyandırarak çevresini tanımak, sevme duygusunu kazandırmaktır.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere anlama bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

Dinleme ve izleme tekniği bakımından

1. Sırada ya da bir iskemlede uygun bir şekilde oturabilmek;
2. Televizyon ekranına ve film perdesine uygun uzaklıkta oturabilmek;
3. Öğretmenin konuşmasını dinleyebilmek; izleyebilmek;
4. Annesinin, babasının, öğretmenin ya da bir arkadaşının başkasıyla yaptığı konuşmayı dinleyip izleyebilmek;
5. Sınıfta ve kümede konuşmacıları, sözlerini kesmeden dinleyebilmek;
- 6.5-8 dakikalık bir masalı ve öyküyü dinleyebilmek (Anlatandan, kitaptan, okuyandan, plâk, teyp vb. araçlardan);
- 7.5-9 dakikalık bir filmi izleyebilmek;
8. Okunan, düzeye uygun bir yazıyı dinleyebilmek ve izleyebilmek;
9. Radyo, teyp, pikap vb. araçları başkalarını, rahatsız etmeden dinleyebilmek.

Okuma tekniği bakımından

1. Parmakla ya da kalemle izlemeden ve gereksiz hareketler yapmadan okuyabilmek;
2. Kitapla göz arasındaki uzaklığı, göz sağlığına uygun olarak ayarlayabilmek;
3. Kitaplarını temiz tutmak, yırtmamak, büküp katlamamak, yazı ve işaretlerle kirletmeden kullanabilmek, diğer araç gereçleri ile arkadaşlarının ve okulun eşyasını korumak, kirletmemek, onlara zarar vermemek;
4. Düzeylerine uygun okuma parçalarını dinleyenleri sıkmadan, doğal bir sesle ve doğru okuyabilmek (Duraklama, vurgu ve tonlamaya dikkat ederek);
5. Açık yazılmış basit bir öyküyü kişilerinin konuşmalarını canlandırarak okuyabilmek;
6. İki kişi arasındaki bir konuşmayı, bir arkadaşıyla karşılıklı okuyabilmek;
7. Sessiz okumada dudak kıpırdatmadan ve ses çıkarmadan gözüyle, içinden okuyabilmek;
8. Kelimeleri doğru söyleyebilmek;
9. Düzeyine uygun tekerleme ve şiirler okuyabilmek (Öğrenciler ezberlemek için zorlanmamalıdır.);
10. Sınıf, okul ve çocuk kitaplığından yararlanabilmek;
11. Düzeye göre hazırlanmış sözlüklerden yararlanabilmek.

Anlama tekniği bakımından

1. Resimleri, metnin ilgili bölümleriyle yorumlayabilmek;
2. Dinlenen, izlenen, okunan öyküye ya da masala başlık bulabilmek;
3. Dinlediği, görüp izlediği (3-5 dakikalık) ya da okuduğu düzeye uygun bir masal, öykü vb. yazılardaki kahramanların kimler olduğunu, olayların geçtiği yer ve zamanı anlayıp belirtebilmek.

ANLATIM (I-III. Sınıflar)

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilere:

1. Kendinin, öğretmeninin, aile bireylerinin adlarını, ev ve okul adresini söyleyip yazabilme;
2. Düzeye uygun sorular düzenleyebilme, sorulara karşılık verebilme;
3. Bilinen kısa bir masalı, bir öyküyü, izlenen bir olayı, düzeye uygun bir filmi, öğrenilen bir yeri anlatabilme;
4. Sınıfta ya da bir topluluk önünde işitilebilecek anlaşılabilir gibi, güçlük çekmeden, kelimeleri yerli yerinde kullanarak konuşabilme;
5. Bu yaş grubunun kullanmaları gereken yazım kurallarını uygulayabilme, noktalama işaretlerini kullanabilme;
6. Birlikte çalışabilme, iş birliği yapabilme ve yardımlaşma; beceri ve alışkanlıklarını kazandırma.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere sözlü ve yazılı anlatım bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

A. Sözlü olarak

1. Öğretmenin, aile bireylerinin adlarını, soyadlarını söyleyebilme;
2. Evinin adresini söyleyebilme;
3. 5-6 kelimelik bir soruya cevap verebilme;
4. 4-5 kelimelik bir soru cümlesi kurabilme, böyle bir soruya yerine göre 5-6 kelimelik bir cümle ile karşılık verebilme;
5. Düzeye uygun bir masalı, bir öyküyü vb. 3-5 cümle ile anlatabilme;
6. Görülen, yaşanan ve izlenen bir olayı kısaca anlatabilme;
7. Düzeye uygun belli bir konuda konuşabilme;
8. Basit resimlerden anlam çıkarmak ve bunları birbirine bağlayarak bir olayı açıklayabilme;
9. Türkçe'den başka derslerle ilgili sorulara karşılık verebilme;
10. Sınıfta işitilebilecek ve anlaşılabilir biçimde konuşabilme;
11. Konuşmalarında görgü kurallarına uyabilme;
12. Bazı tekerlemeleri söyleyebilme, düzeye uygun ve sanat değeri olan şiirleri ezberleyebilme.

B. Yazılı olarak

1. Kendi adını, soyadını, okulunu, sınıfını numarasını yazabilme;
2. Öğretmenin, aile bireylerinin adlarını, soyadlarını yazabilme;
3. Evinin adresini yazabilme;
4. Kurduğu 4-5 kelimelik bir soru cümlesini ve böyle bir soruya verdiği 5-6 kelimelik karşılık yazabilme;
5. Düzeye uygun kısa bir masalı, bir öyküyü vb. 3-5 cümle ile anlatabilme;
6. Görülen, yaşanan ve izlenen bir olayı 3-5 cümle ile anlatabilme;
7. Daha önce bilinen bir masalı, bir öyküyü resimlere bakarak 8-10 cümle ile sınıfta yazabilme;
8. Kısa bir mektup, zarf üstü, kutlama kartı yazabilme;
9. Söyleyebildiği tekerlemeleri yazabilme;
10. Bu sınıfın kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilme, noktalama işaretlerini kullanabilme.

DİL BİLGİSİ (I-III. Sınıflar)

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilere:

1. Kullandığı kelimeleri düzgün söyleyebilme, doğru yazabilme, hece ve sesleri ayırabilme;
2. Kelime dağarcığını, düzeye uygun olarak zenginleştirebilme;
3. Bu sınıfların kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilme ve noktalama işaretlerini kullanabilme;
4. Varlıkların tekil ve çoğul oluşunu kavrayarak adları, yerine, göre tekil ve çoğul biçimlerinde kullanabilme;
5. Tür adlarını, özel adları tanıyabilme, bunları adın durumlarına uygun biçimleriyle kullanabilme;
6. Varlıkların özelliklerini, niteliklerini sayılarını, yaptıkları işleri, eylemleri bildiren kelimeleri bildiren kelimeleri tanıyıp kullanabilme; beceri ve alışkanlıklarını kazandırmaktadır.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere dil bilgisi bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

1. Kullandığı ve özellikle Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisinde geçen kelimeleri düzgün söyleyebilmek, doğru yazabilmek;
2. Kelime dağarcığını zenginleştirmek; insan, hayvan, çiçek, meyve, adları, en yakın akrabalık terimleri, gün, ay, mevsim adlarını vb. ni öğrenebilmek; doğru olarak kullanabilmek;
3. Özel adların ilk harfini büyük harfle yazabilmek, sırası geldikçe ekleri kesme işareti ile ayırabilmek;
4. Cümlelerin ilk harfini büyük harfle yazabilmek;
5. Cümlelerin sonuna nokta ya da soru işareti koyabilmek;
6. Virgülü, sıralama amacı ile kullanabilmek;
7. Varlıkların tekil ve çoğulluğunu, hangi biçimde tekil, hangi biçimde çoğul olduğunu kavrayabilmek, adaları, yerine göre tekil ve çoğul olarak kullanabilmek;;
8. Varlıkların özelliklerini, niteliklerini (uzunluk, kısalık, renk, vb.) sayılarını bildiren kelimeleri kullanabilmek;
9. Varlıkların iş ve eylemlerini bildiren kelimeleri kullanabilmek;
10. Kelimeleri hecelere ve seslere ayırabilmek; satır sonuna sığmayan kelimeleri böle bilmek;
11. Soru ekini ayrı yazabilmek;
12. Adları durumlarına uygun biçimleriyle sözlü ve yazılı anlatımda kullanabilmek.

DERS : TÜRKÇE

SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
2	<p>Hedef : Atatürk'ün hayatıyla ilgili olaylar ve olgular bilgisi</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün hayatıyla ilgili bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Okuduğu parçada geçen aile bireylerinin adını söyleme/yazma 4. Okuduğu parçada geçen ve anlamını bilmediği kelimelerin anlamlarını sözlükten bulup yazma <p>Hedef : Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini tanıtmaya ilgi duyuş</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün vatan ve millet sevgisi/insan sevgisi ile ilgili bir şiiri ezberleme 2. Şiirde geçen Atatürk'ün kişilik özelliklerinin neler olduğunu açıklama <p>Hedef : Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde birçok hak ve hürriyetlere kavuştuğunu fark edebilme</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cumhuriyet yönetimi ile kavuştuğumuz hak ve hürriyet ile ilgili bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Okuduğu parçada geçen hürriyetlerin adını söyleme 4. Bu hürriyetlere hangi yönetimle kavuştuğumuzu açıklama 5. Cumhuriyet yönetiminin kimin önderliğinde kurulduğunu araştırma 6. Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine önem verdiğini söyleme/yazma 	<p>ATATÜRK'ÜN HAYATI</p> <ul style="list-style-type: none"> *Doğum tarihi ve yeri *Anne ve babası (ailesi) *Öğrenim hayatı *Ölüm tarihi ve yeri <p>ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİ VE ÖZELLİKLERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> *Vatan ve millet sevgisi *İnsan sevgisi <p>ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE YER ALAN TEMEL KONULAR</p> <ul style="list-style-type: none"> *İnsan hak ve hürriyetleri ile sorumlulukları Haberleşme, hürriyeti Öğrenim hürriyeti Basın hürriyeti *Vatandaşlık görevleri Seçme ve seçilme hakkı 	<p>"Atatürk'ün Hayatı" konusunun alt başlıklarına ait davranışları kazandırmak için seçilecek olan parça, Hayat Bilgisi öğretim programı 2. sınıfta aynı alt başlıklar için yazılmış olan davranışları da kapsayacaktır.</p> <p>Bu hedef ve davranışlar, şiirle kazandırılacaktır.</p>

İLKÖĞRETİM OKULU TÜRKÇE EĞİTİMİ YAZI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

AÇIKLAMALAR

Bu program, haftalık ders çizelgesinde Türkçe dersine ayrılan toplam ders saatinin bir saatinde "Yazı" ya yer verilmesi öngörülerek hazırlanmıştır.

Bu derste öğrenciler; düzgün, okunaklı, temiz ve seri yazma becerisi kazanırlar. Bu becerilerin ise titiz ve uzun süren bir çalışma sonucunda gerçekleşebileceği unutulmamalıdır.

Yazı çalışmaları, öğrencilerin kişiliklerine olumlu temeller atılmasını sağlar. Uygulamalarda görüldüğü gibi güzel yazma becerisi, öğrencileri dikkatli, özenli, sabırlı olmaya, yaratıcı ve estetik düşünmeye sevk eder.

1. Yazı Yazmaya Hazır Bulunuşluk

a. Otururken göğüs sıraya dayanmadan, her iki kolun dirsekten sonraki üçte ikisi, sıra üzerine konularak, kalçalar oturma yüzeyine yerleştirilir ve ayaklar rahatça yere basacak şekilde oturulur.

b. Göz sağlığı bakımından, göz ile kâğıt arasında 25-30 cm kadar bir uzaklık bulunur ve (sağ elle yazanlar için) ışığın soldan gelmesine özen gösterilir. Gözü zayıf olan (sinel testinden geçirilenler) öğrenciler, ön sıralara ve daha aydınlık yerlere alınır.

Bu öğrencilerden boyu uzun olanlar, ön yan taraflara, sol elini kullanan öğrenciler ise, sol kollarının serbest olması için sıranın soluna oturtulur. Yazı yazarken, sol elini kullanan öğrencilere, sağ elini kullanmaları için baskı yapılmaz.

c. Kâğıt veya defter, öğrencinin rahat yazabileceği konumda tutulur. Kalem, satır çizgisine dik tutulur ve bu konum sürdürülür. Yazı yazıldıkça yukarı, sağa sola itmek suretiyle ayarlama yapılır.

ç. Kalem, baş, işaret ve orta parmaklar arasında rahat tutulur; işaret parmağı kaleme çok fazla bastırılmaz.

d. Kalem, ucuna yaklaşık iki cm geriden, 450 eşik tutulur; kalemin açılan odunsu kısmına parmaklar dokunmaz.

e. El, kâğıda yapıştirilip fazla ağırlık verilmeden el ayası, harflerin yönlerine göre bu yüzeyde rahatça dolaştırılır.

Yazı öğretiminde önemli olan öğrencide güzel yazma isteği uyandırmaktır. Yazıyı, kullanılışı bakımından ikiye ayırabiliriz:

-Günlük el yazısı

-Dekoratif sanat yazıları

Yazı, günlük hayatımızda duygu ve düşüncelerimizi anlatmak için, her zaman başvurduğumuz bir anlatım aracıdır. Yazının doğru ve okunaklı olması, okuyana verdiğimiz değeri gösterir. Yazı ne kadar okunaklı ve güzel olursa, okuyanda bıraktığı etki derecesi de o kadar olumlu olur. Kurallara uygun güzel bir el yazısı, okuyana okuma kolaylığı ve zaman tasarrufu sağlar.

Dekoratif sanat yazıları; günlük el yazısı ve harflerinin belli bir düzen içerisinde hazırlanan, özenli ve zevkli biçimleridir. Bu yazı türleri, okuyanın duygularını etkilediği için anlatımı daha güçlü ve akılda kalıcıdır.

2. Kullanılacak Araç ve Gereçler

Güzel yazmak için, kişisel çabanın yanında, yazı araç-gereçlerinin niteliği ve uygun kullanılmasının da önemi büyüktür.

a. Kil, plâstilin, fasulye, plâstik çöpler

Birinci sınıf öğrencilerine, el ve parmak kaslarını çalıştırarak, şekillendirme becerilerini geliştiren, güzel yazmaya hazırlık çalışmaları yaptırılır. Bunun için elde kir ve boya bırakmayan plâstilin, kil gibi malzemelerden faydalanılır.

b. Yazı defterleri ve kâğıtları

Sınıf seviyelerine (1-4) uygun olarak hazırlanmış standart yazı defterleri, matematik dersi hariç bütün derslerde kullanılır (Örnek: 7,13,16). Bu defterler, iki formadan fazla olmaz. Çünkü kalın defterlere yazı yazmak zor olacağı gibi, taşınması ve korunması da zordur. Ayrıca, yeni, temiz defterlerle tertip ve düzen bilinci de geliştirilir. Beşinci sınıftan itibaren tek çizgili ve çizgisiz okul defterleri kullanılır. Defter ve kâğıtlarda, yazının eğimini gösteren ve sayfa aralarına konan yardımcı kılavuz kartonlarından yararlanır (Örnek: 14,15).

c. Kılavuz karton

İkinci sınıfın ikinci yarısında, bitişik eğik yazıya geçildiğinde, yazının eğimini düzenlemek için ve yazıya eğim kazandırılıncaya kadar da diğer sınıflarda; ayrıca beşinci sınıftan itibaren çizgisiz defter ve kâğıtlarda da aynı amaçla kullanılır (Örnek: 14 15).

ç. Yazı kâğıt ve kartonları

Birinci sınıfta, öğrencilerin el kaslarını geliştirmek, yazı çalışmalarına hazırlık amacıyla ambalaj kâğıdı, dosya kâğıdı, fon kâğıdı, karton ve benzeri kâğıtlar, el alıştırmalarında kullanıldığı gibi, diğer sınıflarda da küme çalışmalarında, duvar gazetelerinde de kullanılır. Altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda, sınıf seviyelerine uygun olarak blok, dekoratif yazı, bezeme, marka, amblem ve afiş tasarımı çalışmalarında da kullanılır.

d. Alıştırma kitapları

Rahat yazılabilen, ortadan iki dikişli, yaprakları kopmayacak şekilde (sırtı tutkallı), korunabilir, kullanılabilir niteliktedir. Alıştırma kitaplarında, öğrenciye yönelik açıklamalarda, sınıf seviyesine uygun punto kullanılır. Verilen örneklerde ise alıştırmanın gerektirdiği punto dikkate alınır.

e. Küçük ve büyük fişler

Öğrencilerin okul öncesi kelime hazinelerinde yer alan, pasif ve aktif olarak kullandıkları kelimelerden oluşan, yeri geldikçe de diğer derslerle bağdaştırılan çözümlemeye hizmet edici fiş cümleleridir. Bu cümleler, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa, kolaydan zora, basitten karmaşığa ve hazır bulunuşluk ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişim düzeylerine uygun olarak hazırlanır.

f. Küçük ve büyük harfler tablosu

Öğrencilerin rahat görebileceği yere asılan örnek, küçük ve büyük harflerin bulunduğu tablodur (Örnek: 2,3.).

g. Yazı kalemleri

Yazı çalışmalarına çoğu kez kurşun kalemle başlanır. Kullanılacak kalem kolay yontulur, içi normal koyulukta ve yumuşaklıktadır. Kalemlerin üzerinde koyuluk derecesini belirten numara ve harfler vardır. 2 numara ya da HB harfleri yazan kalemler, normal koyulukta olanlardır. Çok ince, çok kalın, çok kısa kalemler ile keskin köşeli kalemler, kalemlerin tepesine takılan süsler, dikkati dağıtıp rahat yazmayı engeller. Özellikle birinci sınıftaki öğrenciler, kalem tutma becerisini kazanacaklarından kullanacakları kalemler önem taşır.

Sınıf seviyesi yükseldikçe, kullanılan kalem türleri de değişir. Bu kalemlerin kurşun kalemde olduğu gibi rahat tutulabilen, fazla ince ya da fazla kalın uçlu olmayanları, yuvarlak ve normal kalınlıkta olanları tercih edilir. Bunun yanında, aynı niteliği taşıyan mürekkebinin akıtmayan tükenmez kalemler de kullanılabilir.

h. Boya kalemleri

Birinci sınıfta, çizgi alıştırmaları ve çözümlene çalışmalarında ilgi çekmek ve çözümlenmeye hizmet amacıyla yazı alıştırmalarında öğrencinin daha iyi motive olması için; diğer sınıflarda da kenar süslerinde, yazı başlıklarında, blok, dekoratif yazı ile bezeme, marka, amblem ve afiş tasarımı çalışmalarında pastel, kuru boya, flomaster kalemleri kullanılır.

i. Dolma kalem

Mürekkep damlatmayan ve ucu esnek olmayan dolma kalemler en kullanışlı olanlarıdır.

i. Silgiler

Silgilerin yumuşak, kâğıtta iz bırakmayanları tercih edilir. Kokulu silgiler hem sağlık hem de kullanım açısından uygun değildir.

Yazı çalışmalarında öğrenciler daha özenli, dikkatli yazmaları için uyarılır, silgi kullanımını mümkün olduğunca aza indirilir.

Mürekkepli çalışmalarda silgi kullanmak zordur. Mürekkep silgileri sert olduğu için dikkatli silinmezse kâğıdı kirletip yırtar. Bu durumda, yanlış yazılan yerin üzeri küçük bir cetvel yardımıyla düz olarak çizilerek bırakılır ve yanına doğrusu yazılır. Böylece, çocuklar daha az yanlışla yazı yazmaya gayret edeceklerdir.

j. Kalemıraşlar

Kalemi kırmadan açan kalemıraşlar, hem ekonomik hem de kullanışlı olduğundan tercih edilir.

k. Kalem uçları

Mürekkeple yazılan metal uçların bıraktığı izlere göre değişik çeşitleri vardır.

Yuvarlak tablalı uçlar

Blok ve dekoratif yazı çalışmalarına geçmeden önce, yuvarlak iz bırakan, yuvarlak tablalı uçlar kullanılır. Bu çalışmalara ince iz bırakan 1 ve 2 numaralı uçlarla başlanılır. Sonra, yazı başlıkları ve blok çalışmalarında daha kalın iz bırakan 3-4 ve 5 numaralı uçlar kullanılır. Yedinci ve sekizinci sınıflarda dekoratif yazı, bezeme, amblem, afiş çalışmalarında yazıya özellik katmak için farklı numaralı uçlar birlikte kullanılır. Yuvarlak tablalı uçlarla yazarken ucun bıraktığı izlerin her yönde aynı kalınlıkta olmasına dikkat edilir.

Uçların üzerinde,mürekkebi tutan ve yazdıkça uca doğru akıtan hazne (damak) bulunur. Yazmaya başlamadan önce, damak tam ortaya ve uca değecek şekilde yerleştirilir, yazma işleminden sonra da uç, ıslak bir bezle temizlenir.

Kesik (yassı) uçlar

Yedinci sınıftan itibaren blok, dekoratif yazı, bezeme, afiş, amblem, marka çalışmalarında kesik iz bırakan Z, N, T tipi yassı yazı uçları kullanılır. Yazının özelliğine göre, ucun ince ya da kalın tarafından yararlanılır. Z tipi yassı yazı uçları, sol eliyle yazan öğrenciler için tercih edilir. Bu yazı uçları, yuvarlak tablalı uçlar gibi numaralıdır. Piyasadan temin edilebileceği gibi, şartların uygun olmadığı yerlerde, öğrencilere kurumuş tahtadan veya kamaştan yaptırılır (Örnek:17,25).

l. Kalem sapları

Silindir şeklinde olup kurşun kalemden kalındır. Ucun takıldığı kısmın bol olmamasına dikkat edilir. Oynayan ya da takıldığı yere tam oturmayan uçlar, rahat ve güzel yazmayı engeller (Örnek: 17).

m. Yazı mürekkepleri

Tablalı ya da kesik (yassı) uçların haznesine mürekkep akıtan damlalıklı, tortu bırakmayan çini mürekkebi kullanılır. Dolma kalem için ise kâğıt yüzeyine aynı koyalukta iz bırakan mürekkepler tercih edilir. Konunun özelliğine göre renkli mürekkepler de kullanılır.

n. Cetvel

İlk sınıflarda yazı çalışmalarında yapılan hataların üzeri küçük bir cetvelle çizilir. Hatta türünü belirten düzeltme sembolü, yanına yazılarak gereken uyarıda bulunulur.

Ayrıca cetvel, pergel,gönye ve iletki gibi araçlar, daha ileriki sınıflarda dekoratif yazı, bezeme, amblem, blok vb. yazı çalışmalarında kullanılır (Örnek: 40).

o. Yazı tahtası

Mat, koyu ve yeşil renkte, ışığı yansıtmayan, tebeşiri kaydırmayan özellikte ve uygun boyutlardaki yazı tahtaları daha kullanışlıdır. Birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar için belirlenen standart çizgiler, sınıf yazı tahtasının tamamına öğretmen tarafından çizilir. (Örnek: 7,13,16).

ö. Tebeşirler

Yumuşak,çabuk kırılmayan, toz yapmayan, kolay silinir cinsten olanları tercih edilir. Yeri geldikçe renkli tebeşirler de kullanılır.

p. Tahta silgileri

Silme yüzeyi, tebeşir izini kolay silen ve emen silgiler kullanılır.

r. Düzeltme sembolleri tablosu

Düzeltme yöntemi ne olursa olsun, öğretmen, bütün çalışmaları kontrol altına alarak yakından izler. Bu tablo bir kartona yazılarak öğrencilerin görebileceği bir yere asılır; sembollerin anlamları uygulamalı olarak öğrencilere kavratılır. Bu semboller, yalnız yazı dersinde değil, diğer derslerde de öğretmenler tarafından çalışmaların kontrol edilip değerlendirilmesinde aynı şekilde kullanılır.

DÜZELTME SEMBOLLERİ ve ANLAMLARI

Sembol	Anlamı	Sembol	Anlamı
↑	Büyük yaz	→ ←	Yakın yaz
↓	Küçük yaz	Y	Yanlış
∪	Birlikte yaz	~	Daha güzel yaz
→	Paragraf başı yap	o	Kelime fazla
←	Hatalı paragraf başı	✓	Ayrı yaz
∩	Harf noksan	∩	Gayret et
—	Harf yanlış	*	Güzel
∩	Harf fazla	* *	Çok beğendim

Düzeltilme sembollerinin kullanılışı ile ilgili örnek:

ATATÜRK DİYOR Kİ !

Bazı arkadaşlarımın, yoksulluk içinde bu büyük dâvanın başari-
lamayacağını zannederek memleketlerine dönmek arzusunda olduk-
larını → ← duydum.

→ Arkadaşlar ! Dilediğiniz gibi memleketlerinize dönebilirsiniz. Fakat,
şunu biliniz ki, bütün arkadaşlarım beni bırakıp gitseler, ben bu
mecliste tek başıma kalsam da mücadele ye ahdedtim.

Düşman, adım adım her tarafı işgal ederek ↑ ankaraya kadar
gelecek (ise) ben bir elime silâhımı, bir elime de Türk bayrağını alıp
↑ elmadağına çıkacağım. Burada tek başıma, son kurşunu a kadar
düşmanlar ∩ çarpışacağım. ↑ sonra da bu mukaddes bayrağı göğsüme
sarıp şehit olacağım. Bu bayrak, kanımı sindire sindire emeren ben
de milletim uğruna hayatı veda edeceğim. Huzurunuzda buna and
içiyorum.

15 Y ∩

(1920 TBMM'nin gizli celsesinden)

Düzeltilme sembolleri kullanıldıktan sonra yazılmış metin :

ATATÜRK DİYOR Kİ!

Bazı arkadaşlarımın, yoksulluk içinde bu büyük dâvanın başarılamayacağını zannederek memleketlerine dönmek arzusunda olduklarını duydum.

Arkadaşlar! Dilediğiniz gibi memleketlerinize dönebilirsiniz. Fakat, şunu bilin ki, bütün arkadaşlarım beni bırakıp gitseler, ben bu mecliste tek başıma kalsam da mücadeleye ahdettim.

Düşman, adım adım her tarafı işgal ederek Ankara'ya kadar gelecek olursa, ben bir elime silâhımı, bir elime de Türk bayrağını alıp Elmadağı'na çıkacağım. Burada tek başıma, son kurşunuma kadar düşmanla çarpışacağım. Sonra da bu mukaddes bayrağı göğsüme sarıp şehit olacağım. Bu bayrak, kanımı sindire sindire emerken ben de milletim uğruna hayata veda edeceğim. Huzurunuzda buna and içiyorum.

(1920 TBMM'nin gizli celsesinden)

3. Yazı Öğretiminde İzlenecek Sıra

Öğretim yılının ilk yarı yılında; küçük ve büyük temel harflerle yapılan yazı çalışmaları, yalnızca Türkçe dersinde yapılan bir etkinlik olmayıp diğer derslerde de aynı titizlikte üzerinde durulur ve diğer derslerle bütünleştirilerek pekiştirilir. Daha sonra eğik temel harflere geçiş yapılır.

Bitişik yazı öğretiminde göz önünde bulundurulacak hususlar:

a. Harflerin öğretiminde "c,ç,ı,ı,j,o,ö,p,s,ş,u,ü,v,z" harfleri verilirken bu harflerin büyütmüş biçimi olan "C,Ç,I,İ,J,O,Ö,P,S,Ş,U,Ü,V,Z" büyük harfleri de birlikte verilir. Bu çalışmalar sırasında, alfabetik sıraya değil, kolaydan zora, basitten karmaşığa ilkesine uyulur.

Bu dönemden itibaren öğrencilerin kullanacağı esas yazı, 70° sağa eğimlidir. Bu eğimi kazandırmak için programda verilen sayfanın altına konulan kılavuz karton kullanılır (Örnek: 14). Öğrenciler, eğim alışkanlığını kazandıktan sonra, bitişik eğik yazıya (eğik el yazısı) ikinci yarı yılda geçilir. Sol elini kullanan öğrenciler, sağa eğik yazmaları için zorlanmaz, dike yakın hatta sola eğik yazmalarına izin verilir.

Bitişik yazı öğretiminin en önemli ilkesi tüme varımdır. Bu ilke doğrultusunda, mutlaka önce harflerden başlanır. Öğrencilerimizde bitişik yazı becerisinin geliştirilemeyeşinin en önemli sebeplerinden birisi de budur. Önceden yapıldığı gibi atasözü, özdeyiş yazıp sonra deftere yazmalarını istemek, başlangıçta işin sonunu olumsuz duruma sokmaktır. Aynı şekilde yapılan diğer bir yanlış da kelimenin yazılması ve sonradan harflerin birleştirilme yoluna gidilmesidir. Her iki yöntem de sonuç olarak başlangıçta çalışmanın başarısızlıkla sonuçlanmasına zemin hazırlar.

Bitişik yazı öğretimi, ilk okuma-yazma öğretimi değildir. Okuma ve yazmayı kavramış olan öğrencilere, bitişik yazı becerisini kazandırma işlemidir. Bu becerinin kazandırılabilmesi için mutlaka önce tek tek harflerin öğretilmesi gerekir. Harflerin öğretilmesinde acele edilmemesi çok önemlidir. Bir harf iyice kavratılmadan diğer bir harfe geçilmez. Buna rağmen, bazı öğrencilerin yaptıkları yazım hatları, öğretmen tarafından defterlerine yazılan örnekler ve çalışmaların titizlikle değerlendirilmesi ile giderilir.

b. Yazı tahtasına büyük bir şekilde yazılan örnek harfin yazılış yönü renkli tebeşirler kullanılarak oklarla gösterilir. Harf özelliğine dikkati çekmek için, yağmur yağdığında neresine su dolacağı, neresinde balonların oluştuğu gibi açıklayıcı sorular sorulur (A harfi ile ilgili işleniş örneği ikinci sınıfta verilmiştir.)

c. Söz konusu harf üzerinde öğrencilere yeterli sayıda alıştırma yaptırılır. Aynı şekilde ambalaj kâğıdına pastel boya ile çizdirilerek yazılış yönüne uygun pekiştirici çalışmalar yapılır.

ç. Verilen harf, alıştırma kitapları ve defterlerde örneğine uygun olarak yazdırılır. Deftere yazılanlar, öğretmen tarafından kontrol edilir. Kırmızı kalemle yapılan kontrol sonunda en beğenilen harf, yuvarlak içine alınarak defterde gösterilir ve öğrenciden aynıını yeniden yazması istenir. Eğer, yapılan yanlış, sınıfın geneli tarafından yapılıyorsa, yazı tahtasına harfin büyükçe şekli çizilerek yanlışın nerede yapıldığı üzerinde tartışma açılır, yanlışlık ve estetik bozukluğu öğrencilere buldurulur. Örnek harf, öğretmen tarafından kırmızı kalemle öğrencilerin defterlerine yazılır.

d. Kuralına uygun öğrenildiğine emin olunduktan sonra, verilen harflerle bağlantılarına uygun olarak önce hece çalışmaları yaptırılır. Hece çalışmaları pekiştirildikten sonra, kelime ve cümle çalışmalarına geçilir. Harflerin birleşme biçimlerinin, harfin özelliğine göre yapılmasına dikkat çekilir, birleştirmeler yumuşak bir geçişle gerçekleştirilir (Örnek: 12). Bitişik eğik yazının önemli bir özelliği de yazarken kalem kelimenin yazılışı bitene kadar kâğıt yüzeyinden kaldırmamaktır. Harflerin noktaları ve noktalama işaretleri, kelimenin yazılışı bittikten sonra konur. Böylece, yazıda işleklik sağlanır. Bitişik yazıda güzellik, programda belirtilen yazı örneklerine ve özelliklerine uymakla başlar. Yazı çalışmalarında, öğrencilerin yazı örneklerinden en iyi şekilde faydalanmaları sağlanır.

e. Bitişik yazıda "F,N,P,V" harfleri, yazılış özelliği bakımından kendinden sonra gelen küçük harfe bağlanmaz. Harf yazıldıktan sonra zorunlu olarak kalem kaldırılır. Kelimenin yazılışına harfin alt sınırından itibaren devam edilir. Bitişik eğik yazı büyük harfleri ile kelime yazılmaz. Yazıldığında kelimenin okunuşu güçleşir ve görünüm bakımından da göze hoş görünmez. Büyük harflerle kelime yazmak gerekirse, büyük temel harfler tercih edilir.

4. Ders Kitapları

Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarında, birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar için A4 ebadında 3 - 5 forma; B5 ebadında 5 - 8 forma; dördüncü, beşinci sınıflar için A4 ebadında 4 - 6 forma; B5 ebadında 6 - 9 forma sayısı aranır.

GENEL AMAÇLAR

1. Kuralına uygun biçimde oturarak, temiz ve düzgün yazı yazma alışkanlığı kazanabilme.
2. Yazı araç ve gereçlerini tanıyabilme.
3. Yazı araç ve gereçlerini temiz ve ekonomik kullanabilme.
4. Kuralına uygun olarak okunaklı, işlek, güzel ve hızlı bitişik eğik yazı yazabilme.
5. Kuralına uygun imza atabilme.
6. İmlâ ve noktalama işaretlerini kuralına uygun olarak yazma becerisi.
7. Rakamları ve matematik işaretlerini kuralına uygun olarak yazabilme.
8. Dekoratif yazı yazabilme.
9. Yazı sanatına ve eserlerine karşı duyarlı olabilme.
10. Eleştiriye açık olabilme.

İLKÖĞRETİM TÜRKÇE (YAZI)1- 8 DERSİ PROGRAMI

AMAÇ VE DAVRANIŞ SAYILARI

SINIF	KONU	AMAÇ	DAVRANIŞ
1	8	14	81
2	6	11	37
3	8	12	46
4	7	13	46
5	6	8	29
6	6	13	54
7	6	11	51
8	4	6	26
TOPLAM	51	88	370

ÖZEL AMAÇLAR

1. Yazı yazarken, sırada çalışmaya uygun oturmanın kurallarını kavrayabilme.
2. Yazı yazarken, sırada çalışmaya uygun oturma becerisi.
3. Yazı dersinde kullanılan belli başlı araç-gereçler bilgisi.
4. Yazı araç-gereçlerini kullanma becerisi.
5. Küçük ve büyük eğik temel harfleri yazabilme.
6. Küçük ve büyük bitişik eğik yazı harflerini yazabilme.
7. Bitişik eğik yazı ile kelimeler yazabilme.
8. Rakamları eğik olarak yazabilme.
9. Virgül ve kısa çizgiyi, kuralına uygun yapabilme.
10. Matematik işaretlerini, kuralına uygun biçimde yapabilme.
11. Yazı araç-gereçlerini, temiz ve düzenli kullanmayı kendine iş ediniş.

2. SINIF

KONULARIN DAĞILIMI

KONULAR	AĞIRLIK %	ÖZEL AMAÇ SAYISI	DAV.SAYISI	ÖNGÖRÜLEN DERS SAATİ
1. Sırada Oturma Kuralları	1	2	6	0.5
2. Yazı Araç-Gereçleri	3	3	10	1
3. Bitişik Eğik Yazı Çalışmaları	93	3	13	33
4. Rakamlar	1	1	2	0.5
5. Noktalama İşaretleri	1	1	4	0.5
6. Matematik İşaretleri	1	1	2	0.5
T O P L A M	100	11	37	36

I. AMAÇ ve DAVRANIŞLAR

AMAÇ 1: Yazı yazarken, sırada çalışmaya uygun oturmanın kurallarını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yazı yazarken, neden göğsü sıraya dayamadan oturmak gerektiğini söyleme/yazma.
2. Yazı yazarken, kolların sıraya nasıl dayanması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Yazı yazarken, göz ile yazı materyali arasındaki mesafeyi açıklama.
4. Yazı yazarken, uygun bir oturuş özelliği kazanmada, sırada nasıl oturulması gerektiğini açıklama.

AMAÇ 2: Yazı yazarken, sırada çalışmaya uygun oturma becerisi

DAVRANIŞLAR

1. Sırada, kuralına uygun şekilde oturma.
2. Yazı yazarken, sırada oturma kurallarına uyma.

AMAÇ 3: Yazı dersinde kullanılan belli başlı araç-gereçler bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Gösterilen bir araç-gerecin adını söyleme/yazma.
2. Gösterilen bir araç-gerecin, ne işe yaradığını söyleme/yazma.
3. Adı belirtilen araç-gereci, bir dizi araç-gereç arasından seçip alma/gösterme.

AMAÇ 4: Yazı araç-gereçlerini kullanma becerisi

DAVRANIŞLAR

1. Kalem, uç kısmından itibaren iki cm geriden, baş, işaret ve orta parmaklar arasında rahatça tutma.
2. Defteri uygun şekilde açma.

3. Kılavuz kartonu, sayfanın altına yerleştirme.

4. Defteri boş yere bırakmadan, yaprağını koparmadan kullanma.

AMAÇ 5: Küçük ve büyük eğik temel harfleri yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dik temel harf ile eğik temel harf arasındaki farklılıkları gösterme.
2. Eğik temel harflerin eğiklik yönünü söyleme/yazma
3. Kılavuz kartondan faydalanarak, eğik alıştırma çizgileri çizme.
4. Örneği verilen eğik temel harflerin, başlama ve bitiş yerlerini ve yazılış yönlerini gösterme.
5. Örneğe göre eğik temel harfleri yazma.

AMAÇ 6: Küçük ve büyük bitişik eğik yazı harflerini yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Eğik temel yazı ile bitişik eğik yazı arasındaki farklılık ve benzerlikleri gösterme.
2. Bitişik eğik yazıya geçiş için elips ve yaylar çizme.
3. Kılavuz karton yardımıyla küçük ve büyük bitişik yazı harfleri yazma.
4. Örneği verilen eğik temel harflerin başlama ve bitiş yerlerini, yazılış yönlerini gösterme.
5. Örneğe göre eğik temel harfleri yazma.

AMAÇ 7: Bitişik eğik yazı ile kelimeler yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Bitişik eğik yazıda, harflerin bağlantı yerlerini gösterme.
2. Küçük ve büyük bitişik yazı harflerini bağlayarak heceler yazma.
3. Heceleri kullanarak bitişik yazı ile kelimeler yazma.

AMAÇ 8: Rakamları eğik olarak yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Örneği verilen rakamların yazılışında, başlama ve bitiş yerlerini gösterme.
2. Rakamları, bitişik eğik yazıdaki örneğe göre yazma.

AMAÇ 9: Virgül ve kısa çizgiyi, kuralına uygun yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Cümlede virgülü gösterme.
2. Yazdığı cümlelerde, virgülü kuralına uygun olarak yapma.
3. Cümlede kısa çizgiyi gösterme.
4. Yazdığı cümlelerde, kısa çizgiyi kuralına uygun olarak yapma.

AMAÇ 10: Matematik işaretlerini, kuralına uygun biçimde yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Cümlede ve işlemlerde bölü, eşittir, eşit değildir işaretlerinin başlangıç ve bitiş yerlerini gösterme.
2. Cümlede ve işlemlerde bölü, eşittir, eşit değildir işaretlerini kuralına uygun olarak yapma.

AMAÇ 11: Yazı araç-gereçlerini, temiz ve düzenli kullanmayı kendine iş ediniş

DAVRANIŞLAR

1. Yazı araç-gereçlerini temiz kullanma.
2. Yazı araç-gereçlerini temiz kullanmayanları uyarma.
3. Yazı araç-gereçlerini toplayıp çantasına koyma.

II. KONULAR

1. Sırada Oturma Kuralları
2. Yazı Araç-Gereçleri
  - a. Yazı Dersinde Kullanılan Araç-Gereçleri Tanıma
  - b. Yazı Araç-Gereçlerini Kullanabilme
  - c. Yazı Araç-Gereçlerini Temiz ve Düzenli Kullanma
3. Bitişik Eğik Yazı Çalışmaları
  - a. Eğik Temel Yazıya Geçiş Alıştırma Çalışmaları
  - b. Küçük ve Büyük Eğik Temel Harfler
  - c. Bitişik Eğik Yazıya Geçiş Alıştırma Çizgileri
  - ç. Bitişik Eğik Yazı Küçük ve Büyük Harfler
  - d. Bitişik Eğik Yazı ile Heceler Yazma
  - e. Bitişik Eğik Yazı ile Kelimeler Yazma
4. Rakamlar
5. Noktalama İşaretlerinden Virgül ve Kısa Çizgi
6. Matematik İşaretlerinden Bölü, Eşittir, Eşit Değildir

III. YAZI ÖRNEKLERİ

1. Eğik Temel Yazı Küçük Harfler (Örnek: 8)
2. Eğik Temel Yazı Büyük Harfler (Örnek: 9)
3. Bitişik Eğik Yazı İçin Alıştırma Çalışmaları (Örnek: 10)
4. Bitişik Eğik Yazı Küçük ve Büyük Harfler(Örnek: 11)
5. Bitişik Eğik Yazı Küçük ve Büyük Harflerin Yazılış ve Bağlantı Yönleri (Örnek: 12)
6. İlköğretim İkinci Sınıflar İçin Yazı Defteri Sayfası ve Çizgi Normları (Örnek: 13)
7. Eğik Yazı Çalışmaları İçin Sayfa Altına Konulan Kılavuz Karton Örneği (Örnek:14)
8. Dik Yazı Çalışmaları İçin Sayfa Altına Konulan Kılavuz Karton Örneği (Örnek: 15)

IV. ARAÇ ve GEREÇLER

Yazı Defterleri ve Kâğıtları

Bu sınıfta 2 numaralı (Örnek: 13) yazı defterleri kullanılır.

Özellikleri:

- A5 ebadındaki bu defterin boyutu, 145x210 mm'dir.
- Sayfa kenar boşlukları yukarıda 21 mm, aşağıda 23 mm, defter ortasına rastlayan kenarlarda yedişer mm, dış yan kenarlarda ise 15 mm'dir.
- Satır çizgileri dört çizgi, üç aralıktan oluşur. Bu defterde, bitişik yazı küçük harflerine göre, gövde dört mm, alt ve üst aralıklar üçer mm olup satır aralıkları da ikişer mm'dir.
- Eğik temel harfler ve bitişik yazı çalışmalarında, sayfanın altında eğimi gösteren, yaklaşık 70° eğimli, çizgili kılavuz karton kullanılır. Bu kılavuz kartonlar, 2 nolu defterle birlikte verilir (Örnek 14).
- Çizgisiz defter veya çizgisiz kâğıt kullanma durumunda, sayfanın ya da kâğıdın altında, yukarıdaki ölçülere göre hazırlanmış altlık kartonlardan faydalanılır.

Yazı Kalemeleri

İkinci sınıfta, yazı çalışmalarında kullanılan esas kalem, kurşun kalemidir. Bu kalem kolay açılır, içi normal koyulukta ve yumuşaklıktadır (HB. Veya 2 nolu kalem). Çok ince ya da çok kalın, çok kısa kalemlerle, keskin köşeli kalemler, kalemlere takılan değişik süsler, rahat yazı yazmayı engelleyeceği için uygun değildir.

Bunun dışında, kenar süsleri, başlıklar ve benzeri çalışmalarda renkli kuru boya kalemleri ve ince uçlu diğer tip renkli kalemler de kullanılabilir.

Yazı Tahtası ve Tebeşirler

Mat, koyu yeşil renkli, ışığı yansıtmayan, tebeşiri kaydırmayan özellikteki yazı tahtaları daha kullanışlıdır. Tebeşirlerin yumuşak, çabuk kırılmayan, fazla toz yapmayan, kolay silinebilir özellikte olanları tercih edilir.

V. İŞLENİŞ (ÖRNEK)

Dersin adı	: Yazı
Sınıf	: 2
Konunun adı	: Bitişik Eğik Yazı "A" Harfini Yazma
Süre	: 40 dk.
Öğretme ve öğrenme yöntemi	: Anlatım, gösterip yaptırma.
Kaynak kitaplar	: .....
Araç ve gereçler	: Defter, kurşun kalem boya kalemleri, yazı tahtası, renkli tebeşirler, boş kâğıtlar, silgi.

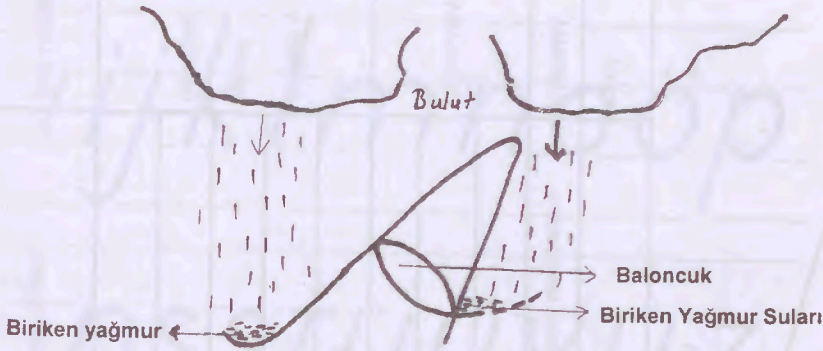
AMAÇ 6: Küçük ve büyük bitişik eğik yazı harflerini yazabilme.

DAVRANIŞLAR

4. Örneği verilen eğik temel harflerin başlama ve bitiş yerlerini, yazılış yönlerini gösterme.
5. Örneğe göre eğik temel harfleri yazma.

ÖĞRENME/ÖĞRETME ETKİNLİKLERİ

Öğretmen: "Çocuklar, bu gün A harfinin yazımını öğreneceğiz. Ben, şimdi bazı kelimeler söyleyeceğim. Söylediğim kelimedeki A harfi başta ise elinizi başınıza, ortada ise çeneye, sonda ise göğsünüze koyunuz. A harfi yoksa, hiçbir hareket yapmayın" diyerek, kısa bir oyunla öğrencileri motive eder.

Daha sonra, A harfini tahtaya büyükçe (60-70 cm) yazar. Yazılış yönünü oklarla gösterir.

Yağmur ve kar yağdığında, nerelerde yağmur ve kar birikeceği, nelerinde baloncuklar oluştuğu gibi sorular sorarak harfin bağlantı ve çıkış yerlerine öğrencilerin dikkatlerini çeker.

Öğretmen, harfin üzerinden birkaç kez gider. Aynı işlemi değişik öğrencilere, renkli tebeşirlerle yaptırır.

Gazete kâğıdı, ambalaj kâğıdı gibi kâğıtlara, öğrenciler A harfini büyükçe yazarlar. Üzerinden, değişik renkte kalemlerle birkaç defa giderler. Öğretmen, aralarda dolaşarak harfin bağlantı ve çıkış yerlerinin düzgün ve doğru olması, el kaldırılmadan bir hareketle yapılması gibi konular üzerinde durur.

Daha sonra, önceden, bir örneği öğretmen tarafından yazılmış olan öğrencilerin defterleri dağıtılır. Kuşun kalemle, A harfini en çok on defa yazmaları istenir. Öğretmen, tekrar aralarda dolaşarak yapılan genel hataları tespit eder ve sözlü olarak uyarılarda bulunur. En güzel yapılan harfleri, kırmızı kalemle yuvarlak içine alır.

Ders bitiminde, defterler açık olarak toplanır. Düzeltme sembolleri kullanılarak defterler kontrol edilir. Daha sonraki derste üzerinde durulmak üzere genel hatalar tespit edilir.

ÖRNEK ÖLÇME SORULARI

1. Bitişik eğik yazı temel büyük harf "A" yı yaparak yazılış yönünü kırmızı kalemle gösteriniz.

DEĞERLENDİRME

Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

İLKÖĞRETİM 2. SINIF TÜRKÇE (YAZI) DERSİ PROGRAMI

BELİRTKE TABLOSU

ALANLAR	BİLİŞSEL ALAN			PSİKO-MOTOR ALAN			DUY.ALAN
	BİLGİ	KAVRAMA	UYGULAMA	BECERİ	HALİNE	GETİRME	DEĞ.VERME
KONULAR	AMAÇLAR						
	Yazı dersinde kullanılan belli başlı araç-gereçler bilgisi						
	Yazı yazarken, sırada çalışmaya uygun oturma kurallarını kavrayabilme						
	Küçük ve büyük eğik temel harfleri yazabilme						
	Küçük ve büyük bitişik eğik yazı harflerini yazabilme						
	Bitişik eğik yazı ile kelimeler yazabilme						
	Yazı yazarken, sırada çalışmaya uygun oturma becerisi						
	Yazı araç-gereçlerini kullanma becerisi						
	Rakamları eğik olarak yazabilme						
	Virgül ve kısa çizgiyi, kuralına uygun yapabilme						
Matematik işaretlerini, kuralına uygun biçimde yapabilme							
							Yazı araç-gereçlerini, temiz ve düzenli kullanmayı kendine iş edinmiş
Sırada Oturma Kuralları		*					
Yazı Araç-Gereçleri	*				*		
Bitişik Eğik Yazı Çalışmaları		*	*	*			
Rakamlar					*		
Noktalama İşaretleri						*	
Matematik İşaretleri						*	
		5			5		1
TOPLAM				11			

Eğik temel yazı küçük harfler

a b c ç d e f g ğ h

i j k l m n o ö p

r s ş t u ü v y z

q w x

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Eğik temel yazı büyük harfler

A B C Ç D E F

G Ğ H I J K L

M N O Ö P R

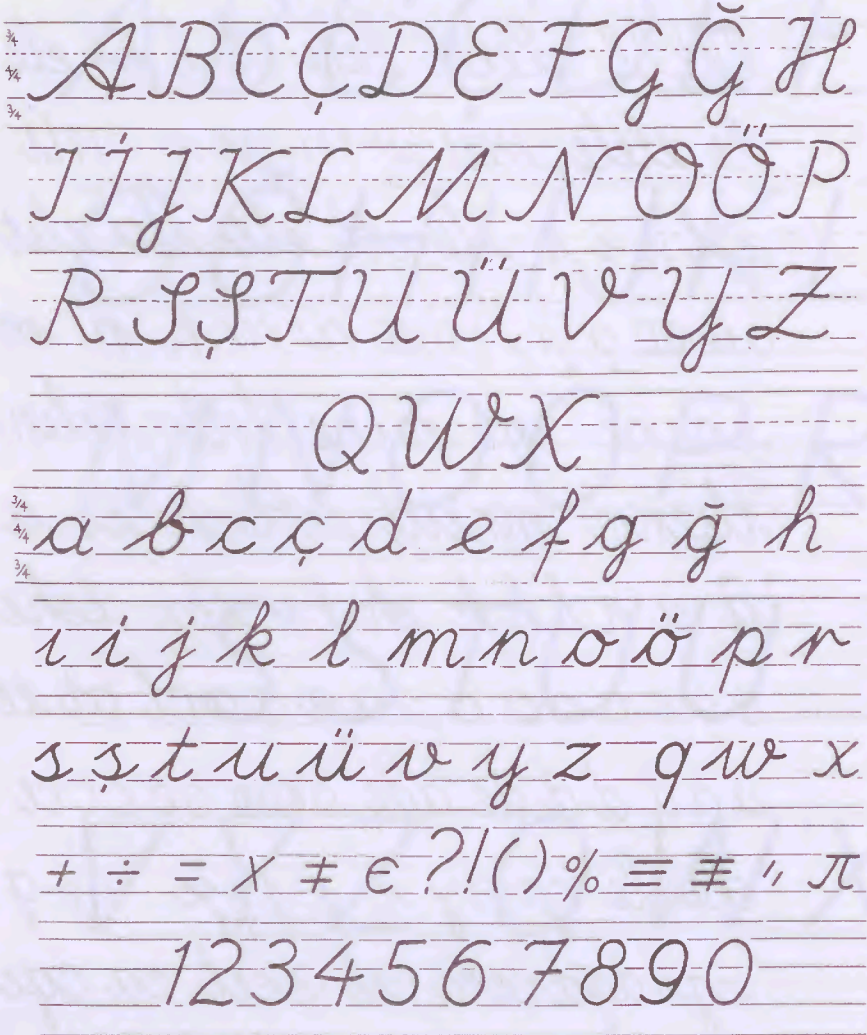
S Ş T U Ü

V Y Z Q W X

Bitişik eğik yazı (Eğik el yazısı) için alıştırma çalışmaları

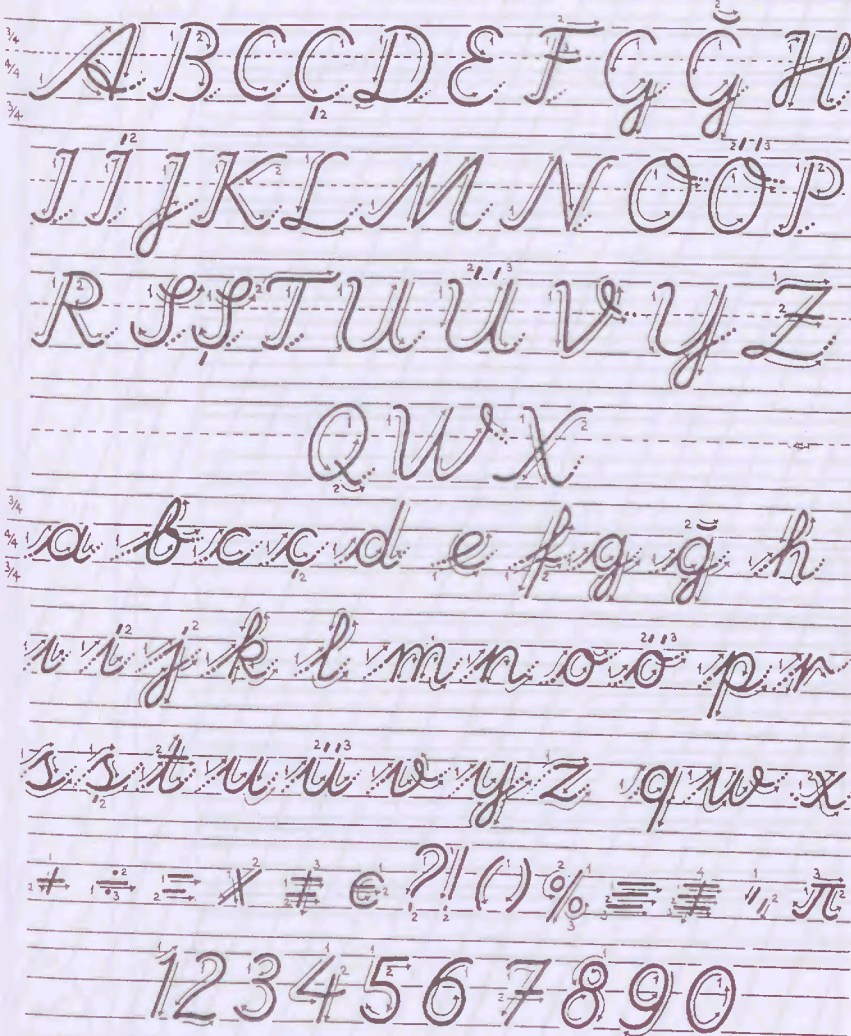
ooo eeeee eee O OOOOO
 lllll elele lele lll ele
 le elele eeee |||| ||| ||| |||
 e l r i t ele etl elti ilte elit
 oo O |||) | oo (| | n n m
 en ne em mine lnln elin
 tlienm mneitl eitlmn uu
 u ü n l h h eh he the lehe
 ooooo a a a a a ol ot te
 a a d d d de ade ooooo o c c c e
 c e l e l e g g g j j j e a z g
 ege agd cem cel excel ca cge
 oo | b b bir bal bul bilge

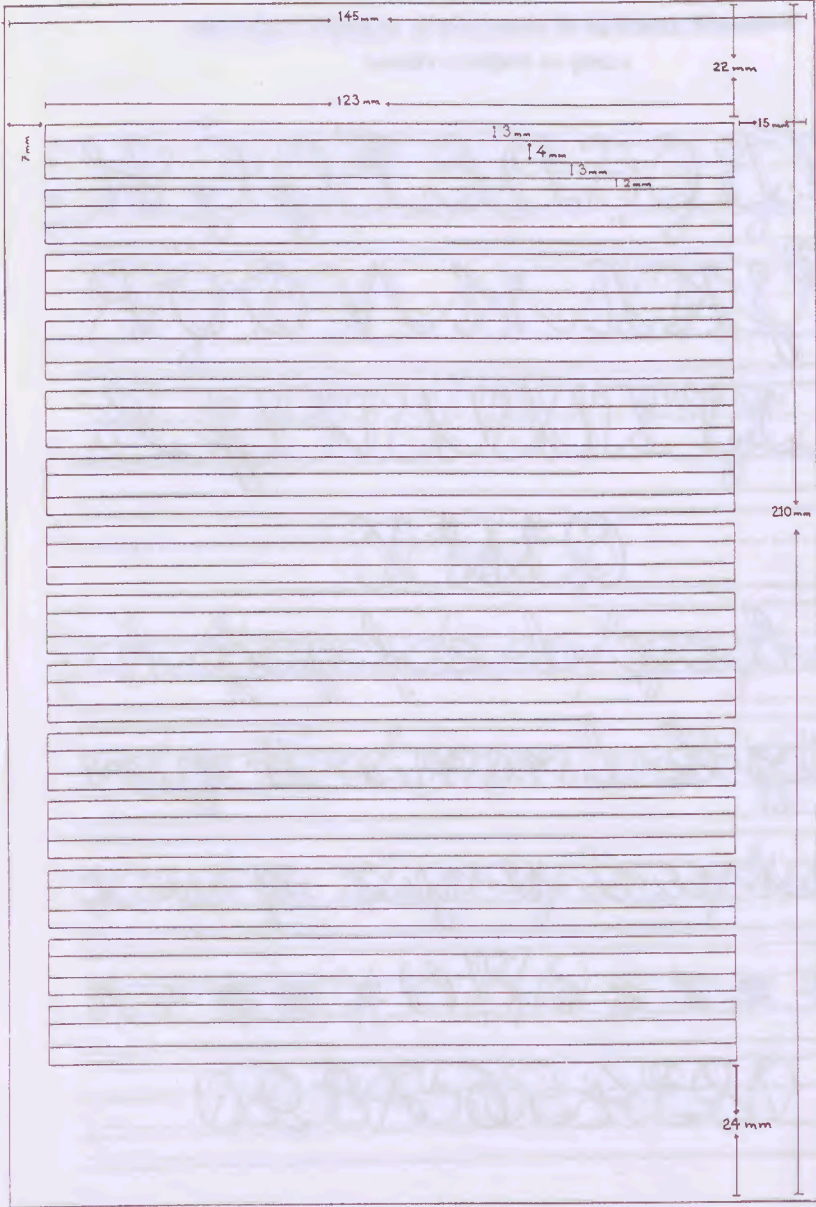
Bitişik eğik yazı (Eğik el yazısı) büyük ve küçük harfleri

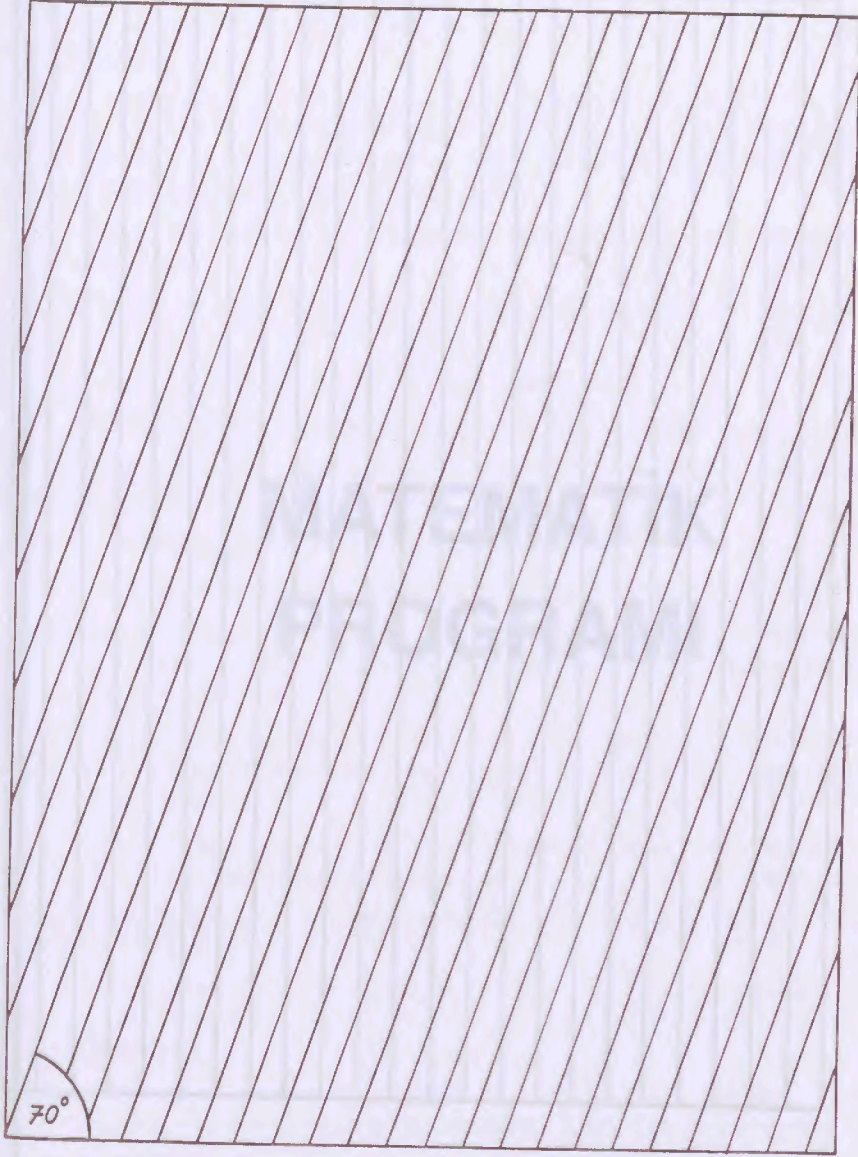
Bilişik eğik yazı (Eğik el yazısı) büyük ve küçük harflerinin,
yazılış ve bağlantı yönleri

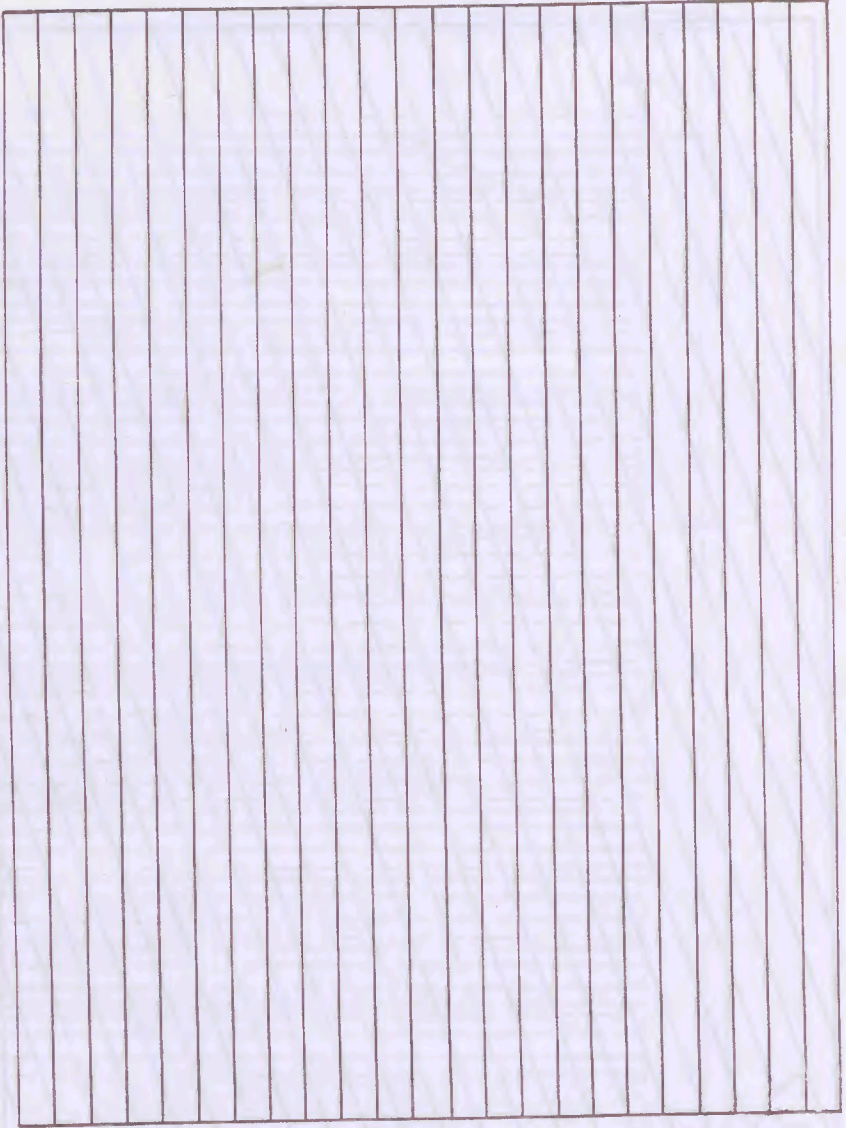
İlköğretim 2. sınıflar için yazı defteri sayfası ve çizgi normları (Ölçek 1/1)

Eğik yazı çalışmaları için sayfa altına konulan kılavuz karton örneği

Not: Harflerin satıra olan eğikliği, 60°-80° arasında olabilir.

Dik yazı çalışmaları için sayfa altına konulan kılavuz karton örneği

MATEMATİK PROGRAMI

REVISI 2013

MATEMATIK PROGRAMMI

İLKÖĞRETİM OKULU MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

A. GİRİŞ

Eğitimin en önemli görevi, kalkınma için gerekli olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi olmalıdır. Bu nedenle eğitimin rastgele etkinliklerden uzak olması gereği, program tasarımlarının hazırlanıp uygulanması ve etkililik derecesinin kontrol edilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

1991-1992 öğretim yılında uygulamaya konulan İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programı'nın yeterlilik ve verimliliğini belirlemek için; öğrencilerin başarılarını, öğretmenlerin, müfettişlerin ve yakın alan olarak Fen Bilgisi öğretmenlerinin görüşlerini de içeren kapsamlı bir değerlendirme çalışması yapılmıştır.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre programda, aşağıdaki düzenlemeler yapılarak geliştirilmiştir :

1. Programın hedef ve davranışları, öğrencilerin gelişim düzeyleri de dikkate alınarak:

- a. Toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına cevap verebilecek,
- b. Problemleri çözmeye yarayacak şekilde düşünme yolu geliştirecek,
- c. Matematik dersinde edindikleri bilgi ve becerileri günlük hayattaki problemleri çömede kullanabilecek,
- d. Yaratıcı ve eleştireci düşünme yeteneğini geliştirecek,
- e. Matematik dersine karşı olumlu tutum geliştirecek nitelikte düzenlenmiştir.

2. İlköğretim Matematik Dersi Programı'nın hedefler bölümünde yer alan davranış sayısının fazla bulunmuş olması nedeniyle programda tekrar edilen hedef ve davranışlar çıkarılarak yeni bir düzenleme yapılmıştır.

3. İşleniş örnekleri her ünitede en az bir tane olacak şekilde hazırlanmıştır. Konular öğretilirken; kesme, yapıştırma, çizme, boyama yaptırılarak öğrencilerin aktif hâle getirilmesine dikkat edilmiştir.

4. Ölçme bölümünde, işlenen her davranış ölçecek sorular hazırlanarak konunun değerlendirilmesinin yapılması sağlanmıştır.

5. Konuların dağılımı, 1. sınıftan 8. sınıfa doğru sarmal bir yapı oluşturacak biçimde genişletilerek dağıtılmıştır.

Hedeflerin programda sıralanışı, belirtilen üniteler ve onların içerdiği konular doğrultusunda ele alınmıştır. Ayrıca bir hedef altındaki davranışlar da onu tamamlayanların hepsini içine almaktadır.

Gerek hedeflerin, gerekse davranışların sırası, öğretmenin aynen uyması gereken bir dizilim değildir. Öğretmen, kendisini bir hedefteki davranışların hepsini birden -art arda- öğrenciye kazandırarak hemen diğerine geçmek zorunda hissetmemelidir. Bu nedenle öğretmen plânını yaparken, birden fazla hedefe ulaşabilmek için gerekli davranışları bir ders saati içinde kazandırabilmeyi ilke edinmelidir.

B. İLKÖĞRETİM OKULU MATEMATİK DERSİNİN GENEL HEDEFLERİ

İnsanın içinde yaşadığı topluma ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel bakımdan uyum sağlayabilen ve kendisine de yararlı olabilen bir fert olarak yetişebilmesi için gerekli olan bir takım hedefler vardır. Bunları, özetle şöyle sıralamak mümkündür.

1. Matematiğe karşı olumlu tutum geliştirebilme
2. Matematiğin önemini kavrayabilme
3. Varlıklar arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme
4. Zihinden hesaplamalar yapabilme
5. Dört işlemi (toplama, çıkarma, çarpma ve bölme) yapabilme
6. Problem çözebilme
7. Problem kurabilme
8. Çalışmalarda; ölçü, grafik, plân, çizelge ve cetvelden yararlanabilme
9. Temel işlemleri (yüzde, faiz, iskonto vb.) yapabilme
10. Zaman, yer ve sayılar arasındaki ilişkiler hakkında açık ve kesin fikirler kazanabilme
11. Matematik dersinde edinilen bilgi ve becerileri diğer derslerde kullanabilme
12. Geometrik şekiller arasındaki ilişkileri kavrayabilme
13. Geometrik şekillerin alan ve hacimlerini hesaplayabilme
14. Çevredeki eşyaların şekilleri ile kullanımları arasındaki ilişkileri kavrayabilme
15. Basit cebirsel işlemleri yapabilme
16. Birinci dereceden bir ve iki bilinmeyenli denklem sistemlerini kullanarak problem çözebilme
17. Trigonometri hesaplarını yapabilme
18. İstatistik bilgilerini kullanarak grafik çizebilme
19. Permütasyon ve olasılıkla ilgili hesaplamalar yapabilme
20. Tüme varım ve tümden gelim yöntemleriyle düşünerek çözümler yapabilme
21. Bilimsel yöntemin ilkelerini problem çözmede kullanabilme
22. Çalışmalarda; düzenli, dikkatli, sabırlı olabilme
23. Araştırmacı, tarafsız, ön yargısız, yerinde karar verebilen, açık fikirli ve bilginin yayılmasının gerekliliğine inanan bir kişiliğe sahip olabilme
24. Yaratıcı ve eleştirel düşünebilme
25. Karşılaştığı problemleri çözebilecek yöntemler geliştirebilme
26. Estetik duygular geliştirebilme

C. PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR

Bu bölümde, programın yapısı ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

1. Matematik ünitelerinin hedef ve davranışları, genel hedeflerle tutarlı olacak biçimde sınıf seviyelerine göre düzenlenmiştir.

2. Matematikte kullanılan temel kavram ve semboller, her sınıf seviyesinde “**ünitede kullanılan temel kavramlar ve semboller**” başlığı altında verilmiştir. Kavramlar, anlamları öğrenildikten sonra işlem bilgisi ile desteklenmelidir. Daha sonra kavram-işlem bilgisi ilişkilendirilmelidir. Bu şekildeki çalışma matematik öğretiminin yapısına uygundur.

3. Programda, her üniteye örnek bir işleniş ders plânına uygun olarak verilmiştir. İşlenen hedefe ait davranışlar süreye uygun olarak alınmıştır. Hazırlanan ölçme soruları, işlenen hedefler ve davranışları ölçecek biçimde seçilmiştir. Öğretmen tarafından istenildiğinde, ölçme soruları çoğaltılabilir.

Öğrenci seviyesi, çevre faktörleri dikkate alınarak, öğrenme ve öğretme etkinliklerinde bir hedefin bütün davranışları ele alınabileceği gibi, farklı hedeflerin birbirleriyle bağlantılı olan davranışları da ele alınabilir.

Matematik konuları ön şart ilişkili bir yapıya sahiptir. Herhangi bir kavram, onun ön şartı durumundaki diğer kavramlar kazandırılmadan verilemez. Öğrencilerin, toplama işlemini öğrenmeden çarpma işlemini öğrenmeleri zordur. Kesirlerle işlem yapabilmesi için; payda eşitleme, sadeleştirme, genişletme tam sayılı kesri bileşik kesre çevirme gibi konuların daha önceden işlenmesi gerekmektedir.

Öğrenme ve öğretme etkinliklerinde öğretim araç-gereçlerini, dikkat çekmek, alıştırmak, bilgileri açıklamak için hazırlayıp kullanabiliriz. Amaca yönelik olarak tasarlanmış ve geliştirilmiş araçların varlığı ve bunların etkin kullanımı, etkili öğrenmenin vazgeçilmez unsurudur. Matematik ünitelerinin öğretiminde teknolojiye dayanılmalıdır. Hesap makinesi, bilgisayar, video kaset vb. araçlar imkânlar ölçüsünde sınıf ortamına getirilmelidir. Öğrencilerin bu araçları kullanmalarına fırsat verilmelidir.

Programda işleniş örneklerinde; matematik araç-gereçlerinin yanı sıra hikâye, şarkı, oyun, gazete kùpürleri ve yakın çevreden bulunabilecek konuyla ilgili olan eşyalar kullanılmıştır.

Öğrencilerin eleştirici düşünme, muhakeme etme, problem çözme becerilerini geliştirmek ve bilimsel metotlara göre çalışma yollarını öğretmek millî eğitimin temel hedefidir. Her ders bu hedefi gerçekleştirmek için birer araçtır. Matematik programındaki hedef ve davranışları gerçekleştirmeyi sağlayacak öğrenme ve öğretme etkinlikleri, diğer derslerle bağlantıyı sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Ünitelerde yer alan öğrenme ve öğretme etkinliklerinin aynen uygulanması zorunlu değildir. Bu etkinlikler, öğretmene yol göstermek amacıyla açıklanmıştır.

Öğrenme, karşılıklı bir etkileşimdir. Programda, hedef ve davranışların gerçekleşmesi için seçilen yöntem ve teknikler önemlidir. Ferdî çalışmaların yanında öğretmenin rehberliğinde grup çalışmalarına başvurulmalıdır. Grup sayısı, sınıf mevcuduna göre öğretmen tarafından düzenlenmelidir. İdeal grup, 3 veya 5 kişiden oluşturulmalıdır.

Seçilen yöntemler ve teknikler, hedef ve davranışların gerçekleştirilmesinde önemli bir unsurdur. Öğrenmede; işitme ve görme önemli olmakla beraber, yaparak öğrenme da-

ha yararlı ve sürekli sonuçlar sağlar. Programdaki işleniş örnekleri, günlük hayatla bağlantılı ve öğrenci katılımını sağlayacak nitelikte düzenlenmiştir.

A. Matematik Ünitelerinin İşlenişi ile İlgili Açıklamalar

1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler

Çocuklar, 6-7 yaş öncesinde sınıflandırma ve gruplandırma yapabilirler; fakat sınıf veya grupların özelliklerini, bunların içeriklerini kavrayamazlar. Bunun yanında, okula gelmeden önce zihnî olarak varlıkları birbirinden ayırt edebilirler. 6-7 yaşına gelenler; sayı kavramını, sayılar arasındaki ilişkileri kavrayabilirler.

6-7 yaş, çocuğun bir yandan zihnî gelişimindeki geçiş dönemine, diğer yandan plânlı eğitimin başlamasına rastlamaktadır. İlköğretim okuluna gelen çocuklar, çok çeşitli sebeplerden dolayı, zihnî ve zihnî olmayan faktörler bakımından birbirlerinden farklıdırlar. Plânlı eğitim programları, bütün öğrencileri bir başlangıç noktasından alıp ileriye götürür.

Bu nedenlerle 6-7 yaş öncesi zihin gelişmelerinde; bazı durumlarda çocuklar arasında oluşan ferdî farklılıkları azaltmak, çocukları plânlı eğitime hazırlamak ve yakın çevresinde gördüğü eşyalar ve şekiller arasındaki ilişkileri görebilme yeteneğini geliştirebilmek için varlıklar arasındaki ilişkilere yer verilmiştir. Bunlar; benzerlik-farklılık, büyüklük-küçüklük, uzunluk-kısalık, azlık-çokluk, yüksekte-alçakta, uzakta-yakında, içinde-dışında, üzerinde-altında, sağda-solda-arada, önde-arkada, çukur-tümsek ve ağırlık-hafiflik ilişkileridir.

Bu ilişkilerle ilgili davranışlar kazandırılırken; birinci ve ikinci sınıfta çocukların sevgilerinden ve tahminlerinden yararlanılmalı, sebepler üzerinde durulmalıdır. Özellikle; uzunluk-kısalık, uzaklık-yakınlık, azlık-çoklukla ilgili davranışların edindirilmesinde ölçüler ünitesi ile ilişki kurularak ölçmeye başvurulmalıdır.

Varlıklar arasındaki ilişkiler konusundaki çalışmalarda, öğrencilerin okumaya ve yazmaya başlamalarına gerek yoktur. Bu çalışmalar, hem birinci hem de ikinci sınıfta sürdürülecektir.

Çalışmaların başlangıç noktası, öğrencilerin okul dışında kazandıkları bilgilerine ve yaşantılarına dayandırılmalıdır. Öğrencilerin bu kavramları doğal ortamlarda gözlem yaparak öğrenmeleri sağlanmalıdır.

2. Kümeler

Küme, doğal sayıların, bu sayılar arasındaki ilişkilerin kavratılmasında bir araç olarak kullanılacaktır. Bu nedenle kümeler arasındaki ilişkiler ve bunlarla yapılan işlemlere ait davranışlar, doğal sayılarla ilgili davranışların kazandırılmasına faydası yönünden ele alınacaktır.

Küme kavramı; yakın çevredeki araçlar-gereçler, eşyalar ve şekiller bir araya getirilerek, topluluk ve yığın kelimelerinin anlamlarından başlanıp oluşturulmaya çalışılacaktır. Kümelerdeki eleman sayısı kavramı, varlıkları bire bir eşleme yoluyla kazandırılmalıdır.

Kümeler arasındaki ilişki ve işlemler dört işlemin anlamının kazandırılmasında, problem çözme yeteneğinin geliştirilmesinde ve matematiğe karşı olumlu bir tutum gelişmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle kümeler arasındaki ilişkilere ve işlemlere uygun problemler verilmesine dikkat edilmelidir. Problemlerin çözümüne öğrencilerin katılımı sağlanmalı, kendilerinin problem kurmaları teşvik edilmelidir.

6. sınıfa kadar kümeler, doğal sayıların kavratılmasında araç olarak kullanılmış, bu sayılardan işlemlerin açıklamasında yararlanılmıştır. Bu sınıfta öğrencilere; seçme, ayırt etme, gruplama yetileri kazandırılmalıdır. Öğrencilerin, kümeler arasındaki bağıntıları kurmaları, kümelerle yapılan işlemleri kavramaları ve bunların özelliklerini günlük hayattaki problemlere uygulamaları sağlanmalıdır.

3. Doğal Sayılar ve Tam Sayılar

Öğrenciler, ailelerinden ve yakın çevrelerinden taklit yöntemiyle öğrendikleri sayıları eşyalar üzerinde ve ezbere sayma yeteneğine sahiptirler. Sayının anlamını bilmeden yapılan sayma ritmiktir. Ritmik saymalar, öğrencinin sayı kavramını kazanmasını hızlandırır.

İleriye ve geriye doğru ritmik sayma çalışmaları, toplama-çıkarma ve çarpma işlemlerinin öğretiminde kolaylık sağlayacaktır. Bu nedenle ritmik sayma becerisi kazandırılırken, baştan sıra ile sayma çalışmaları belli bir düzeye geldikten sonra, verilen bir sayıdan başlayıp saymaya da yer verilmelidir.

Matematiğin, sayı kavramını kullanarak hesaplama ve ölçme teknikleri ile bir akıl yürütme ve düşünme yolu olduğu dikkate alındığında; sayı kavramının ne kadar önemli olduğu anlaşılır. Sayı kavramının soyut oluşu, kavramın kazandırılmasının uzun zamana yayılmasını gerekli kılmıştır.

Varlıklar arasında azlık-çokluk kavramının kazandırılmış olması, sayının somut varlıklarla eşlenerek verilmesi, sayının değişik düzenlemelerle ifade edilmesi; çocukta soyutlama ve genelleme yaparak istenen sayı kavramına ulaşmasını sağlar. Somut nesnelere yapılan bu çalışmalar, yerini simgelere bırakır. Rakamlar da sayıları anlatan birer yazılı simgedir. 1. sınıfta, sıfır sayısının öğretiminde güçlüklerle karşılaşılabilir. Sıfır sayısının öğretiminde, küme yaklaşımından faydalanılmalıdır. Ayrıca sıfırın özelliğini sezdirici cümleler verilebilir.

Abaküs, basamak levhası, sayı kartları, sayı çubukları, para ve para modelleri, istatistik yıllıklarındaki tablolar ünitenin kavranmasında araç olarak kullanılabilir.

7. sınıfta, pozitif ve negatif tam sayılar kümesi sayı doğrusu üzerinde kavratılacaktır. Pozitif ve negatif tam sayıların kendi içinde ve birbirlerine göre durumu belirtilecektir. Tam sayılarla, dört işlem kavratılacak, günlük hayattan da problem çözümleri yaptırılarak pekiştirilecektir. Sayı doğrusu üzerinde, toplama ve çıkarma işlemleri yaptırılacak, toplama işleminin özellikleri sezdirilecektir.

4. Kesirler, Rasyonel Sayılar ve Gerçek Sayılar

Doğal sayılar, bir kümenin elemanlarını saymak için kullanılabilen fakat günlük hayattaki bazı problemlerin çözümünde yetersiz kalmaktadır. Kesirlerin, bir bütünün veya kümenin eşit parçalarını bütüne bağlı saymak için kullanılması, bu sorunu ortadan kaldırmaktadır.

Dört işlemle ilgili problemlerin çözümünde, ondalık kesirlerin kavratılmasında kesirler ünitesi önem kazanmaktadır.

Kesirlerin karşılaştırılması çalışmaları, çocuğun değişik düşünme yollarıyla, kural ve genellemeye ulaşmasını sağlayacaktır. Kesirlerin kavratılmasına somut varlıklardan başlanmalı, daha sonra konuyla ilgili işlemlere ve problemlere yer verilmelidir.

Ondalık kesirler, paydaları 10, 100, 1 000 gibi 10 un kuvveti olan kesir sayıları olduğundan, ayrı bir kesir sayısı olmadığı fakat özel kesir sayıları olduğu öğrencilere sezdirilmelidir. Ondalık kesirler, dört işlem hesaplarında, uzunluk ve arazi ölçülerini bulmada, kâr-zarar, iskonto problemlerinin çözümünde, Sosyal Bilgiler dersi konusu içerisinde yer alan plân ve ölçek ünitesinin işlenişinde kolaylık sağlaması nedeniyle önemlidir.

6. sınıfta da yine kesir sayılarıyla işlem yapmaya devam edilecek, rasyonel sayı kavramı sadece sezdirilecektir. Bir sayı kümesini öğretirken, o kümenin bir kısmını (negatif rasyonel sayılar) yok sayarak öğretmek, çelişkilere neden olacağından, rasyonel sayılar kümesi, negatif tam sayılardan sonra verilmek üzere 7. sınıfa işlenecektir. Yine 7. sınıfta, gerçek sayıların sayı doğrusunu tam olarak doldurduğundan söz edilecektir.

5. İşlemler

Toplama, Çıkarma, Çarpma, Bölme İşlemleri

Toplumsal ve ekonomik hayattaki sürekli gelişmeler ve değişimler, öğrencilerin zihinsel ve yazılı olarak doğru ve çabuk hesaplama yapma becerisi kazanmalarının önemi ni ortaya koymaktadır. Sınıflarda sayı basamaklarının sınırlılığı da dikkate alınarak, toplama, çıkarma, çarpma ve bölme ünitelerindeki aşamalılık unutulmamalıdır.

İşlemlerin öğretilmesi ile ilgili olarak aşağıdaki sıra izlenmelidir:

a. Öğrencilere; başlangıçta varlıkların bir araya gelmeleri, insan, hayvan ve bitkilerin çoğalmaları, eksilmeleri, bölünmeleri gibi doğal olaylar fark ettirilmelidir. Bunlardan yararlanarak işlem kavramının kazandırılmasına çalışılmalıdır.

b. İşlemlerle ilgili sözlü ifadeler öğretilmelidir.

c. İşlemlerle ilgili matematiksel ifadeler yazdırılmalı ve kavratılmalıdır.

ç. Başlangıçta, zihinden hesaplamalara yazılı işlemlerden daha fazla yer verilmelidir. Ayrıca, dört işlemle ilgili çalışmalarda, işlemin kavratılmasından sonra doğru ve çabuk işlem yapma çalışmalarına geçilmelidir.

d. Günlük hayatta zihinden hesap yapma önem taşır. Bu nedenle yazılı işlemlerin yanında zihinden işlemlere de yeteri kadar yer verilmelidir.

e. Öğrencilere, işlemlerin sonuçları yaklaşık olarak tahmin ettirilmelidir. Sonuçların tahmini, hem işlemlerin kontrolü hem de günlük hayatta gerekli kolay hesap yapma yeteneğini geliştirir.

f. Öğrencilere, her işlemin sonunda doğruluğunu kontrol etme alışkanlığı kazandırılmalıdır. Problem çözümünde ve işlemlerin doğruluğunu kontrol etmede 4.sınıftan itibaren hesap makinesi kullanılabilir.

Kesir sayılarıyla yapılacak işlemlerin teknikleri büyük ölçüde doğal sayılardaki gibi olduğundan, sadece farklılıklar vurgulanmalıdır. Örneğin; payda eşitlemeden toplama ve çıkarma işlemlerinin yapılamayacağı belirtilmelidir.

İşlemlerin kavratılmasında; sayı kartları, sayma kutuları, abaküs, resimler ve levhalar, gazeteler, dergiler, istatistik yıllıkları, kartpostallar, çarpım tablosu levhası, metre, cetvel gibi araçlardan yararlanılabilir.

Rakamların yazılışlarında yazı programı esas alınacaktır. Hareket yönleri aşağıdadır.

6. Ölçüler

Hayatın her alanında ölçüleri sık sık kullanılmaktadır. Bu nedenle matematik konularının işlenmesinde ölçme türleri sınıf seviyesine uygun olarak programda düzenlenmiştir.

Doğal ölçülerin yanında, çocuğun kullandığı eşyaları birim kabul ederek yapılacak ölçme işlemlerine yer verilmelidir. Daha sonra standart ölçü birimi kullanılarak ölçme sonuçlarının karşılaştırılmasına fırsat sağlanmalıdır. Ölçme türleri arasındaki ilişkilerde ortak noktalar belirlenip, ünite tekrarı adı altında verilmelidir. Örneğin; uzunluk, kütle, sıvı ölçü birimleri onar kat onar kat büyür, onar kat onar kat küçülür.

Standart ölçü birimleri tanıtılırken, öğrencilerin ölçme araçlarını kullanmalarına, mümkün olanları edinmelerine veya yapmalarına imkân verilmelidir. Bunlarla ilgili kavramların kazandırılmasına önem verilmeli, öğrencilerin kendi deneyimleriyle ilgili örneklerden yararlanılmalıdır.

Günlük hayatta karşılaştıkları; uzunluk, kütle, sıvı, alan, hacim, arazi vb. ölçüleri yaklaşık olarak tahmin edebilme becerisi kazandırılmalı, bilinçli bir tüketici olmanın yöntemleri konular içinde vurgulanmalıdır. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları ölçü birimlerini tanıma ve gerekirse bunları farklı birimlere çevirerek problem çözmede kullanma becerisi verilmelidir.

4. ve 5. sınıflarda Atatürk'ün ölçülerle ilgili getirdiği yeniliklerin tarihlerini içeren problemlere geçilmeden önce, bir paragraf hâlinde bu konudaki çalışmaları ile ilgili açıklayıcı bilgiler verilmelidir.

7. Grafikler

Grafikler, sayısal bilgilerin gözle görülür ve kolay anlaşılır hâle getirilmesine yardımcı olur. İlköğretimin ikinci ve üçüncü sınıflarında çocukların ilgisini çekebilmek için bu konuya sayısal bilgilerin şekille gösterilmesinden başlanmalıdır.

Grafikler, yorumlama ve genelleme basamağındaki davranışların kazandırılmasında kullanılabilecek araçlardır. Bu bakımdan mihver derslerde, gazete, dergi ve istatistik yıllıklarındaki grafiklerden yararlanılarak yorumlama ve karşılaştırma yapma çalışmalarına yer verilmelidir. Grafik çeşitlerinin hangi alanlarda kullanıldıkları belirtilmeli, aynı konu ile ilgili iki grafik hazırlanarak birbirlerinden farklı yönleri belirtilmelidir.

8. Geometri

Çocuğun yakın çevresindeki eşyalarda, şekillerde ve tabiattaki varlıklarda, geometrik biçim ve desen yer alır. Geometrik biçim ve desen, varlığa görünüş güzelliği kazandırmaktadır. Varlıktaki amaca uygunluğun fark edilmesi, güzel sanatlar eğitiminin de temelini oluşturur. Geometrik şekillerin kavratılması, eleştirci düşünce ve problem çözme becerisini geliştirir. Ayrıca, geometri, matematiğin diğer konularının öğretilmesinde araç olarak kullanılır.

Bu nedenle öğrencilerin geometrik cisimlerin köşelerini, ayrıtlarını ve yüzeylerini keşfederek tanımaları sağlanmalıdır. Öğrencilerin yakın çevresinde kullandıkları geometrik cisimlere benzeyen varlıklar, sınıf ortamına getirilmelidir. Bu geometrik cisimlere dokunmalarına, hareket ettirmelerine, döndürmelerine ve öğrencilerin gözlemlerini anlatmalarına fırsat verilmelidir. Öğrenciler inceledikleri bu cisimlere, çevrelerinden örnekler gösterebilmelidir. Geometrik şekillerin çizimlerinde, noktalı kâğıtlardan veya matematik defterinin karelerinden yararlanılmalıdır. Daha sonra ölçme yollarına başvurarak çeşitli malzemelerle katlama, kesip çıkartma, yapıştırma, şekillendirme, resmini yapma etkinliklerine yer verilmelidir.

Nokta, doğru, doğru parçası, ışın, düzlem ve uzay kavramlarının tanımları yapılmalıdır. Bu kavramların ne oldukları şekil ve örneklerle açıklanmalıdır.

Geometrik şekillerin çevrelerinin ve alanlarının hesaplanmasında, başlangıçta formül kullanmadan sonuca ulaşılması çalışmalarına yer verilmelidir. Örneğin, π sayısını kullanmadan çemberin çevresinin ölçme yoluyla hesaplanması gibi.

Öğrencilere matematiksel kavramlar verilirken, tanım ve kurallara genelleme yoluyla ulaşma, ilişki kurma, yorum yapma ve geometrik şekillerle problem çözme becerisi kazanmaları sağlanmalıdır.

5. sınıfta, Geometri konusuna başlamadan önce Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaları konu alan bir okuma parçasına yer verilecektir. Bu okuma parçası yardımıyla Eylül 1999 tarih ve 2504 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yer alan Atatürk'ün matematiğe verdiği önem ile ilgili hedef ve davranışlar kazandırılacaktır.

9. Asal Sayılar ve Çarpanlarına Ayırma

6. sınıfta öğrencilerden, sayıların 2, 3, 5, 9 ile bölünüp bölünemeyeceğine bölme işlemi yapmadan karar vermesi istenerek, bölünebilme kurallarını bulmaları için yol gösterilmelidir. Çarpanlara ayırma, e.b.o.b. u ve e.k.o.k. u günlük hayatta karşılaşılan problemlerin çözümünde yardımcı olacak şekilde kullanmaları sağlanmalıdır.

10. Oran ve Orantı

6. sınıfta, aynı cins miktarları bilerek karşılaştırmayı sağlayan oran kavramı verilecek, orantı ve çeşitleri günlük hayatta karşılaşılan problemler aracılığı ile açıklanacaktır. Öğrencilerin doğru ve mantıklı düşünmesi sağlanacaktır.

7. sınıfta, orantının özellikleri verildikten sonra “bileşik orantı” ya geçilecek, bu konularla ilgili alıştırmalar yapılacaktır. Ayrıca, yüzdelerin de bir oran olduğu üzerinde durulacak, basit yüzde hesapları bir orantı şeklinde verilecektir. Oran için bir birimin söz konusu olmadığı vurgulanacaktır.

8. sınıfta; çokluk, ölçme, oran ve orantı kavramları hatırlatılacak, 4. orantılı, orta orantılı ve orantının özellikleri üzerinde durulacaktır. Üçgenlerde eşlik ve benzerlik konularının kavratılmasında, oran-orantı konusu önemli yer tutmaktadır. Ayrıca; Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Resim-İş derslerinde oran-orantıdan yeri geldikçe faydalanılmaktadır. Bu nedenle oran-orantının uygulamaları günlük hayattan seçilerek konunun daha iyi anlaşılması sağlanacaktır. Bu sınıfta oran ve orantı konusuna geçmeden önceden Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaları anlatan bir pragraf hâlinde açıklayıcı bilgi verilecektir.

11. Harfli İfadeler ve Denklemler

Dört işlemle karmaşık olarak çözülen problemlerin denklemlerle daha kolay çözüldüğü bilinmektedir. Bu bölümde bir problemi denklem şekline getirirken izlenecek yollar belirtilmelidir. Denklem biçiminde verilen bir ifadenin neyi anlatmak istediği belirtilmelidir. 7. sınıfta birinci dereceden bir bilinmeyenli, 8. sınıfta birinci dereceden iki bilinmeyenli denklemler üzerinde durulmalıdır. Denklem çözümlerinde, çocuğun kendi yaşantısından örnekler verip, konuyu daha iyi kavraması sağlanacaktır. Değişik etkinliklerle özdeşliklerin ve harfli ifadelerin anlaşılması sağlanacak, böylece denklemler bilinmeyen harf gruplarının oluşturduğu ifadelerden arınacaktır.

12. Simetri, Koordinat Ekseni ve Grafikler

7. sınıfta, ayna veya kâğıtlar yardımıyla simetri konusu verilecektir. Simetri kavramı, koordinat eksenleri üzerinde açıklanarak, doğru grafikleri çizilirken yararlanılacaktır. Örnekler günlük hayattan seçilecek, simetri merkezleri ve simetri eksenleri üzerinde durulacaktır.

13. Modüler Aritmetik

8. sınıfta, saat aritmetiğinin yardımıyla modüler aritmetiğe geçiş yapılacaktır. Günlük hayatta modüler aritmetiğin önemi üzerinde durulacak, buradaki ikili işlem kavramıyla dört işlemin ilişkisi sezdirilecektir.

B. Problem Çözme Becerisi

Bilim ve teknolojideki gelişmeler, insanların yeni durumlara uyum sorununa sebep olmaktadır. Bu yüzden, öğrencilerde problem çözme yeteneğini geliştirmek, eğitimin birinci hedefidir.

Gerçek hayatta problemler çeşitlidir. Matematiksel düşünmeyi kazandırmak için bu problemlerden başlanmalıdır. Gerçek hayattaki problemlerin çözüm aşamaları, matematik problemlerinin çözümü ile ilişkilendirilmelidir; öğrencilere, hesaplama, uygulama ve değişik çözüm yollarıyla kazandırılmalıdır. Programda yer alan problem çözme hedef ve davranışları, ünite konularının işlenişinde giriş olarak kullanılabilen gibi üniteyi değerlendirme amacına yönelik olarak da düzenlenebilir.

Problemler, öğrencilerin dört işlemi kullanmalarını gerektiren durumlardır. Bu nedenle problemler şu özellikleri taşımaktadır:

1. Problemler, çocuğun kendi yaşantısından, ev-aile-okul ve sınıf hayatından, çevredeki ve çeşitli iş alanlarından alınmalıdır.
2. Problemler, çocuğun istekle yapacağı nitelikte olmalıdır.
3. Öğretmen, problemlerde daima çocukların günlük yaşantılarını göz önünde tutmalı ve problemin çözümü için kullanılacak işlemlerin daha önce kavratılmış olmasına dikkat etmelidir.
4. İşlemlerin kavratılması amacıyla verilen problemler çok basit olmalı; ünite veya konu sonlarındaki problemler, kolaydan zora doğru sıralanmalıdır.
5. Öğrencilere verilen problemler, onların gelişim seviyelerine uygun olmalıdır.
6. Öğrencilere ders dışında yapılmak üzere verilecek alıştırmaların ve problemlerin çok olmamasına dikkat edilmelidir.
7. Problemler, gereği kadar açık olmalı, aynı zamanda öğrencilere bir takım bilgiler kazandırmalıdır. Bu durumda öğrenciler, problemlere karşı ilgi duyarlar ve çözmek isterler.

Problem Çözme Sırasında Dikkat Edilecek Özellikler

1. Öğretmen, problemi çözmeye çalışmalarında öğrencilerin kendi başlarına düşünmeleri için belirli bir süre vermelidir.
2. Çözümler yazı tahtasında ve defterlerde yapılırken yazının düzenine dikkat edilmelidir.

3. Öğretmen, mümkün olduğu kadar öğrencilerin, problemleri kendi kendilerine çözmelerine imkân vermeli, gerekmedikçe müdahale etmemelidir. Ancak, çocuklar herhangi bir zorlukla karşılaştığında onlara yardım etmelidir.

4. Sonuca en kısa yoldan götüren çözüm tercih edilmeli : ancak, farklı çözümler de değerlendirilmelidir.

5. Problemin çözümü için zihinden hesaplama, sonucun tahmin edilmesinde önemli bir yer tutar. Bu bakımdan zihinden hesaplama becerisine yeteri kadar zaman ayrılmalı, öğrencilerin bu becerileri geliştirilmelidir.

Problem Çözme Sürecindeki Aşamalar

- a. Problemin verilenlerini ve istenilenlerini söyleme ve yazma
- b. Problemi özet olarak yazma
- c. Probleme uygun şekli ve şemayı çizme
- ç. Problemin çözümünde başvurulacak işlemi ya da işlemleri sebepleri ile birlikte söyleme veya yazma
- d. Problemi sonucunu tahmin edip söyleme veya yazma
- e. Problemin çözüm sonucunu söyleme veya yazma
- f. Problemin çözümünde, varsa değişik çözüm yollarını söyleme veya yazma
- g. Problemin çözümünün doğru yapıldığına ya da yapılmadığının sebebini ve yanlış yapılmış ise yanlışını belirterek söyleme veya yazma
- ğ. Öğrenilen bilgilerin kullanılabileceği şekilde bir problem söyleme ve yazma

C. Alıştırmalarla İlgili Özellikler

Öğrencilerde görülen başarısızlıkların bir nedeni de amaca uygun ve gereği kadar alıştırmayı yaptırmamasıdır. Öğrenme süreleri farklı olduğundan, özellikle geç ve güç öğrenenler için alıştırmalarda çeşitlilik gereklidir. Programdaki bazı işleniş örneklerinde olduğu gibi çalışma yapıları düzenlenmelidir. Bu tür etkinlikler, öğrenmeyi zevkli ve kolay hâle getirir.

Matematik öğretiminde alıştırmaların yeri, yukarıda belirtildiği gibi, ancak bazı bilgi ve beceriler edinildikten, geliştirildikten ve hayata uygulandıktan sonra önem kazanır.

Alıştırma yaptırılırken aşağıdaki noktalara dikkat edilmelidir :

1. Birinci sınıfta, toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerine yeteri kadar ağırlık verilmelidir.
2. Çabukluğa önem verilmeli, ancak doğruluk çabukluğa feda edilmemelidir.
3. Alıştırmalar, çocuğu yorucu ve bıktırıcı olmamalıdır.
4. Alıştırmalar, belli zaman aralıkları ile tekrarlanmalıdır.
5. Problemler ve alıştırmalar için sayı seçilirken, işlemin özelliği dikkate alınmalıdır.
6. Alıştırmalarda, zihinden hesap yapma becerilerinin de geliştirileceği unutulmamalıdır.
7. Toplama işleminden önce ileriye, çıkarma işleminden önce geriye sayma, çarpma işleminden önce ritmik sayma çalışmalarına - sınıf seviyesine uygun şekilde - yeteri kadar yer verilmelidir. Bu çalışmalar, ilgili işlemlerin yapılmasını kolaylaştırıcı olarak düşünülmelidir.

Ç. Ölçme ve Değerlendirme

Değerlendirme, eğitim etkinliklerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Eğitimde değerlendirme, öğrencilerin eksikliklerini tespit etmek, başarılarını saptamak, onları belli programlara yönlendirmek (rehberlik etmek), başvuru olan öğretim yönteminin etkinliğini anlamak, kullanılan eğitim programının uygun olup olmadığını belirlemek gibi amaçlarla yapılır. Öğrenci eksikliklerini tespit etmek ve başvuru olan öğretim yönteminin etkinliğini anlamak, öğrenciden çok öğretimi ilgilendirir. Başka bir deyişle, bu değerlendirme türünde programdaki davranışların bütünüün konu edilmesi gereklidir. Elde edilen sonuçlar öğrenci başarısını değerlendirmede kullanılmamalıdır.

Öğrenci başarısını değerlendirmede ise, öncelikle öğrencinin programda belirtilen amaçlara ne derece ulaştığı, diğer bir deyişle, davranışların ne kadarını kazandığının saptanmasıdır. Bu çalışmaların sonunda, öğrenci başarısı değerlendirilir. Bu değerlendirme türünde, elbette programdaki bütün davranışların kazanılıp kazanılmadığının anlaşılması gerekmez. Bunun yerine, bütün davranışları temsil edecek şekilde seçilen daha az sayıda davranış değerlendirmeye konu edilir.

İlköğretimdeki değerlendirme çalışmaları, öğrencilerin eksikliklerini saptama ve matematikte bireyin sonraki yaşantısında temel olacak davranışları geliştirmeye yönelik olmalıdır. Ayrıca, matematikte konular arasındaki ön şart ilişkisi çok güçlü olduğundan - başka bir deyişle; sonraki öğrenmeler, büyük ölçüde konu ile ilgili önceki birikimlere bağlı olduğundan - öğrenci eksiklerinin tamamlanması, bu sebeple de yeterli düzeyde gelişmemiş olan davranışların saptanması büyük önem taşır.

Önceki öğrenmelerin; kendilerine dayalı sonraki öğrenmeleri kolaylaştırabileceği, zorlaştırabileceği, hatta matematikte öğrenmeyi imkânsızlaştırabileceği bilindiğinden, öğrenci eksiklerini saptama amacıyla yapılacak değerlendirmenin önemi daha iyi anlaşılır. Bu nedenle öğretmen, zaman zaman yapacağı sınavlarla öğrencilerin eksiklerini tespit etmeli ve bu eksiklikleri giderici çalışmalar yapmalıdır.

Öğrenci başarısını değerlendirmek amacıyla çalışmalar; yarı yıl içinde yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirilen ölçmelere, ödevler ve öğrencinin sınıf içi çalışmalarından oluşmalıdır. Başarıyı tespit amacıyla yarı yıl içindeki ölçmelerden öğrencilerin eksiklerini anlamak için de yararlanılabilir. Ayrıca, sonuçlar öğrenciyi güdüler, ilerdeki öğrenmelere hazır hâle getirir. Son zamanlarda yapılan çalışmalar; güdüleme, hazır olma ve diğer etmenlerin başarıda büyük ölçüde rol oynadığını göstermiştir.

Değerlendirme bir niteliğe ait ölçme sonuçlarının bir ölçütle kıyaslanarak karara varılması işlemidir. Buna göre, bir niteliğin yeterliği hakkında karara varmak için o konuya ait bazı ölçmeler yapmak zorunludur.

Başvurulan öğretim yöntemlerinin ne derecede etkili olduğu amacıyla yapılan değerlendirmede -yukarıda belirtildiği gibi- bütün davranışlar ölçme konusu yapılır. Ancak, öğrenci başarısını değerlendirmek için yapılan ölçmelerden de bu amaçla yararlanılabilir. Hatta, bunlar öğrenci eksiklerini tespit için kullanılabilir.

Ölçme çalışmalarında, ölçülecek özelliklerin neler olduğunun açık şekilde bilinmesi gerekir. Programda her konu ile ilgili olarak geliştirilmesi plânlanan özelliklerin neler olduğu, her amaç altındaki davranışlarla belirtilmiştir. Ölçme çalışmalarında bu davranışları yoklayacak sorular sorulmalıdır.

Soru hazırlamada, soru türü ölçülecek davranışın özelliğine uygun olarak seçilmelidir. Bazı davranışlar için çoktan seçmeli, bazıları için açık uçlu tipte sorular sorulabilir.

Soruların hazırlanmasında aşağıdaki ilkelere dikkat edilmelidir :

1. Birinci sınıftaki ölçme, yazılı sorular yerine sözlü sorularla yapılmalıdır. Ancak, bazı durumlarda ve sınırlı olarak öğretim yılının sonuna doğru okuma-yazma çalışmaları yeterli düzeye geldikten sonra yazılı sorulara geçilebilir.

Bu sınıftaki sorular, cevabı uzun yazı yazmayı gerektirecek biçimde olmayıp, kısa yazmayı (tercihen bir-iki sembol veya sadece işaret kullanmayı) gerektirecek şekilde olmalıdır.

2. Birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda çoktan seçmeli soruların kullanılması hâlinde, seçenek sayısı tercihen üç olmalıdır.

3. Dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda çoktan seçmeli soruların kullanılması hâlinde, seçenek sayısı tercihen dört olmalıdır.

4. Cevabını öğrencinin yazması gereken sorular, çoktan seçmeli sorularda olduğu gibi, davranışları yoklayacak nitelik taşımaktadır.

5. Zihinden işlem yapma becerilerinin yoklamasındaki sorular sözlü olarak sorulup, cevapların da sözlü olarak alınması esas olmalıdır.

6. Zihinden işlem yapma becerilerinin ve problem çözme süreci ile ilgili davranışların yoklanmasında, öğrencilerin düşünme süreçlerini anlamak için izledikleri yolu ayrıntılı olarak söylemeleri de istenmelidir.

Değerlendirmede kararın isabet derecesi-büyük ölçüde-sonuçlarının güvenilir ve geçerli olmasına bağlıdır. Güvenirlilik, gelişigüzel hatalardan arınmak anlamına geldiğine göre; ölçme sonuçlarının açık ve seçik olarak anlaşılır şekilde yazılmasına, puanlamada kişiye bağımlılıktan uzak kalınmasına, bunun için anlaşılır bir cevap anahtarı ve puan çizelgesi hazırlanıp buna bağlı kalınmasına, ayrıca puanlama sırasında öğrencilerin özel durumlarının dikkate alınmasına ve maddî hata yapılmamasına dikkat edilmelidir. Geçerlilik için; ölçülecek davranışların önceden programdan seçilmesi ve sadece bunları yoklayan soruların hazırlanması gerekir. Seçilmeyen davranışlarla ilgili soru sorulması veya seçilenler için soru yazılmaması geçerliliği düşürür.

2. SINIF

HEDEFLER

1. Varlıklar arasındaki benzerlik ve farklılık ilişkilerini kavrayabilme
2. Varlıklar arasındaki büyüklük ve küçüklük ilişkilerini kavrayabilme
3. Varlıklar arasındaki uzunluk ve kısalık ilişkisini kavrayabilme
4. Varlıklar arasındaki azlık ve çokluk ilişkisini kavrayabilme
5. Varlıkları yüksekte ve alçakta olmaları bakımından ayırt edebilme
6. Varlıkları uzakta ve yakında olmaları bakımından ayırt edebilme
7. Varlıkları bir yerin içinde ve dışında olmaları bakımından ayırt edebilme
8. Varlıkları bir yerin üzerinde ve altında olmaları bakımından ayırt edebilme
9. Yan yana sıralanmış varlıkları; sağda, solda ve arada olmaları bakımından ayırt edebilme
10. Art arda sıralanmış varlıkları, belirtilen varlıklara göre önde ve arkada olmaları bakımından ayırt edebilme
11. Yüzey şekillerinden çukur ve tümseği ayırt edebilme
12. Varlıkları, ağırlık ve hafiflik bakımından ayırt edebilme
13. 100 e kadar; ikişer, dörder ve üçer ritmik sayabilme
14. 1 000 e kadar yüzer ve onar ritmik sayabilme
15. 100 den başlayarak geriye doğru onar ve beşer ritmik sayabilme
16. 50 den başlayarak geriye doğru ikişer ritmik sayabilme
17. Kümeyi ve elemanı kavrayabilme
18. Kümeler arasındaki denk olma ve olmama ilişkilerini kavrayabilme
19. 100 e kadar olan doğal sayıları kavrayabilme
20. 100 e kadar olan doğal sayılar arasında büyüklük ve küçüklük ilişkilerini kavrayabilme
21. Sıra bildiren sayıları kavrayabilme
22. $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ ve $\frac{1}{10}$ kesirlerini kavrayabilme
23. $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ ve $\frac{1}{10}$ kesirleriyle problem çözebilme
24. Toplamları iki basamaklı olan doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme
25. Toplama işleminde "0" ın etkisini kavrayabilme

26. Toplamları iki basamaklı olan doğal sayılar içinde, zihinden toplama işlemini yapabilmek
27. Toplamları iki basamaklı olan doğal sayılarla toplama işlemini kullanarak problem çözebilme
28. En çok iki basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilmek
29. 20 ye kadar olan doğal sayılarla zihinden çıkarma işlemini yapabilmek
30. En çok iki basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini kullanarak problem çözebilme
31. Toplama ve çıkarma işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilmek
32. En çok iki basamaklı doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini kullanarak problem çözebilme
33. Çarpımları 50 ye kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabilmek
34. En çok iki basamaklı doğal sayılarla eldesiz çarpma işlemini yapabilmek
35. "1" ile çarpmayı kavrayabilmek
36. "0" ile çarpmayı kavrayabilmek
37. En çok iki basamaklı doğal sayılarla eldesiz çarpma işlemini kullanarak problem çözebilme
38. 20 ye kadar olan doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini kavrayabilmek
39. İki basamaklı doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini yapabilmek
40. Çarpma ve bölme işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilmek
41. En çok iki basamaklı doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini kullanarak problem çözebilme
42. Metre ve santimetre bilgisi
43. Santimetre ile ilgili bilgileri uygulayabilmek
44. Paralarımızdan; 5 000, 10 000, 25 000, 50 000, 100 000 Türk liralarnı tanıyabilmek
45. Saat bilgisi
46. Saati okuyabilmek
47. Zaman ölçülerinden; "gün", "hafta", "ay", "yıl" bilgisi
48. Kütle bilgisi
49. Sıvı ölçüsü aracı ve ölçü birimi olarak "litre" bilgisi
50. Şekil grafiğini kavrayabilmek
51. Şekil grafiğini çizebilme
52. Varlıkları yüzey özelliklerine göre tanıyabilmek
53. Varlıkların ayrıt ve köşelerini tanıyabilmek

2. SINIF ÜNİTELERİ VE SÜRELERİ

ÜNİTELER	Hedef	Davranış	Oranı	Süre
	Sayısı	Sayısı	(%)	(Ders Saati)
1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler	12	57	7	10
2. Ritmik Saymalar	4	10	7	10
3. Kümeler	2	12	3	4
4. Doğal Sayılar	3	16	10	15
5. Kesirler	2	6	6	8
6. Toplama İşlemi	4	27	10	15
7. Çıkarma İşlemi	5	24	11	16
8. Çarpma İşlemi	5	28	14	20
9. Bölme İşlemi	4	16	15	22
10. Ölçüler	8	34	7	10
11. Grafikler	2	4	4	6
12. Geometri	2	9	6	8
TOPLAM	53	243	100	144

ÜNİTE I	VARLIKLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER
---------	--------------------------------

ÜNİTENİN SÜRESİ : 10 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Varlıklar arasındaki benzerlik ve farklılık ilişkilerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Üçü birbirine benzer dört varlıktan, farklı olanı gösterip işaretleme
2. Üçü birbirine benzer dört varlıktan, birbirine benzeyenleri gösterip işaretleme
3. Dört varlıktan benzer olanları ikişer gruplayarak gösterip işaretleme
4. Aynı cins varlıklardan oluşan en çok dört farklı gruptan birindeki varlıklara benzer olarak verilen bir varlığı uygun gruba koyma

Hedef 2 : Varlıklar arasındaki büyüklük ve küçüklük ilişkilerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Dört varlıktan, en büyük olanı gösterip işaretleme
2. Dört varlıktan, en küçük olanı gösterip işaretleme
3. Dört varlığı büyükten küçüğe doğru sıraya koyma
4. Dört varlığı küçükten büyüğe doğru sıraya koyma
5. Bir varlığı, sıralanmış en çok dört varlık arasındaki büyüklük veya küçüklük sırasına yerleştirme
6. Büyükten küçüğe veya küçükten büyüğe doğru sıralanmış üç varlıktan, baştaki ve sondakinin yerleri değiştirildiğinde, oluşan yeni sıralama ilişkisini söyleme

Hedef 3 : Varlıklar arasındaki uzunluk ve kısalık ilişkisini kavrayabilme

Davranışlar

1. Dört varlıktan, en uzun olanı gösterip işaretleme
2. Dört varlıktan, en kısa olanı gösterip işaretleme
3. Dört varlığı uzundan kısaya doğru sıraya koyma
4. Dört varlığı kısıdan uzuna doğru sıraya koyma
5. Bir varlığı, sıralanmış en çok dört varlık arasındaki uzunluk veya kısalık sırasına yerleştirme
6. Uzunluk veya kısalıklarına göre sıralanmış üç varlıktan, baştaki ve sondakinin yerleri değiştirildiğinde, oluşan yeni sıralama ilişkisini söyleme

Hedef 4 : Varlıklar arasındaki azlık ve çokluk ilişkisini kavrayabilme

Davranışlar

1. Aynı cins dört varlık grubundan, en çok olanı gösterip işaretleme
2. Aynı cins dört varlık grubundan, en az olanı gösterip işaretleme
3. Aynı cins dört varlık grubunu azdan çoğa doğru sıraya koyma
4. Aynı cins dört varlık grubunu çoktan aza doğru sıraya koyma
5. Bir varlık grubunu, azlık ve çokluklarına göre sıralanmış olarak verilen en çok dört varlık grubunun arasındaki sırasına uygun olarak yerleştirme
6. Azlıklarına veya çokluklarına göre sıralanmış aynı cins üç varlık grubundan baştaki ve sondakinin yerleri değiştirildiğinde, oluşan yeni sıralama ilişkisini söyleme

Hedef 5 : Varlıkları yüksekte ve alçakta olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. Farklı yüksekliklerde bulunan dört varlıktan, en yüksekte olanı gösterip işaretleme
2. Farklı yüksekliklerde bulunan dört varlıktan, en alçakta olanı gösterip işaretleme
3. Farklı yüksekliklerde bulunan dört varlık arasından, belirtilen birinin konumunu diğerlerine göre söyleme
4. Verilen bir varlığı, farklı yüksekliklerde bulunan en çok dört varlığa göre belirtilen bir konuma yerleştirme
5. Farklı yüksekliklerde bulunan en çok dört varlığın konumlarını aralarında değiştirerek yeni yükseklik sırasına göre isimlerini söyleme

Hedef 6 : Varlıkları uzakta ve yakında olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. Dört varlıktan, en uzakta olanı gösterip işaretleme
2. Dört varlıktan, en yakında olanı gösterip işaretleme
3. Uzaklık sırasına konulmuş dört varlığın isimlerini uzaktan yakına veya yakından uzağa doğru söyleme

Hedef 7 : Varlıkları bir yerin içinde ve dışında olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bir varlığın, başka bir varlığın içinde olduğunu gösterip söyleme
2. Bir varlığın, başka bir varlığın dışında olduğunu gösterip söyleme
3. Bir varlığı, başka bir varlığın içine veya dışına yerleştirme

Hedef 8 : Varlıkları bir yerin üzerinde ve altında olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bir varlığın, başka bir varlığın üzerinde olduğunu gösterip söyleme
2. Bir varlığın, başka bir varlığın altında bulunduğunu gösterip söyleme
3. Bir varlığı, başka bir varlığın üzerine veya altına yerleştirme

Hedef 9 : Yan yana sıralanmış varlıkları sağda, solda ve arada olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. İki varlıktan sağda olanı, belirtilen varlığa göre gösterip işaretleme
2. İki varlıktan solda olanı, belirtilen varlığa göre gösterip işaretleme
3. Üç varlıktan en sağda olanı, belirtilen varlığa göre gösterip işaretleme
4. Üç varlıktan en solda olanı, belirtilen varlığa göre gösterip işaretleme
5. Üç varlıktan arada olanını, gösterip işaretleme.
6. Bir varlığı diğer bir varlığın sağına veya soluna yerleştirme
7. Bir varlığı diğer iki varlığın arasına yerleştirme

Hedef 10 : Art arda sıralanmış varlıkları, belirtilen varlıklara göre önde ve arkada olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. Belirtilen noktadan bakıldığında, iki varlıktan önde olanını gösterip işaretleme.
2. Belirtilen noktadan bakıldığında, iki varlıktan arkada olanını gösterip işaretleme
3. Belirtilen noktadan bakıldığında, bir varlığı diğer bir varlığın önüne yerleştirme
4. Belirtilen noktadan bakıldığında bir varlığı diğer bir varlığın arkasına yerleştirme
5. Belirtilen noktadan bakıldığında, üç varlıktan en önde olanını gösterip işaretleme.
6. Belirtilen noktadan bakıldığında, üç varlıktan en arkada olanını gösterip işaretleme
7. Belirtilen noktadan bakıldığında, bir varlığı diğer iki varlığın en önüne yerleştirme
8. Belirtilen noktadan bakıldığında, bir varlığı diğer iki varlığın en arkasına yerleştirme

Hedef 11 : Yüzey şekillerinden çukur ve tümseği ayırt edebilme

Davranışlar

1. Belirtilen yerin çukur veya tümsek olduğunu söyleme
2. Çukur bir yer gösterme
3. Tümsek bir yer gösterme

Hedef 12 : Varlıkları, ağırlık ve hafiflik bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. İki varlığı elle tartarak ağır veya hafif olanı söyleme
2. Üç varlığı elle tartarak en ağır veya en hafif olanı söyleme
3. Üç varlığı elle tartarak ağırlıklarına göre sıraya koyma

KONULAR

1. Benzerlik ve Farklılık
2. Büyüklük ve Küçüklük
3. Uzunluk ve Kısalık
4. Azlık ve Çokluk
5. Yüksekte ve Alçakta
6. Uzakta ve Yakında
7. İçinde ve Dışında
8. Üzerinde ve Altında
9. Sağda, Solda ve Arada
10. Önde ve Arkada
11. Çukur ve Tümsek
12. Ağırlık ve Hafiflik

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

iç	dış	sağ	sol
üst	alt	ara	çukur
tümsek	ön	arka	ağır
hafif			

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Varlıklar Arasındaki Büyüklük ve Küçüklük İlişkisi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Farklı büyüklükte 4 tane taş

Hedef 2 : Varlıklar arasındaki büyüklük ve küçüklük ilişkilerini kavrayabilme Davranışlar

1. Dört varlıktan, en büyük olanı gösterip işaretleme
2. Dört varlıktan, en küçük olanı gösterip işaretleme
3. Dört varlığı, büyükten küçüğe doğru sıraya koyma
4. Dört varlığı, küçükten büyüğe doğru sıraya koyma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, sınıfa farklı büyüklükte dört taş getirir. Bu taşları yan yana masanın üzerine koyarak öğrencilere, hangi taşın en büyük olduğunu sorar.

Birkaç öğrenciyi çağırarak, en büyük olan taşı göstermelerini ister. Gösterilen taşın en büyük olup olmadığını öğrencilerle tartışır.

Öğretmen, hangi taşın en küçük olduğunu sorar. Birkaç öğrenciyi çağırarak, en küçük taşı göstermelerini ister. Gösterilen taşın, en küçük olup olmadığı öğrencilerle tartışır.

Öğretmen, taşları rastgele sıralar. Birkaç öğrenciyi çağırıp hep birlikte taşları büyükten küçüğe doğru sıraya koymalarını ister. Yapılan sıralamanın doğru olup olmadığı öğrencilerle tartışır.

Taşları tekrar rastgele sıralar. Bir kaç öğrenciyi çağırıp hep birlikte taşları küçükten büyüğe doğru sıraya koymalarını ister. Yapılan sıralamanın doğru olup olmadığı öğrencilerle tartışır. Gerekli açıklamaları yapar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

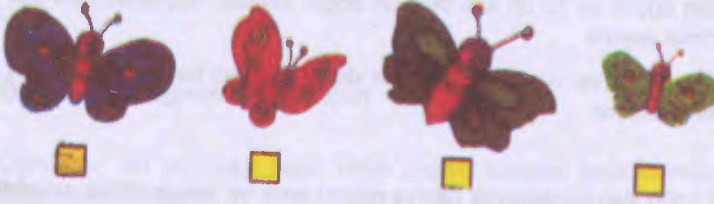
I. Aşağıdaki varlıklardan en büyük olanı gösterip işaretleyiniz.

2. Resimdeki en küçük balonu boyayınız.

3. Aşağıdaki varlıkları, büyükten küçüğe doğru, sayı vererek sıralayınız.

4. Aşağıdaki varlıkları, küçükten büyüğe doğru, sayı vererek sıralayınız.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE II	RİTMİK SAYMALAR
-----------------	------------------------

ÜNİTENİN SÜRESİ : 10 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : 100 e kadar, ikişer, dörder ve üçer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 2 veya 2 nin katı olan bir doğal sayıdan başlayarak 100 e kadar ikişer ritmik sayma
2. 4 veya 4 ün katı olan bir doğal sayıdan başlayarak 100 e kadar dörder ritmik sayma
3. 3 veya 3 ün katı olan bir doğal sayıdan başlayarak 100 e kadar üçer ritmik sayma

Hedef 2 : 1000 e kadar yüzer ve onar ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 100 veya 100 ün katı olan bir doğal sayıdan başlayarak en çok 1000 e kadar yüzer ritmik sayma
2. 100 den büyük ve 10 un katı olan bir doğal sayıdan başlayarak en çok 1000 e kadar yüzer ritmik sayma
3. 100 den büyük ve 10 un katı olan bir doğal sayıdan başlayarak en çok 1000 e kadar onar ritmik sayma

Hedef 3 : 100 den başlayarak geriye doğru onar ve beşer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 10 un katı olan bir doğal sayıdan başlayarak geriye doğru belirtilen bir doğal sayıya kadar onar ritmik sayma
2. 5 in katı olan bir doğal sayıdan başlayarak geriye doğru belirtilen bir doğal sayıya kadar beşer ritmik sayma

Hedef 4 : 50 den başlayarak geriye doğru ikişer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 50 den başlayarak geriye doğru sıfıra kadar ikişer ritmik sayma
2. 50 ye kadar olan sayılar arasında verilen bir doğal sayıdan başlayarak geriye doğru belirtilen bir doğal sayıya kadar ikişer ritmik sayma

KONULAR

1. 100 e Kadar; İkişer, Dörder ve Üçer Ritmik Sayma
2. 1 000 e Kadar Yüzer ve Onar Ritmik Sayma
3. 100 den Geriye Doğru Onar ve Beşer Ritmik Sayma
4. 50 den Geriye Doğru İkişer Ritmik Sayma

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

üçer

dörder

yüzer

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: 50 ye Kadar İkişer Ritmik Sayma
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Eğitsel oyun
Araçlar ve Gereçler	: Sınıf içindeki varlıklar

Hedef 1 : 100 e kadar ikişer, dörder ve üçer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 2 veya 2 nin katı olan bir doğal sayıdan başlayarak 100 e kadar ikişer ritmik sayma.

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, 50 ye kadar ikişer ritmik sayma becerisi kazandırmak için aşağıdaki etkinlikten yararlanabilir.

Öğretmen, öğrencilere 1 den 50 ye kadar birer ritmik sayma yaptırır. Birinci sıradan başlayıp bir öğrenci oturacak, yanındaki öğrenci ayakta duracak şekilde öğrencilerin sıra düzenini sağlar.

İlk sayıyı en başta oturan öğrenciye alçak sesle, ikinci sayıyı ayakta duran öğrenciye yüksek sesle söyleterek sayma işlemini en sondaki öğrenciye kadar yaptırır.

Öğretmen bu saymayı tekrarlatmadan önce ayakta duran öğrencilerin kendi söyledikleri sayıları zihinlerinde tutmalarını söyler. Sayma tekrarlanır.

Bir sonraki saymada sadece ayakta duran öğrencilerin zihinlerinde tuttıkları sayılar söylenir. Bu sayma düzenli yapılarına kadar ayakta duran öğrencilere tekrarlatılır.

Daha sonra oturan öğrenciler ayağa kaldırılıp, ayaaktaki öğrenciler oturtulur. Sayma bu kez 2 den başlatılarak, ikişer ritmik sayma şeklinde ayakta duran öğrencilere tekrarlatılır.

Daha sonra bu ritmik sayma çalışması 2 nin katı olan bir sayıdan başlatılarak yaptırılır.

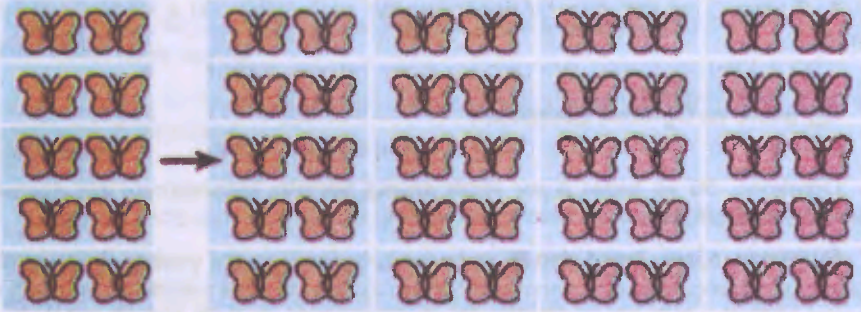
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Uğur böceklerini ikişer ikişer sayınız.

2. Kelebekleri, ondan başlayıp elliye kadar ikişer sayınız.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE III	KÜMELER
------------------	----------------

ÜNİTENİN SÜRESİ : 4 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Kümeyi ve elemanı kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen varlıklar topluluğundan oluşan bir küme söyleme
2. Bir kümeyi oluşturan varlıkların adlarını söyleme
3. Sözlü olarak ifade edilen kümenin elemanlarının resmini çizerek veya adlarını yazarak şemasını yapma
4. Verilen bir varlığın belirtilen bir kümeye ait olup olmadığını söyleyip sembol kullanmadan yazıyla yazma
5. Verilen sayıda elemandan oluşan bir kümeyi şemayla gösterme
6. Eleman sayısı bir deste olan küme gösterme
7. Eleman sayısı bir düzine olan küme gösterme
8. Verilen kümeler arasından boş kümeyi seçip işaretleme
9. Boş bir kümeyi şemasıyla gösterme
10. Boş kümenin eleman sayısını söyleyip yazma

Hedef 2 : Kümeler arasındaki denk olma ve olmama ilişkilerini kavrayabilme

Davranışlar

1. İki kümenin elemanlarını bire bir eşleyerek bu kümelerin denk olup olmadıklarını söyleyip yazma
2. İki kümenin elemanları değişik şekillerde bire bir eşlendiğinde, kümeler arasında eleman sayıları bakımından yapılan karşılaştırmanın sonucunu söyleyip yazma

KONULAR

1. Küme ve Eleman
2. Denk Olma veya Olmama

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

deste

düzine

denk

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu : Denk Olma veya Olmama

Süre : 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler : Anlatım, soru-cevap, eğitsel oyun

Araçlar ve Gereçler : Sınıf içindeki varlıklar, sandalye

Hedef 2 : Kümeler arasındaki denk olma ve olmama ilişkilerini kavrayabilme Davranışlar

1. İki kümenin elemanlarını bire bir eşleyerek bu kümelerin denk olup olmadıklarını söyleyip yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, kümeler arasındaki denk olma ve olmama ilişkisini kavrayabilmek için derse aşağıdaki örnekle giriş yapabilir.

Öğretmen, aşağıdaki resmi öğrencilere gösterir. Resimle ilgili şu açıklamaları yapar:

Elif ve ailesi, Elif'in yaş gününde pastahaneye gitmişler. Görevli ne içeceklerini sormuş. Elif'in babası kola, annesi ayran, kardeşi vişne suyu, Elif ise portakal suyu içeceğini söylemiş.

Resim öğrencilerle birlikte incelendikten sonra, öğretmen aşağıdaki soruları sorar.

- Elif'in ailesi kaç kişidir?
- Elif'in ailesinin bireyleri küme oluşturur mu?
- Resimde kaç bardak vardır?
- Bardaklar küme oluşturur mu?
- Ailedeki herkesin bir bardak içeceği var mıdır?

Cevaplardan sonra öğretmen "Ailedeki kişi sayısı dört, gelen bardak sayısı da dört olduğuna göre, herkesin bir bardak içeceği vardır." der.

Öğretmen, sınıftan bir grup öğrenciyi tahtaya kaldırır. Tahtaya kaldırdığı öğrenci sayısı kadar çantayı da kendi masasının üzerine koyar. Her öğrenciden masanın üzerinden bir çanta almasını ister. Yapılan eşleme sonunda her öğrencinin bir çantasının olup olmadığını sorar. Öğrencilerin cevaplarını dinledikten sonra her bir elemana bir eleman düşecek şekilde yapılan eşlemeye, **bire bir eşleme**; eleman sayıları eşit olan kümelere ise **denk kümeler** denildiğini söyler.

Öğretmen, aynı etkinliği çantalardan ikisini alarak yaptırır. Yapılan eşleme sonunda, her öğrencinin bir çantasının olup olmadığını sorar. Öğrencilerin cevaplarını dinler. Yapılan bire bir eşleme sonunda iki kümenin eleman sayılarının farklı olduğunu, eleman sayıları farklı olan kümelere, **denk olmayan kümeler** denildiğini söyler.

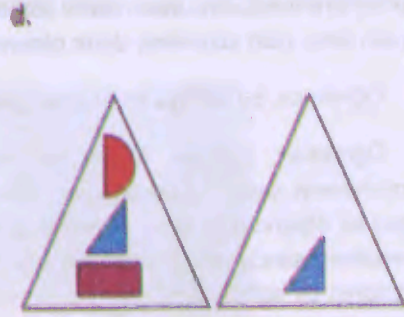
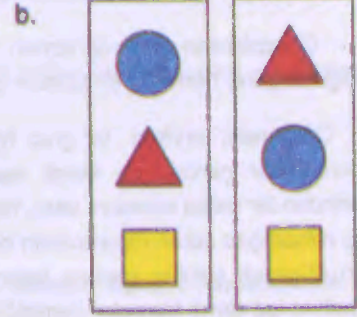
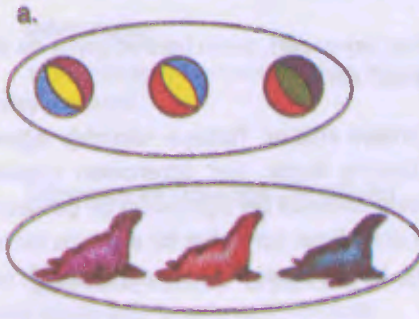
Öğretmen, bu konuyu kavratmak için, öğrencilere aşağıdaki oyunu oynatabilir.

Öğretmen, tahtanın önüne belli sayıda sandalyeleri halka şeklinde sıralar. Sandalyelerin sayısı kadar öğrenci çağırır. Sandalyelerin arkasında durmalarını söyler. Başka bir öğrenciyi de şarkı söylemek için görevlendirir. Öğrenci şarkıyı söylerken diğer öğrencilerin sandalyelerin etrafında halka şeklinde dönmesi, şarkı kesildiğinde ise her öğrencinin bir sandalyeye oturması gerektiğini söyler. Şarkı kesildiğinde en geç oturan öğrenciyi, sandalyesiyle birlikte oyundan çıkarır. Bir öğrenci kalana kadar oyun devam eder.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki kümelerin elemanlarını bire bir eşleyiniz. Denk olup olmadıklarını söyleyiniz.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTENİN SÜRESİ : 15 ders saat

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : 100 e kadar olan doğal sayıları kavrayabilme

Davranışlar

1. En çok 9 onluktan oluşan bir kümedeki onlukların sayısını söyleyip yazma
2. En çok 9 onluk ve 9 birlikten oluşan bir kümedeki onlukların ve birliklerin sayılarını söyleyip yazma
3. En çok 99 elemanlı bir kümeyi, onluk ve birliklerinden oluşan iki küme biçiminde gösteren şemayı yapma
4. En çok 99 elemanlı bir kümenin eleman sayısını yazma
5. İki basamaklı bir doğal sayıdaki onluk ve birliklerin sayısını söyleme
6. İki basamaklı bir doğal sayıyı rakamla yazma
7. İki basamaklı bir doğal sayıyı okuma ve yazıyla yazma
8. İki basamaklı bir doğal sayıyı, onluk ve birliklerin toplamı olarak yazma
9. İki basamaklı bir doğal sayıdan, bir önce veya bir sonra gelen doğal sayıyı söyleyip yazma

Hedef 2 : 100 e kadar olan doğal sayılar arasında büyüklük ve küçüklük ilişkilerini kavrayabilme

Davranışlar

1. İki basamaklı iki doğal sayıdan, büyük veya küçük olanı işaretleme
2. İki basamaklı üç doğal sayıyı, büyüklük veya küçüklük sırasına koyma
3. İki basamaklı bir doğal sayıdan büyük veya küçük bir doğal sayı yazma

Hedef 3 : Sıra bildiren sayıları kavrayabilme

Davranışlar

1. Sayıların sağına konulan noktanın sıra bildirdiğini söyleme
2. Sıra bildiren bir sayıyı okuma
3. 20 ye kadar olan yazıyla verilmiş sıra bildiren bir sayıyı sembolle yazma
4. Sıra bildiren sayıların nerelerde kullanıldığını söyleme

KONULAR

1. İki Basamaklı Doğal Sayılar
2. Basamak Kavramı
3. İki Basamaklı Doğal Sayıları Çözümleme
4. Doğal Sayılar Arasında Büyüklük ve Küçüklük İlişkileri
5. Sıra Bildiren Sayılar

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

onluk	büyük	basamak
birlik	küçük	

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: İki Basamaklı Doğal Sayılar
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Karton, ataş, makas

Hedef 1 : 100 e kadar olan doğal sayıları kavrayabilme

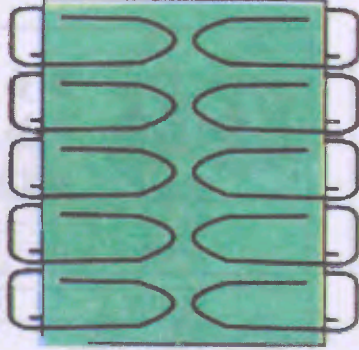
Davranışlar

1. En çok 9 onluktan oluşan bir kümedeki onlukların sayısını söyleyip yazma
2. En çok 9 onluk ve 9 birlikten oluşan bir kümedeki onlukların ve birliklerin sayılarını söyleyip yazma
3. En çok 99 elemanlı bir kümeyi, onluk ve birliklerinden oluşan iki küme biçiminde gösteren şemayı yapma
4. En çok 99 elemanlı bir kümenin eleman sayısını yazma
5. İki basamaklı bir doğal sayıdaki onluk ve birliklerin sayısını söyleme
6. İki basamaklı bir doğal sayıyı rakamla yazma
7. İki basamaklı bir doğal sayıyı okuma ve yazıyla yazma
8. İki basamaklı bir doğal sayıyı, onluk ve birliklerin toplamı olarak yazma
9. İki basamaklı bir doğal sayıdan, bir önce veya bir sonra gelen doğal sayıyı söyleyip yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, 100 e kadar olan doğal sayıları kavratmak için aşağıdaki etkinlikten yararlanabilir. Öğretmen, kartona yan yana dizilmiş beş ataş sıgacak şekilde kareler çizer.

Bu kareleri keserek çıkarır. Sınıfı gruplara ayırır. Kare şeklinde kesilmiş kartonlardan her gruba onar tane verir.

Öğrencilerden, grup olarak getirdikleri 99 ataştan 10 tanesini sayıp almalarını ve bir kartın karşılıklı iki kenarına dizmelerini ister. Bu karta kaç tane ataş dizdiklerini öğrencilere sorar. Kartın üzerinde 10 tane ataş olduğunu belirterek 10 tane birliğe 1 onluk denildiğini söyler. Her bir karta en çok 10 tane ataş dizilebildiğini, öyleyse her bir kartın tam olarak doldurulduğunda 1 onluğa temsil ettiğini belirtir.

Daha sonra öğrencilerden belirtilen sayıda ataş almalarını ister. Bu ataşları yeterli sayıda kartlara doldurmalarını söyler. Öğrencilerden dolu kart sayısını ve tam olarak dolmayan karttaki ataş sayısını bularak verilen örnekteki gibi defterlerine yazmalarını ister.

Dolu kart sayısı(onluk)

4

Geriyeye kalan ataş sayısı(birlik)

3

Öğrencilere, dolu kartlardaki ataşları onar onar saymalarını söyler.

On, yirmi, otuz, kırk.

Artan ataşları ise birer birer saymalarını söyler. Bir, iki, üç ....

Daha sonra bu sayma işlemini onlukların üzerine birlikleri; kırk bir, kırk iki, kırk üç şeklinde saydırarak onluk ve birlikleri toplam olarak söyletir. Toplamın belirttiği doğal sayıyı rakamla ve yazıyla yazdırarak okutur. Öğrencilerden bu sayıdan bir önce ve bir sonra gelen sayıyı bulup yazmalarını ister.

Öğretmen aynı etkinliği, sayı çubuklarından yararlanarak da yaptırır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

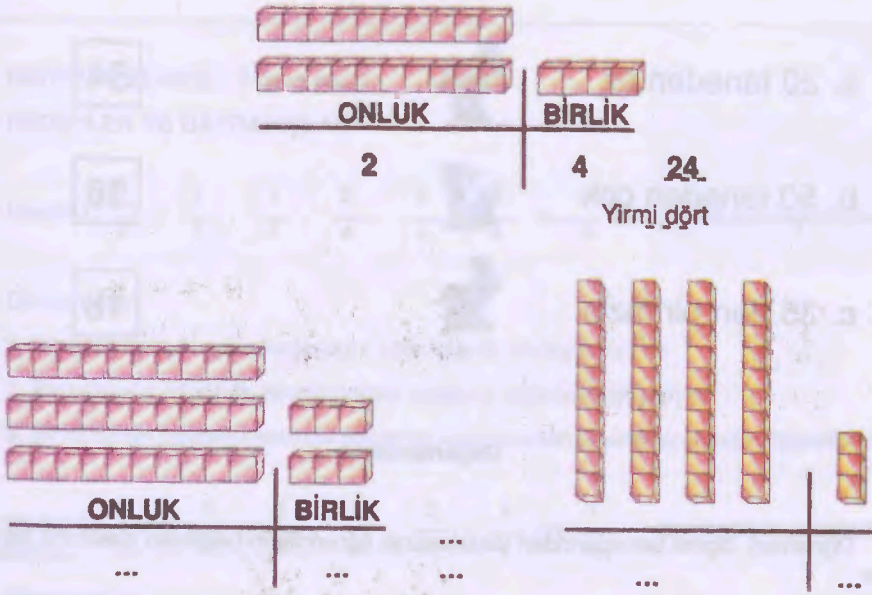
Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Grupların eleman sayısını, onluk ve birlik olarak yazınız.

2. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Diğer grupların eleman sayısını rakam ve yazıyla yazınız.

3. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Verilen doğal sayılardan bir önceki ve bir sonraki sayıları yazınız.

4. Aşağıdaki doğal sayıları onluk ve birliklerine ayırarak yazınız.

19

51

80

5. İki basamaklı doğal sayıların en küçüğünü yazınız.

6. İki basamaklı doğal sayıların en büyüğünü yazınız.

7. At, koyun ve keçi sayılarını uygun ifadelerle eşleştiriniz.

a. 20 tanelen az

54

b. 50 tanelen çok

36

c. 35 den bir fazla

18

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE V**KESİRLER****ÜNİTENİN SÜRESİ : 8 ders saati****HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR****Hedef 1:** $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ ve $\frac{1}{10}$ kesirlerini kavrayabilme**Davranışlar**

1. Bir bütünün taranmış kısımlarını kesir olarak söyleyip yazma
2. Bir bütünün üzerinde istenilen kesir kadarını tarayarak gösterme
3. Bir bütünün taranmış kısmını gösteren kesri, verilen kesirler arasından işaretleme

Hedef 2: $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ ve $\frac{1}{10}$ kesirleriyle problem çözebilme**Davranışlar**

1. 10 varlığın $\frac{1}{2}$ ve $\frac{2}{2}$ sini bulup yazma
2. 20 varlığın; $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ ve $\frac{1}{10}$ ini bulup yazma
3. 100 varlığın $\frac{1}{2}$ ini bulup yazma

KONULAR

1. $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{2}$ Kesirleri
2. $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ Kesirleri
3. $\frac{1}{10}$ Kesri
4. Kesirlerle İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

kesir	yarım
bütün	çeyrek

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu : $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ Kesirleri

Süre : 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler : Gösterip yaptırma, anlatım, soru-cevap

Araçlar ve Gereçler : Elişi kâğıdı (1 tabaka), makas, toplu iğne, 20 cm uzunluğunda çıta

Hedef 1: $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ ve $\frac{1}{10}$ kesirlerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Bir bütünün taranmış kısımlarını kesir olarak söyleyip yazma
2. Bir bütünün üzerinde, istenilen kesir kadarını tarayarak gösterme
3. Bir bütünün taranmış kısmını gösteren kesir, verilen kesirler arasından işaretleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

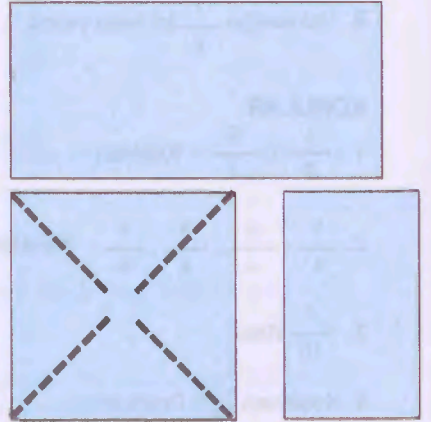
Öğretmen, öğrencilere rüzgâr gülü yapacaklarını söyler.

Öğrencilerin getirdikleri el işi kâğıtlarından kare şeklinde parçalar kestirir. Kesilen kare şeklindeki parçaları karşılıklı köşelerinden katlatıp açtırır. Daha sonra öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

• Kâğıt üzerindeki kat izlerinin oluşturduğu parçalar eş midir?

• Katlama sonucu elde ettiğiniz eş parçaların sayısı kaçtır?

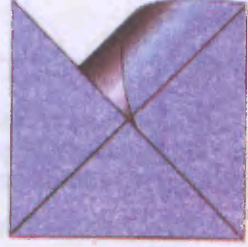
El işi kâğıtlarını, kat yerlerinin oluşturduğu köşegenlerin orta noktasına kadar parçalar birbirinden ayrılmayacak şekilde kestirir.

1. Kesilen parçalardan birisini, bir köşesi orta noktada birleşecek şekilde katlatır. Bu katlamayla ilgili öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- El işi kâğıdını kestiğinizde kaç eş parça elde ettiniz?
- Bu eş parçalardan kaç tanesini katladınız?
- Katladığınız bu eş parça, eş parçaların tamamının çeyreği midir?
- Katladığınız bu eş parça, eş parçaların tamamının dörtte biri midir?

Katlanmış olan bu eş parçayı kesir olarak yazdırır ve okutur.

OKUNUŞU	YAZILIŞI
dörtte bir	1 → katlanan eş parça sayısı — → kesir çizgisi 4 → eş parçaların tamamının sayısı

2. Kesilen eş parçalardan ikincisini, bir köşesi orta noktada birleşecek şekilde katlatır. Bu katlamayla ilgili aşağıdaki soruları sorar.

- Eş parçalardan kaç tanesini katladınız?
- Katladığınız eş parçalar, eş parçaların tamamının yarısı mıdır?
- Katladığınız iki eş parça, eş parçaların tamamının dörtte ikisi midir?

Katlatılmış olan bu eş parçaları kesir olarak yazdırır ve okutur.

OKUNUŞU	YAZILIŞI
dörtte iki	2 → katlanan eş parça sayısı — → kesir çizgisi 4 → eş parçaların tamamının sayısı

3. Kesilen eş parçalardan üçüncüsünü, bir köşesi orta noktada birleşecek şekilde katlatır. Bu katlamayla ilgili aşağıdaki soruları sorar.

- Eş parçalardan kaç tanesini katladınız?
- Katladığınız üç eş parça, eş parçaların tamamının dörtte üçü müdür?

Bu eş parçaları kesir olarak yazdırır ve okutur.

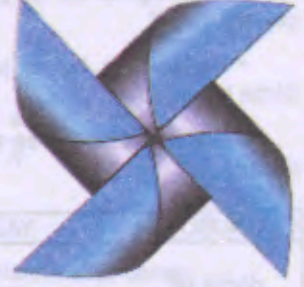

OKUNUŞU	YAZILIŞI
dörtte üç	$\frac{3}{4}$ → katlanan eş parça sayısı
	$\frac{4}{4}$ → eş parçaların tamamının sayısı

4. Kesilen eş parçalardan dördüncüsünü, bir köşesi orta noktada birleşecek şekilde katlatır. Bu son katlamayla ilgili aşağıdaki soruları sorar.

- Eş parçalardan kaç tanesini katladınız?
- Katladığınız dört eş parça, eş parçaların tamamının dörtte dördü müdür?

Katlatılan bu eş parçaları kesir olarak yazdırır ve okutur.

OKUNUŞU	YAZILIŞI
dörtte dört	$\frac{4}{4}$ → katlanan eş parça sayısı
	$\frac{4}{4}$ → eş parçaların tamamının sayısı

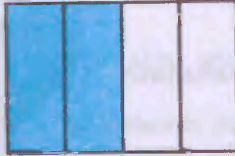
Katlanan parçaların sayısı, eş parçaların tamamının sayısına eşit olduğundan bir bütünü ifade ettiğini söyler.

Öğretmen, kesirlerle ilgili etkinlik bitirildikten sonra rüzgâr gülü yapımını tamamlar. Öğrencilere, katladıkları kâğıtları toplu iğne ile bir çıtaya çakıp sonra anı bir hareketle döndürmelerini söyler.

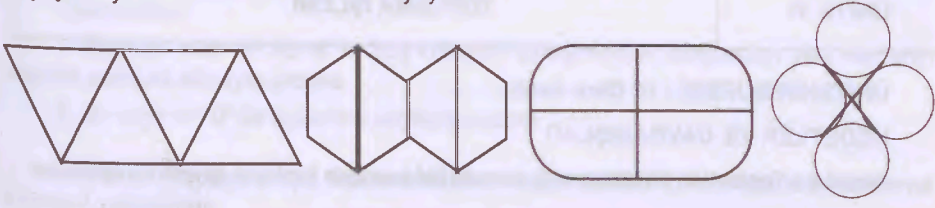
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki bütünlerin bazı kısımları boyanmıştır. Boyalı kısımları ifade eden kesirleri altlarına yazınız.

2. Aşağıdaki şekillerin altlarında kesirler verilmiştir. Şekillerin istenen kesir kadarını boyayınız yazılı olan kesir kadarını boyayınız.

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{2}{4}$$

$$\frac{3}{4}$$

$$\frac{4}{4}$$

3. Aşağıdaki şeklin boyalı kısmını belirten kesri işaretleyiniz.

$$\frac{4}{4}$$

$$\frac{3}{4}$$

$$\frac{2}{4}$$

$$\frac{1}{4}$$

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTENİN SÜRESİ : 15 Ders Saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Toplamları iki basamaklı olan doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı iki doğal sayının toplama işleminde, toplamı onluk ve birliklerine ayırıp şekilde gösterme
2. Eldesiz toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak toplayıp sonucu yazma
3. Eldesiz toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yana toplayıp sonucu söyleyip yazma
4. Eldesiz toplamayı gerektiren iki basamaklı iki doğal sayının toplama işleminde, toplananları ve toplamı onluk ve birliklerine ayırarak şekilde gösterme
5. Eldesiz toplamayı gerektiren iki basamaklı iki doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak toplayıp sonucu yazma
6. Eldesiz toplamayı gerektiren iki basamaklı iki doğal sayıyı alt alta veya yan yana toplayıp sonucu söyleyip yazma
7. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayının toplama işleminde, toplananları ve toplamı onluk ve birliklerine ayırarak şekilde gösterme
8. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak toplayıp sonucu yazma
9. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yana toplayıp sonucu söyleyip yazma
10. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı iki doğal sayının toplama işleminde, toplananları ve toplamı onluk ve birliklerine ayırarak şekilde gösterme
11. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı iki doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak toplayıp sonucu yazma
12. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı iki doğal sayıyı alt alta veya yan yana toplayıp sonucu söyleyip yazma
13. Bir toplama işleminde, toplanan iki terimin yerleri değiştirildiğinde toplamın değişmeyeceğini söyleyip yazma
14. Üç doğal sayıyı alt alta toplayıp sonucu yazma
15. Üç terimli bir toplama işleminde, ilk iki terim toplamı ile üçüncü terimin toplamının, son iki terim ile ilk terim toplamına eşit olduğunu söyleyip yazma
16. En çok üç doğal sayının eldesiz toplamının yapıldığı bir işlemde verilmeyen toplananı bulup yazma
17. En çok üç doğal sayının eldesiz toplamının yapıldığı bir işlemde boş bırakılan basamaklara uygun rakamları yazma

Hedef 2 : Toplama İşleminde "0"ın etkisini kavrayabilme

Davranışlar

1. Elemanı olan bir küme ile boş kümenin birleşiminden oluşturulan yeni kümenin eleman sayısını söyleyip yazma
2. Bir sayının "0" ile toplamını söyleyip yazma

Hedef 3 : Toplamları iki basamaklı olan doğal sayılar içinde zihinden toplama işlemi yapabilmek

Davranışlar

1. Toplamları 20 ye kadar olan iki doğal sayıyı, küçük sayıyı büyüğüne ekleyerek zihinden toplayıp sonucu söyleme
2. Toplamları 90 a kadar 10 ve 10 un katları olan iki doğal sayıyı, küçük sayıyı büyüğüne ekleyerek zihinden toplayıp sonucu söyleme
3. Toplamları 20 ye kadar olan üç doğal sayıyı, zihinden toplayıp sonucu söyleme

Hedef 4 : Toplamları iki basamaklı olan doğal sayılarla toplama işlemi kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. İki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayının toplama işlemi gerektiren bir problemi çözme
2. İki basamaklı iki doğal sayının toplama işlemi gerektiren bir problemi çözme
3. En çok iki basamaklı üç doğal sayının toplama işlemi gerektiren bir problemi çözme
4. Verilen doğal sayıları kullanarak, toplama işlemi gerektiren bir problem yazma

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Toplama İşlemi
2. Toplama İşleminde "0" Sıfırın Etkisi
3. Doğal Sayılarla Zihinden Toplama İşlemi
4. Toplama İşlemiyle İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

terim

eldeli

eldesiz

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Doğal Sayılarla Toplama İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, problem çözme
Araçlar ve Gereçler	: Sınıfta bulunan araçlar ve gereçler

Hedef 1 : Toplamları iki basamaklı olan doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

7. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayının toplama işleminde, toplananları ve toplamı onluk ve birliklerine ayırarak şekille gösterme

8. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak toplayıp sonucu yazma

9. Eldeli toplamayı gerektiren iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yana toplayıp sonucu söyleyip yazma

14. Üç doğal sayıyı alt alta toplayıp sonucu yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, eldeli toplama işlemini kavratırken aşağıdaki örnek problemden yararlanabilir.

Cumhuriyet Bayramı'nda, sınıfın süslenmesi için Duygu 18, Taylan 6 balon getirdi. Duygu'nun ve Taylan'ın getirdiği toplam balon sayısı kaçtır?

Öğretmen, problemin çözümünde eldeli toplama işlemini kavratırken aşağıdaki kutucuklardan yararlanır.

ONLUK	BİRLİK
① 1	8
+	6
	14

14 birlik = 1 onluk + 4 birlik

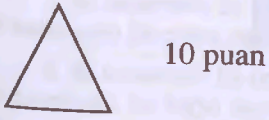
ONLUK	BİRLİK
① 1	8
+	6
2	4

1 onluk + 1 onluk = 2 onluk

Örnekler çoğaltılarak eldeli toplama işlemi öğrencilere kavratılır. Daha sonra öğrencilerle aşağıdaki oyun oynanır.

Öğretmen, yazı tahtasını çember, üçgen ve dikdörtgen çizer. Bu şekillerin yanına puanlarını yazar.

Bu şekilleri kullanarak örnek robot kafası oluşturacaklarını söyler. Aşağıdaki örnekte görüldüğü gibi robot kafasını çizer.

Robotun kafasını oluşturan şekillerden birden fazla kullanılmış olanların puanları önce kendi aralarında toplanır. Elde edilen toplam puanlar, tekrar kendi aralarında toplanarak robotun yaşı bulunur.

$$\bigcirc \quad \bigcirc \quad \bigcirc \longrightarrow 8 + 8 + 8 = 24 \longrightarrow 24$$

$$\triangle \quad \triangle \quad \triangle \longrightarrow 10 + 10 + 10 = 30 \longrightarrow 30$$

$$\square \longrightarrow 6 = 6 \longrightarrow 6$$

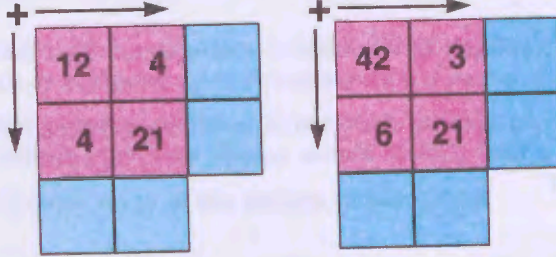
$$\begin{array}{r} + \\ 24 \\ 30 \\ 6 \\ \hline 60 \end{array} \longrightarrow \text{Robotun yaşıdır.}$$

Öğrencilerden, bu şekilleri kullanarak kendi robotlarını yapıp yaşını bulmaları istenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Kutulardaki sayıları soldan sağa ve yukarıdan aşağıya toplayınız.

2. Ev ile köpek kulübesi arasındaki yollardan hangisi kısadır?

3. Aşağıda, aynı sayıyı gösteren ifadeleri örnekteki gibi eşleştiriniz.

6 onluk + 4 birlik

4 onluk + 13 birlik

8 onluk + 2 birlik

5 onluk + 14 birlik

5 onluk + 3 birlik

7 onluk + 12 birlik

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE VII**ÇIKARMA İŞLEMİ**

ÜNİTENİN SÜRESİ : 16 Ders Saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef : En çok iki basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen bir basamaklı bir doğal sayının çıkarma işlemini şekille gösterme
2. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen bir basamaklı bir doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak çıkarıp sonucu söyleyip yazma
3. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yana çıkarıp sonucu söyleyip yazma
4. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayının çıkarma işlemini şekille gösterme
5. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak çıkarıp sonucu söyleyip yazma
6. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yan çıkarıp sonucu söyleyip yazma
7. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen bir doğal sayının çıkarma işlemini şekille gösterme
8. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen bir basamaklı bir doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak çıkarıp sonucu söyleyip yazma
9. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yan çıkarıp sonucu söyleyip yazma
10. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayının çıkarma işlemini şekille gösterme
11. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak çıkarıp sonucu söyleyip yazma
12. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yan çıkarıp sonucu söyleyip yazma

Hedef 2 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla zihinden çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. İki basamaklı bir doğal sayıdan, iki basamaklı bir doğal sayıyı çıkarma işlemindeki eksileni onluk ve birliklerine ayırarak zihinden çıkarıp sonucu söyleme
2. İki basamaklı bir doğal sayıdan bir basamaklı bir doğal sayıyı; eksilenin birlik sayısına göre çıkan iki sayının toplamı şeklinde ayırarak zihinden çıkarıp sonucu söyleme

Hedef 3 : En çok iki basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. İki basamaklı bir doğal sayıdan bir basamaklı bir doğal sayının çıkarma işlemini gerektiren iki çıkarma işlemiyle çözülebilecek bir problemi çözme
2. İki basamaklı iki doğal sayının çıkarma işlemini gerektiren iki çıkarma işlemiyle çözülebilecek bir problemi çözme
3. En çok iki basamaklı doğal sayıları kullanarak, iki çıkarma işlemiyle çözülebilecek bir problem yazma

Hedef 4 : Toplama ve çıkarma işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir toplama işleminde, toplamın toplananların her birinden büyük olduğunu söyleme
2. Verilen bir çıkarma işleminde; eksilen, çıkan ve fark arasındaki ilişkiyi söyleme
3. En çok iki basamaklı doğal sayılar içinde kalacak şekilde verilen bir çıkarma işleminde, boş bırakılan basamaklara uygun rakamları yazma
4. En çok iki basamaklı doğal sayılar içinde kalacak şekilde verilen bir çıkarma işleminde, eksilen veya çıkan verilmediğinde verilmeyen terimi bulup yazma
5. En çok iki basamaklı doğal sayılar içinde kalacak şekilde verilen bir çıkarma işleminin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

Hedef 5 : En çok iki basamaklı doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. Toplama ve çıkarma işlemleri ile çözülebilecek iki işlemli bir problemi çözme
2. En çok iki basamaklı doğal sayıları kullanarak, toplama ve çıkarma işlemleriyle çözülebilecek iki işlemli bir problem yazma

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
2. Doğal Sayılarla Zihinden Çıkarma İşlemi
3. Çıkarma İşlemiyle İlgili Problemler
4. Toplama ve Çıkarma İşlemleri Arasındaki İlişki
5. Toplama ve Çıkarma İşlemleriyle İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

onluk bozma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, problem çözme
Araçlar ve Gereçler	: Sınıf içindeki araçlar ve gereçler, fasulye, nohut, sayma çubukları

Hedef 1 : En çok iki basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

4. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayının çıkarma işlemini şekille gösterme

5. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen iki basamaklı doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak çıkarıp sonucu söyleyip yazma

6. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yan çıkarıp sonucu söyleyip yazma

7. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen bir doğal sayının çıkarma işlemini şekille gösterme

11. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak çıkarıp sonucu söyleyip yazma

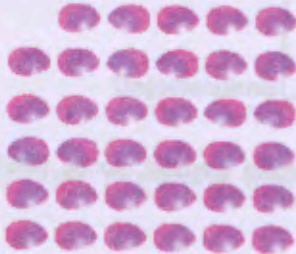
12. İki basamaklı bir doğal sayıdan, onluk bozmayı gerektirecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta veya yan yan çıkarıp sonucu söyleyip yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, iki basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini kavratmak için aşağıdaki örnek problemden yararlanabilir.

Problem: Bir pastacı, dükkânına geldiğinde aldığı 35 yumurtadan 23 tanesinin çatlamış olduğunu gördü. Pastacının aldığı yumurtalardan kaç tanesi sağlam kalmıştır?

Öğretmen, problemin çözümünde sağlam ve çatlamış yumurtaları, yazı tahtasında şekille gösterir. Sağlam yumurtaları, önce şekil üzerinde saydırarak buldurur.

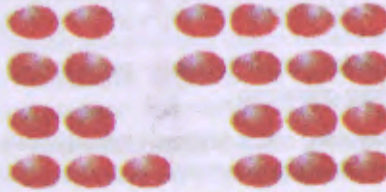

Daha sonra bu çıkarma işlemini, çözümlene yöntemi kullanarak öğrencilerle birlikte yapar.

		Onlar basamağı	Birler basamağı
Yumurta sayısı	: 35 → 3 onluk + 5 birlik →	3	5
Çatlamış yumurta sayısı	: 23 → 2 onluk + 3 birlik →	2	3
	=	1	2
	1 onluk + 2 birlik		2 sağlam yumurta sayısıdır.

Onluk bozarak yapılacak çıkarma işlemi için probleme devam eder.

• Pastacı çatlamış yumurtaların 14 tanesini kek yapmak için kullandı. Geriye kaç tane çatlamış yumurta kaldı?

Çatlamış yumurta sayısı	: 23 → 2 onluk + 3 birlik →	1 onluk + 13 birlik
Kullanılan çatlamış yumurta sayısı	: 14 → 1 onluk + 4 birlik →	1 onluk + 4 birlik
	=	0 onluk 9 birlik
Kalan çatlamış yumurta sayısı	:	

ONLAR B.	BİRLER B.
~~1~~	~~13~~
- 1	4
0	9

Öğretmen, problem çözümündeki işlemleri; nohut, fasulye, sayma çubukları gibi araçlardan da yararlanarak yaptırır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

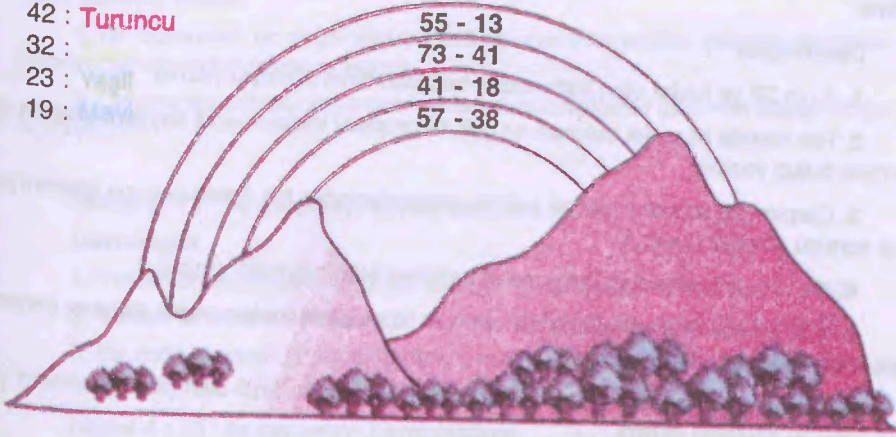
1. Şekildeki çıkarma işlemlerini yapınız. Gök kuşağını istenen renklere boyayınız.

42 : Turuncu

32 :

23 : Yeşil

19 : Mavi

2. Sayıları soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru çıkarınız.

87	45	
71	42	

78	61	
59	17	

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTENİN SÜRESİ : 20 Ders Saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Çarpımları 50 ye kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabilme

Davranişlar

1. 2 nin 20 ye kadar olan katlarından belirtilen birini söyleyip yazma
2. Her birinde iki varlık bulunan en çok 10 gruptaki toplam varlık sayısını çarpma işlemiyle bulup yazma
3. Çarpımı 20 ye kadar olacak şekilde, çarpanlarından biri 2 olan çarpma işlemini yapıp sonucu söyleyip yazma
4. 5 in 50 ye kadar olan katlarından belirtilen birini söyleyip yazma
5. Her birinde beş varlık bulunan en çok 10 gruptaki toplam varlık sayısını çarpma işlemiyle bulup yazma
6. Çarpımı 50 ye kadar olacak şekilde, çarpanlarından biri 5 olan çarpma işlemini yapıp sonucu söyleyip yazma
7. 4 ün 40 a kadar olan katlarından belirtilen birini söyleyip yazma
8. Her birinde dört varlık bulunan en çok 10 gruptaki toplam varlık sayısını çarpma işlemiyle bulup yazma
9. Çarpımı 40 a kadar olacak şekilde, çarpanlarından biri 4 olan çarpma işlemini yapıp sonucu söyleyip yazma
10. 3 ün 30 a kadar olan katlarından belirtilen birini söyleyip yazma
11. Her birinde üç varlık bulunan en çok 10 gruptaki toplam varlık sayısını çarpma işlemiyle bulup yazma.
12. Çarpımı 30 a kadar olacak şekilde, çarpanlarından biri 3 olan çarpma işlemini yapıp sonucu söyleyip yazma
13. 2 ile çarpımı 20 ye, 5 ile çarpımı 50 ye, 4 ile çarpımı 40 a, 3 ile çarpımı 30 a kadar olan doğal sayılar olacak şekilde verilen çarpma işlemlerini yapıp sonucu söyleyip yazma
14. 2 ile çarpımı 20 ye, 5 ile çarpımı 50 ye, 4 ile çarpımı 40 a, 3 ile çarpımı 30 a kadar olan doğal sayılar olacak şekilde verilen çarpma işlemlerinin çarpım tablosunu yapma
15. 2 ile çarpımı 20 ye, 5 ile çarpımı 50 ye, 4 ile çarpımı 40 a, 3 ile çarpımı 30 a kadar olan doğal sayılar olacak şekilde verilen çarpma işlemlerinde eksik bırakılan çarpanları bulup yazma

Hedef 2 : En çok iki basamaklı doğal sayılarla eldesiz çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. İki basamaklı bir doğal sayının; 2, 5, 4 veya 3 ile çarpma işlemini toplama işlemin-den yararlanarak yapıp sonucu söyleyip yazma
2. İki basamaklı bir doğal sayının; 2, 5, 4 veya 3 ile çarpma işlemini yan yana yapıp sonucu söyleyip yazma
3. İki basamaklı bir doğal sayının; 2, 5, 4 veya 3 ile çarpma işlemini alt alta yapıp so-nucu söyleyip yazma
4. Bir basamaklı bir doğal sayının 2, 5, 4 veya 3 ile yapılan çarpma işleminde veril-meyen çarpanı bulup söyleyip yazma
5. Çarpma işleminde, çarpanların yerleri değiştirildiğinde çarpımın değişmediğini söy-leyip yazma

Hedef 3 : "1" ile çarpmayı kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir basamaklı bir doğal sayının "1" ile çarpımını söyleyip yazma
2. Verilen iki basamaklı bir doğal sayının "1" ile çarpımını söyleyip yazma
3. Bir doğal sayının "1" ile çarpımının kendisi olduğunu söyleme

Hedef 4 : "0" ile çarpmayı kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir basamaklı bir doğal sayının; "0" ile çarpımını söyleyip yazma
2. Verilen iki basamaklı bir doğal sayının; "0" ile çarpımını söyleyip yazma
3. Bir doğal sayının "0" ile çarpımının sıfır olduğunu söyleme

Hedef 5 : En çok iki basamaklı doğal sayılarla eldesiz çarpma işlemini kullanara-k problem çözebilme

Davranışlar

1. En çok iki basamaklı bir doğal sayının 2,5, 4, veya 3 ile eldesiz çarpma işlemiyle çözülebilecek bir problemi çözme
2. En çok iki basamaklı bir doğal sayının 2, 5, 4, veya 3 ile eldesiz çarpma işlemiy-le çözülebilecek bir problem yazma

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi
2. "1" ile Çarpma İşlemi
3. "0" ile Çarpma İşlemi
4. Çarpma İşlemiyle İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

çarpım tablosu

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: "1" ile Çarpma İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Sınıf içindeki varlıklar

Hedef 3 : "1" ile çarpmayı kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir basamaklı bir doğal sayının "1" ile çarpımını söyleyip yazma
2. Verilen iki basamaklı bir doğal sayının "1" ile çarpımını söyleyip yazma
3. Bir doğal sayının "1" ile çarpımının kendisi olduğunu söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, "1" ile çarpmayı kavratmak için aşağıdaki etkinliği yaptırabilir.

Bir öğrenciye eline bir kalem alarak tahtaya gelmesini söyler.

Öğrencilere :

a. Tahtada kaç kişi var?

b. Arkadaşınızın elinde kaç kalem var? Sorularını sorar. Cevapları aldıktan sonra yapılan işlemi tahtada, $1 \times 1 = 1$ biçiminde gösterir.

Daha sonra bir öğrenciye, bir kalem alarak arkadaşının yanına gelmesini söyler.

Öğrencilere :

a. Tahtada kaç kişi var?

b. Arkadaşlarınızın elinde kaç kalem var?

c. İki arkadaşınızdaki toplam kalem sayısı kaçtır? sorularını sorar. Cevapları aldıktan sonra yapılan işlemi tahtada, $2 \times 1 = 2$ biçiminde gösterir.

Aynı etkinliği öğrencilere konuyu kavratıncaya kadar yaptırır. Bir basamaklı doğal sayıların "1" ile çarpımı kavratıldıktan sonra, iki basamaklı doğal sayıların "1" ile çarpımlarına da örnekler verilir. Öğrencilere, doğal sayıların "1" ile çarpıldığında değişip değişmediği sorulur. Verilen cevaplardan genellemeye gidilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Kavanozlardaki balık sayısını çarpma işlemiyle ifade ediniz.

	<u>kavanoz sayısı</u>		<u>her kavanozun içindeki balık sayısı</u>		<u>toplam balık sayısı</u>
	2.	X	.1.	=	2.
	...	X	...	=	...
	...	X	...	=	...

2. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur. İşaretleyiniz.

Bir sayının "1" ile çarpımı "1" dir.

Bir sayının "1" ile çarpımı kendisidir.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE IX	BÖLME İŞLEMİ
----------	--------------

ÜNİTENİN SÜRESİ: 22 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : 20 ye kadar olan doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini kavrayabilme

Davranışlar

1. En çok 20 varlığın; 2, 5, 4 veya üçerli gruplandırılmasını şekille gösterme
2. En çok 20 varlığın; 2, 5, 4 veya üçerli gruplandırıldığında elde edilen grup sayısını söyleyip yazma
3. En çok 20 varlık; 2, 5, 4 veya 3 gruba ayrıldığında her gruptaki varlık sayısını söyleyip yazma
4. En çok 20 varlığın; 2, 5, 4 veya 3 kişiye paylaştırıldığında her kişiye düşen varlık sayısını söyleyip yazma
5. En çok 20 varlıktan; 2, 5, 4 veya üçerli varlık gruplarından birine ardışık çıkarma yoluyla bölüp sonucu söyleyip yazma
6. Verilen iki doğal sayının bölme işlemini bölü işaretini kullanarak yazma
7. Verilen bir bölme işlemini yapıp sonucu söyleyip yazma
8. Bir bölme işleminde, bölüneni, böleni ve bölümü gösterip söyleme
9. Sayı doğrusunda verilen bir bölme işlemini yazma

Hedef 2 :iki basamaklı doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı bir doğal sayının; 2, 5, 4 veya 3 ile bölme işleminde bölümü bulup yazma
2. İki basamaklı bir doğal sayının; 2, 5, 4 veya 3 ile bölme işleminde bölümü bulup yazma

Hedef 3 : Çarpma ve bölme işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Bir çarpma işleminde, verilmeyen çarpanı bölme işleminden yararlanarak bulup yazma
2. Bir bölme işleminde, verilmeyen bölüneni çarpma işleminden yararlanarak bulup yazma

Hedef 4 : En çok iki basamaklı doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. En çok iki basamaklı bir doğal sayının; 2, 5, 4 veya 3 e kalansız bölme işlemiyle çözülebilecek bir problemi çözme
2. En çok iki basamaklı bir doğal sayının; 2, 5, 4 veya 3 e kalansız bölme işlemini gerektirecek şekilde verilen doğal sayıları kullanarak bir problem yazma

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Bölme İşlemi
2. Çarpma ve Bölme İşlemleri Arasındaki İlişki
3. Bölme İşlemiyle İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

:	bölü	bölme	bölünen	kalan
		bölüm	bölen	

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Doğal Sayılarla Bölme İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Elma, tabak, sınıf içindeki varlıklar

Hedef 1 : 20 ye kadar olan doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini kavrayabilme

Davranışlar

1. En çok 20 varlığın; 2, 5, 4 veya üçerli gruplandırılmasını şekille gösterme
2. En çok 20 varlığın; 2, 5, 4 veya üçerli gruplandırıldığında elde edilen grup sayısını söyleyip yazma
3. En çok 20 varlık; 2, 5, 4 veya 3 gruba ayrıldığında her gruptaki varlık sayısını söyleyip yazma

4. En çok 20 varlığın; 2, 5, 4 veya 3 kişiye paylaştırıldığında her kişiye düşen varlık sayısını söyleyip yazma

5. En çok 20 varlıktan; 2, 5, 4 veya üçerli varlık gruplarından birine ardışık çıkarma yoluyla bölüp sonucu söyleyip yazma

6. Verilen iki doğal sayının bölme işlemini, bölü işaretini kullanarak yazma

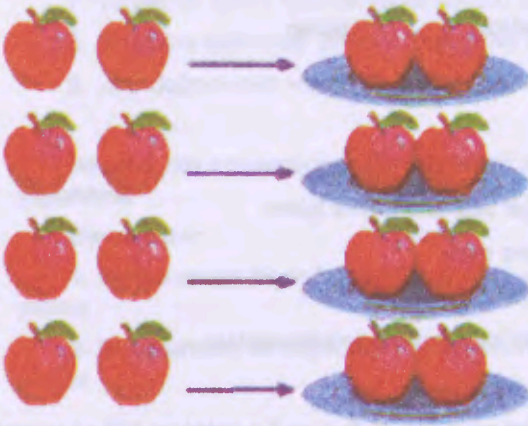
7. Verilen bir bölme işlemini, yapıp sonucu söyleyip yazma

8. Bir bölme işleminde; bölüneni böleni ve bölümü gösterip söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, "Evde kardeşlerinizle, sınıfta arkadaşlarınızla neleri paylaşırsınız?" sorusunu sorarak öğrencilerin cevaplarını dinler. Bölme işlemine geçmeden önce, geriye doğru ritmik sayma yaptırır.

Öğretmen, bölme işleminin kavratılmasına, gruplamadan ve paylaştırmadan başlar. Bir gün önceden, her öğrencinin bir tabak ve bir elma getirmesini söyler. Etkinliği yaptırırken sınıfta, öğrenci sayısına göre uygun gruplara ayırır. Her gruba, 8 elmayı ikişer ikişer tabaklara koymalarını söyler.

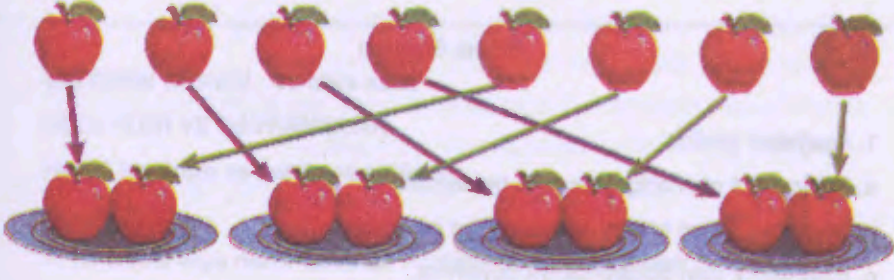
• Elmaları tabaklara koymak için kaç tabak kullandınız?

• Tabaklardaki elma sayısı eşit midir? sorularını sorar.

Cevapları dinledikten sonra öğretmen, 8 elma ikişer ikişer gruplara ayrıldığında elde edilen grup sayısının 4 olduğunu söyleyerek "8 in 2 ye bölümü 4 tür" der.

Öğretmen, öğrencilere 8 elma, 4 tabağa paylaştırıldığında her tabakta kaç elma olduğunu sorarak, bu paylaşımı grup içinde yapmalarını ister.

- Her tabakta kaç elma vardır?
- Tabaklardaki elma sayısı eşit midir? sorularını sorar.

Cevapları dinledikten sonra öğretmen, bir tabaktaki elma sayısı 2 olduğundan "8 in 4 e bölümü 2 dir." der.

Bölme işleminin art arda yapılan çıkarma işleminin kısa yolu olduğunu söyler. Bölme işlemini çıkarma işlemiyle de yaptırır.

$$\begin{array}{r}
 8 \\
 -2 \\
 \hline
 6 \\
 -2 \\
 \hline
 4 \\
 -2 \\
 \hline
 2 \\
 -2 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

Çıkarma işleminin art arda kaç defa yapıldığını sorar. 8 in içinde 2 nin dört defa olduğu sonucuna varılır. Aynı işlemi bölme işlemiyle de göstererek kavratır.

$$\begin{array}{r}
 \text{bölünen} \quad \leftarrow 8 \\
 \quad \quad \quad \leftarrow -8 \\
 \hline
 \text{kalan} \quad \quad \leftarrow 0
 \end{array}
 \quad \Bigg| \quad
 \begin{array}{r}
 2 \rightarrow \text{bölen} \\
 4 \rightarrow \text{bölüm}
 \end{array}$$

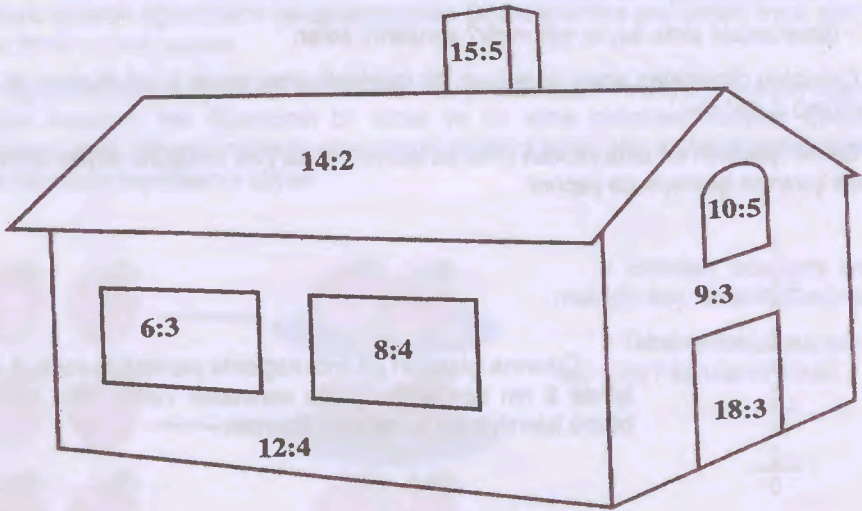
Öğretmen, bölme işlemi üzerinde; bölünen, bölen, bölüm ve kalanı gösterir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki şekilde:

- Bölümleri 3 olan bölgeyi maviye boyayınız.
- Bölümleri 7 olan bölgeyi kahverengiye boyayınız.
- Bölümleri 2 olan bölgeyi sarıya boyayınız.
- Bölümleri 6 olan bölgeyi yeşile boyayınız

2. Aşağıdaki bölme işlemlerini yapınız.

a. $6 \overline{) 2}$ b. $18 \overline{) 3}$ c. $15 \overline{) 5}$

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE X**ÖLÇÜLER**

ÜNİTENİN SÜRESİ : 10 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Metre ve santimetre bilgisi

Davranışlar

1. Bir cetvel veya metre üzerinde "1" santimetrelik bir uzunluk gösterme
2. Bir metrelik uzunluğun 100 santimetre olduğunu söyleme
3. Metrenin kısaltılmış gösteriminin "m" olduğunu söyleyip yazma
4. Santimetrenin kısaltılmış gösteriminin "cm" olduğunu söyleyip yazma
5. Santimetrenin metrenin as katlarından biri olduğunu söyleyip yazma

Hedef 2 : Santimetre ile ilgili bilgileri uygulayabilme

Davranışlar

1. Deftere bir santimetrelik uzunluk çizme
2. Sadece santimetre birimi kullanılarak ölçülebilecek bir uzunluğu ölçüp sonucu söyleyip yazma
3. Santimetre birimi belirtilen bir uzunluğu çizerek kısaltılmış gösterimiyle yazma
4. Ölçtüğü bir metreden büyük uzunluğu "metre" ve "santimetre" cinsinden kısaltılmış gösterimiyle yazma

Hedef 3 : Paralarımızdan; 5 000, 10 000, 25 000, 50 000, 100 000 Türk liralарını tanıyabilme

1. Çeşitli paralar arasından istenilene gösterme
2. Belirtilen paralardan biriyle neler alınabileceğini söyleme

Hedef 4 :Saат bilgisi

Davranışlar

1. Saat üzerinde, akrep ve yelkovanı gösterme
2. Akrep ve yelkovanın görevlerini söyleme

Hedef 5 : Saati okuyabilme

Davranışlar

1. Bir saat başına ayarlanan saatin kaçı gösterdiğini söyleyip yazma
2. İstenilen saat başını gösteren bir saat resmi yapma
3. Yarım saati gösterecek şekilde ayarlanan saatin kaçı gösterdiğini söyleyip yazma
4. İstenilen yarım saati gösteren bir saat resmi yapma
5. Çeyrek saati gösterecek şekilde ayarlanan saatin kaçı gösterdiğini söyleyip yazma
6. İstenilen çeyrek saati gösteren bir saat resmi yapma

Hedef 6 : Zaman ölçülerinden; "gün", "hafta", "ay", "yıl" bilgisi

Davranışlar

1. Bir günün 24 saat olduğunu söyleyip yazma
2. Bir haftanın 7 gün olduğunu söyleyip yazma
3. Belirtilen ayın gün sayısını söyleyip yazma
4. Bir ayda 4 hafta olduğunu söyleyip yazma
5. Bir yılda; 365 gün, 52 hafta ve 12 ay olduğunu söyleyip yazma

Hedef 7 : Kütle bilgisi

Davranışlar

1. Kütle ölçerken kullanılan araçları söyleme
2. Verilen ölçme araçları arasından belirtilen bir kütle ölçü aracını gösterme
3. Katı maddelerin kütlesini ölçerken, hangi ölçü biriminin kullanıldığını söyleme
4. Kütle ölçme araçları arasından bir kilogramı ve yarım kilogramı gösterme
5. Bir ölçme sonucunu "kilogram" veya "yarım kilogram" kelimelerini kullanarak yazma
6. Kilogramın kısaltılmış gösteriminin "kg" olduğunu söyleyip yazma
7. Ölçülen bir kütleyi kısaltılmış gösterimiyle yazma

Hedef 8 : Sıvı ölçüsü aracı ve ölçü birimi olarak "litre" bilgisi

Davranışlar

1. Sıvıların ölçülmesinde hangi aracın kullanıldığını söyleme
2. Çeşitli ölçü araçları arasından litreyi seçip gösterme
3. Çeşitli şekillerdeki kaplara birer litrelik sıvı konulduğunda miktarın değişmediğini söyleme

KONULAR

1. Uzunluk Ölçüleri
2. Paralarımız
3. Zaman Ölçüleri
4. Kütle ölçüleri
5. Sıvı Ölçüleri

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

yarım saat

çeyrek saat

kütle

gün

hafta

yıl

ay

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Zaman Ölçüleri
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler	: Saat, sınıf içindeki araçlar ve gereçler

Hedef 4 : Saat bilgisi

Davranışlar

1. Saat üzerinde, akrep ve yelkovanı gösterme
2. Akrep ve yelkovanın görevlerini söyleme

Hedef 5 : Saati okuyabilme

Davranışlar

1. Bir saat başına ayarlanan saatin kaç gösterdiğini söyleyip yazma
2. İstenilen saat başını gösteren bir saat resmi yapma
3. Yarım saati gösterecek şekilde ayarlanan saatin kaç gösterdiğini söyleyip yazma
4. İstenilen yarım saati gösteren bir saat resmi yapma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, sınıfa bir masa veya duvar saati getirir. Saatin üzerindeki göstergelerden kısa olanın "akrep" olduğunu ve saatleri gösterdiğini; uzun olanın "yelkovan" olduğunu ve dakikaları gösterdiğini söyler. Sınıfa getirdiği saati, aşağıda verilen resimlerde olduğu gibi, sırayla saat başlarına ayarlar. Saati her ayarlayışında, resimlerin altındaki soruları öğrencilere sorar.

- Akrep hangi sayıyı göstermektedir?
- Yelkovan hangi sayıyı göstermektedir?
- Saat kaçtır?

Öğretmen, cevapları aşağıda olduğu gibi tahtaya yazar.

Akrep

3

6

11

Yelkovan

12

12

12

Öğretmen, saat başlarında akrep değişik sayıları gösterirken, yelkovanın hep 12 yi gösterdiğini söyler.

Öğrencilere belirttiği saat başlarını gösteren saat resimlerini yaptırır. Yapılan resimleri inceler. Yanlış yapan öğrenciler varsa, düzeltmeleri için yardımcı olur.

Öğretmen, saati 2.30, 5.30, 8.30 u gösterecek şekilde sırayla ayarlar. Her ayarlayışında resimlerin altındaki soruları öğrencilere sorar.

- Akrep hangi sayılar arasında durmaktadır?
- Yelkovan hangi sayıyı göstermektedir?

Öğretmen cevapları aşağıda olduğu gibi tahtaya yazar.

Akrep	Yelkovan
2 ile 3 arasında	6
5 ile 6 arasında	6
8 ile 9 arasında	6

Öğretmen, saatin her ayarlanışında akrebin farklı sayılar arasında olduğunu, yelkovanın ise hep 6'yı gösterdiğini belirtir. Yelkovan 6'yı gösterdiğinde, saatin yarım olduğunu söyler.

Öğretmen, saat üzerinde göstererek bu saatleri okur ve 2.30, 5.30, 8.30 biçiminde yazar. Sonra saat üzerinde yarım saati gösterecek şekilde ayarlamalar yaparak, saatin kaç olduğunu öğrencilere söyler ve yazdırır.

Öğrencilere belirttiği yarım saatleri gösteren saat resimleri yaptırır. Yapılan resimleri inceler. Yanlış yapan öğrenciler varsa, düzeltmeleri için yardımcı olur.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

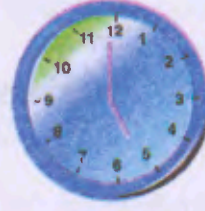
1. Aşağıdaki saatlerin kaçı gösterdiğini okuyup altlarına yazınız.

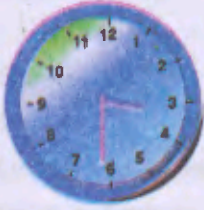
...

...

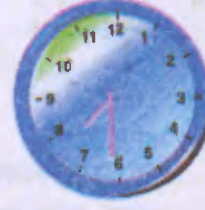
...

...

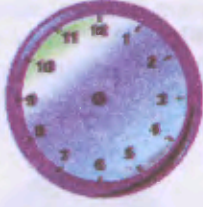

...

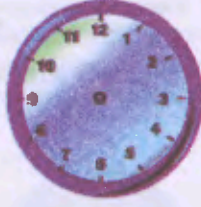

...

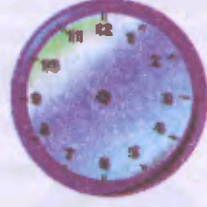
2. Saatlerin akrebini ve yelkovanını, belirtilen saatlere göre şekilde çizin.

Saat 7.00

Saat 10.30

Saat 12.30

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE XI	GRAFİKLER
----------	-----------

ÜNİTENİN SÜRESİ : 6 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Şekil grafiğini kavrayabilme

Davranışlar

1. En çok 20 varlığa ait ve her bir şekli bir varlığı gösteren bir satırlık şekil grafiğinin kaç varlığı gösterdiğini söyleyip yazma
2. En çok 50 varlığa ait ve her bir şekli; 2, 5 veya 10 varlığı gösteren üç satırlık şekil grafiğinin kaç varlığı gösterdiğini söyleyip yazma

Hedef 2 : Şekil grafiğini çizebilme

Davranışlar

1. En çok 20 varlığa ait ve her bir şekli bir varlığı gösteren bir satırlık şekil grafiğini çizme
2. En çok 50 varlığa ait ve her bir şekli; 2, 5 veya 10 varlığı gösteren üç satırlık şekil grafiğini çizme

KONULAR

Şekil Grafiği

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

grafik

şekil grafiği

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu

: Şekil Grafiği

Süre

: 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler

: Soru-cevap, gösterip yaptırma

Araçlar ve Gereçler

: Sınıf içindeki araçlar, bez torba, karton

Hedef 1 : Şekil grafiğini kavrayabilme

Davranışlar

2. En çok 50 varlığa ait ve her bir şekli; 2, 5 veya 10 varlığı gösteren üç satırlık şekil grafiğinin kaç varlığı gösterdiğini söyleyip yazma

Hedef 2 : Şekil grafiğini çizebilme

Davranışlar

2. En çok 50 varlığa ait ve her bir şekli; 2, 5 veya 10 varlığı gösteren üç satırlık şekil grafiğini çizme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, şekil grafiğini kavratmak için aşağıdaki örnekten yararlanabilir.

Aşağıdaki grafik, bir çocuk bahçesindeki ağaç çeşitlerini ve bu ağaç çeşitlerinden kaç tane olduğunu göstermektedir.

Çocuk Bahçesindeki Ağaçlar	
Çam	
Kavak	
Söğüt	

Her şekil 2 ağacı göstermektedir.

Her şeklin iki ağacı gösterdiği belirtilerek, grafik ile ilgili aşağıdaki sorular öğrencilere sorulur.

- Çocuk bahçesinde kaç tane çam ağacı vardır?
- Çocuk bahçesinde kaç tane kavak ağacı vardır?
- Çocuk bahçesinde kaç tane söğüt ağacı vardır?
- Çocuk bahçesinde toplam kaç tane ağaç vardır?

Sorular cevaplandırıldıktan sonra, öğretmen aşağıdaki etkinliği yaptırarak şekil grafiğini çizdirir.

Kırmızı, yeşil ve mavi renkli kartonlardan sınıf mevcudu kadar küçük yuvarlaklar kesilir. Kesilen kartonlar bir torbanın içine konular. Öğrencilere sırayla bu torbadan birer tane karton parçası çekilir. Öğrenciler çektikleri karton parçasının rengine göre grup oluşturur.

Öğretmen, öğrencilere çizecekleri grafikte aynı rengi çeken iki öğrenci için bir yuvarlak çizip içini boyamalarını söyler. Grafik tahtaya çizilir.

Kırmızı	
Yeşil	
Mavi	

Her şekil 2 öğrenciyi göstermektedir.

Grafik çizildikten sonra, öğrencilerden grafikte ilgili sorular sormaları istenir. Sorular yazı tahtasına yazılarak birlikte cevaplandırılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki grafik, kuşçu dükkânında bulunan kuşların sayısını göstermektedir.

Papağan	
Muhabbet Kuşu	
Kanarya	

Grafiğe göre aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

- Dükkânda kaç tane papağan vardır?
- Dükkânda kaç tane muhabbet kuşu vardır?
- Dükkânda kaç tane kanarya vardır?
- Dükkânda toplam kaç tane kuş vardır?

2. Resimdeki varlıkların sayısına göre her şekil iki varlığı gösterecek biçimde grafiği tamamlayınız.

Ev	
Kayık	
Ağaç	

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTENİN SÜRESİ : 8 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Varlıkları yüzey özelliklerine göre tanıyabilme

Davranışlar

1. Küreye, silindire, dikdörtgenler prizmasına ve küpe benzeyen varlıklar söyleme
2. Küreye ve silindire benzeyen varlıkların yüzeylerini gösterme
3. Küreye ve silindire benzeyen varlıkların yüzeyleri arasındaki benzer ve farklı tarafları söyleme
4. Küpe, dikdörtgenler prizmasına, kare prizmaya ve üçgen prizmaya benzeyen varlıkların yüzey özelliklerini karşılaştırıp benzer ve farklı taraflarını söyleme

Hedef 2 : Varlıkların ayır ve köşelerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Küpe benzeyen varlıkların ayır ve köşelerini gösterip söyleme
2. Dikdörtgenler prizmasına benzeyen varlıkların ayır ve köşelerini gösterip söyleme
3. Kare prizmaya benzeyen varlıkların ayır ve köşelerini gösterip söyleme
4. Üçgen prizmaya benzeyen varlıkların ayır ve köşelerini gösterip söyleme
5. Ayır ve köşesi olmayan varlıklara örnek verme

KONULAR

1. Küre ve Silindire Benzeyen Varlıkların :
  - a. Yüzey Özellikleri
  - b. Ayır ve Köşeleri
2. Küpe, Dikdörtgenler Prizmasına, Kare Prizmaya ve Üçgen Prizmaya Benzeyen Varlıkların :
  - a. Yüzey Özellikleri
  - b. Ayır ve Köşe Özellikleri

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

düz

eğri

köşe

ayır

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu : Dikdörtgenler Prizmasına Benzeyen Varlıkların Ayrıt ve Köşeleri

Süre : 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler : Anlatım, soru-cevap,gösteri

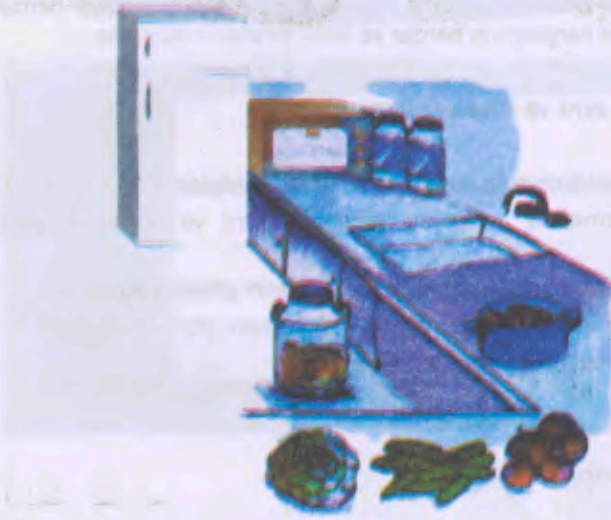
Araçlar ve Gereçler : Kibrit kutusu, deterjan kutusu, dikdörtgenler prizmasına benzeyen çeşitli varlıklar

Hedef 2 : Varlıkların ayrıt ve köşelerini tanıyabilme

Davranış

2. Dikdörtgenler prizmasına benzeyen varlıkların ayrıt ve köşelerini gösterip söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, resimdeki varlıkların adlarını söyler.

Öğretmen, öğrencilere kibrit kutusu ile deterjan kutusunun :

- 1.Yüzlerini gösterir.
2. Köşelerini gösterir.
3. Ayrıtlarını gösterir.
4. Kibrit kutusu ile deterjan kutusunun yatay ve dikey duruşlarını gösterir.

Öğretmen, öğrencilerin getirdikleri dikdörtgenler prizmasına benzeyen kutuların yüzlerini, köşelerini ve ayrıtlarını göstermelerini söyler.

Kibrit kutusu ile deterjan kutusunun yüzlerine ayrıtlarına ve köşelerini öğrencilerle birlikte karşılaştırıp sonucu değerlendirir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Baştaki cisme benzemeyen varlığı işaretleyiniz.

2. Resimdeki varlıklardan hangilerinin şekilleri, kibrit kutusunun şekline benziyor? Söyleyiniz.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ALAN	BİLİŞSEL ALAN								
	BİLGİ								
ÜNİTELER	HEDEFLER	Metre ve Santimetre bilgisi	Paralarımızdan;5000,10000,25000,50000,100000 Türk liralarmı tanıyabilme	Saat bilgisi	Zaman ölçülerinden; "gün", "hafta", "ay", "yıl" bilgisi	Kütle bilgisi	Sıvı ölçüsü aracı ve ölçü birimi olarak "litre" bilgisi	Varlıkları yüzey özelliklerine göre tanıyabilme	Varlıkların ayırt ve koşellerini tanıyabilme
1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler									
2. Ritmik Saymalar									
3. Kümeler									
4. Doğal Sayılar									
5. Kesirler									
6. Toplama İşlemi									
7. Çıkarma İşlemi									
8. Çarpma İşlemi									
9. Bölme İşlemi									
10. Ölçüler		*	*	*	*	*	*		
11. Grafikler									
12. Geometri								*	*
TOPLAM									8

ALAN	BİLİŞSEL ALAN									
	KAVRAMA									
ÜNİTELER	HEDEFLER									
	100 e kadar olan doğal sayıları kavrayabilme	100 e kadar olan doğal sayılar arasındaki büyüklük ve küçüklük ilişkilerini kavrayabilme	Sıra bildiren sayıları kavrayabilme	1/2, 2/2, 1/4, 2/4, 3/4, 4/4 ve 1/10 kesirlerini kavrayabilme	Toplama işleminde "0" in etkisini kavrayabilme	Toplama ve çıkarma işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme	"1" ile çarpmayı kavrayabilme	"0" ile çarpmayı kavrayabilme	20 ye kadar olan doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini kavrayabilme	Çarpma ve bölme işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme
1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler										
2. Ritmik Saymalar										
3. Kümeler										
4. Doğal Sayılar	*	*	*							
5. Kesirler				*						
6. Toplama İşlemi					*					
7. Çıkarma İşlemi						*				
8. Çarpma İşlemi							*	*		
9. Bölme İşlemi								*	*	
10. Ölçüler										*
11. Grafikler										*
12. Geometri										*
TOPLAM	25									

MATEMATİK 2. SINIF BELİRTKE TABLOSU

ALAN	BİLİŞSEL ALAN							
	UYGULAMA							
ÜNİTELER	HEDEFLER							
	En çok iki basamaklı doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini kullanarak problem çözebilme							
	Çarpımları 50 ye kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabile							
	En çok iki basamaklı doğal sayılarla eksesiz çarpma işlemini yapabile							
	En çok iki basamaklı doğal sayılarla eksesiz çarpma işlemini kullanarak problem çözebilme							
	iki basamaklı doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini yapabile							
	En çok iki basamaklı doğal sayıların; 2, 5, 4 ve 3 e kalansız bölme işlemini kullanarak problem çözebilme							
	Santimetre ile ilgili bilgileri uygulayabile							
	Saati okuyabile							
	Şekil grafiğini çözebilme							
	TOPLAM							12
1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler								12
2. Ritmik Saymalar								4
3. Kümeler								2
4. Doğal Sayılar								3
5. Kesirler								2
6. Toplama İşlemi								4
7. Çıkarma İşlemi								5
8. Çarpma İşlemi			*	*	*			5
9. Bölme İşlemi					*	*		4
10. Ölçüler						*	*	8
11. Grafikler							*	2
12. Geometri								2
TOPLAM						20		53

HAYAT BİLGİSİ PROGRAMI

Öğrenci Adı	Sınıf	Öğretmen	Değerlendirme

— HAYAT BİLGİSİ —

— DERS PLANI —

Dersin Adı	Dersin Durumu	Dersin İçeriği																							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12												
HAYAT BİLGİSİ PROGRAMI	Dersin Durumu	1. Ünite																							
		2. Ünite																							
		3. Ünite																							
		4. Ünite																							
		5. Ünite																							
		6. Ünite																							
		7. Ünite																							
		8. Ünite																							
		9. Ünite																							
		10. Ünite																							
		11. Ünite																							
		12. Ünite																							

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ ESASLAR

Program uygulanırken öğretmenlerin dikkat etmeleri gereken hususlar aşağıda verilmiştir:

1. Her öğrenci; ihtiyaçları, ilgi, yetenek ve öğrenme kapasitesi ile kendine özgü bir varlık olduğundan, eğitim ve öğretimde başlangıç noktası, onun hazırbulunuşluk seviyesi olmalıdır. Ayrıca, yazı yazarken sol elini kullanan öğrencilere müdahale edilmemelidir.

2. Bedensel ve zihinsel özürü olan öğrencilerle özel olarak ilgilenilmelidir. Ayrıca, Sakatlar Haftasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmeli, öğrencilere olumlu davranışlar kazandırılmalıdır. Öğrencilere bedensel ve zihinsel özürü bulunan arkadaşlarıyla ilişkilerinde dikkatli, özenli olmaları vurgulanmalıdır.

3. Program uygulanırken "bilinenden bilinmeyene, basitten karmaşığa, kolaydan zora, yakından uzağa, somuttan soyuta" öğretim ilkesine uyulmalıdır.

4. Amaçların gerçekleştirilebilmesi, amaçların hemen altında yer alan davranışların öğrencilerde görülmesi ile mümkün olabilir. Bu nedenle, konular işlenirken, konunun önemi, öğrenme - öğretme etkinliklerinin ve terimler bölümlerinin dikkatli bir şekilde incelenmesi ve uygulanması büyük önem taşımaktadır.

5. Hayat Bilgisi dersinde temel amaç, öğrencinin içinde yaşadığı toplumla uyum içinde olmasını sağlayıcı bilgi, tutum ve beceriler geliştirmek olmalıdır. Küme çalışmaları, rol yapma, oyun gibi tekniklere ağırlık verilmelidir.

6. Konuların programda verilen sırada işleme zorunluluğu yoktur. Öğretmen, çevrenin ihtiyaçları doğrultusunda ek ünite işleyebilir, ünitenin çevreye uygun olmayan konularını çıkarabilir.

7. Dersin işlenişinde, video kamera, tepegöz gibi araç - gereçler kullanılmalıdır. Öğrencinin görerek, işiterek öğrenmesini sağlayıcı materyallerden yararlanılmalıdır. Gezi ve gözleme ağırlık verilmelidir.

8. Ders işlenirken, öğretmen yol göstericidir. Öğrencinin derse katılımı ve yaparak-yaşayarak öğrenmeleri sağlanmalıdır.

9. Hayat Bilgisi dersi ile Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Resim-İş, Müzik ve Beden Eğitimi dersleri arasında paralellik sağlanmalıdır.

10. Programda yer alan Belirtke Tablosu, davranışların önem derecesini göstermektedir. Bu tablo, her sınıfa ait hedefler ile konuların birlikte verildiği bir tablodur. Bu tabloda yatay boyuttaki hedeflerle, dikey boyuttaki konuların ilişkisi gösterilir. Öğretmen, hangi hedeflerin hangi üniteler yoluyla gerçekleştirilebileceğini bu tabloda görebilir. Ayrıca ölçme soruları / gözlem formu, bu tablo kullanılarak hazırlanıp uygulanabilir.

ÖRNEK BELİRTKE TABLOSU KESİTİ

HEDEFLER ÜNİTELER	Bayrağa saygı duyma	İstiklâl Marşı'na saygı duyma	Atatürk'e sevgi ve saygı duyma
I. Okula başlıyorum	X		
II. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk	X	X	X

Yukarıda bir bölümü verilen Belirtke Tablosunda 1. sınıfa ait sınıf hedeflerinin üçü ile iki ünite örnek olarak alınmıştır. Tabloda da görüldüğü gibi "Bayrağa saygı duyma" hedefi, "Okula Başlıyorum" ve "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitelerinde; "İstiklâl Marşı'na saygı duyma" ile "Atatürk'e sevgi ve saygı duyma" hedefleri ise "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacaktır. Bu hedeflerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini gösteren ölçme soruları ve gözlem formu, programda yer alan örneklerdeki gibi hazırlanabilir.

Belirtke Tablosunun diğer bir yararı da öğretmene ölçme durumları sonunda, öğrencilerin kazanamadığı davranışları ya da eksik öğrenmelerle ilgili yeni eğitim durumları hazırlaması gerektiği konusunda bilgi vermesidir.

Programda 1., 2., 3. sınıflara ait Belirtke Tabloları hazırlanmış olup öğretmen yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda çalışmalarını düzenlemelidir.

11. Millî ve dinî bayramların, mahallî özellikler gösteren kuruluş ve kutlama günlerinin, yıl dönümlerinin, belirli gün ve haftaların zamanında işlenmesine özen gösterilmelidir.

12. Hedeflerin ne ölçüde gerçekleştirildiğini belirtmek amacıyla değerlendirme bölümünde çoktan seçmeli, doldurmalı, kısa cevaplı sorulara ve gözlem formuna yer verilmiştir. Öğretmenler, konunun özelliğine ve öğrencinin seviyesine uygun olarak değerlendirmede yararlanabilecekleri ölçme araçlarını seçebilir ve çeşitlendirebilirler.

13. Terimler bölümünde, öğretmenlere yol göstermek amacıyla, o üniteye geçen ve öğrenciler tarafından öğrenilmesi gerekli görülen kelimelerin bir listesi bulunmaktadır. Öğretmen, sınıfın durumuna göre, bu listedeki kelimelerin sayısını azaltabilir veya artırabilir.

14- Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarının forma sayıları (sınıflara ve kâğıt ebatlarına göre) aşağıda gösterilmiştir.

SINIFLAR	FORMA SAYISI	
	A4	B5
1	10-12	15-18
2	12-14	18-21
3	12-14	18-21

OKULLARDA KUTLANACAK VEYA ANILACAK BELİRLİ GÜN ve HAFTALAR

Okullarda kutlanacak veya anılacak gün ve haftalar işlenirken konunun önemi, amacı, günün anlamı öğrencilere şiir, şarkı, oyun, skeç, piyes gibi etkinliklerden, levha, resim, slâyt, film gibi eğitici materyallerden, düzenlenen gezi ve incelemelerden yararlanarak verilebilir.

Çevrede bu gün ve haftalarla ilgili düzenlenen etkinlikler izlenebilir, kaynak kişilerden yararlanılabilir.

İlköğretim okulunda "İlkokul, Ortaokul, Lise ve Dengi Okullar Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği" nde belirtilen veya Bakanlıkça uygun görülen konularda "Gün" ve "Haftalar" düzenlenir:

BELİRLİ GÜN VE HAFTA

1. İlköğretim Haftası
2. Hayvanları Koruma Günü
3. Dünya Çocuk Günü
4. Standartlar Haftası
5. Kızılay Haftası
6. Dünya Çocuk Kitapları Haftası
7. Atatürk Haftası
8. Öğretmenler Günü
9. İnsan Hakları Haftası
10. Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası
11. Verem Savaş Eğitimi Haftası
12. Enerji Tasarrufu Haftası
13. Yeşilay Haftası
14. Orman Haftası
15. Dünya Tiyatrolar Günü
16. Kütüphaneler Haftası
17. Sağlık ve Sosyal Güvenlik Haftası
18. Turizm Haftası
19. Trafik Haftası
20. Anneler Günü
21. Sakatlar Haftası
22. Müzeler Haftası
23. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma
Gençlik ve Spor Bayramı
24. Çevre Koruma Haftası
25. Kahramanlık Günleri
26. Türk Büyüklerini Anma Günleri
27. Milli Eğitim Bakanlığı Vakfı
28. Kuruluş Günü

KUTLANACAK GÜN veya HAFTA

- Okulun açıldığı ilk hafta
4 Ekim
Ekim ayının ilk pazartesi günü
Ekim ayının üçüncü haftası
29 Ekim-4 Kasım
Kasım ayının ikinci pazartesi günü
başlayan hafta
10 - 16 Kasım
24 Kasım
10 Aralık günü başlayan hafta
12 - 16 Aralık
Yılbaşını takip eden ilk pazartesi günü
başlayan hafta
Ocak ayının ikinci pazartesi günü
1 - 7 Mart
21 - 26 Mart
27 Mart
Mart ayının son pazartesi günü
başlayan hafta
7 - 13 Nisan
15 - 22 Nisan
Mayıs ayının ilk cumartesi günü
başlayan hafta
Mayıs ayının ikinci pazar günü
10 - 16 Mayıs
18 - 24 Mayıs
Haziran ayının ikinci pazartesi günü
başlayan hafta
19 Şubat

**OKULLARDA KUTLANACAK VEYA ANILACAK BELİRLİ GÜN VE
HAFTALARLA İLGİLİ ÖRNEK EK ÜNİTE**

ÜNİTE: KIZILAY HAFTASI

SÜRE: 29 Ekim - 4 Kasım

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı, yardım kurumu olan Kızılayla ilgili temel bilgileri kazandırmaktır. Bunun sonucunda, öğrencilerin Kızılaya üye olması ve gerektiğinde muhtaç olanlara yardım etmeleri beklenir.

HEDEF VE DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Kızılayı tanıyabilme

Davranışlar

1. Kızılayın bir yardım kurumu olduğunu söyleme
2. Kızılayın kimlere yardım ettiğini söyleme
3. Kızılayın gelirini nerelerden sağladığını söyleme
4. Kızılay bayrağını, diğer bayraklar arasından seçip işaretleme

HEDEF II: Kızılay Haftasının önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Kızılay Haftasının hangi tarihler arasında kutlandığını söyleme
2. Kızılay Haftasının önemini söyleme
3. Kızılay Haftasında yapılan etkinlikleri açıklama

HEDEF III: Kızılay Haftasındaki etkinliklere katılabilmek

Davranışlar

1. Kızılaya üye olma
2. Kızılay pulu alma
3. Muhtaçlara yardımcı olma

KONULAR

A. Kızılay

1. Kızılay Haftası
2. Kızılay Haftasında Yapılan Çalışmalar

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmen, öğrencilerden Kızılay Haftası ile ilgili yazı, şiir, resim getirmelerini ister.

Sınıfa getirilen yazı, şiir ve resimler ünite köşesine asılarak öğrencilerin bu konuya dikkatleri çekilir. Kızılay Haftası ile ilgili şiirler, güzel sözler okutulur. Bu haftanın önemini anlatan resimler, Kızılay çadırı, Kızılay bayrağı yaptırılır.

Kızılay kolunda görevli öğrencilerin pul ve satmaları sağlanır.

Çevrede bulunan Kızılayla ilgili kurumlara geziler düzenlenir. Kızılay ve deprem filmleri izlenir.

Yöntemler: Anlatım, soru-cevap, gezi-gözlem, gösterip yaptırma

Kaynaklar:

Video Kasetler: Kızılay Filmi (284)

Deprem Filmi (98)

Araç ve Gereçler: kâğıt, makas, uhu, boya

Ölçme

Bu ünite de, hedef davranışlarının kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda bazı örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Kızılay Haftası ne zaman kutlanır?
2. Kızılay kimlere yardım eder?
3. Kızılayın görevlerini söyleyiniz.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: Kızılay, pul, bağış, çadır, sel, deprem

HAYAT BİLGİSİ DERSİNİN GENEL HEDEFLERİ

1. Türk milletinin bir bireyi olmaktan gurur duyuş
2. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bütünlüğünün bilincinde oluş
3. Türk milletinin kültürel değerlerini benimseyiş
4. Atatürk'e sevgi ve saygı duyuş
5. İnsanlara sevgi ve saygı duyuş
6. Kendine güven duyuş
7. Dayanışma ve iş birliği içinde olmayı alışkanlık hâline getiriş
8. Yaratıcı ve eleştirci düşünmeyi alışkanlık hâline getiriş
9. Aile hayatının öneminin farkında oluş
10. Okulun kendisine kazandırdıklarının öneminin farkında oluş
11. Plânlı çalışmayı alışkanlık hâline getiriş
12. Ülke ve dünya olaylarına duyarlı oluş
13. Sesin ve ışığın duyma ve görme ile ilgisini seziş
14. Atatürk ilke ve inkılâplarını temel özellikleriyle tanıyabilme
15. Çevresindeki maddeleri tanıyabilme

16. Uzayı tanıyabilme
17. Turizmin önemini kavrayabilme
18. Doğa olaylarının etkilerini kavrayabilme
19. Demokrasinin temel kurallarına uyabilme
20. Sorumluluğunu yerine getirebilme
21. Toplu yaşama kurallarına uyabilme
22. Sağlığını koruyabilme
23. Canlı ve cansız varlıkları koruyabilme
24. Bilinçli bir tüketici olabilme
25. Çevreyi koruyabilme
26. Teknolojik yeniliklerden yararlanabilme

ÖZEL HEDEFLER

2. SINIF

1. Bayrağa saygı duygusu
2. İstiklâl Marşı'na saygı duygusu
3. Atatürk'e sevgi ve saygı duygusu
4. Bayram sevincini duygusu
5. İnsanlara sevgi ve saygı duygusu
6. Atatürk ilke ve inkılâplarını tanıyabilme
7. Işık kaynakları bilgisi
8. Ses kaynakları bilgisi
9. Uzayı tanıyabilme
10. Eğitimin önemini kavrayabilme
11. Bilinçli tüketiciliği kavrayabilme
12. Sosyal çevreyle iyi ilişkiler kurabilme
13. Toplu yaşam kurallarına uyabilme
14. Hak ve sorumluluklarını yerine getirebilme
15. Sağlıklı yaşayabilme
16. Yeteneklerini geliştirebilme
17. Kullandığı araç - gereçleri koruyabilme
18. Fizikî çevreyi koruyabilme
19. Canlı varlıkları koruyabilme
20. Yeniliklerden yararlanabilme
21. Zamanı iyi değerlendirebilme

2. SINIF ÜNİTELERİ ve SÜRELERİ

ÜNİTELER	Hedef sayısı	Davranış sayısı	Oranı (%)	Süre (iş günü)
1. Okulumuz Açıldı	9	35	8	15
2. Okulda ve Evde Dayanışma	10	46	8	15
3. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk	11	41	11	20
4. Sağlıklı Büyüyelim	12	50	11	20
5. Taşıtlar ve Trafik	8	51	11	20
6. İletişim	9	30	11	20
7. Görüyorum ve Duyuyorum	9	45	8	15
8. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	3	16	8	15
9. Çevremizdeki Canlılar	7	29	11	20
10. Dünya ve Uzay	6	25	8	15
11. Tatile Girerken	2	11	4	5
TOPLAM	86	379	100	180

ÜNİTE PLÂNLARI

2. SINIF

Ünite 1: OKULUMUZ AÇILDI

Süre : 15 iş günü.

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, okul ve okuma sevgisi aşılayarak kendisine, okuluna ve topluma yönelik olumlu tutum ve davranışlar kazandırmaktır.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Okula yeniden kavuşmanın sevincini duyuş

Davranışlar

1. Okulun açılış törenine isteyerek katılma
2. Okulun açılış törenini ilgiyle izleme

HEDEF II: Tatilin yararlarının farkında oluş

Davranışlar

1. Niçin tatil yapıldığını söyleme
2. Tatilde neler yaptığını söyleme
3. Tatilde yapmak isteyip de yapamadıklarını söyleme

HEDEF III: Sınıfını tanıyabilme

Davranışlar

1. Yeni sınıfının adını söyleme / yazma
2. Yeni sınıfının yerini söyleme
3. Sınıfa yeni katılan arkadaşlarının adını söyleme
4. Sınıftan ayrılan arkadaşlarının adını söyleme
5. Sınıftaki ders araç gereçlerinin adını söyleme / yazma
6. Öğretmenine sınıf çalışmalarında yardımcı olma

HEDEF IV: Okulunu tanıyabilme

Davranışlar

1. Okulun adını doğru olarak söyleme / yazma
2. Okulun adresini doğru olarak söyleme / yazma
3. Okulun bölümlerinin yerlerini tarif etme
4. Okul yöneticilerinin adını ve görevlerini söyleme
5. Okuldaki diğer görevlileri söyleme

HEDEF V: Okulun önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Okulun yararlarını söyleme
2. Okuma yazma bilmenin yararlarını açıklama

HEDEF VI: Sınıf eşyalarına zarar vermeden kullanabilme

Davranışlar

1. Sıraları dikkatli kullanma
2. Sınıf duvarlarını temiz tutma
3. Sınıfa getirilen ders araç-gereçlerini dikkatli kullanma
4. Sınıf eşyalarına zarar vermeme
5. Ders araçlarını aldığı yere koyma

HEDEF VII: Kişisel okul eşyalarını temiz ve dikkatli kullanabilme

Davranışlar

1. Okul gysilerini temiz ve dikkatli kullanma
2. Çantasını ve çantasındaki eşyalarını temiz ve dikkatli kullanma

HEDEF VIII: Okul kurallarına uyabilme

Davranışlar

1. Okula zamanında gelme
2. Okula düzenli gelip / gitme
3. Arkadaşlarını "Günaydın" diye selâmlama
4. Öğretmenlerine "Günaydın" diye selâm verme
5. Arkadaşlarına hoşgörülü davranma
6. Çevresini rahatsız etmeme
7. Okulda kazaya neden olabilecek davranışlardan kaçınma

HEDEF IX: Okulunu ve çevresini temiz tutabilme

Davranışlar

1. Tuvalet ve lâvaboları temiz kullanma
2. Sınıf ve koridorları temiz tutma
3. Okul bahçesine çöp atmama

KONULAR

A. Okulumuz Açıldı

1. Okulumuzun Açılış Günü
2. İlköğretim Haftası

B. Tatilde Neler Yaptık?

C. Sınıfımız

1. Sınıfımızın Adı
2. Sınıfımızın Yeri
3. Sınıfımıza Yeni Katılan ve Sınıfımızdan Ayrılan Arkadaşlarımız
4. Sınıfımızın Araç-Gereçleri

D. Okulumuz

1. Adı
2. Adresi
3. Okulumuzun Bölümleri
4. Okulda Çalışanların Görevleri

E. Okul Düzeni

1. Kişisel Okul Eşyalarımız
2. Okuldaki İlişkilerimiz
3. Okul Kuralları

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmenin rehberliğinde okulun açılış töreni izlenir.

Öğretmen, öğrencileriyle birlikte sınıfı düzenler.

Öğrenciler sınıfa yeni katılan arkadaşları ile tanışır.

Öğrencilere tatil anıları anlatılır, tatilin kendilerine neler kazandırdığı buldurulur.

İlköğretimle ilgili filmler izlenir, resim levha ve afişlerden yararlanarak, okuma bilenle bilmeyen arasındaki fark tartışılır. Okulun yararları açıklanır.

Öğrencilerin ders araç ve gereçlerini özenle kullanmaları sağlanır, öğretmen bu davranışları gözler.

Öğretmen, öğrencilerine okulun bölümlerini gezdirir, okulda çalışan görevliler tanıtılır.

Okul düzenini sağlayan kurallarla ilgili film izletilir. Kurallara uyulmadığında neler olabileceği tartışılır. Levha ve resimlerden yararlanır. Öğretmen, öğrencilerin okul kurallarına uyup uymadığını gözler.

"Eşyaları Koruma" adlı film izlenir, kişisel eşyaların niçin özenle kullanılması gerektiği vurgulanır.

Yöntemler: tartışma, gezi - gözlem, soru - cevap, anlatım, rol yapma

Kaynaklar:

Levhalar ve Afişler: Okulda uyulacak kurallar

Temizlik kuralları

Okulun bölümleri

Eğitimin önemini gösteren resimler

Video Kasetler: Yaşarken

Eşyaları Koruma

Okulumuz

İlköğretimin Önemi

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir ve gözlem formu kullanılır.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Okulun yerini söyleyiniz
2. Okumanın yararlarını söyleyiniz.
3. Niçin tatil yapıldığını söyleyiniz.
4. Aşağıdakilerden hangisi okul görevlilerinden değildir?
a. müdür   b. hizmetli   c. simitçi
5. Aşağıdakilerden hangisi ders araç gereci değildir?
a. zil   b. yazı tahtası   c. tebeşir

6. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.

( ) Gıysilerimizi temiz kullanmalıyız.

( ) Okuma yazma bilenle bilmeyen arasında fark yoktur.

7. Okulların açıldığı ilk hafta ..... haftası olarak kutlanır.

8. Okulu ..... yönetir.

Gözlem formu aşağıda verilen açıklama doğrultusunda uygulanmalıdır:

Açıklama: Gözlem formunda, ikinci sınıfın hedefleri ile ilgili öğrenci davranışları verilmiştir. Önce bu davranışlardan her birini okuyunuz. Sonra, öğrencide söz konusu davranışı ne ölçüde gözlüyorsanız ilgili davranışın karşısına (X) işareti koyarak gözleminizi belirtiniz. Bu davranışları ünite / yıl boyunca gözlemlemeye devam ediniz.

ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI GÖZLEM FORMU (ÖRNEK)

Öğrencinin Adı ve Soyadı			
Sınıfı ve Numarası			
Gözlem Süresi			
Gözlem Numarası			
Öğretmenin Adı ve Soyadı			
Ünite ile ilgili davranışlar	DERECELER		
	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
1. Sınıfa düzenli gelir mi?			
2. Okula zamanında gelip gider mi?			
3. Öğretmen ve arkadaşlarıyla selâmlaşır mı?			
4. Başkalarını rahatsız eder mi?			
5. Okul bölümlerini ve eşyalarını özenli kullanır mı?			
6. Okula temiz ve bakımlı gelir mi?			
7. Çöpleri çöp kutusuna atar mı?			
8. Sınıfın temizliğinde gerektiğinde sorumluluk alır mı?			
9. Sınıfını temiz tutar mı?			
10. Beslenmede kurallara uyar mı?			
11.			

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: eğitim, öğretim, araç, gereç, ilköğretim

Ünite 2: OKULDA ve EVDE DAYANIŞMA

Süre : 15 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, okulda ve evde demokratik tutum ve davranışlar kazanmalarını sağlayıcı bilgiler vermektir. Bunun sonucunda öğrencilerden görev alma, aldığı görevi yerine getirme, sorumluluklarını bilme, okulda ve evde iyi ilişkiler kurma gibi davranışlar göstermeleri beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Sınıfta görev paylaşımı bilgisi

Davranışlar

1. Sınıfta görev paylaşımının nasıl yapılacağını söyleme
2. Sınıf başkanının görevlerini söyleme / yazma
3. Sınıfta kurulacak eğitici kolların adlarını söyleme / yazma
4. Sınıfta kurulan eğitici kolların amacını söyleme / yazma
5. Nöbetçilerin görevlerini söyleme

HEDEF II: Sınıfta yapılan seçim etkinliklerine katılabilme

Davranışlar

1. Seçimlerde isteyerek aday olma
2. Seçim çalışmalarına katılma
3. Seçimlerde oy kullanma
4. Seçilen arkadaşlarını kutlama
5. Seçildiğinde arkadaşlarına teşekkür etme

HEDEF III: Okulda hak ve sorumluluklar bilgisi

Davranışlar

1. Okuldaki kişisel hak ve sorumluluklarının neler olduğunu söyleme / yazma
2. Arkadaşlarına karşı sorumluluklarının neler olduğunu söyleme
3. Öğretmenlerine karşı sorumluluklarının neler olduğunu söyleme
4. Diğer görevlilere karşı sorumluluklarının neler olduğunu söyleme

HEDEF IV: Evde iyi ilişkiler kurma bilgisi

Davranışlar

1. Evde kararların ortak alınması gerektiğini söyleme
2. Evde alınan ortak kararların birlikte uygulanması gerektiğini söyleme
3. Bir yere giderken büyüklerinden izin alması gerektiğini söyleme
4. Bazı kararları alırken büyüklerine danışacağını söyleme

5. Ailede işlerin yardımlaşarak yapılması gerektiğini söyleme
6. Ailede kendisinin yapabileceği işleri söyleme
7. Ailede sevinç ve üzüntünün paylaşıldığını söyleme
8. Aile büyüklerinin uyarılarını dikkate almanın gereğini söyleme

HEDEF V: İnsanların sahip oldukları hak ve hürriyetleri fark ediş

Davranışlar

1. İnsanların hak ve hürriyetlere sahip olduklarını söyleme
2. İnsanların sahip oldukları hak ve hürriyetlere örnekler verme

HEDEF VI: İhtiyaç ve istek bilgisi

Davranışlar

1. İhtiyaç kavramının anlamını söyleme
2. İstek kavramının anlamını söyleme
3. Verilen örnekler arasından ihtiyaçları seçip işaretleme
4. Verilen örnekler arasından istekleri seçip sıralama

HEDEF VII: İhtiyaç ve istek arasındaki farkı kavrayabilme

Davranışlar

1. İhtiyaç ve istek arasındaki farkı kendi cümleleriyle söyleme / yazma
2. Verilen örnekler arasından ihtiyaçları seçip işaretleme
3. Verilen örnekler arasından istekleri seçip sıralama
4. İhtiyaç ve isteklerin seçiminin aile bütçesine etkisini açıklama

HEDEF VIII: Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine önem verdiğini fark ediş

Davranışlar

1. Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine önem verdiğini söyleme
2. Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine önem verdiğini örneklendirme

HEDEF IX: Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde birçok hak ve hürriyete kavuştuğunu fark ediş

Davranışlar

1. Atatürk'ün önderliğinde Türk milletinin birçok hak ve hürriyete kavuştuğunu söyleme
2. Bu hak ve hürriyetleri örneklendirme
3. Cumhuriyet yönetimi ile kavuştuğumuz insan hak ve hürriyetlerini söyleme

HEDEF X: Demokratik yaşamın gereklerine uymaya istekli oluş

Davranışlar

1. Düşüncelerini çekinmeden söyleme
2. Kendine güven duyma
3. Eleştirilere açık olma
4. Eleştirilerinde yapıcı olma
5. Davranışlarını kontrol etme
6. Başkalarını rahatsız etmeme
7. Konuşanın sözünü kesmeden dinleme
8. Kişisel farklılıkları kabul etme
9. Alınan ortak kararlara uyma

KONULAR

A. Okulda Demokrasi

1. Sınıfta İş Bölümü
  - a. Sınıf Başkanlığı
  - b. Eğitici Kollar
  - c. Nöbet
2. Okulda Sorumluluklarımız
  - a. Kendimize Karşı
  - b. Arkadaşlarımıza Karşı
  - c. Öğretmenlerimize Karşı
  - d. Diğer Görevlilere Karşı
  - e. Okul Kuralları ile İlgili Sorumluluklarımız

B. Evde Demokrasi

1. Ailede Sorumluluk Paylaşımı
2. Aile Bireyleri Arasındaki İlişkiler
3. İhtiyaç ve İstekler

C. İnsan Hak ve Hürriyetleri ile Sorumluluklar

1. İletişim Hürriyeti
2. Basın Hürriyeti
3. Öğrenim Hürriyeti

D. Vatandaşlık Görevleri (Seçme ve Seçilme Hakkı)

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmen görev paylaşımının önemini açıklar, görev paylaşımı yapılmadığında neler olabileceğini öğrencilere buldurur. Paylaşım ve sınıfta adaletli davranma bilgisi verilmeli, öğretmen davranışları ile öğrencilerine örnek olmalıdır.

Sınıf başkanının, nöbetçi öğrencilerin görevleri belirtilir, sınıfta kurulacak eğitici kolların adı ve görevleri açıklanır.

Sınıf başkanlığına, eğitici kol başkanlıklarına öğrencilerin isteyerek aday olmaları sağlanır.

Demokratik kurallar doğrultusunda sınıfta uygun ortam oluşturularak seçim yapılır.

Öğretmen, öğrencilerine hak ve sorumluluk bilincini verir. Haklara sahip olmanın sorumluluğu da beraberinde getirdiği vurgulanır.

Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine verdiği önemi belirten sözler ve yazılar okutulur. Atatürk'ün Türk milletine kazandırdığı hak ve hürriyetlere örnekler verilir. İnsan hak ve hürriyetlerinin önemi açıklanır. Hakkını aramanın, sorumluluğunu yerine getirmenin önemi tartışılır. Öğrenciler haksızlığa uğradığında kendini savunabilir.

Aile içindeki işlerin nasıl paylaşılacağı tartışılır, bu konuyla ilgili evlerindeki yaşıtlarından örnekler verilir. Aile içerisinde üzerlerine düşen işlerin yerine getirilmesinin önemi açıklanır.

Aile bireyleri arasındaki ilişkilerin saygı, sevgi ve hoşgörüyeye dayanması gerektiği belirtilir. Bunun sağlanması için hangi davranışların gösterilebileceği öğrencilere buldurulur. Konu, levha ve resimlerle zenginleştirilir.

İhtiyaç ve istek arasındaki fark tartışılır. İhtiyaçların öncelik sırasına ve aile bütçesine göre karşılanması gerektiği açıklanır.

"Başkalılarıyla İyi İlişkiler Kurma" filmi izlenir. İyi ilişkiler kurmak için hangi davranışlarda bulunulması gerektiği açıklanır.

"Birbirimizden Farklı Yönlerimiz" filmi izlenir. Kişisel farklılıklara yönelik olumlu tutum ve davranışların geliştirilmesine çalışılır.

Yöntemler : soru-cevap, anlatım, tartışma, uygulama, rol yapma

Kaynaklar :

Levha ve Afişler : Eğitici kolların görevlerini gösteren resim ve levhalar
Aile bireylerini gösteren resim ve levhalar
Ailede davranışları gösteren resimler

Video Kasetler : Başkalılarıyla İyi İlişkiler Kurma
Birbirimizden Farklı Yönlerimiz

Araç-gereç : oy pusulası, sandık (boş kutu), Atatürk'le ilgili kitaplar

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir ve gözlem formu kullanılır.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Sınıf başkanının görevlerini söyleyiniz.
2. Arkadaşlarınıza karşı sorumluluklarınızın neler olduğunu söyleyiniz.
3. Aşağıdakilerden hangisi demokratik yaşamın gereğidir?
  - a. Düşüncelerini çekinerek söyleme.
  - b. Alınan ortak kararlara uyma.
  - c. Konuşmanın sözünü kesme.

4. Sınıf kitaplığını düzenlemek, kitapların listesini yapmak ..... kolunun görevidir.

5. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.

( ) Alınan ortak kararlara uymalıyız.

( ) Aile büyüklerinin uyarılarını dikkate almıyoruz.

( ) Konuşanın sözünü keserek kendimiz konuşabiliriz.

( ) Bir yere giderken izin almıyoruz.

Gözlem formu, aşağıda verilen açıklama doğrultusunda uygulanmalıdır:

Açıklama: Gözlem formunda, ikinci sınıfın hedefleri ile ilgili öğrenci davranışları verilmiştir. Önce bu davranışlardan her birini okuyunuz. Sonra, öğrencide söz konusu davranışı ne ölçüde gözlüyorsanız ilgili davranışın karşısına (X) işareti koyarak gözleminizi belirtiniz. Bu davranışları ünite / yıl boyunca gözlemlemeye devam ediniz.

ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI GÖZLEM FORMU (ÖRNEK)

Öğrencinin Adı ve Soyadı			
Sınıfı ve Numarası			
Gözlem Süresi			
Gözlem Numarası			
Öğretmenin Adı ve Soyadı			
Ünite ile ilgili davranışlar	DERECELER		
	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
1. Sorumluluk alır mı?			
2. Sorumluluklarını yerine getirir mi?			
3. Başladığı işi bitirir mi?			
4. Haksızlığa uğradığında kendini savunur mu?			
5. Gerektiğinde lider olur mu?			
6. Gerektiğinde katılımcı olur mu?			
7. Grup içinde iş birliği yapar mı?			
8. Kendine güven duyar mı?			
9. Eleştirilere açık mı?			
10.			
11.			
12.			

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: seçim, hak, sorumluluk, eğitici kol, hürriyet, oy pusulası, eleştiri, iş, görev.

Ünite 3: CUMHURİYET BAYRAMI ve ATATÜRK

Süre : 20 iş günü.

Ünitenin Önemi : Kurtuluş Savaşı'nın niçin yapıldığı ve sonucu, cumhuriyetin getirdiği yenilikler ve Atatürk'ün hayatı hakkında bilgiler kazandırmaktır. Bunun sonucunda, öğrencilerden, ülkemizin yönetim biçimini tanımaları, Bayrağa, İstiklâl Marşı'na ve Atatürk'e saygı duymaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Cumhuriyete kavuşmamızı sağlayan olaylar bilgisi

Davranışlar

1. Kurtuluş Savaşı'nın neden yapıldığını söyleme / yazma
2. Kurtuluş Savaşı'nın kimin önderliğinde yapıldığını söyleme / yazma
3. Kurtuluş Savaşı'nın sonuçlarını söyleme / yazma

HEDEF II: Cumhuriyet yönetiminin getirdiği yenilikler bilgisi

Davranışlar

1. Cumhuriyetin en iyi yönetim şekli olduğunu söyleme / yazma
2. Cumhuriyetin 29 Ekim 1923'te ilan edildiğini söyleme / yazma
3. İlk cumhurbaşkanımızın adını söyleme / yazma
4. Cumhuriyetin ilânından sonra yapılan yenilikleri söyleme / yazma
5. Cumhuriyetin kazandırdığı insan hak ve hürriyetlerini söyleme / yazma

HEDEF III: Bayram sevincini duyuş

Davranışlar

1. Sınıfta ve okulda yapılan bayram hazırlıklarına isteyerek katılma
2. Bayram törenine isteyerek katılma
3. Bayram töreni ile ilgili duygularını söyleme / yazma

HEDEF IV: Bayrağımızı ve İstiklâl Marşı'mızı tanıyabilme

Davranışlar

1. Bayrağımızın özelliklerini söyleme / yazma
2. Bayrağımızın önemini söyleme / yazma
3. İstiklâl Marşı'mızın önemini söyleme / yazma

HEDEF V: Bayrağa ve İstiklâl Marşı'na saygılı oluş

Davranışlar

1. Bayrağı saygıyla taşıma
2. Bayrağı özenle koruma
3. Bayrak törenine katılma
4. Bayrak töreninde kurallara uygun davranma
5. İstiklâl Marşı'nı coşkuyla söyleme

HEDEF VI: Atatürk'ün hayatıyla ilgili olaylar ve olgular bilgisi

Davranışlar

1. Atatürk'ün doğum tarihini söyleme
2. Atatürk'ün doğum yerini söyleme / yazma
3. Atatürk'ün annesinin adını söyleme / yazma
4. Atatürk'ün babasının adını söyleme / yazma
5. Atatürk'ün kardeşinin adını söyleme / yazma
6. Atatürk'ün ölüm tarihini söyleme
7. Atatürk'ün İstanbul Dolmabahçe Sarayı'nda öldüğünü söyleme / yazma
8. Atatürk'ün anıt mezarının adını ve bulunduğu yeri söyleme / yazma

HEDEF VII: Atatürk'ün öğrenim hayatı bilgisi

Davranışlar

1. Atatürk'ün ilköğrenimini yaptığı okulların adlarını söyleme / yazma
2. Atatürk'ün ortaokul, lise ve yüksek öğrenimini askerî okullarda tamamladığını söyleme / yazma

HEDEF VIII: Atatürk'ün kişilik özelliklerini tanımaya ilgi duyuş

Davranışlar

1. Atatürk'ün plânlı çalıştığını söyleme
2. Atatürk'ün çalışmaları sırasında sabırlı ve disiplinli olduğunu söyleme
3. Atatürk'ün sabır ve disiplin anlayışına örnekler verme
4. Atatürk'ün vatanını ve milletini çok sevdiğini söyleme / yazma
5. Atatürk'ün insanları sevdiğini söyleme / yazma

HEDEF IX: Atatürk'e sevgi ve saygı duyuş

Davranışlar

1. Atatürk'ü anma törenine katılma
2. Anma töreninde görev alma

HEDEF X: Atatürk'ün yaptığı işlerin farkında oluş

Davranışlar

1. Atatürk'ün yurdumuzu düşmanlardan kurtardığını söyleme / yazma
2. Atatürk önderliğinde, Cumhuriyet yönetimine kavuştuğumuzu söyleme / yazma

HEDEF XI: Bayram hazırlıklarını anlatabilme

Davranışlar

1. Sınıftaki bayram hazırlıklarını söyleme / yazma
2. Okuldaki bayram hazırlıklarını söyleme / yazma
3. Çevredeki bayram hazırlıklarını söyleme / yazma

KONULAR

- A. Niçin Bayram Yapıyoruz?
- B. Cumhuriyet Yönetiminin Getirdiği Yenilikler
- C. Bayram Hazırlıkları
  1. Sınıfta
  2. Okulda
  3. Çevrede
- D. Bayram Töreninde Gördüklerimiz
- E. Bayrağımız ve İstiklâl Marşı'mız
- F. Atatürk
  1. Atatürk'ün Hayatı
    - a. Doğum Tarihi ve Yeri
    - b. Anne ve Babası (ailesi)
    - c. Ölüm Tarihi ve Yeri
  2. Öğrenim Hayatı
  3. Atatürk'ün Kişiliği ve Özellikleri
    - a. Plânlı Çalışması
    - b. Vatan ve Millet Sevgisi
    - c. İnsan Sevgisi

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: "Atatürk ve Kurtuluş Savaşı 1 adlı " film izletilir. Kurtuluş Savaşı'nın kimin önderliğinde yapıldığı sorulur, Kurtuluş Savaşının sonuçları açıklanır.

Sınıfta ve okulda yapılan bayram hazırlıklarına öğrenciler aktif olarak katılırlar. Çevrede yapılan bayram hazırlıkları anlatılır.

"Cumhuriyetin ilânı" ile ilgili film izletilir.

Cumhuriyetin en iyi yönetim biçimi olduğu söylenir. Cumhuriyetin getirdiği yenilikler açıklanır. Bu yenilikler, Türk alfabesinin kabulü, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması (lâiklik), kadınlara seçme, seçilme ve çalışma hakkının verilmesi, saat, takvim ve ölçülerde, kılık ve kıyafette değişikliğin yapılması, soyadı kanununun kabulü vb. yenilikler rol yapma yöntemi ile öğrencilere kazandırılmaya çalışılır.

Bayrağımızın özellikleri incelenir. Bayrağımızın ve İstiklâl Marşı'mızın bağımsızlığımızın sembolü olduğu söylenir.

Bayrak töreninde nasıl davranılacağı anlatılır. Öğrencilerin bayrak töreninde uygun davranışlar göstermeleri sağlanır. Öğrencilerin yaptıkları albümlerden, Atatürk köşesinden, çeşitli yazılı belgelerden yararlanılarak Atatürk'ün hayatı ve kişiliği hakkında bilgi verilir.

"Atatürk ve Kurtuluş Savaşı 2" filmi ile "Atatürk ve Millî Mücadele 1-2-3-4" filmleri izletilir. Öğrencilerin "Atatürk'ü Anma" töreninde görev almaları, törene isteyerek katılmaları sağlanır. İmkânlar ölçüsünde Anıtkabir'e, çevredeki anıtlara geziler düzenlenir. Öğrencilere basın ve yayın organlarından Atatürk'le ilgili programları izlemeleri önerilir.

Yöntemler: anlatım, gezi, rol yapma, soru cevap vb.

Kaynaklar

Video Kasetler: Cumhuriyetin İlanı
Atatürk ve Millî Mücadele (1-2-3-4)
Atatürk ve Kurtuluş Savaşı (1-2)

Araç ve Gereçler: Atatürk Köşesi, Atatürk Albümü, Atatürk'ün hayatıyla ilgili kitaplar, Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyetle ilgili dokümanlar, Türk Bayrağı, İstiklâl Marşı levhası.

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Kurtuluş Savaşı'nın neden yapıldığını söyleyiniz.
2. Atatürk'ün kişisel özelliklerini söyleyiniz.
3. Bayrağımızın önemini söyleyiniz.
4. Cumhuriyet hangi tarihte ilân edildi?
  - a. 19 Mayıs 1919
  - b. 23 Nisan 1920
  - c. 29 Ekim 1923
5. Atatürk'ün anıt mezarı nerededir?
  - a. Samsun
  - b. İstanbul
  - c. Ankara
6. İlk cumhurbaşkanımız .....'tür.
7. 29 Ekim günü ..... Bayramı kutlanır.
8. Türk milleti, Mustafa Kemal'e..... soyadını vermiştir.
9. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.
  - ( ) Atatürk'ün doğum yeri İstanbul'dur.
  - ( ) Bayrağımızı saygıyla taşımalıyız.
  - ( ) Cumhuriyet yönetimi yenilikler getirmiştir.
  - ( ) İstiklâl Marşı'mızı coşkuyla söylemeliyiz.

Değerlendirme : Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: mücadele, istiklâl, albüm, inkılâp, anıt, doküman, cumhuriyet, şehit, gazi.

Ünite 4: SAĞLIKLI BÜYÜYELİM

Süre : 20 iş günü

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı; öğrencilere, sağlıklı bir yaşam ile ilgili bilgiler vermektir. Bunun sonucunda öğrencilerden, sağlıklarını korumaya, sağlıklı yaşamaya özen göstermeleri beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Vücutun bölümlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Sağlıklı bir vücudun, mutluluğun ve başarının ön şartı olduğunu söyleme / yazma
2. Vücudumuzun bölümlerini göstererek söyleme / yazma
3. Boynun görevini söyleme
4. Omuzun görevini söyleme
5. Elin görevini söyleme
6. Ayağın görevini söyleme

HEDEF II: Diş sağlığı bilgisi

Davranışlar

1. Bir dişin kısımlarını levha / model üzerinde gösterme
2. Dişlerin sağlıklı büyümedeki önemini söyleme
3. Diş bakımının önemini söyleme

HEDEF III: Diş sağlığını koruyabilme

Davranışlar

1. Dişlerini düzenli olarak fırçalama
2. Dişlerini tekniğine uygun olarak fırçalama
3. Dişleri ile ceviz, fındık vb. sert cisimleri kırmama
4. Çok sıcak ve çok soğuk yiyecekleri yememe
5. Düzenli olarak diş doktoruna muayene olma

HEDEF IV: Deri sağlığı bilgisi

Davranışlar

1. Derinin görevlerini söyleme
2. Derinin vücudun nerelerinde ince, nerelerinde kalın olduğunu söyleme
3. Deri temizliğinin önemini söyleme

HEDEF V: Saç sağlığı bilgisi

Davranışlar

1. Saçlarımızın şekil ve renklerini söyleme / yazma
2. Saçlarımızın görevini söyleme
3. Saç temizliğinin önemini söyleme / yazma

HEDEF VI: Tırnak sağlığı bilgisi

Davranışlar

1. Tırnakların yerlerini söyleme / yazma
2. Tırnakların görevlerini söyleme
3. Tırnakların bakımının nasıl yapıldığını söyleme

HEDEF VII: Deri, saç ve tırnaklarını temiz tutabilme

Davranışlar

1. Düzenli olarak banyo yapma
2. Saçlarını düzenli olarak tarama
3. Tırnaklarını düzenli olarak kesme
4. Tırnağını kestikten sonra ellerini sabunla yıkama

HEDEF VIII: Çocuklarda sık görülen hastalıklar bilgisi

Davranışlar

1. Çocuklarda sık görülen hastalıkların adlarını söyleme / yazma
2. Hastalıkların bulaşma yollarını söyleme / yazma
3. İlaçların, evde nasıl saklanması gerektiğini söyleme
4. Hayvanlardan insanlara bulaşabilecek hastalıkları söyleme
5. Dengeli beslenmenin hastalıklardan korunmadaki önemini söyleme
6. Temizliğin hastalıklardan korunmadaki önemini söyleme
7. Aşı olmanın hastalıklardan korunmadaki önemini söyleme
8. Hava durumuna göre giyinmenin hastalıklardan korunmadaki önemini söyleme
9. Açıkta satılan yiyecekler ile hastalanma arasındaki ilişkiyi söyleme

HEDEF IX: Sağlığını korumaya özen gösteriş

Davranışlar

1. Hava durumuna uygun giyinme
2. Beslenmede yiyecek ayırt etmeme
3. Açıkta satılan yiyecekleri yememe

HEDEF X: Hastalanınca yapılacak işler bilgisi

Davranışlar

1. Hastalanınca neler yapılması gerektiğini söyleme
2. Doktorun önerilerine uyulmasının önemini söyleme
3. İlaç kullanırken nelere dikkat edileceğini söyleme
4. İlaçların / tarım ilaçlarının, çocukların ulaşamayacakları yerlerde saklanması gerektiğini söyleme

HEDEF XI: Kaza ve tehlikelerden korunabilme

Davranışlar

1. Kaza ve tehlikelere karşı dikkatli olma
2. Kazalara yol açabilecek davranışlardan kaçınma
3. Kaza durumunda ilgililerden yardım isteme
4. Kazalarda ilk yardımın ne olduğunu söyleme

HEDEF XII: Sağlık kurumlarını tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki sağlık kurumlarının adını söyleme / yazma
2. Sağlık kurumlarında çalışanların görevlerini söyleme
3. Eczahanelerin görevlerini söyleme

KONULAR

1. Vücudumuz ve Bölümleri
2. Dişlerimiz ve Bakımı
3. Derimiz, Tırnaklarımız ve Saçlarımız
4. Çocuk Hastalıkları ve Sağlığımız
5. Kazalardan Korunma
6. Sağlık Kurumları

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Vücut modeli / levhası incelenerek üzerinde baş, gövde, kol ve bacaklar gösterilir. Öğrencilerden öğrendikleri bölüm ve organları kendi vücutları üzerinde göstermeleri sağlanır. Ayrıca, rol yapma yöntemi ile öğrencilerin organlarını konuşturmaları sağlanır.

Toprak, kil, karton, kâğıt vb. malzemeler kullanılarak organ ve vücut modelleri yaptırılır.

"Temizlik Sağlık Getirir" filmi izletilerek temizliğin önemi vurgulanır.

Dişlerin sağlıklı ve bakımlı olması için yemeklerden sonra fırçalanması gerektiği söylenir. Ağızdaki çürük dişin diğer organların çalışmasını olumsuz yönde etkileyeceği söylenir. Varsa, "Diş Sağlığı" filmi izlettirilir. Sınıfta örnek diş fırçalaması yaptırılır, diş fırçalamasının kuralları söylenir. Diş sağlığı için yapılması gereken davranışlar öğrencilere bildirulur. Levha üzerinde dişin kısımları ve görevleri gösterilir.

Levhalar incelenerek, sağlıklı yaşamada vücut, giysi, yiyecek ve içecek temizliğinin önemi tartışılır.

Derinin vücudu kapladığı, dış etkilere koruduğu, terleme yolu ile vücuttaki zararlı maddeleri dışarı attığı söylenir.

Deri, saç ve tırnak temizliğimizin düzenli olarak yapılması gerektiği açıklattırılarak bu temizliğin önemi vurgulanır. Varsa, "İyi Beslenme Alışkanlıkları" adlı film izlenir. Kahvaltının ve her çeşit yiyecekten yemenin önemi vurgulanır.

Sınıfa hava durumuna göre giyilen giysilerden örnekler getirilir, yün ve kumaş parçalarından giysi modelleri yaptırılıp panoda sergilenir. Hava durumuna göre giyinmenin önemi tartışılır. Ayrıca, giysilerin seçiminde ailenin ekonomik durumunun da dikkate alınması gerektiği vurgulanır.

Öğrencilerin sık yakalandıkları hastalıkların nezle, grip, anjin, öksürük, soğuk algınlığı vb. olduğu söylenir. Hastalıklardan nasıl korunacakları tartışılarak buldurulur.

Çevresindeki sağlık kurumlarının hastahane, dispanser, sağlık ocağı olduğu, bu kurumlarda doktor, hemşire ve hastabakıcılarının çalıştıkları söylenir.

Çevresindeki yakın bir sağlık kurumuna ve eczahaneye gidilerek kurum ve çalışanlar tanıtılır.

Hastalanınca doktora gitmenin ve doktorun önerilerine uymanın önemi vurgulanır. Rol yapma yöntemi ile konu pekiştirilir.

"Kazalardan Korunma" adlı film izlenir, evde ve okulda olabilecek kazalar ve kazalardan korunma yolları tartışılır.

Yöntemler: rol yapma, soru - cevap, tartışma, gösterip yaptırma, gezi

Kaynaklar

Video Kaset: İyi-Beslenme Alışkanlıkları, Dış Sağlığı, Temizlik Sağlık Getirir, Kazalardan Korunma

Levha ve Afişler: Hastalıklardan korunma yollarını gösteren levhalar
Sağlıklı hayat için temizliğin önemini anlatan levhalar
Vücut modeli
Dış modeli

Araç ve Gereçler: diş fırçası, diş macunu, çeşitli giysiler, çeşitli ilaçlar, toprak, kil, karton, kumaş parçaları

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir ve gözlem formu kullanılır.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir.

1. Hastalandığımızda öncelikle ne yapmalıyız?

- Aşı olmalıyız.
- Doktora gitmeliyiz.
- İlaç kullanmalıyız.

2. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.

( ) Sağlıklı olmak için hava durumuna göre giyinmeliyiz.

( ) Açıkta satılan yiyecekleri yemeliyiz.

( ) Sağlığımız için her çeşit yiyecekten yemeliyiz.

Gözlem formu aşağıda verilen açıklama doğrultusunda uygulanmalıdır:

Açıklama: Gözlem formunda, ikinci sınıfın hedefleri ile ilgili öğrenci davranışları verilmiştir. Önce bu davranışlardan her birini okuyunuz. Sonra, öğrencide söz konusu davranışı ne ölçüde gözlüyörsanız ilgili davranışın karşısına (X) işareti koyarak gözleminizi belirtiniz. Bu davranışları ünite / yıl boyunca gözlemlemeye devam ediniz.

ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI GÖZLEM FORMU (ÖRNEK)

Öğrencinin Adı ve Soyadı			
Sınıfı ve Numarası			
Gözlem Süresi			
Gözlem Numarası			
Öğretmenin Adı ve Soyadı			
Ünite ile ilgili davranışlar	DERECELER		
	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
1. Dişlerini düzenli olarak fırçalar mı?			
2. Saçlarını düzenli olarak tarar mı?			
3. Tırnaklarını düzenli olarak keser mi?			
4. Hava durumuna uygun giyinir mi?			
5. Beslenmede yiyecek ayırt eder mi?			
6.			
7.			
8.			

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: model, dengeli beslenme, mikrop, bulaşıcı hastalık, aşı, ilk yardım

Ünite 5: TAŞITLAR VE TRAFİK

Süre : 20 iş günü

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı; öğrencilere, taşıtları tanıma, yararlarını kavrama, trafik kazalarından korunma ile ilgili bilgileri kazandırmaktır. Bunun sonucunda öğrencilerden, trafik kurallarına uymaları, trafik kazalarına karşı dikkatli olmaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Taşıtları tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresinde gördüğü taşıtların adlarını söyleme / yazma
2. Kara taşıtlarının adlarını söyleme / yazma
3. Kara taşıtlarının hareket noktalarının gar ve terminal olduğunu söyleme / yazma
4. Kara taşıtlarının hareket ettikleri yolların karayolları ve demiryolları olduğunu söyleme / yazma
5. Kara taşıtlarını kullananların meslek adının şoför ve makinist olduğunu söyleme / yazma
6. Hava taşıtlarının adlarını söyleme / yazma
7. Hava taşıtlarının hareket noktalarının hava limanı olduğunu söyleme / yazma
8. Hava taşıtlarının hareket ettikleri yolların hava yolları olduğunu söyleme / yazma
9. Hava taşıtlarını kullananların meslek adının pilot olduğunu söyleme / yazma
10. Deniz taşıtlarının adlarını söyleme / yazma
11. Deniz taşıtlarının hareket noktalarının liman olduğunu söyleme / yazma
12. Deniz taşıtlarının hareket ettikleri yolların deniz yolu olduğunu söyleme / yazma
13. Deniz taşıtlarını kullananların meslek adının kaptan olduğunu söyleme
14. Verilen taşıtlar içinden isteneni seçip gösterme

HEDEF II: Taşıtların yararları bilgisi

Davranışlar

1. Taşıtlardan nasıl yararlandığını söyleme / yazma
2. Verilen taşıtların hangi amaçlar için kullanıldığını söyleme / yazma

HEDEF III: Yolculuklarda uyulacak kuralları kavrayabilme

Davranışlar

1. Taşıtlara inip binerken uyulması gereken kuralları açıklama
2. Taşıt içerisinde nasıl davranılması gerektiğini açıklama
3. Kurallara uyulmadığında neler olabileceğini açıklama

HEDEF IV: Trafik kurallarını kavrayabilme

Davranışlar

1. Trafik ışıklarının anlamını söyleme / yazma
2. Karşıdan karşıya geçişlerde dikkat edilecek trafik kurallarını söyleme / yazma
3. Yayalarla ilgili trafik levhalarının anlamını söyleme / yazma
4. Karşıya nerelerden geçilmesi gerektiğini söyleme / yazma
5. Trafik polisinin işaretlerine niçin uyulması gerektiğini açıklama
6. Cadde trafik elverişliliğinin, günün, mevsimin ve hava şartlarının durumuna göre nasıl değiştiğini söyleme / yazma

HEDEF V: Trafik kazalarından korunmanın yollarını kavrayabilme

Davranışlar

1. Cadde ve sokakta oynamanın sakıncalarını açıklama
2. Trafik işaret ve levhalarına uyulmadığında neler olabileceğini söyleme
3. Taşıtlarda emniyet kemeri kullanmanın gereğini açıklama
4. Bisiklet kullanırken nelere dikkat edileceğini söyleme
5. Paten, kaykay kullanırken nelere dikkat edileceğini söyleme / yazma

HEDEF VI: Trafik işaret ve levhalarını korumanın önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Trafik levha ve işaretlerini koruma nedenini açıklama
2. Trafik işaret ve levhalarına zarar verenlerin uyarılması gerektiğini söyleme

HEDEF VII: Taşıtları korumanın önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Taşıtlara zarar verilmemesi gerektiğini söyleme
2. Taşıtlara zarar verilmemesinin nedenini söyleme
3. Taşıtlara zarar verenlerin uyarılması gerektiğini söyleme
4. Taşıtlara zarar verenlerin nasıl uyarılması gerektiğini söyleme

HEDEF VIII: Trafik kurallarına uyabilme

Davranışlar

1. Yola çıkarken dikkatli olma
2. Yola koşarak çıkmama
3. Yaya kaldırımından yürüme
4. Karşıdan karşıya yaya geçitlerinden geçme
5. Karşıdan karşıya önce soluna, sonra sağına, tekrar soluna bakıp hızlı adımlarla zikzak çizmeden geçme
6. Yaya kaldırımı olmayan yerlerde soldan yürüme
7. Yaya geçitlerinde yayalar için yeşil yanınca karşıya geçme
8. Yaya geçitlerinde yayalar için kırmızı yanınca durma

9. Taşıtlar durmadan inip binmeme
10. Taşıtların penceresinden elini, kolunu ve başını çıkarmama
11. Cadde ve sokakların tehlikeli yerlerinden karşıya geçmeme
12. Trafik polisinin işaretlerine uyma
13. Taşıtların arkasına asılmama
14. Park etmiş taşıtların arasından geçmeme
15. Yollarda oyun oynamama

KONULAR

A. Taşıtlar

1. Çevremizdeki Taşıtlar
2. Taşıt Çeşitleri
  - a. Kara Taşıtları
  - b. Deniz Taşıtları
  - c. Hava Taşıtları
3. Taşıtların Yararları
4. Taşıtlarla Yolculuk
  - a. Taşıtlara İnme Binme
  - b. Taşıt İçinde Davranışlar

B. Trafik

1. Trafik Kuralları
2. Trafik Kazalarından Korunma
3. Trafik İşaret ve Levhalarını Koruma

C. Taşıtları Koruma

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğrencilere, çevresinde gördüğü, bindiği, taşıtların adları söylenir. Gittiği yerlerde gördüğü değişik taşıtların adları da söylenir. Taşıtlarla ilgili filmler izletilerek öğrencilerin taşıtları tanımasını sağlanır. Öğrencilere resim ve levhalarında gösterilen taşıtların adları söylenir. Taşıtları kullananlar, hareket noktaları ve yolları hakkında bilgi verilir.

Basit malzemeler kullanılarak öğrencilere çeşitli taşıt modelleri, trafik işaret ve levhaları yaptırılır. Uygun ortam hazırlanarak trafik uygulaması yaptırılır.

"Çevremizdeki Ulaştırma ve Taşıma İşleri" filmleri izletilerek taşıtların yararları kavratılır, taşıtlara zarar verenlerin niçin ve nasıl uyarılması gerektiği açıklanır. "Taşıtlar olmasaydı ne olurdu?" sorusu sınıfa yöneltilecek öğrencilerin bu konuyu tartışmaları sağlanır.

"Çocuk ve Trafik", "Sayın Yayalar" filmleri izletilir. Levha ve resimlerden yararlanılarak trafik kuralları ve yolculuk sırasında uyulması gereken kurallar öğretilir. Yayaların uymaları gereken trafik levhalarının (bisiklet geçebilir, yaya geçidi, iki yönlü trafik, dikkat, ışıklı işaret cihazı) olduğu söylenir. Ayrıca, bu kuralların günün, mevsimin ve hava şartlarının durumuna göre değiştiği karşılaştırmalı olarak verilir. Radyo ve televizyondan da hava ve yol durumu haberlerinin dinlenmesi öğrencilere önerilir. Sınıfta ya da bahçede uygulama yaptırılır. Okula en yakın kavşakta öğrencilerin karşıdan karşıya kurallara uymaları sağlanır.

Yöntemler: soru - cevap, tartışma, gösterip yaptırma, rol yapma.

Kaynaklar

Levha ve Afişler : Karşıdan karşıya geçişleri gösteren levha ve resimler
Trafik işaretlerini gösteren levha ve resimler
Trafikte yapılmaması gerekenleri gösteren levha ve resimler
Kara, deniz, hava taşıtlarını gösteren levha ve resimler
Taşıt modeli

Video Kasetler: Taşıtlar
Sayın Yayalar
Hava Ulaşımı
Çevremizdeki Ulaştırma ve Taşıma İşleri
Çocuk ve Trafik

Araç ve gereçler : yoğurma maddeleri (kil, tuz seramiği, çamur, plâstilin),
artık malzemeler, (boş makaralar, teller, ilâç kutuları,
kibrit kutuları, ip vb. oyuncak taşıtlar)

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir .

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Çevremizde gördüğümüz taşıtlar nelerdir? Söyleyiniz
2. Taşıtlara binip, inerken uyulacak kuralları açıklayınız.
3. Trafik işaret ve levhalarını niçin korumalıyız? Söyleyiniz
4. Bisiklet kullanırken nelere dikkat etmeliyiz? Söyleyiniz
5. Aşağıdakilerden hangisi treni kullanır?
a. şoför   b. pilot   c. makinist
6. Aşağıdakilerden hangisi kara taşıtıdır?
a. tren   b. feribot   c. füze
7. Yayalar, karşıdan karşıya ..... ışıkta geçmelidir.
8. Uçak kullanana ..... denir.
9. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.
( ) Cadde ve sokaklarda oyun oynanmaz.
( ) Bisikletle yük taşınır.
( ) Trafik polisinin işaretlerine uymalıyız.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: trafik, araç, taşıt, ulaşım, trafik işaretleri, trafik levhaları.

Ünite 6: İLETİŞİM

Süre : 20 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, iletişimin önemini kavrama, iletişim araçlarını tanıma, kullanma ve koruma için gerekli temel bilgileri kazandırmaktır. Bunun sonucunda, öğrencilerden iletişim araçlarını doğru ve özenle kullanmaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: İletişim bilgisi

Davranışlar

1. İletişimin anlamını söyleme / yazma
2. İletişim kurduğu kişilere örnekler verme

HEDEF II: İletişim araçları bilgisi

Davranışlar

1. Kişisel iletişim araçlarının adlarını söyleme / yazma
2. Kitle iletişim araçlarının adlarını söyleme / yazma
3. Kitle iletişim araçlarından görsel - işitsel, yazılı, yalnız işitsel, yalnız görsel olanları seçip işaretleme.

HEDEF III: İletişimin gelişimi bilgisi

Davranışlar

1. Eskiden iletişimin nasıl sağlandığını söyleme / yazma
2. Günümüzde, iletişimin nasıl sağlandığını söyleme / yazma

HEDEF IV: İletişim hizmetlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Postahanedeki yapılan işleri söyleme / yazma
2. Postacının görevlerini söyleme / yazma
3. İletişimde telefonun işlevlerini söyleme
4. İletişimde bilgisayarların / internetin, belge geçer (faks) cihazının işlevlerini söyleme.

HEDEF V: Kitle iletişim kurumlarında çalışan görevlileri tanıyabilme

Davranışlar

1. Muhabirin görevlerini söyleme / yazma
2. Sunucunun görevlerini söyleme / yazma
3. Kameramanın görevlerini söyleme / yazma

HEDEF VI: İletişimin önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Kimlerle iletişim kurulduğuna örnekler verme
2. İletişimin bireyler açısından önemini açıklama
3. İletişimin toplum açısından önemini açıklama

HEDEF VII: İletişim araçlarının kullanımını kavrayabilme

Davranışlar

1. Mektup zarfında isim ve adresin yazılacağı yerleri gösterme
2. Başkasının mektubunun açılmaması gerektiğini söyleme
3. Telefonda konuşmaya örnekler verme
4. Telefonda konuşurken uyulması gereken kuralları açıklama
5. Başkasının telefon konuşmasını dinlememe
6. Bir gazetede güncel haberlerin konularına göre bulunduğu bölümleri gösterme
7. Radyo dinlerken, televizyon izlerken uyulması gereken kuralları açıklama
8. Posta kodunun önemini söyleme
9. Belge geçer (faks) cihazının önemini söyleme

HEDEF VIII: Acil telefon bilgisi

Davranışlar

1. Polis, acil servis, itfaiye ve jandarmanın telefon numaralarını söyleme
2. Acil telefon numaralarının hangi durumlarda kullanılacağını söyleme

HEDEF IX: Yeni iletişim yolları tasarlayabilme

Davranışlar

1. Basit malzemelerden iletişim araçları tasarlama
2. Okul duvar gazetesinin çocuk sayfasını kendine göre düzenleme

KONULAR

1. Kişisel İletişim Araçları
2. Kitle İletişim Araçları
3. İletişim Araçlarının Gelişimi
4. Kimlerle ve Nasıl İletişim Kurarız?
5. İletişim Araçlarının Kullanımı
6. Acil Telefonlar

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: İletişim ile ilgili bir şarkı söylenerek veya bir şiir okunarak üniteye giriş yapılır.

İletişim ile ilgili levha ve resimler sınıfa getirilerek incelenir. Öğrencilere kiminle ve niçin haberleştikleri sorulup iletişimin önemi vurgulanır.

İletişim araçlarını tanıtan bir film izlenir. Kişisel ve kitle iletişim araçlarının adları saydırılır.

"İletişimin Gelişimi" filmi izlenir. Öğrencilerin iletişim aracı olmadan arkadaşları ile nasıl haberleşecekleri üzerinde konuşmaları sağlanır.

Basit malzemelerle (kil, karton, seramik hamuru vb.) iletişim araçları modelleri yapılır. Gelecekte daha başka hangi iletişim araçları olabileceği tahmin ettirilir.

"Bir Mektubun Hikâyesi" filmi izlenir. Postahaneye gezi yaptırılır, birkaç öğrencinin telefonla konuşması, mektup göndermesi sağlanır. Sınıfta telefon konuşması rol oynama yöntemi ile gösterilir.

Kitle iletişim araçları resim ve levhalarla tanıtılır. Sınıfa getirilebilecek (gazete, radyo, dergi vb.) incelenir.

İletişim araçlarının nasıl kullanılması gerektiği tartışılır. Kitle iletişim kurumlarında çalışanların ne iş yaptıkları söylenir.

Telefonla konuşma filmi izlenir. Acil telefon (polis, acil servis, itfaiye, jandarma) numaralarının öğrenilmesi sağlanır.

Yöntemler: anlatım, soru - cevap, tartışma, gezi, rol yapma

Kaynaklar

Levha ve Afişler: İletişim araçları ile ilgili levhalar

Video Kasetler: İletişimin Gelişimi

Bir Mektubun Hikâyesi

Telefonla Konuşma

Posta Hizmetlerinin Tanıtımı

Araç ve Gereçler: telefon, gazete, radyo, dergi, kil, karton, seramik hamuru vb.

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir.

1. Gazete okurken uyulacak kuralları açıklayınız.

2. İletişimin önemini açıklayınız.

3. Yangınla karşılaşıldığında hangi telefon numarası aranır?

a. 118

b. 155

c. 110

4. Mektup zarfının üzerinde aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

a. ad, soyad

b. imza

c. adres

5. Radyo, televizyon, gazete ..... iletişim araçlarıdır.
6. Mektupları ..... dağıtır.
7. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.
  - ( ) Başkasının mektubunu açmamalıyız.
  - ( ) Radyo dinlerken sesini çok açmalıyız.
  - ( ) Gazete iletişim aracıdır.
  - ( ) Sunucu, televizyonda ve radyoda haberleri sunar.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: iletişim, internet, belge geçer (faks) cihazı, bilgisayar, kitle, postahane, muhabir, sunucu, kameraman, zarf, mektup, telefon, acil servis, itfaiye, polis, jandarma.

Ünite 7: GÖRÜYORUM ve DUYUYORUM

Süre :15 iş günü

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı; öğrencilere, ışık ve ses kaynaklarını tanımak için temel sezgiler kazandırmaktır. Bunun sonucunda öğrencilerden ışık ve görme, ses ve duyma ilişkisini öğrenmeleri, göz ve kulak sağlıklarını korumaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Işık bilgisi

Davranışlar

1. Işığın bir aydınlatma ve ısıtma aracı olduğunu söyleme / yazma
2. Işığın önemini söyleme / yazma
3. Dünyanın ışık alan aydınlık kısmının gündüz olduğunu söyleme / yazma
4. Dünyanın ışık almayan karanlık kısmının gece olduğunu söyleme / yazma

HEDEF II: Işık kaynakları bilgisi

Davranışlar

1. Geceleri, evimizin ve çevremizin elektrikle aydınlatıldığını söyleme / yazma
2. Elektrik dışında diğer aydınlanma araçlarının adını söyleme / yazma
3. Işık kaynaklarına örnekler verme

HEDEF III: Işık ve görme bilgisi

Davranışlar

1. Görme organının adını söyleme / yazma
2. Aydınlıkta neden gördüğümüzü söyleme / yazma

3. Karanlıkta neden az gördüğümüzü söyleme
4. Kendinin ve arkadaşlarının göz renklerini söyleme
5. Göz bebeğinin görmemizi sağladığını söyleme
6. Işık az geldiğinde göz bebeğinin büyüdüğünü söyleme
7. Işık çok geldiğinde göz bebeğinin küçüldüğünü söyleme

HEDEF IV: Renk bilgisi

Davranışlar

1. Çevremizde gördüğümüz renkleri söyleme
2. Renklerin ışıktaki görüldüğünü söyleme
3. Gök kuşağındaki renkleri söyleme / yazma
4. Gök kuşağı renklerinin başka nerelerde görüldüğüne örnekler verme
5. Değişik renkler arasından istenilen rengi gösterme
6. Uzaktan daha kolay algılanan renkleri söyleme / yazma
7. Trafik düzenlemelerinde kullanılan renklerin anlamlarını söyleme / yazma
8. Dur anlamında neden kırmızının kullanıldığını söyleme
9. Sıcak su musluğunun kırmızı renkle gösterildiğini söyleme
10. Soğuk su musluğunun mavi renkle gösterildiğini söyleme
11. Okullarda takımların neden farklı forma giydiğini söyleme

HEDEF V: Işık ve gölge bilgisi

Davranışlar

1. Işığı geçiren cisimlerin adını söyleme
2. Işığı geçirmeyen cisimlerin adını söyleme
3. Gölge yapan cisimlerin adını söyleme
4. Işık ve gölge arasındaki ilişkiyi söyleme

HEDEF VI: Göz sağlığı bilgisi

Davranışlar

1. Gözün sağlıklı olabilmesi için nelere dikkat edilmesi gerektiğini söyleme
2. İnsanların neden gözlük kullandığını söyleme
3. Güneş gibi parlak cisimlere çıplak gözle bakmanın zararlarını söyleme

HEDEF VII: Ses kaynakları bilgisi

Davranışlar

1. Çevresindeki araçları kullanarak değişik sesler elde ettiğini söyleme / yazma
2. Değişik sesler arasından şiddetli, yumuşak, tiz olanlara örnekler verme

HEDEF VIII: Ses bilgisi

Davranışlar

1. İşitme organının adını söyleme / yazma
2. Dinletilen seslerin, hangi varlıklara ait olduğunu söyleme / yazma
3. Duyduğu seslerden hangisinin şiddetli olduğunu söyleme
4. Duyduğu seslerden hangisinin yumuşak olduğunu söyleme
5. Duyduğu seslerden hangisinin tiz olduğunu söyleme

HEDEF IX: Kulak sağlığı bilgisi

Davranışlar

1. Kulak sağlığının önemini söyleme / yazma
2. Şiddetli sesin kulakta arıza bıraktığını söyleme
3. Şiddetli seslerden kulağı korumak gerektiğini söyleme
4. Kulağımıza sivri şeyler sokmamak gerektiğini söyleme / yazma
5. Kulağımızı kuru tutmak gerektiğini söyleme / yazma
6. Çevremizdeki gürültü kaynaklarını söyleme / yazma

KONULAR

A. Işık ve Görme

1. Işık ve Işık Kaynakları
2. Işık ve Görme
3. Işık ve Renk
4. Işık ve Gölge
5. Göz ve Göz Sağlığı

B. Ses ve Duyma

1. Ses ve Ses Kaynakları
2. Ses ve Duyma
3. Kulak ve Kulak Sağlığı

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmen, sınıfta gece ve gündüzün oluşumunu gösteren şu deneyi yapar: El feneri, mum vb. gibi ışık kaynakları, Dünya-Ay modeli araçları ile deney düzeneği kurulur. Dünya modeli ekseninden tutularak döndürülür. Bu dönüşte ışık alan yüzün aydınlık, arka yüzün karanlık olduğu gözletilir. Dünya modelini döndürmeye devam ederek gece ve gündüzün nasıl değiştiği gözletilir. Tam bir dönüş yaptırılarak, bu hareketin 24 saatte tamamlandığı, buna bir gün dendiği açıklanır. Gece ve gündüzün oluşumu, mum, top gibi malzemeler kullanılarak, iki öğrenciye tekrar ettirilebilir.

Işığın önemi vurgulanır. Gece elektrikler kesildiğinde evimizin ne ile aydınlatıldığı sorularak, aydınlanma araçları saydırılır. Bu araçların sınıfa getirilerek incelenmesi sağlanır. Isı ve ışık veren kaynaklara örnekler verilir. Resim ve levhalarla konu zenginleştirilir. Uygun ortamda yakıtın hem ısı hem de ışık verdiği deneyle gösterilir. Bir mum yakılır. Ortam karartılarak etrafı aydınlatıldığı, elimizi yaklaştırdığımızda ısıttığı gözletilir. Sınıfta deneyler yapılarak ışığı geçiren ve geçirmeyen maddeler tanıtılır. Bunun için mum yakılır; önüne cam, ayna, kâğıt, tahta, naylon, karton vb. tutularak hangilerinin arkasına ışık geçirdiği, hangilerinin geçirmediği, bu maddelerden hangilerinin gölge yapıp yapmadığı öğrencilere buldurulur. Öğrencilere çeşitli gölge oyunları oynatılır.

"Renkler" filmi izletilir. Gök kuşağını oluşturan renkler ışık prizmasından yararlanılarak gösterilir. Bu renklere örnek resimler yaptırılır. Yapılmış resimlerdeki renkler gözlenir, uygun bir günde gökyüzünde oluşan gök kuşağı incelenir.

Resimler, levhalar incelenerek hangi renklerin uyarı anlamında daha çok kullanıldığı açıklanır. Trafik lâmbalarının renkleri, sıcak ve soğuk suyu gösteren muslukların renkleri, tehlike işaretlerini gösteren renkler öğrencilere buldurulur.

Öğrencilere göz renkleri söylenir. Küçük bir el feneri ile bir öğrencinin göz bebeğinin ışık karşısındaki durumu gözletilir. Göz modeli ve resimleri üzerinde göz bebekleri incelenir. Karanlıkta neden göremediğimiz açıklanır. Gözümüzün sağlığını nasıl koruyabileceğimiz tartışılır. Çıplak gözle güneşe ve parlak cisimlere bakmanın sakıncaları belirtilir. Gerektiğinde gözlük kullanmanın önemi açıklanır.

Sınıfta çeşitli maddelere vurularak sesler elde edilir. Bu seslerin aynı olup olmadığı öğrencilere buldurulur. Öğretmen tarafından önceden kasete alınan çeşitli sesler sınıfta öğrencilere dinletilerek bu seslerin nelere ait olduğu buldurulur. Öğrencilere oyun şeklindeki çeşitli ses taklitleri yaptırılır.

Sınıfa getirilen bir teyp ya da radyodan müzik dinletilir, tüp ya da bardaktan yararlanılarak su armonikası deneyi yaptırılır. Deney için 6 deney tüpü ya da 6 ince uzun bardak getirilir, içlerine değişik ölçüde su doldurulur. Tüplerin ağız kısımlarından sıra ile üflenir. Değişik yükseklikte sesler elde edilerek basit bir müzik aleti yapılır. Bu deneyle kalın, ince, yüksek, alçak ses hissettirilir. "Kulak Sağlığı" filmi izletilir, kulak sağlığını korumak için neler yapılabileceği açıklanır.

Yöntemler: anlatım, soru - cevap, deney, gözlem, oyun.

Öğretim Materyalleri

Levha ve Afişler: Göz resimleri

Video Kasetler: Renkler Filmi

Kulak Sağlığı

Araç ve Gereçler: Dünya ve Ay modeli, ışık kaynağı, el feneri, mum, cam, tahta, karton, naylon, ayna, göz modeli, teyp, radyo, cam tüp ya da bardak (6 tane) ışık prizması (tayf)

Ölçme

Bu üniteye, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Bir cismi görmemiz için ne gereklidir?
2. Göz sağlığı için nelere dikkat edilmelidir? Söyleyiniz.
3. Aşağıdakilerden hangisi aydınlatma aracı değildir?
a. mum   b. ayna   c. fener
4. Sıcak su musluğu hangi renkle belirtilir?
a. kırmızı   b. mavi   c. yeşil
5. .... en büyük ısı ve ışık kaynağıdır.
6. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.
( ) Çıplak gözle güneşe bakmak zararlıdır.
( ) Işık çok geldiğinde göz bebeği büyür.
( ) Cam ışığı geçirir.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: gök kuşağı, renk, renk prizması, yakıt, ışık, ışık kaynağı, ses, göz bebeği, gölge, görme organı, aydınlanma, ses kaynağı, gürültü, ses şiddeti, tiz

Ünite 8: ULUSAL EGEMENLİK ve ÇOCUK BAYRAMI

Süre: 15 iş günü

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı; öğrencilere, ulusal egemenliğin nasıl kazanıldığı ile ilgili bilgiler vermektir. Bunun sonucunda öğrencilerden yurdumuzu ve Atatürk'ü sevmeleri ve bayram törenine katılmaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Bayramın anlam bilgisi

Davranışlar

1. Yurdumuzun işgal edilme nedenlerini söyleme
2. Atatürk'ün vatani kurtarmak için Samsun'a gittiğini söyleme
3. Atatürk'ün Erzurum ve Sivas'ta millet temsilcileriyle toplantılar yaptığını söyleme
4. TBMM'nin Ankara'da açıldığını söyleme / yazma
5. TBMM'nin 23 Nisan 1920'de açıldığını söyleme / yazma
6. TBMM'nin açıldığı günün her yıl bayram olarak kutlandığını söyleme / yazma
7. Atatürk'ün bu bayramı Türk çocuklarına armağan ettiğini söyleme / yazma

HEDEF II: Bayram hazırlıklarına katılabilme

Davranışlar

1. Süs hazırlama çalışmalarına katılma
2. Sınıfın süslenmesine katılma
3. Şiir okuma
4. Koro çalışmalarına katılma
5. Ront çalışmalarına katılma

HEDEF III: Bayram sevincini duyuş

Davranışlar

1. Okuldaki bayram törenine katılmaktan sevinç duyduğunu söyleme
2. Okuldaki bayram töreninde gördüklerini anlatma
3. Televizyonda / çevrede Uluslar arası Çocuk Şenliği'ne katılan grupların gösterilerini izlediğini söyleme / yazma
4. Bayramın daha iyi kutlanması konusundaki önerilerini söyleme / yazma

KONULAR

- A. Niçin Bayram Yapıyoruz?
  1. Yurdumuzun İşgal Edilmesi
  2. Kurtuluş Savaşı'nın Başlaması
  3. TBMM'nin Açılması
  4. Bayramın Çocuklara Armağan Edilmesi
- B. Bayram Hazırlıkları
- C. Bayram İzlenimlerimiz

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile ilgili film izletilir. Çeşitli resim, levha ve slaytlar incelenir. Türkiye Cumhuriyeti'nden önceki yönetimin adı, Atatürk'ün niçin Samsun'a gittiği anlatılır. Konu işlenirken harita üzerinde işgal edilen bölgeler gösterilir. Ayrıca Atatürk köşesi ve albümünden yararlanılarak konu zenginleştirilir. Harita üzerinde Atatürk'ün Kurtuluş Savaşını başlattığı ve toplantı yaptığı yerler gösterilir.

TBMM'nin nerede, ne zaman, niçin açıldığı söylenir. Kurtuluş Savaşı ve sonuçları, çeşitli kaynaklardan araştırmalar yaptırılarak öğrencilere buldurulur. Bu bayramın niçin çocuk bayramı olarak kutlandığı açıklanır. Öğretmen, öğrencilere şiirler okutur, şarkılar söyler, rontlar ve oyunlar oynatır. Sınıfta bayramlaşma gibi değişik etkinlikler düzenlenir.

Öğrencilere, getirdikleri araç ve gereçlerle süsler yaptırılarak sınıf süslenir. Bayram törenine öğrencilerin katılımı sağlanır. Törende gördükleri anlatılır. Uluslararası Çocuk Şenliği ile ilgili izlenimleri anlatılır. Çeşitli basın ve yayın organlarındaki bayramla ilgili programlar sınıfta konuşulur.

Yöntemler: Soru - cevap, anlatım, gösterip yaptırma, rol yapma, oyun

Kaynaklar

Levha ve Afişler: TBMM'ni gösteren resim ve levhalar
Çocuk şenliklerini gösteren resim ve levhalar
Kurtuluş Savaşı'nı gösteren resim ve levhalar

Video Kaset: 23 Nisan

Araç ve Gereçler: Atatürk köşesi, Atatürk albümü, günlük gazete ve dergiler, Türkiye haritası, süs araç ve gereçleri

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir ve gözlem formu kullanılır.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Atatürk Samsun'a niçin gitmiştir? Söyleyiniz
2. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın niçin çocuklara armağan edildiğini söyleyiniz
3. TBMM ne zaman açılmıştır?
a. 19 Mayıs 1919   b. 23 Nisan 1920   c. 29 Ekim 1923
4. TBMM nerede açılmıştır?
a. Samsun   b. Ankara   c. İstanbul
5. .... Türkiye Cumhuriyeti'nden önceki yönetimin adıdır.
6. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.
( ) Devletimizin adı Türkiye Cumhuriyeti'dir.
( ) Atatürk Sivas'ta toplantı yapmıştır.

Açıklama: Gözlem formunda, ikinci sınıfın hedefleri ile ilgili öğrenci davranışları verilmiştir. Önce, bu davranışlardan her birini okuyunuz. Sonra, öğrencide söz konusu davranışı ne ölçüde gözliyorsanız, ilgili davranışın karşısına (X) işareti koyarak gözleminizi belirtiniz. Bu davranışları ünite / yıl boyunca gözlemlemeye devam ediniz.

ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI GÖZLEM FORMU (ÖRNEK)

Öğrencinin Adı ve Soyadı			
Sınıfı ve Numarası			
Gözlem Süresi			
Gözlem Numarası			
Öğretmenin Adı ve Soyadı			
Ünite ile ilgili davranışlar	DERECELER		
	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
1. Süs hazırlama çalışmalarına katılır mı?			
2. Sınıfın süslenmesine katılır mı?			
3. Bayramla ilgili şiirler okur mu?			
4. Koro çalışmalarına katılır mı?			
5. Ront çalışmalarına katılır mı?			
6. Bayram törenine katılır mı?			
7. Bayram töreninde gördüğünü anlatır mı?			
8. Bayramı daha iyi kutlaması konusundaki önerilerini söyler mi?			
9.			
10.			
11.			
12.			

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: egemenlik, şenlik, , TBMM, Kurtuluş Savaşı

Ünite 9 : ÇEVREMİZDEKİ CANLILAR

Süre :20 iş günü

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı; öğrencilere, canlı varlıkları tanımak için gerekli olan bilgileri kazandırmaktır. Bunun sonucunda öğrencilerden çevresindeki canlı varlıkları tanımaları, sevmeleri ve korumaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Çevremizdeki hayvanları tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki hayvanların nelerle beslendiklerini söyleme / yazma
2. Yeterince beslenemeyen hayvanların zayıflayıp hastalanacağını söyleme
3. Çevresindeki hayvanların nerelerde yaşadıklarını söyleme / yazma

HEDEF II: Hayvanlardan yararlanma bilgisi

Davranışlar

1. Çevremizdeki hayvanlardan hangi besinleri elde ettiğimizi söyleme / yazma
2. Çevremizdeki hayvanların derisinden neler yapıldığını söyleme / yazma
3. Çevremizdeki hayvanların yününden neler yapıldığını söyleme / yazma
4. Çevremizdeki hayvanların gücünden nasıl yararlandığını söyleme / yazma
5. Çevremizdeki hayvanların diğer yararlarına örnekler verme

HEDEF III: Bitkileri tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresinde yetişen bitkilerin adını söyleme / yazma
2. Bitkilerde kök, gövde, dal, yaprak, çiçek ve meyveyi gösterme
3. Tohum ile bitki arasındaki ilişkiyi söyleme
4. Bitkilerin hangi kısımlarında besin depoladıklarını söyleme / yazma

HEDEF IV: Bitkilerin büyüme şartları bilgisi

Davranışlar

1. Tohumun çimlenmesinde nelere ihtiyaç olduğunu söyleme
2. Bitkilerin büyümesi için güneş, hava, toprak, suya ihtiyaç olduğunu söyleme/yazma
3. Bitki yeterli su alamaz ise ne olacağını söyleme
4. Yağmurun, bitkilerin büyümesine etkisini söyleme
5. Aşırı yağmurun, bitkilere zarar verdiğini söyleme

HEDEF V: Bitkilerden yararlanma bilgisi

Davranışlar

1. Çevremizde yiyecek olarak yararlandığımız bitkilerin adını söyleme / yazma
2. Bu bitkilerin hangi kısımlarının yenildiğini söyleme / yazma
3. Çevremizde yakacak olarak yararlandığımız bitkilerin adını söyleme
4. Çevremizde yiyecek olarak yararlandığımız bitkilerin adını söyleme
5. Çevremizde ilaç olarak yararlandığımız bitkilerin adını söyleme
6. Çevremizde süs olarak yararlandığımız bitkilerin adını söyleme

HEDEF VI: Canlıları koruma bilgisi

Davranışlar

1. Hayvanları korumamız için neler yapmamız gerektiğini söyleme
2. Bitkileri korumak için neler yapmamız gerektiğini söyleme
3. Ülkemizde soyu tükenme tehlikesi ile karşı karşıya bulunan hayvanlara örnekler verme

HEDEF VII: Canlıları koruyabilme

Davranışlar

1. Hayvanları bilinçsiz avlamama
2. Bazı bitkilere / hayvanlara zarar vermeden tarımsal ilaçlama yapma
3. Bitki / hayvanlara zarar verici davranışlarda bulunmama

KONULAR

A. Hayvanlar

1. Hayvanların Yaşayışı
2. Hayvanların Yararları

B. Bitkiler

1. Bitkileri Tanıma
2. Bitkilerde Büyüme
3. Bitkilerin Yararları

C. Canlıları Koruma

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Bir çiftlik ya da hayvanat bahçesine gezi düzenlenerek, hayvanlar tanıtılır. Hayvanların yaşayışını anlatan bir film izletilir.

Öğrencilerin evlerinde besleyip sınıfa getirebilecekleri hayvanlar tanıtılır. Onları nasıl ve ne ile besledikleri anlatılır. Yeterince beslenemeyen hayvanların zayıflayıp hastalanabilecekleri söylenir. Hayvanlardan nasıl yararlandığımızı anlatan bir film izlettirilir. İnsan yaşamına etkileri buldurulur. Hayvanların etinden, sütünden, yumurtasından, balından yararlandığımız söylenir. Ayrıca derisinden ayakkabı; çanta, kemer vb. yününden halı, kilim vb. gücünden ise taşımacılıkta yararlanıldığı söylenir.

Öğretmen öğrencileriyle birlikte uygun bir yere gezi düzenleyerek (orman, koru, bahçe, park vb.) bitkilerin çeşitliliğini gözletir. Tanıdıkları bitkilerin adı söylenir, bu bitkilerin kök, gövde, dal, çiçek ve yaprağı gösterilir.

En az iki bitki tohumu, plâstik kaplarda çimlendirilir. Bu bitkilerden biri güneş görmeyen yere konur ve su verilmez. Diğeri ise cam kenarına konarak sulanır. Her ikisinde büyüme-leri gözletilir. Bitkinin büyüebilmesi için güneş, hava, toprak, suya ihtiyaç duyduğu buldurulur. Küçük bir saksıdaki bitki, büyük bir saksıya değiştirilir, bitkinin toprağa kökleri ile tutunduğu gösterilir. Doğada bitkilerin nasıl sulandığı öğrencilere sorularak, yağmurun bitkiye etkisi açıklanır. Aşırı suyun, bitkiye zarar verdiği söylenir. Yediğimiz sebze ve meyvelerin adları, bitkilerin hangi kısımlarının yendiği söylenir. Bu konu işlenirken aşağıdaki çizelgeden yararlanılır.

Sebze ve Meyvelerin Hangi Kısımlarını Yiyoruz?

Resimler	Kök	Gövde	Yaprak	Çiçek	Meyve	Tohum
Nohut						x
Patates		x				
Havuç	x					
Elma					x	
Karnabahar				x		
İhlamur			x	x		
İspanak			x			

"Orman Yangınları" filmi izletilerek, ormanın yararları tartışılır. Bitki ve hayvanların korunması için neler yapılabileceği öğrencilere buldurulur. Hayvanlar ve bitkileri korumanın önemi tartışılır. Bilinçsiz avlanma ve tarımsal ilâçlamanın bazı hayvanlarla bitkilere zarar verdiği vurgulanır. Nesli tükenmekte olan hayvanların (Ankara keçisi, Van kedisi, Kangal köpeği, kelaynak kuşları) korunmaya alınması gerektiği açıklanır. Öğrencilere bitki ve hayvan sevgisi kazandırıcı bilgiler verilir.

Yöntemler: anlatım, soru cevap, gezi, gözlem, inceleme, tartışma, deney.

Kaynaklar

Levha ve Afişler: Çeşitli bitkilerin resimleri
Çeşitli bitkilerin kısımlarını gösteren resimler
Bitkinin büyürken nelere ihtiyaç duyduğunu gösteren resimler
Çeşitli hayvan resimleri
Yediğimiz sebze, meyve resim ve levhaları
Hayvanlardan elde edilen ürün resimleri, renkler levhası

Video Kasetler: Orman Yangınları
Canlıların Yaşamı
Hayvanların Yaşamı

Araç ve Gereçler: saksı ve bitkisi, taş, tahta, toprak, bardak, çiçek, balık, kedi, kanarya vb. hayvanlar, bardak, şişe

Ölçme: Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir:

1. Tohumun çimlenmesinde nelere ihtiyaç olduğunu söyleyiniz
2. Hayvanların gücünden nasıl yararlanırsınız? Söyleyiniz
3. Aşağıdakilerden hangisi hayvanlardan elde edilen besin değildir?
a. süt   b. et   c. mantar
4. Aşağıdakilerden hangisi bitkilerin kısımlarındandır?
a. kök   b. toprak   c. saksı
5. Bitkiyi toprağa bağlayan kısmına ..... denir.
6. Et, süt, yumurta gibi besinler ..... elde edilir.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: orman, koru, bahçe, park, hayvanları koruma, bitkileri koruma, ormanları koruma

Ünite 10: DÜNYA ve UZAY

Süre: : 15 İş günü

Ünitenin Önemi: Öğrenciler bu ünite, dünya ve uzay hakkında ön bilgiler edinirler. Bu konularda öğrencilerin merak duyguları uyandırılarak araştırma, inceleme ve gözlem yapmalarını beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Uzay bilgisi

Davranışlar

1. Bulutsuz bir günde gökyüzünde gördüklerini söyleme / yazma
2. Bulutsuz bir gecede gökyüzünde gördüklerini söyleme / yazma
3. Ay ve Güneş'i gördüğü şekilde tarif etme
4. Ay ve Güneş arasında şekil yönünden farkı söyleme
5. Güneş daha parlak olduğu için, yıldızların gündüz görülmediğini söyleme

HEDEF II: Güneş bilgisi

Davranışlar

1. Güneş'in şeklinin çevresinde gördüğü cisimlerden hangisine benzediğini söyleme/yazma
2. Güneş'in renginin doğarken açık sarı, öğle saatlerinde altın renkli ve çok parlak, batarken kırmızıya yakın olduğunu söyleme
3. Güneş ışığının insanlar ve diğer canlılar için yararlarını söyleme
4. Güneş ısısının insanlar ve diğer canlılar için yararlarını söyleme
5. Fazla güneş ışığının zararlarını söyleme

HEDEF III: Ay bilgisi

Davranışlar

1. Uzaydan çekilen resimlere bakarak Ay yüzeyini tarif etme
2. Ay'ın yuvarlak olduğunu söyleme
3. Ay'ın, değişik zamanlarda değişik şekillerde görüldüğünü söyleme
4. Ay'ın, ışığını Güneş'ten aldığını söyleme
5. Ay'ın, ışık kaynağı olmadığını söyleme

HEDEF IV: Dünya'nın hareketleri bilgisi

Davranışlar

1. Dünya'nın iki türlü hareketi olduğunu söyleme / yazma
2. Dünya'nın kendi etrafında dönmesi sonucunda gece ve gündüzün oluştuğunu söyleme / yazma
3. Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi sonucunda mevsimlerin oluştuğunu söyleme/yazma

HEDEF V: Mevsimler bilgisi

Davranışlar

1. Mevsim şeridi üzerinde, mevsimlerin ve ayların isimlerini söyleme / yazma
2. Mevsimlerin özelliklerini söyleme
3. Mevsim şeridi üzerinde hangi ayın, hangi mevsimde olduğunu gösterme
4. Gösterilen resmin hangi mevsime ait olduğunu söyleme / yazma

HEDEF VI: Yeryüzünü tanıyabilme

Davranışlar

1. Yeryüzünü kara ve denizlerin kapladığını söyleme / yazma
2. Yeryüzünde suların okyanus, deniz, göl ve akarsularda bulunduğunu söyleme/yazma
3. Karaların dağlardan ve tepelerden oluştuğunu söyleme / yazma

HEDEF VII: Deprem bilgisi

Davranışlar

1. Depremi yer sarsıntısı olduğunu belirtme
2. Depremi, sağlam yapılmış binalara, yollara zarar vermediğini, ancak kötü yapılmış binalara ve içerisindeki canlılara zarar verdiğini belirtme

HEDEF VIII: Deprem zararlarından korunma

Davranışlar

1. Deprem öncesinde yapılması gerekenleri uygulayarak gösterme
2. Deprem sırasında yapılması gerekenleri uygulayarak gösterme
3. Depremde enkaz altında kalınması durumunda yapılması gerekenleri uygulayarak gösterme
4. Deprem sonrasında yapılması gerekenleri uygulayarak gösterme
5. Deprem yol açabileceği diğer afetlere örnekler verme

KONULAR

A. Gökyüzünde Gördüklerimiz

1. Güneş
2. Ay

B. Dünya'mız

1. Dünya'mızın Hareketleri
2. Mevsimler

C. Yeryüzü

1. Karalar
2. Sular

D. Deprem ve Korunma Yolları

1. Deprem Nedir?
2. Deprem Yol Açabileceği Zararlar
3. Deprem Zararlarından Korunma Yolları
  - a. Deprem öncesi yapılması gerekenler
  - b. Deprem anında yapılması gerekenler
  - c. Deprem sonrası yapılması gerekenler
4. Deprem Yol Açabileceği Diğer Afetler

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmen, öğrencileriyle birlikte bulutsuz bir günde bahçeye çıkarak öğrencilerin gökyüzünü gözlemelerini sağlar. Gördüklerini sınıfta anlatır, resimlerini çizdirir. Öğrencilerin bulutsuz bir gecede gökyüzünü gözleyerek gördüklerini çizmelerini ve sınıfta anlatmalarını ister. Resimlerin ve modellerin yardımıyla Ay ve Güneş'in yuvarlak olduğunu; güneşin portakala, topa, karpuza vb. cisimlere benzediği söylenir. Beyaz ve siyah fon kâğıdı üzerinde beyaz boya ya da tebeşir ile ay ve yıldız resimleri çizilerek, ay ve yıldızların neden gündüz görünmediği öğrencilere buldurulur.

Güneş ısı ve ışığının canlılar için önemi tartışılır. Film, resim yardımıyla Güneş ışığının mikropları öldürdüğü, bulaşıcı hastalıklara karşı direnci artırdığı, kemikleri güçlendirdiği, bitkilerin büyümesini sağladığı açıklanır. Fazla ışığın, güneş çarpmasına, cilt hastalıklarına neden olduğu söylenir. Öğrencilere güneş resimleri çizdirilerek, güneş manzaralı resimler incelettiler. Güneşin değişik zamanlardaki renkleri buldurulur. Ay'ın Dünya'mızdan değişik zamanlarda, değişik şekillerde (hilâl, yarım ay, dolunay) görüldüğü söylenir. Astronotların, kozmonotların uydular tarafından çekilen fotoğrafları incelettiler. "Dünyanın Hareketleri ve Mevsimler" filmi izletilir.

Sınıfta Dünya ve Ay modeli, ışık kaynağı kullanılarak deney ortamı oluşturulur. Dünya modeli, sabit bir yere konan mum ışığında, kendi eksenini etrafında döndürülerek, ne zaman gece ne zaman gündüz olduğu buldurulur. Daha sonra dünya modeli, sabit bir yere konur ışık kaynağı etrafında döndürülerek mevsimlerin nasıl oluştuğu gösterilir. Bu durum, sınıfta öğrenciler tarafından rol yapma yöntemi ile canlandırılır. Dünya'nın kendi eksenini etrafında ve Güneş etrafında dönmesi sonucunda ne olduğu öğrencilere buldurulur.

"Dört Mevsim" şarkısı söylenilerek, mevsim şeridi, mevsim resimleri ve film izletilerek mevsimlerin adı ve özellikleri verilir. Söylenen ayın ya da gösterilen resmin hangi mevsime ait olduğu öğrencilere buldurulur.

Öğretmen sınıfa dünya modeli veya Dünya haritası getirerek bunların üzerinde mavimsin renkli yerlerin suları, diğer renklerin de karaları gösterdiğini söyler. Yeryüzünün çoğunluğunun sularla kaplı olduğunu vurgular. Öğrencilere, dünya modeli ve harita üzerinde nerelerin sularla nerelerin karalarla kaplı olduğu sorularak buldurulur.

Öğrencilerin çevrelerinde gördükleri su ve karalara örnekler vermeleri sağlanır.

Öğrencilere, kara ve suları gösteren resimler incelttirilir. Bu konularla ilgili resimler yaptırılır. Çevre incelemesi yaptırılarak su ve karalar gözlettirilir.

Deprem ve depremin yol açabileceği zararlardan korunma konusu işlenirken, görsel araçlar kullanılarak sunu yapılmalı ve deprem öncesinde, deprem anında ve deprem sonrasında neler yapılması gerektiği, öğrencilerin seviyesine uygun ve uygulamalı olarak gösterilmelidir. Deprem sonrasında, çocukların korku, kaygı ve gerginliklerini azaltmak için onlara oyun oynama ve çeşitli sosyal etkinliklere katılma olanakları verilmelidir.

Yöntemler: anlatım, soru - cevap, tartışma, gösterip yaptırma, deney, rol yapma, inceleme

Kaynaklar

Levha ve Afişler: Gece gökyüzü resim ve levhaları
Gündüz gökyüzü resim ve levhaları,
Güneşten nasıl yararlandığımızı gösteren güneş manzaralı
Çeşitli resimler
Dört mevsimi yansıtan çeşitli resimler
Uzaydan çekilen ay yüzeyi resimleri

Video Kaset: Dünyanın Hareketleri ve Mevsimler

Araç ve Gereçler: Ay ve Dünya modeli, Dünya haritası, ışık kaynağı (el feneri, mum vb.) beyaz, siyah fon kâğıtları, yıldızların gündüz neden görülmediğini açıklamak için beyaz boya kalemi, beyaz tebeşir, dünyanın hareketleri için değişik için değişik boyutlarda top, mevsim şeridi

Ölçme

Bu ünitede, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Güneş ısısının insanlar ve canlılar için önemini söyleyiniz.
2. Bulutsuz bir gecede gökyüzünde gördüklerinizi söyleyiniz.

3. Ay, ışığını nereden alır?

- a. Dünyadan   b. Kendisinden   c. Güneşten

4. Dünyanın kendi eksenini etrafında dönmesi sonucu ..... meydana gelir.

5. Haziran, temmuz, ağustos ayları ..... mevsiminin aylarıdır.

6. Doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) koyunuz.

( ) Dünya'nın iki türlü hareketi vardır.

( ) Ay her zaman aynı şekilde görünür.

( ) Mart, ilkbahar mevsiminin ayıdır.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: kaya, toprak, yeryüzü, yer kabuğu, astronot, kozmonot.

Ünite 11 : TATİLE GİRERKEN

Süre : 5 iş günü.

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı; Öğrencilere, tatillerini daha iyi değerlendirebilmeleri için dinlendirici, eğlendirici, ailesine yardımcı olabileceği konularda eğitici bilgiler kazandırmaktır. Bunun sonucunda, öğrencilerden tatillerini daha iyi değerlendirmeleri beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Tatilde yapılacak işler bilgisi

Davranışlar

1. Tatilde yapmak istediklerini sıralama
2. Tatilde yeni kitap okumanın yararlarını söyleme
3. Tatilde ilgi ve yeteneklerini geliştirici çalışmalar yapabileceğini söyleme
4. Becerilerini geliştirici çalışmalar yapabileceğini söyleme
5. Temiz hava ve güneşten nasıl yararlanılacağını söyleme / yazma
6. Oyun, spor ve dinlenmeye gerektiği kadar zaman ayrılmasının uygun olacağını söyleme
7. Tatilde mümkün olursa kulüp ve kamplardan yararlanabileceğini söyleme
8. Kulüp ve kamplardan yararlanabilmek için başvurulacak kurumların adlarını söyleme
9. Tatilde ailesine nasıl yardımcı olabileceğini söyleme / yazma

HEDEF II: Yıl içinde yapılan çalışmalarını sergileyebilme

Davranışlar

1. Yıl içinde yapılan el işi çalışmalarını sınıfta sergileme
2. Yıl içinde öğrenilen şiir, şarkı, ront vb. etkinlikleri sunma

KONULAR

A. Tatilde Neler Yapmak İstiyoruz?

B. Tatilimizi Nerede Geçireceğiz?

C. Tatilimizi Nasıl Değerlendirebiliriz?

1. Öğrendiklerimizi Unutmamak İçin Neler Yapmalıyız?

2. Bilgi ve Becerilerimizi Artırmak İçin Neler Yapmalıyız?

D. Sağlıklı ve Yararlı Bir Tatil İçin Neler Yapmalıyız?

1. Temiz Hava ve Güneşten Yararlanma

2. Oyun, Spor ve Dinlenme

3. Çevremizdeki Kulüp ve Kurumlardan Yararlanma, Kitap Okuma ve Aileye Yardım

E. Yıl İçinde Yaptığımız Çalışmalar

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmenin rehberliğinde yıl boyunca yapılan çalışmalar sergilenir. Öğrenciler, yıl içinde öğrendikleri şiir, şarkı, ront vb. etkinliklerden oluşan bir gösteri düzenlerler.

Öğrencilere tatilde neler yapmak istedikleri sorulur, iyi bir tatilin nasıl olması gerektiği tartışılır. Ayrıca öğrencilerin tatili köyde, yaylada, deniz kenarında geçirebilecekleri söylenir.

Oyun, spor ve dinlenmenin, temiz hava ve güneşten yararlanmanın önemi vurgulanır. Güneş ışığının kemik gelişimine ve büyümeye etkisi açıklanır. Güneşte fazla kalmaların zararları belirtilir. Konu film, resim ve levhalarla zenginleştirilir.

Öğretmen, tatilde yararlanılabilecek kütüphane, kamp ve spor kulüpleri ile bunlardan yararlanmaları için başvurabilecek kurumlar (Kızılay, Milli Eğitim Bakanlığı vb.) tanıtır. Öğrencilere tatilde beceri geliştirici file, çanta, cüzdan, örgü, çerçeve yapma, çiçek yetiştirme vb. el işleri önerilir, ayrıca koleksiyon yapma, müzik aleti çalma, resim yapma vb. ilgi ve yeteneklerini geliştirici çalışmalar yapabilecekleri söylenir, ailelerine ne gibi yardımda bulunabilecekleri belirtilir.

Öğrencilere tatilde gezip gördükleri yerlere ait kartpostal, broşür, el sanatları ürünü almaları önerilir.

Yöntemler: soru-cevap, anlatım, gösteri:

Kaynaklar

Video Kasetler: "Boş Zamanları Değerlendirme" Filmi

Araç ve Gereçler: Yapılan el işleri, resimler, modeller

Ölçme

Öğrencilerin yıl boyunca yaptığı çalışmalar sergilenir; şiir, şarkı, ront, oyun vb. etkinlikler gösterilir.

Terimler: kulüp, kamp, sergi, broşür, kartpostal, yayla, köy, koleksiyon.

ALANLAR	BİLİŞSEL ALAN	
	BİLGİ	
HEDEFLER	İletişim gelişme bilgisi	
	İletişim hizmetlerini tanıyabilme	
	Kitle iletişim araçlarında gelişen görevleri tanıyabilme	
	Acil telefonbilgisi	
	İşık bilgisi	
	İşık kaynakları bilgisi	
	İşık ve görme bilgisi	
	Renk bilgisi	
	İşık ve gölge bilgisi	
	Göz sağlığı bilgisi	
	Ses kaynakları bilgisi	
Ses bilgisi		
Kulak sağlığı bilgisi		
Bayramın anlam bilgisi		
Çevremizdeki hayvanları tanıyabilme		
Hayvanlardan yararlanma bilgisi		
Bitkileri tanıyabilme		
Bitkilerin büyüme şartları bilgisi		
Bitkilerden yararlanma bilgisi		
Canlıları koruma bilgisi		
Uzak bilgisi		
Güneş bilgisi		
Ay bilgisi		
Dünyanın hareketleri bilgisi		
Mevsimler bilgisi		
11. Tatile Girenken		
10. Dünya ve Uzay		
9. Çevremizdeki Canlılar		
8. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı		
7. Görüyorum ve Duyuyorum		
6. İletişim		
5. Taşıtlar ve Trafik		
4. Sağlıklı Büyüyelim		
3. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk		
2. Okulda ve Evde Dayanışma		
1. Okulumuz Açıldı		

ALANLAR	BİLİŞSEL ALAN										
	B İ L G İ										
HEDEFLER	Yeryüzünü tanıyabilme										
	Tatilde yapılacak işler bilgisi										
	Okulun önemini kavrayabilme	*									
	İhtiyaç ve istek arasındaki farkı kavrayabilme		*								
	Yolculuklarda uyulacak kuralları kavrayabilme								*		
	Trafik kurallarını kavrayabilme								*		
	Trafik kazalarından korunmanın yollarını kavrayabilme								*		
	Trafik işareti ve levhalarını korumanın önemini kavrayabilme								*		
	Taşıtları korumanın önemini kavrayabilme								*		
	Haberleşmenin önemini kavrayabilme								*		
	Haberleşme araçlarının kullanımını kavrayabilme								*		
Sınıt eşyalarına zarar vermeden kullanabilme	*	*									
Kişisel ve okul eşyalarını temiz ve dikkatli kullanabilme	*	*									
Okul kurallarına uyabilme	*										
Okulun ve çevresini temiz tutabilme	*										
Sınıfta yapılan seçim etkinliklerine katılabilmeye	*										
Diğ sağlığını koruyabilme					*	*					
Deri, saç ve tırnaklarını temiz tutabilme					*	*					
Kaza ve tehlikelerden korunabilme						*	*				
Trafik kurallarına uyabilme							*	*			
Yeni haberleşme yollarını tasarlayabilme								*	*		
Bayram hazırlıklarına katılabilmeye										*	
Canlıları koruyabilme										*	

ALAN	DUYUŞSAL ALAN														
	UYG														
ÜNİTELER	HEDEFLER														
	Yıl içinde yapılan çalışmalar sergileyebilme	Okula yeniden kavuşmanın sevincini duyuş	Tatilin yaratılarının farkında oluş	İnsanların sahip oldukları hak ve hürriyetleri fark ediş	Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine önem verdiğini fark ediş	Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde bir çok hak ve hürriyete kavuştuğunu fark ediş	Demokratik yaşamın gereklerine uymaya istekli oluş	Bayram sevincini duyuş	Bayrağa ve İstiklal Marşına saygılı oluş	Atatürk'ün kişilik özelliklerini tanımaya ilgi duyuş	Atatürk'e sevgi ve saygı duyuş	Atatürk'ün yaptığı işlerin farkında oluş	Sağlığını korumaya özen gösteriş	Bayram sevincini duyuş	TOPLAM
1. Okulumuz Açıldı	.	.													9
2. Okulda ve Evde Dayanışma			.	.	.	.									10
3. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk							.	.	.	.	.				11
4. Sağlıklı Büyüyelim												.			12
5. Taşıtlar ve Trafik															8
6. İletişim															9
7. Görüyorum ve Duyuyorum															9
8. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı													.		3
9. Çevremizdeki Canlılar															7
10. Dünya ve Uzay															6
11. Tatile Girerken	.														2
TOPLAM															86

DERS : HAYAT BİLGİSİ

SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
2	<p>Hedef : Atatürk'ün hayatıyla ilgili olaylar ve olgular bilgisi</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün doğum tarihini söyleme 2. Atatürk'ün doğum yerini söyleme/yazma 3. Atatürk'ün annesinin adını söyleme/yazma 4. Atatürk'ün babasının adını söyleme/yazma 5. Atatürk'ün kardeşinin adını söyleme/yazma 6. Atatürk'ün ölüm tarihini söyleme 7. Atatürk'ün İstanbul Dölmabahçe Sarayı'nda öldüğünü söyleme/yazma 8. Atatürk'ün anıt mezarının adını ve bulunduğu yeri söyleme/yazma 	<p>ATATÜRK'ÜN HAYATI</p> <ul style="list-style-type: none"> *Doğum tarihi ve yeri *Anne ve babası (ailesi) *Ölüm tarihi ve yeri 	<p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacaktır.</p>
	<p>Hedef : Atatürk'ün öğrenim hayatı bilgisi</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün ilköğrenimini yaptığı okulların adlarını söyleme/yazma 2. Atatürk'ün ortaokul, lise ve yüksek öğrenimini askerî okullarda tamamladığını söyleme/yazma 	<p>*Öğrenim hayatı</p>	<p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacaktır.</p>
	<p>Hedef : Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini tanıtmaya ilgi duyuş</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün plânlı çalıştığını söyleme 2. Atatürk'ün çalışmaları sırasında sabırlı ve disiplinli olduğunu söyleme 3. Atatürk'ün sabır ve disiplin anlayışına örnekler verme 4. Atatürk'ün vatanını ve milletini çok sevdiğini söyleme/yazma 5. Atatürk'ün insanları sevdiğini söyleme/yazma 	<p>ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİ VE ÖZELLİKLERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> *Plânlı çalışması *Vatan ve millet sevgisi *İnsan sevgisi 	<p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacak, konular ayrı bir başlık altında ele alınmayacaktır.</p>
	<p>Hedef : İnsanların sahip oldukları hak ve hürriyetleri fark edebilme</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İnsanların çeşitli hak ve hürriyetlere sahip olduklarını söyleme 2. İnsanların sahip oldukları hak ve hürriyetlere örnekler verme 	<p>ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE YER ALAN KONULAR</p> <ul style="list-style-type: none"> *İnsan hak ve hürriyetleri ile sorumlulukları Haberleşme hürriyeti Basın hürriyeti Öğrenim hürriyeti 	<p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Okulda ve Evde Dayanışma" ünitesinde kazandırılacaktır.</p>
	<p>Hedef : Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine önem verdiğini fark edebilme</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine önem verdiğini söyleme 2. Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine verdiği önemi örneklendirme 	<p>*Vatandaşlık görevleri</p> <p>Seçme ve seçilme hakkı</p>	<p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Okulda ve Evde Dayanışma" ünitesinde kazandırılacaktır.</p>
	<p>Hedef : Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde birçok hak ve hürriyete kavuştuğunu fark edebilme</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün önderliğinde Türk milletinin birçok hak ve hürriyete kavuştuğunu söyleme 2. Bu hak ve hürriyetleri örneklendirme 3. İnsan hak ve hürriyetlerine Cumhuriyet yönetimiyle kavuştuğumuzu söyleme 		<p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Okulda ve Evde Dayanışma" ünitesinde kazandırılacaktır.</p>

RESİM - İŞ PROGRAMI

GENEL AMAÇLAR

1. Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda güzel sanatlarla ilgili bilgileri kazanılabilmek.
2. Sanatı görsel bir iletişim formu olarak kullanmada ve değerlendirmede güven ve yeterlilik kazanmaları için öğrencilerin görsel okur-yazarlığını sağlayabilmek.
3. Sanatsal yaratıcılığı geliştirebilmek.
4. Her alanda kullanılabilecek yaratıcı davranışlar geliştirebilmek.
5. Düşünceleri gerçekleştirebilmek ve sanat eserlerini üretebilmek amacıyla bireysel anlayış ve teknik yeteneklerini geliştirebilmek.
6. Estetik duyguların geliştirilmesi yoluyla, sanat ve tasarımla ilgili olarak bilinçli estetik hükümler vermelerini sağlayabilmek.
7. Özgün düşünme, üretme ve deneme kapasitelerini geliştirebilmek.
8. Düzensizliklerden rahatsız olmasını ve çevresini güzelleştirmesini sağlayacak estetik kişilik kazandırabilmek.
9. Sanat yoluyla ifade imkânı vererek ruh sağlığına yardımcı olabilmek.
10. Öğrencilerin kendilerini ispatlamalarına ve kendilerini bulmalarına imkân tanıyabilmek.
11. Öğrencilerin hayatları boyunca sanat yapan üreticiler veya sanatı bilinçli izleyen tüketiciler olarak içinde yaşadıkları kültüre katkılarını sağlayabilmek.
12. Bireysel veya grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği, dayanışma anlayışını; birbirleri arasında sevgi, saygı ve yardımlaşma gibi duygu ve davranışları geliştirebilmek.
13. Sanatın özgünlük olduğunu ve hayata olan katkısını kavrayabilmek.
14. Sanatsal yaratma hazzını duymasını ve sanatçıyı takdir etmesini sağlayabilmek.
15. Biçimsel anlatımla ilgili teknik bilgi ve beceriler kazandırabilmek.
16. Tasarıma yönelik hayal gücünü geliştirebilmek.
17. Tarihî ören yerlerini, anıtları, müzeleri, sanat galerilerini, atölyelerini ve tasarım stüdyolarını tanıyarak, kültür ve tabiat varlıklarına sahip çıkabilmek.

2. SINIF AMAÇLARI

- Amaç 1: Çalışmalarda kullanılan araç-gereç bilgisi.
- Amaç 2: Araç-gereçleri kullanma becerisi.
- Amaç 3: İki boyutlu çalışmalar bilgisi.
- Amaç 4: İki boyutlu çalışmalar yapabilmek.
- Amaç 5: Varlıkların belli başlı özelliklerinin farkına varış.
- Amaç 6: Çizgisel çalışmalar yapabilmek.
- Amaç 7: Renkleri ve renkli resim tekniklerini tanıyabilmek.
- Amaç 8: Pastel boya bilgisi.
- Amaç 9: Çalışmalarında pastel boyayı kullanabilmek.

- Amaç 10: Sulu boya bilgisi.
- Amaç 11: Çalışmalarında sulu boyayı kullanabilme.
- Amaç 12: Parmak boya bilgisi.
- Amaç 13: Çalışmalarında parmak boyayı kullanabilme.
- Amaç 14: Guaş boya bilgisi.
- Amaç 15: Çalışmalarında guaş boyayı kullanabilme.
- Amaç 16: Yakın çevresi ile ilgili gözlemlerine düşüncelerini katarak iki boyutlu çalışmalara aktarabilme.
- Amaç 17: Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları kullanarak hayal güçlerini zenginleştirici çalışmalar yapabilme.
- Amaç 18: Resim yoluyla grup çalışmaları bilgisi.
- Amaç 19: Resim yoluyla grup çalışmalarına istek duyabilme.
- Amaç 20: Kolay baskı tekniklerinin farkına varabilme.
- Amaç 21: Çalışmalarında kolay baskı tekniklerini kullanabilme.
- Amaç 22: Doğal çevreyi tanıyabilme.
- Amaç 23: Doğal çevre ile ilgili duygularını, düşüncelerini ve izlenimlerini iki boyutlu çalışmalara aktarabilme.
- Amaç 24: Kâğıt ve kâğıt işlerini tanıyabilme.
- Amaç 25: Yaratıcılığı geliştirebilmek için, farklı kâğıtları kullanarak çalışmalar yapabileme.
- Amaç 26: Sevinç, üzüntü, coşku, neşe, gülme, ağlama, kızgınlık vb. duyguları, değişik malzemeleri kullanarak ifade edebilme.
- Amaç 27: Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları bilgisi.
- Amaç 28: Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları yapabilme.
- Amaç 29: Artık malzemeleri (gereçleri) tanıyabilme.
- Amaç 30: Çalışmalarında artık malzemeyi kullanabilme.
- Amaç 31: Yoğurma maddelerini tanıyabilme.
- Amaç 32: Yaratıcılığı geliştirmek için, yoğurma maddeleri ile çalışmalar yapabilme.
- Amaç 33: Tasarımın ne olduğunun farkına varabilme.
- Amaç 34: Çevredeki tarihî eserleri, anıtları, müzeleri, sergi salonlarını, sanatçı ve tasarımcı atölyelerini tanıyabilme.
- Amaç 35: Sanat eserlerine ilgi duyabilme.
- Amaç 36: Dramayı tanıyabilme.
- Amaç 37: Çalışmalarında dramadan yararlanabilme.
- Amaç 38: Sınıf ve okul sergileriyle yarışmalara katılabilme.

KONULAR

Araç - Gereç

İki Boyutlu Çalışmalar

Varlıkların Özellikleri

Çizgisel Çalışmalar

Renkli Çalışmalar

a. Pastel Boya Çalışmaları

b. Sulu Boya Çalışmaları

c. Parmak Boya Çalışmaları

d. Guaş Boya Çalışmaları

Gözleme Dayalı Çalışmalar

Hayal Gücünü Zenginleştirici Çalışmalar

Grup Çalışmaları

Baskı Teknikleri İle Çalışmalar

Doğal Çevre İle İlgili Çalışmalar

Artık Malzeme İle Çalışmalar

Kâğıt ve Kâğıt İşleri

Değişik Duyguları İfade Edici Çalışmalar

Üç Boyutlu Biçimlendirme Çalışmaları

Yoğurma Maddeleri İle Yaratıcılığı Geliştirici Çalışmalar

Tasarım

Sanat Eserleri

Sergi Çalışmaları

II. SINIF PROGRAMI

Amaç 1 : Çalışmalarda kullanılan araç-gereç bilgisi

Davranışlar

1. Kullanacağı araç ve gerecin adlarını söyleme
2. Söylenen araç ve gereci gösterme
3. Araç ve gereçlerin nerede kullanılacağını söyleme
4. Araç ve gereçlerin nasıl kullanılacağını söyleme
5. Araç ve gereçlerini korumanın önemini söyleme

Amaç 2 : Araç-gereçleri kullanma becerisi

Davranışlar

1. Konuya uygun araç-gereci seçme
2. İlgili malzemeyi çalışmaya hazırlama

3. Araç-gereci kuralına uygun kullanma
4. Çalışma ortamını temiz tutma
5. Araç-gereçlerini bir sonraki kullanıma hazırlama

Amaç 3 : İki boyutlu çalışmalar bilgisi

Davranışlar

1. İki boyutun ne olduğunu söyleme
2. Çevresindeki iki boyutlu çalışmalardan örnekler gösterme
3. Küçük ve büyük boyutun ne olduğunu söyleme
4. Büyük boyutlu yüzeylere daha rahat çalışılacağını bilme
5. Koyu çizgilerin kalın uçlu gereçlerle, ince çizgilerin ince uçlu gereçlerle çizildiğini sezme

Amaç 4 : İki boyutlu çalışmalar yapabilme

Davranışlar

1. Çalışılacak yüzeylerin büyüklüğüne uygun olarak nesnelere büyük veya küçük yapma
2. Büyük yüzeylere büyük biçimler yapma
3. Çalışmayı yüzeyin tümüne uygulama

Amaç 5 : Varlıkların belli başlı özelliklerinin farkına varış

Davranışlar

1. Çevresindeki varlıkların uzun-kısa, büyük-küçük, dar-geniş vb. özelliklerini söyleme
2. Duran bir varlıkla, hareket hâlindeki varlıkları ayırt etme
3. Varlıklar üzerindeki düz, pütürlü, kareli, desenli gibi doku farklılıklarını sezme

Amaç 6 : Çizgisel çalışmalar yapabilme

Davranışlar

1. Yüzeyler üzerinde, değişik çizicileri kullanarak, çizgisel çalışmalar yapma
2. Çalışmalarda rahat ve serbest çizgiler kullanma
3. Kâğıdın bütün yüzeyini kullanmaya özen gösterme

Amaç 7 : Renkleri ve renkli resim tekniklerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Gök kuşağında bulunan renklerin adını söyleme
2. Söylenilen renkleri gösterme
3. Renkleri boya ile gösterme
4. Bir rengin tonlarını (koyuluğunu-açıklığını) fark etme

5. Ana renklerin adını söyleme
6. Ara renklerin, ana renklerle karıştırılarak elde edildiğini söyleme
7. Ana ve ara renkleri tanıdığı varlıklar üzerinde gösterme
8. Renkli resim tekniklerinin adını söyleme

Amaç 8 : Pastel boya bilgisi

Davranışlar

1. Pastel boyanın özelliklerini söyleme
2. Pastel boya ile çalışma yöntemini söyleme
3. Pastel boya ile yapılmış örnekleri gösterme

Amaç 9 : Çalışmalarında pastel boyayı kullanabilme

Davranışlar

1. Pastel boyayla çalışırken dilediği renkleri kullanma
2. Düşündüğü konuyu, yüzeye serbestçe aktarma
3. Çalışmalarında pastel boyanın değişik tekniklerini kullanma

Amaç 10 : Sulu boya bilgisi

Davranışlar

1. Sulu boyanın özelliklerini söyleme
2. Sulu boya ile çalışma yöntemini söyleme
3. Sulu boya çalışmalarında kullanılan araç-gereçleri söyleme
4. Sulu boya ile yapılmış örneklerin farkına varma

Amaç 11 : Çalışmalarında sulu boyayı kullanabilme

Davranışlar

1. Sulu boyayı kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye serbestçe aktarma
3. Çalışmalarında sulu boyanın değişik tekniklerini kullanma

Amaç 12 : Parmak boya bilgisi

Davranışlar

1. Parmak boyanın özelliklerini söyleme
2. Parmak boyayı hazırlama yöntemini söyleme
3. Parmak boya ile çalışma yöntemini söyleme
4. Parmak boya çalışmalarında kullanılan araç-gereçleri söyleme
5. Parmak boyanın kullanıldığı çalışma alanlarını söyleme
6. Parmak boya ile grup çalışması yapılabileceğini bilme

Amaç 13 : Çalışmalarında parmak boyayı kullanabilme

Davranışlar

1. Parmak boyayı kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye serbestçe aktarma
3. Çalışmalarında parmak boyanın değişik tekniklerini kullanma
4. Parmak boyayı, parmak ve el ile çalışma

Amaç 14 : Guaş boya bilgisi

Davranışlar

1. Guaş boyanın özelliklerini söyleme
2. Guaş boya ile çalışma yöntemini söyleme
3. Guaş boya çalışmalarında kullanılan araç-gereçleri söyleme
4. Guaş boya ile yapılmış örneklerin farkına varma

Amaç 15 : Çalışmalarında guaş boyayı kullanabilme

Davranışlar

1. Guaş boyayı kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye aktarma
3. Çalışmalarında guaş boyanın değişik tekniklerini kullanma

Konu : Guaş Boya ile Yapılan Çalışmalar

Amaç 15 : Çalışmalarında guaş boyayı kullanabilme

İŞLENİŞ

1. Guaş boyanın belli başlı özellikleri ve kullanma yöntemleri söylenir.
2. Guaş boyanın örtücü özelliği olan ve su ile inceltilen bir boya türü olduğu söylenir.
3. Guaş boya çalışmalarında boyaların bir palet üzerinde karıştırılacağı, fazla kalın sürülmemesi gerektiği, açık rengin üzerine koyu renk, koyu rengin üzerine açık renklerin yer yer kullanılabilceği, bu şekilde renk farklılığı elde edilebileceği açıklanır.
4. Guaş boya çalışmaları; ıslandığında, ucu sivri bir hâl alan yumuşak sulu boya fırçası ile yapılır.

DEĞERLENDİRME

1. Guaş boyanın belli başlı özelliklerini söyleyiniz.
2. Guaş boya ile çalışma yöntemini söyleyiniz.
3. Pastel boya ile guaş boya arasındaki farkı söyleyiniz.

Amaç 16 : Yakın çevresi ile ilgili gözlemlerine düşüncelerini katarak iki boyutlu çalışmalara aktarabilme

Davranışlar

1. Çevresi ile ilgili gözlemlerine düşüncelerini katarak gerece aktarma
2. Yaşadığı olaylarla ilgili duygularını, düşüncelerini gerece aktarma
3. Düşündüğü çalışma için istediği renkleri seçme
4. Çevresindeki nesnelere gördüğü benzerlikleri ve farklılıkları aktarma
5. Düşündüğü çalışmayı verilen gerece uygun büyüklükte aktarma
6. Düşüncelerini serbestçe kâğıda aktarma

Konu : Gözleme Dayalı Çalışmalar

Amaç 16 : Yakın çevresi ile ilgili gözlemlerine düşüncelerini katarak iki boyutlu çalışmalara aktarabilme

İŞLENİŞ

YAKIN ÇEVREMİZİ TANIYALIM

En küçük topluluk ailedir. Aileler evlerde yaşarlar. Evler yan yana dizilir, karşılıklı evlerle aralarında sokaklar oluşur. Sokaklar birleşir, mahalleyi oluştururlar. Sokağımız ve mahallemiz bizim en yakın çevremizdir. Biz evimizden çıkar, sokağımıza geliriz. Mahalle arkadaşlarımız bu sokakta oturan komşularımızın çocuklarıdır.

Sokaklarımız tertemiz olmalı, evlerimiz gibi. Bizler de yakın çevremize çok önem veririz. Sokaklara çöp atmamız. Kirli sular dökmeyiz. Uygun yerlere ağaç ve çiçek dikeriz. Uygur insanların yaşadıkları çevre; düşünceleri gibi aydınlık, temiz ve düzenli olur. Böyle çevrenin insanları sağlıklı, güler yüzlü, hoşgörülü, sevecen ve yardımsever kişilerdir. Atatürk'ün düşüncelerinde olduğu gibi, böyle mahallelerde dostlukların en güzeli yaşanır.

1. Yukarıdaki gibi, çevreyi tanıtan okuma parçası sınıfta okunur.
2. Atatürk'ün kişisel özelliklerini anlatan düşüncelerin neler olduğu söylenir.
3. Çocuklara okunan parça ile yaşadıkları çevrenin benzerlik ve farklılıkları üzerinde konuşmaları istenir.
4. "Siz nasıl bir çevrede yaşamak istersiniz?" Bunu resimle anlatınız.
5. Boyalarını kullanarak uygulamaya geçilir. Öğrenciler 10-15 dakika serbestçe çalışmaya bırakılarak uzaktan izlenir.
6. Öğretmen sorunları olanlarla ilgilenir, gerekirse teknik konularda genel ve özel olarak açıklama yapar, öğrencileri yüreklendirir.
7. Araç-gereç kullanımı ve çalışma düzeni ile ilgili açıklamalarda bulunur.
8. Konuyla ilgili sorular sorarak, hatırlama düzeyinde onlara yardımcı olur.
9. Düzeltme yapmak, "Şöyle ya da böyle yap;" gibi güdümleyici davranışlardan kaçınır.
10. Öğrencilere temizliğin yapılması hatırlatılır.
11. Toplanmaları istenir.

DEĞERLENDİRME

1. "En çok kim özen göstermiş?" sorusu ile seçilen resimlerin sahiplerine konuşma hakkı tanıyınız.

2. a. Daha neler, nasıl yapmak isterdiniz? Söyleyiniz.

b. "İstediklerini yapabildin mi?" gibi sorular yönelterek çocukların resimleri üstünde yeniden düşünmelerini sağlayınız.

3. Resimleri belli bir sıra ile okul ve sınıf panolarına asınız.

Amaç 17 : Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları kullanarak hayal güçlerini zenginleştirici çalışmalar yapabilmek

Davranışlar

1. Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları okuma ve dinleme
2. İlginç yönleri söyleme
3. Söylediği ilginç yönleri, hangi biçimsel öğelerle gerçekleştireceğine karar verme
4. Düşünerek karar verdiği konuyu renk ve biçimsel öğelerle aktarma

Konu : Hayal Gücünü Zenginleştirici Çalışmalar

Amaç 17 : Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları kullanarak hayal güçlerini zenginleştirici çalışmalar yapabilmek

İŞLENİŞ

RENK EVRENİNDE GEZİNTİ

Şimdi sizlerle renk evreninde gezinti yapalım. Bu evrende sarılar, kırmızılar ve maviler vardır. Temel renkler adı verilen bu renklerin üst üste gelmesiyle, bunların akrabaları olan yeşiller, turuncular ve morlar oluşur. Yardımcı renkler adı verilen bu renkler, diğer renklerle beraber renk evrenini meydana getirirler. Şimdi sizlerle bu evrene girmeye çalışalım.

Yağmurlu bir günde minik Ayşe gökyüzüne bakıyordu. Birden sarı, kırmızı ve mavi bulutları gördü. Rüzgârın etkisiyle bulutlar adeta birbirleri ile dans ediyorlardı. Bir ara sarı bulut ile kırmızı bulut birbiri ile karışarak, onun yerine turuncu bir bulutun ortaya çıktığını gördü. Daha da dikkatli baktığında bir köşede sarı bulut ile mavi bulut kucaklaşmışlardı. O da ne; gözlerine inanamıyordu. O arada koçaman yeşil bulut kendisine gülümsüyordu. Gözlerini oğuşturarak baktığında başka bir görüntü ile karşılaştı. Bu sefer de mavi ile kırmızı bulut son derece neşe ile gülerken kucaklaşıyorlardı. Hayret; mor bir bulut ikisinin yerini alivermişti. Gökyüzünden dökülen yağmur taneleri rengârenk şemsiyeleri ile evlerini koşuşan insanları ıslatırken evreni de yemyeşil bir çevreye dönüştürüyordu.

1. Resim yapmaya geçmeden önce çocuğun hayal dünyasını zenginleştirerek türden yukarıdakine benzer bir öykü anlatılır.

2. Öyküde geçen temel renklerin adları söylenir.

3. Öykü birkaç öğrenciye tekrarlatılır.

4. Boyalar seçilerek uygulamaya geçilir.

5. Boyaların temiz kullanılmasına dikkat edilir.

6. Kâğıdın buruşturup, kirlenmemesine özen gösterilir.
7. Öğretmen sınıfta dolaşarak öğrencilerin renk karışımlarını nasıl oluşturduklarını gözler ve güçlük çeken öğrenciler cesaretlendirilir.
8. Dersin sonuna doğru boyaları ve diğer malzemeleri dikkatle toplamaları istenir.
9. Çalışmalar toplanarak değerlendirilmeye hazırlanır.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerle beraber konuya en uygun çalışılmış resimleri seçiniz.
2. Renk karışımlarını kimler yapabilmiş? Söyleyiniz.
3. En temiz çalışanlar kimler olmuş? Söyleyiniz.
4. Kimler değişik renkleri bulmuş? Söyleyiniz.
5. Hangi çalışmaları panoya asacağınızı söyleyiniz.

Amaç 18 : Resim yoluyla grup çalışmaları bilgisi

Davranışlar

1. Grupça yapılabilecek çalışmaları söyleme
2. Grup çalışmalarında uyulacak kuralları söyleme
3. Çalışmalarında sevgi ve saygının ön plânda tutulacağını bilme
4. Grup çalışmalarının önemini söyleme

Amaç 19 : Resim yoluyla grup çalışmalarına istek duyabilme

Davranışlar

1. Grup çalışmalarında kurallara dikkat etme
2. Yapılacak çalışma ile ilgili düşüncelerini söyleme
3. Grup çalışmalarına katılmaktan zevk alma
4. Grup çalışmalarında sevgi ve saygıyı ön plânda tutma
5. Daha sonra yapılacak grup çalışmalarına istek duyma

Amaç 20 : Kolay baskı tekniklerinin farkına varabilme

Davranışlar

1. Kolay baskının ne olduğunu ve çeşitlerini söyleme
2. Kolay baskı çalışmalarında kullanılacak araç-gereçleri söyleme
3. Kolay baskı tekniklerini söyleme
4. Kolay baskı yöntemi ile yapılmış çalışmaları tanıma
5. Kolay baskı çalışmalarının nasıl değerlendirileceğini söyleme
6. Kolay baskı çalışmalarında kalıbın nasıl kullanılacağını söyleme

Amaç 21 : Çalışmalarında kolay baskı tekniklerini kullanabilme

Davranışlar

1. Kolay baskı tekniklerini kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye serbestçe aktarma
3. Çalışmalarında değişik kolay baskı tekniklerini bir arada kullanma

Amaç 22 : Doğal çevreyi tanıyabilme

Davranışlar

1. Doğal çevrenin ne olduğunu söyleme
2. Doğal çevrenin ve varlıkların belirgin özelliklerini söyleme
3. Güzel bir çevre oluşturmak için harcanacak çabanın neler olduğunu söyleme
4. Doğal çevre konulu çalışmada kullanılacak araç-gereçlerin neler olduğunu söyleme

Amaç 23 : Doğal çevre ile ilgili duygularını, düşüncelerini ve izlenimlerini iki boyutlu çalışmalara aktarabilme

Davranışlar

1. Doğal çevre ve varlıklar arasında ilişki kurma
2. Güzel bir çevre için duygu ve düşüncelerini aktarma
3. Güzel bir çevre için taklitten uzak, hayal gücünü geliştirici çalışmalar yapma

Konu : Doğal Çevre İle İlgili Çalışmalar

Amaç 23 : Doğal çevre ile ilgili duygularını, düşüncelerini ve izlenimlerini iki boyutlu çalışmalara aktarabilme

İŞLENİŞ

1. Deniz dibinin de doğal bir çevre olduğu hatırlatılarak, aşağıdakine benzer bir öykü anlatılır.

Havanın yerini suların aldığı láciverten yeşile kadar mavi tonlarının olduğu büyük ve derin bir dünyadır. Onun da yeryüzü gibi bitkileri, otları, yosunları, küçük ağaçları, kayaları, çukurları, tepeleri vardır. Onun da canlıları, balinaları, köpek balıkları, ahtapotları vb. vardır. Sarı, kırmızı, mavi, yeşil, turuncu, mor ve kelebek gibi benekli balıkları, zaman zaman insanların yaptığı denizaltı gemileri dolaşır. Bazen dalgıçlar, dalgıç elbiseleri sırtlarında, sarı oksijen tüpleri, ayaklarında turuncu paletleri ile inceleme dalışları yaparlar. Bazen yıllar önceden batmış yosun kaplı, paslanmış demir yığınları, çürümüş tahta parçalarından oluşmuş gemilerde araştırmalar yaparlar. Deniz dibinin de doğal bir çevre olduğu, korunması gerektiği söylenir.

2. Kolaj tekniği (çeşitli kâğıtları keserek, yırtarak, yapıştırarak çalışma tekniği) hakkında açıklamalar yapılır.

a. Konuyu ifade etmek üzere yırtılan veya kesilen kâğıtlarla büyük biçimlerde bir düzenleme yapılacağı,

b. Parçaları yapıştırırken, yapıştırıcıyı dikkatli kullanmaları konularında uyarılır.

3. Bir hafta önceden istenilen yapılacak kolaj çalışması için gerekli olan makas, yapıştırıcı gibi araçlarla, değişik gazete, dergi, mecmualardan biriktirilmiş renkli sayfaları, renkli kâğıtları sıranın üzerine çıkarmaları istenir.

4. Yapılacak çalışmanın iki ve üç kişinin ortak çalışması olacağı belirtilerek, aynı sırada oturan arkadaşlar arasında konu hakkında tartışma yapılarak ne yapılacağına karar verilir.

5. Renkli kâğıtların seçimi, onların kesilmesi, yapıştırılması, çalışılan yüzeyin olduğu gibi değerlendirilmesi, grup öğrencilerinin herbirinin katılımı ve iş birliği ile gerçekleştirilir.

6. Uygulama için zaman ayrılır.

7. Uygulama sırasında makas kullanma, kesme, yapıştırıcıyı kullanma, bütün yüzeyin doldurulması konularında gerektiğinde tekrar açıklamalar yapılır.

8. Bu iş birliğinin bütün öğrencilerin katılımı ile gerçekleşmesi sağlanır.

9. Öğrencileri temiz, düzenli ve tutumlu çalışmaya yöneltir.

10. Bitirilen çalışmalar değerlendirmeye sunulmak üzere uygun yerlere (tahta, pano) asılır.

DEĞERLENDİRME

1. Verilen konuyu hangi gruplar iş birliği içinde gerçekleştirebildi? Söyleyiniz.

2. Yapmış oldukları çalışmalarda hangi renkleri, biçimleri kullanmışlar? Söyleyiniz.

3. Hangi grupların çalışmalarında yüzey yeterince doldurulmuş, temiz düzenli çalışılmış? Söyleyiniz.

4. Grupların, kendi çalışmalarına ve arkadaş gruplarının çalışmalarına sahip çıkma- larını, korumalarını söyleyiniz.

5. Resimleri belirli bir sıra ile okul ve sınıf panolarına asınız.

Amaç 24 : Kâğıt ve kâğıt işlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Kâğıt çeşitlerini söyleme

2. Kâğıdın teknik özelliklerini söyleme

3. Kâğıt işlerinde kullanılan araç ve gereçleri söyleme

4. Kâğıtlarla çalışma yöntemini söyleme

5. Kolâjin ne olduğunu söyleme

6. Kesici araçları kullanırken dikkat edilmesi gereken kuralları söyleme

Amaç 25 : Yaratıcılığı geliştirmek için farklı kâğıtları kullanarak çalışmalar yapabileme

Davranışlar

1. Dergi, gazete, mecmua vb. kâğıtlardan ilgi duyduğu resimli kâğıtları kesme

2. Kesilen resimlerden iki ya da üç tanesini seçme

3. Seçilen resimlerden bir tanesini çalışma yapacağı yüzeye yapıştırma

4. Yapıştırılan resim üzerinde, yeni düşünceler üretme

5. Kolâj tekniği ile istediği değişiklikleri gerçekleştirme

Amaç 26 : Sevinç, üzüntü, coşku, neşe, gülme, ağlama, kızgınlık vb. duyguları, değişik malzemeleri kullanarak ifade edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki kişilerle ilgili gözlem yapma
2. Değişik yüz ifadelerini taklit etme
3. Çalışma için gerekli malzemeleri hazırlama
4. Tasarladığı yüz ifadelerini çizerek kesme
5. İfadeyi kuvvetlendirmek için kaş, göz, burun, ağız, saç, bıyık vb. eklemeleri keserek yapıştırma
6. Yüz ifadelerini istediği renklerle boyama.
7. Hazırlandığı yüz ifadelerini oyun, gösteri vb. yerlerde kullanma.

Amaç 27 : Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları bilgisi

Davranışlar

1. Üç boyutun ne olduğunu söyleme
2. Biçimlendirmenin ne olduğunu ve özelliklerini söyleme
3. Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları için kullanılacak araç-gereçleri söyleme
4. Kesme, kıvrırma, katlama, bükme, yapıştırma vb. teknik özellikleri söyleme
5. Üç boyutlu çalışmaların taklitten uzak, özgün olması gerektiğini bilme

Amaç 28 : Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları yapabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki üç boyutlu biçimlendirme çalışmalarından örnekler gösterme
2. Kesme, kıvrırma, katlama, bükme, yapıştırma vb. becerileri çalışmalarında kullanma
3. Üç boyutlu çalışma için yapacağı biçimi tasarlama
4. Tasarladığı biçimi üç boyutlu çalışma olarak uygulama

Konu : Üç Boyutlu Biçimlendirme Çalışmaları

Amaç 28 : Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları yapabilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerden bir hafta önceden bu dersle ilgili gerekli araç-gereçleri getirmeleri istenir.
2. Öğrencilerin getirmiş oldukları malzemeleri, sıranın üzerine çıkarmaları istenir.
3. Aşağıdaki iki şekilde kukla yapımı için ön bilgiler verilir. Şöyle ki: Makara kukla için,
  - a. Makara, çubuğa veya kaleme geçirilir.
  - b. Renkli kâğıt makaranın etrafına sarılır, yapıştırılır.

c. Yün iplikler kesilerek, saç yapımı için makaranın üstüne yapıştırılır.

d. Makaranın bitiminden itibaren, kumaş parçasından veya kartondan büzülerek elbise giydirilir.

e. Daha sonra renkli kalemlerle yüz hatları çizilir ya da renkli kâğıtlarla yüz hatları kesilerek de yapıştırılabilir. Kuklalarına isim bulmaları istenir.

f. Çalışma sırasında öğrencileri "Çok yapıştırıcı sürmeyin, temiz çalışın, önce büyük parçaları yapıştırın" gibi sözlerle toplu uyarılarda bulunulur.

g. Gerekli sınıf temizliği yapılır ve daha sonra öğrencilerin hazırladığı kuklalarla oynamalarına ortam hazırlanır.

Yumurta kartonundan kukla :

a. Yumurta kartonunun çıkıntılı kısımlardan iki tanesi düzgün olarak etrafından kesilir.

b. Kesildikten sonra üst üste yapıştırılır.

c. Yüz çizilir, boyanır.

d. İstenirse saç yapılır, şapka biçiminde boyama ve eklemeler yapılır.

e. Alt kısmı parmak girecek büyüklükte delinir. Parmak veya kalem yapılan kukla-ya geçirilir.

Dikkat edilecek husus, bunların öğretmenler için birer örnek çalışma yöntemi olduğudur.

Amaç 29 : Artık malzemeleri (gereçleri) tanıyabilme

Davranışlar

1. Artık malzemelerin neler olduğunu söyleme
2. Kullanılacak artık malzemelerin sağlık şartlarına uygun olması gerektiğini söyleme
3. Artık malzemelerden nasıl yararlanabileceğini söyleme
4. Artık malzemelerden, estetik biçimlerin nasıl elde edileceğini bilme

Amaç 30 : Çalışmalarında artık malzemeyi kullanabilme

Davranışlar

1. Sağlık şartlarına uygun artık malzemeyi seçme
2. Artık malzemelerin nasıl değerlendirileceğini düşünme
3. Seçilen artık malzemeyi değerlendirerek, çalışmalarında kullanma
4. Artık malzemeleri kullanarak, yeni çalışmalar yapmaya istek duyma

Amaç 31 : Yoğurma maddelerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Kil, seramik, kâğıt hamuru, plâstilin vb. malzemelerin yoğurma maddeleri olduğunu söyleme
2. Yoğurma maddelerini şekillendirmede kullanılacak araç-gereçleri söyleme
3. Yoğurma maddeleri ile üç boyutlu çalışmalar yapılacağını söyleme
4. Yoğurma maddelerinin toz boya katılarak renklendirilebileceğini bilme
5. Çalışmalarında dikkat edilecek kuralları söyleme

Amaç 32 : Yaratıcılığı geliştirmek için, yoğurma maddeleri ile çalışmalar yapabilme

Davranışlar

1. Yoğurma maddelerini çalışmaya hazırlama
2. Yoğurma maddelerini elle biçimlendirme
3. Yoğurma maddelerini biçimlendirmede kibrit çöpü, kuru dal, yaprak, kutu kapağı vb. gereçlerden yararlanma
4. Hazırlanan yoğurma maddeleri ile yaratıcı biçimlendirme çalışmaları yapma

Amaç 33 : Tasarımın ne olduğunu farkına varabilme

Davranışlar

1. Yararlı ve kullanılabilir olan, çevremizde gördüğümüz nesnelerin, üretim için hazırlanan özgün örneklerinin tasarım olduğunu söyleme
2. Çevremizde gördüğümüz nesnelerin, özgün tasarım örneklerinden çoğaltılmış iş ürünleri olduklarını bilme
3. İki ve üç boyutlu tasarım örneklerinin neler olduğunu söyleme
4. Okullarda bulunan Atatürk büstlerinden ilk yapılan orijinalinin özgün tasarım ürünü olduğunu söyleme
5. Çevremizde gördüğümüz Atatürk büstlerinin özgün tasarım örneklerinden çoğaltılmış iş ürünleri olduklarını söyleme

Amaç 34 : Çevredeki tarihî eserleri, anıtları, müzeleri, sergi salonlarını, sanatçı ve tasarımcı atölyelerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Yakın çevredeki müzelerin, sanat galerilerinin, sergi salonlarının, sanatçı ve tasarımcı atölyelerinin sanat çalışmalarının yapıldığı ve sergilendiği yerler olduğunu farkına varma
2. Çevresindeki sanat eserlerinin ve kültür varlıklarının farkına varma
3. Sanat eserlerinin ne olduğunu, kendi ifadesiyle söyleme
4. Çevresindeki sanat eserleri ve orijinal tasarım örnekleri ile tarihî eserlerin, kültürel varlıklar olduğunu bilme

Amaç 35 : Sanat eserlerine ilgi duyabilme

Davranışlar

1. Sanat eserlerinin farkına varma
2. Gördüğü sanat eserleri hakkında düşüncelerini söyleme
3. Görüp tanıdığı sanat eserlerini, arkadaşlarına tavsiye etme
4. Sanat eserlerini görmek için istek duyma
5. Çeşitli kaynaklarda yer alan her türlü sanat eserlerinin röprodüksiyonlarını biriktirmeye ilgi duyma
6. Tarihî eserlerin, müzelerin, anıtların, doğal ve kültürel varlıkların korunması için çaba gösterme

Konu : Sanat Eserlerini Tanıma

Amaç 35 : Sanat eserlerine ilgi duyabilme

İŞLENİŞ

1. Çevrede bulunan müze, sanat galerisi veya ören yeri; eğer varsa sanatçıların ve tasarımcıların atölyelerine inceleme gezisi yapmak üzere bir plân yapılır.
2. Bu plânda, çocuğun seviyesine uygun bilgiler aşağıdaki şekilde verilir:
  - a. Öğrencilere nereye ve niçin gidileceği seviyelerine uygun şekilde anlatılır.
  - b. Gezi sırasında dikkat edilecek kurallar (gezi sırasında yüksek sesle konuşulmaması, eserlere kesinlikle el sürülmemesi, dikkatli izlemeleri gerektiği) konusunda açıklamalar yapılır.
  - c. Eğer resim sergisi geziliyorsa, öğrencilerin en çok dikkatini çeken resmin konusunu, kullanılan çizgi, renk ve biçimleri ile ilgili bilgilerin kısaca defterlerine yazmaları istenir.
3. Gezilen yerdeki yetkiliden bir ön bilgi alınır. Ayrıca öğrencilerin geziyle ilgili soru sormaları istenir.
4. Öğrencilerin gruplarından ayrılmaması veya gezilen yerden herhangi bir yere gitmemeleri gerektiği açıklanır.
5. Ellerindeki kalemlerle sergilenen eserlere çizgi çizmemeleri için uyarılarda bulunulur.
6. Gezi sonrası Resim dersinde ilgili izlenimleri anlatılır.

DEĞERLENDİRME

1. Geziye neden ve niçin gidildi? Söyleyiniz.
2. Gezi sırasında en çok ne hoşunuza gitti? Söyleyiniz.
3. Gezide en çok ne dikkatinizi çekti? Söyleyiniz.

Amaç 36 : Dramayı tanıyabilme

Davranışlar

1. Dramatizasyonun kendiliğinden oyunlaştırma olduğunu bilme
2. Dramada sahneye, kostüme, ezberlenecek metne gerek olmadığını bilme
3. Dramanın diyalogla, hareketin bütünleşmesi olduğunu bilme
4. Dramanın hazırlanmadan oynanmasının, rahatlığı ve özgürlüğü geliştirerek, sıkılganlığı gidereceğini bilme
5. Dramadan yararlanılarak, yaratıcı çalışmalar yapılacağını bilme

Amaç 37 : Çalışmalarında dramadan yararlanabilme

Davranışlar

1. Çalışmaların özelliklerine göre konuları oyunlaştırma
2. Oyunlaştırılmış bir konuyu gerece aktarma
3. Hayal gücünü drama ile zenginleştirerek çalışma yapma

Amaç 38 : Sınıf ve okul sergileriyle yarışmalara katılabilmek

Davranışlar

1. Sınıf ve okul sergilerine katılmanın önemini söyleme
2. Öğretim süresince yapılan çalışmalarını temiz ve düzenli tutma
3. Sınıf ve okul sergilerinde çalışmaların korunması gerektiğini bilme
4. Sınıf ve okul sergilerinde, kendi ve arkadaşlarının çalışmalarını üzerinde konuşma
5. Sınıf ve okul panolarında sergilenen çalışmalara ilgi duyma
6. Sergi düzenlemeleri için grup çalışmalarında görev alma
7. Yarışmalara katılmak için istek duyma

— ATATÜRK'ÜN HAYATI

1. Doğum tarihi ve yeri
2. Yetiştirme tarzı
3. Atatürk'le ilgili anılar

— ATATÜRK'ÜN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ VE ÇEŞİTLİ YÖNLERİ

1. Sabır ve disiplin anlayışı
2. İnsan ve millet sevgisi
3. Metotlu çalışması
4. İnsanlık âleminin en büyük fazilet örneği oluşu

— ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE ÖZELLİK TAŞIYAN ÖNEMLİ YAKLAŞIMLAR

1. Düşünceyi açıklama ve yayma
2. İnsan sevgisi ve evrensellik
  - a. Kin ve nefret yerine iyilik, güzellik ve doğruluk

DERS : RESİM-İŞ

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Resim-İş derslerinde; Talim ve Terbiye Kurulunun 11/09/1992 tarih ve 287 sayılı kararı ile kabul edilen "İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı"nda yer alan "Atatürkçülükle İlgili Konular"dan hedef ve davranışları yazılmış olanlar aynen uygulanacaktır. İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programında ileride değişiklikler yapıldığı takdirde Atatürkçülükle ilgili bu hedef ve davranışlar aynen korunacaktır. Ayrıca resim-iş derslerinde, millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri ve Atatürk Haftası başta olmak üzere "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilecek olan günlerde, bu günlerin anlam ve önemine uygun resimler ve afiş çalışmaları yaptırılmalı, resim yarışmaları düzenlenerek sergiler açılmalıdır.

MÜZİK PROGRAMI

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

MÜZİK PROGRAMI

İLKÖĞRETİM KURUMLARI MÜZİK DERSİ GENEL AMAÇLARI

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilmek.
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilmek.
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilmek.
4. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilmek.
5. Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilmek.
6. Müzik topluluklarını tanıyabilmek.
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilmek.
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilmek.
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilmek.
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilmek.
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilmek.
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırt edebilmek.
13. Çevresi ile müziksel iletişim ve etkileşimde bulunabilmek.
14. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilmek.
15. Sesini doğru ve etkili kullanabilmek.
16. Dinlediği müziklere, uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilmek.
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilmek.
18. Müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilmek.
19. Sözlü müziklerde Türkçeyi doğru ve anlamlı kullanabilmek.
20. Düzeyine uygun tekerleme, sayışma, ninni, şarkı, türkü, marşları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebilmek.
21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilmek.
22. Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilmek.
23. Müzik yazısını doğru okuyabilmek.
24. Müzik yazısını doğru yazabilmek.
25. Başta İstiklâl Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilmek.
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilmek.
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilmek.
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilmek.
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilmek.
30. Müzik yapmaya istekli olabilmek.

31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme.
34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilme.
35. Serbest zamanını müzikle geçirebilme.
36. Yaşamında müzikten yararlanabilme.
37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme.
38. Müzik yoluyla, sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme.
39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme.
40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme.
41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme.
42. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olabilme.
43. Müzik kültürünün genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme.
44. Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

1, 2 ve 3. SINIF AMAÇLARI

1. Çevresindeki başlıca varlık ve kişileri ses özellikleriyle tanıyabilme.
2. Doğadaki sesleri tanıyabilme.
3. Kullandığı araçları, çıkardıkları seslerle tanıyabilme.
4. Çevresinde kullanılan çalgıları genel özellikleriyle tanıyabilme.
5. Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt edebilme.
6. Çevresindeki varlıkların seslerini gürlükleriyle ayırt edebilme.
7. Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerindeki düzeni, ritmi fark edebilme.
8. Düzeyine uygun ezgilerin temel-biçimsel özelliklerini sezebilme.
9. Bildiği tekerleme, sayışma, ninni, şarkı, türkü ve marşların ezgi kümeleri arasındaki temel ilişkileri fark edebilme.
10. Dağarcığındaki müzikleri türlerine göre tanıyabilme.
11. Müzik yapma ve dinlemeyle ilgili temel kuralları fark edebilme.
12. Atatürk'ün müziğe olan sevgi ve ilgisinin farkında olabilme.
13. Çevresindekilerle müzik yoluyla iletişim kurabilme.
14. Çevresindeki başlıca varlıkları ve doğa olaylarını hareket ve sesleriyle taklit edebilme.

15. Dağarcığındaki başlıca sayışma, tekerleme, ninni, şarkı, türkü ve marşları doğru ve düzenli söyleyebilme.
16. Yaptığı, dinlediği müziklere uygun hareket edebilme.
17. Uygun müziksel araç ve gereçlerle müzik yapabilme.
18. Konuşurken, şiir okurken ve şarkı söylerken sesini yormadan kullanabilme.
19. Müzik yapma ve dinleme araçlarını dikkatlice kullanabilme.
20. Bildiği müzikli oyunları özelliklerine uygun hızda oynayabilme.
21. Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerini hız ve gürültüleriyle taklit edebilme.
22. Sözlerin anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürültüde konuşabilme.
23. Dağarcığındaki şiirleri, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürültüde okuyabilme.
24. Dağarcığındaki şarkıları, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürültüde söyleyebilme.
25. Dinlediği konuşmanın, şiirin ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
26. Yaptığı, dinlediği müziğin ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
27. Düzeyine uygun müzikleri biçim ve türlerine uygun söyleyebilme.
28. Duygu, düşünce izlenim ve tasarımlarını devinim, ses ve müziksel denemelerle ifade edebilme.
29. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyleyebilme.
30. Müzik yapmaya istekli olabilme.
31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
33. Müzik yoluyla arkadaşlık ilişkilerini geliştirebilme.
34. Uygun hızda konuşmanın, şiir ve müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme.
35. Uygun gürültünün konuşma, şiir ve müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme.
36. Konuşma, şiir ve şarkının ritmine dikkat edebilme.
37. Ezgiyi bir bütün olarak söylemekten hoşlanabilme.
38. Çeşitli müzik türlerinin farkında olabilme.
39. Dağarcığındaki şarkı, sayışma ve tekerlemeleri özelliklerine uygun söylemekten zevk alabilme.
40. Evde ve okulda belli bir müzik ortamı içinde yaşadığının farkında olabilme.
41. Okulda müzik yapma ve dinleme kurallarına uyabilme.
42. Sınıf içi müzik etkinliklerine katılabilme.
43. Sınıf dışı müzik etkinliklerine katılmaya istekli olabilme.
44. Müzik yoluyla Atatürk sevgisini geliştirebilme.

**I. ÜNİTE : HAYATIMIZDA OYUN, HAREKET, SES VE MÜZİK
KONULAR**

A. Hayatımızdaki Varlıkların Hareket ve Sesleri

1. Hayatımızdaki canlı varlıkların hareketleri ve çıkardıkları sesler
2. Hayatımızdaki cansız varlıkların hareketleri ve çıkardıkları sesler

B. Oynadığımız Oyunlar ve Dans Müzikleri

1. Sayışma ve tekerlemeli oyunlarımız
2. Oynuştırdığımız şarkılar (dramatizasyon)
3. Şarkılı oyunlar (rontlar)

C. Sesimiz, Müzik Araçlarımız

1. Sesimiz ve ses sağlığımızın korunması
2. Kullandığımız araçların çıkardıkları sesler
3. Bildiğimiz çalgılarımız
4. Müzik dinleme araçlarımız ve müzik dinleyişimiz

Ç. Ses Düzenlemeleri ve Müzik

1. Çeşitli araçlardan ses çıkaralım
2. Çıkardığımız seslere düzen verelim

AMAÇLAR

Amaç 1 : Çevresindeki varlıkların seslerini ayırt edebilme

Davranışlar

1. Duyduğu bir sesin ait olduğu canlı varlığı gösterme
2. Duyduğu bir sesin ait olduğu cansız varlığı gösterme
3. Duyduğu bir sesin ait olduğu canlı varlığın adını söyleme
4. Duyduğu bir sesin ait olduğu cansız varlığın adını söyleme

Amaç 2 : Okulda oynadığımız oyun ve dans müziklerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Okulda oynadığımız oyun ve dans müziklerinin adlarını söyleme
2. Müziği verilen oyun ve dansın adını söyleme

Amaç 3 : Bildiği, kullandığı araçları çıkardıkları seslerle ayırt edebilme

Davranışlar

1. Duyduğu bir sesin ait olduğu aracı gösterme
2. Duyduğu bir sesin ait olduğu aracın adını söyleme

Amaç 4 : Çevresindeki çalgıları kullanım şekillerine göre tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki vurularak çalınan çalgıların adlarını söyleme
2. Çevresindeki üflenerek çalınan çalgıların adlarını söyleme
3. Çevresindeki dokunularak çalınan çalgıların adlarını söyleme
4. Çevresindeki sürtülerek çalınan çalgıların adlarını söyleme

Amaç 5 : Müziğin düzenlenmiş seslerden oluştuğunu anlayabilme

Davranışlar

1. Gürültünün düzensiz seslerden oluştuğunu söyleme
2. Söyleyip dinlediği şarkılardaki seslerin düzenli olduğunu fark edebilme
3. Müziğin, seslerin düzenlenmesi olduğunu söyleme

Amaç 6 : Çevresindeki varlıkları, hareket ve sesleriyle canlandırabilme

Davranışlar

1. Adı verilen canlı varlığın hareketini yapma
2. Adı verilen cansız varlığın hareketini yapma
3. Adı verilen canlı varlığın sesini çıkarma
4. Adı verilen cansız varlığın sesini çıkarma

Amaç 7 : Bildiği müzikleri birlikte düzenli ve anlamlı söyleyebilme

Davranışlar

1. Söylenilen şarkıyı birlikte başlayıp, birlikte bitirme
2. Birlikte şarkı söylerken, sesini arkadaşlarının seslerine uydurma
3. Birlikte şarkı söylerken, şarkı sözlerinin anlamına dikkat etme
4. Birlikte şarkı söylerken belli yerlerde soluk alma

Amaç 8 : Okulda oynadığımız oyun ve dans müziklerine uygun devinimlerle eşlik edebilme

Davranışlar

1. Söylediği sayısma ve tekerlemelere uygun hareket yapma
2. Oyun ve dans müziklerine uygun hareket yapma

Amaç 9 : Sesini sağlıklı kullanabilme

Davranışlar

1. Konuşurken, şiir okurken, şarkı söylerken gereksiz yere bağırma
2. Ses sağlığını bozmayacak şekilde yeme içme

Amaç 10 : Söyleyip, dinlediği şarkıya düzeyine uygun basit araç ve gereçlerle eşlik yapabilme

Davranışlar

1. Müziksel araç ve gereçlerle söyleyip dinlediği şarkıya düzenli vuruşlar yapma
2. Müziksel araç ve gereçlerle söyleyip dinlediği şarkının ritmini vurma

Amaç 11 : Düzenli sesler oluşturabilme

Davranışlar

1. Düzenli ses veren araç ve gereç arama bulma
2. Bulduğu araç ve gereçten düzenli sesler elde etme

Amaç 12 : Birlikte düzenli ve anlamlı şarkı söylemeye istekli olabilme

Davranışlar

1. Birlikte şarkı söyleme isteğini hareketleriyle belli etme
2. Söylenen şarkıda, ezginin ve sözlerin anlamına dikkat etme

Amaç 13 : Okul ortamında müzik dinlemekten hoşlanabilme

Davranışlar

1. Belirli gün ve haftalardaki müzik etkinliklerini izleme
2. Belirli gün ve haftalardaki müzik etkinliklerini dinlemeye istekli olma

Amaç 14 : Düzeyine uygun müziklere, basit araç ve gereçlerle eşlik yapmaktan hoşlanabilme

Davranışlar

1. Söyleyip, dinlediği şarkıya, müziksel araç ve gereçlerle düzenli vuruşlar yapmayı isteme
2. Söyleyip, dinlediği şarkının ritmini, müziksel araç ve gereçlerle vurmamayı isteme

Amaç 15 : Müzik yoluyla arkadaş çevresini genişletebilme

Davranışlar

1. Müzik yoluyla yeni arkadaşlar edinme
2. Edindiği yeni arkadaşlarla müzik yapma

Amaç 16 : Düzenli sesler oluşturmaktan hoşlanabilme

Davranışlar

1. Düzenli ses veren araç-gereç, aramayı isteme
2. Bulduğu araç ve gereçten düzenli sesler elde etmeyi isteme

II. ÜNİTE : HAREKET, KONUŞMA, ŞİİR VE MÜZİĞİMİZDE HIZ

KONULAR

A. Hareketlerimizde Çabuk, Yavaş, Orta Hızlar

1. Hareketlerimizde çabuk hız
2. Hareketlerimizde yavaş hız
3. Hareketlerimizde orta hız

B. Çevremizdeki Varlıkların Hareketlerinde Çabuk, Yavaş, Orta Hızlar

1. Varlıkların hareketlerinde çabuk hız
2. Varlıkların hareketlerinde yavaş hız
3. Varlıkların hareketlerinde orta hız

C. Konuşmamızda Çabuk, Yavaş Orta Hız

1. Konuşmalarımızda çabuk hız
2. Konuşmalarımızda yavaş hız
3. Konuşmalarımızda orta hız

Ç. Şiirlerimizde Çabuk, Yavaş, Orta Hız

1. Anlamına göre çabuk okunan şiirler ve şarkı sözleri
2. Anlamına göre yavaş okunan şiirler ve şarkı sözleri
3. Anlamına göre orta çabuklukta okunan şiirler ve şarkı sözleri

D. Müziğimizde Çabuk, Yavaş, Orta Hız

1. Müziklerimizde çabuk hız
2. Müziklerimizde yavaş hız
3. Müziklerimizde orta hız
4. Çabuk söylenen, çalınan müziklerimiz (şarkı, türkü, tekerleme, sayışma)
5. Yavaş söylenen, çalınan müziklerimiz (ninni)
6. Orta çabuklukta söylenen çalınan müziklerimiz (şarkılar, marşlar)

AMAÇLAR

Amaç 1 : Çevremizdeki varlıkların hareket hızlarını ayırt edebilme

Davranışlar

1. Varlıkların hareketlerindeki çabuk hızı söyleme
2. Varlıkların hareketlerindeki yavaş hızı söyleme
3. Varlıkların hareketlerindeki orta hızı söyleme

Amaç 2 : Konuşmaların hızlarını ayırt edebilme

Davranışlar

1. Konuşmalarımızda çabuk hızı fark etme
2. Konuşmalarımızda yavaş hızı fark etme
3. Konuşmalarımızda orta hızı fark etme

Amaç 3 : Dağarcığındaki şiirlerin/şarkı sözlerinin hızlarını ayırt edebilme

Davranışlar

1. Okuduğumuz şiirlerde çabuk hızı fark etme
2. Okuduğumuz şiirlerde yavaş hızı fark etme
3. Okuduğumuz şiirlerde orta hızı fark etme

Amaç 4 : Dağarcığındaki müzikleri hızlarıyla ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bildiği sayışma ve tekerlemelerin hızını söyleme
2. Bildiği ninnilerin hızını söyleme
3. Bildiği şarkıların hızını söyleme

Amaç 5 : Çevresindeki varlıkların hareketlerindeki çabuk, yavaş ve orta hızları tanımlayabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki varlıkların çabuk hareketlerini yapma
2. Çevresindeki varlıkların yavaş hareketlerini yapma
3. Çevresindeki varlıkların orta hızdaki hareketlerini yapma

Amaç 6 : Sözlerin anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda konuşabilme

Davranışlar

1. Verilen bir cümleyi anlamına uygun çabuklukta tekrarlama
2. Verilen bir cümleyi anlamına uygun yavaşlıkta tekrarlama
3. Verilen bir cümleyi anlamına uygun orta hızda tekrarlama

Amaç 7 : Dağarcığındaki şiirleri veya şarkı sözlerini anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda okuyabilme

Davranışlar

1. Verilen bir şiiri anlamına uygun çabuklukta tekrarlama
2. Verilen bir şiiri anlamına uygun yavaşlıkta tekrarlama
3. Verilen bir şiiri anlamına uygun orta hızda tekrarlama

Amaç 8 : Dağarcığındaki müzikleri anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda söyleyebilme

Davranışlar

1. Bildiği sayısma ve tekerlemeleri uygun hızda tekrarlama
2. Bildiği ninnileri yavaş hızda tekrarlama
3. Bildiği şarkı, türkü ve marşları uygun hızda tekrarlama

Amaç 9 : Uygun çabuk, yavaş ve orta hızın, konuşmayı güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Dinlediği veya yaptığı konuşmanın anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda olup olmadığına dikkat etme
2. Dinlediği veya yaptığı konuşmanın anlamına uygun, çabuk, yavaş orta hızda olmasından hoşnut olma
3. Dinlediği veya yaptığı konuşmanın anlamına uygun çabuk, yavaş, orta hızda yapılmayışından rahatsız olma

Amaç 10 : Uygun çabuk, yavaş ve orta hızın şiiri güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şiirin anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda okunup okunmadığına dikkat etme
2. Bildiği bir şiirin anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda okunmasından hoşnut olma
3. Bildiği bir şiirin anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda okunmayışından rahatsız olma

Amaç 11 : Uygun çabuk, yavaş ve orta hızın müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şarkının anlamına uygun, çabuk, yavaş ve orta hızda söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Bildiği bir şarkının anlamına uygun, çabuk, yavaş ve orta hızda söylenişinden hoşnut olma
3. Bildiği bir şarkının anlamına uygun, çabuk, yavaş ve orta hızda söylenmeyişinden rahatsız olma

III. ÜNİTE : KONUŞMA, ŞİİR VE MÜZİĞİMİZDE GÜRLÜK KONULAR

A. Çevremizdeki Varlıkların Seslerinde Kuvvetli, Hafif ve Orta Gürlükler

1. Varlıkların seslerinde kuvvetli gürlük
2. Varlıkların seslerinde hafif gürlük
3. Varlıkların seslerinde orta gürlük

B. Konuşmamızda Kuvvetli, Hafif ve Orta Gürlükler

1. Konuşmamızda kuvvetli gürlük
2. Konuşmamızda hafif gürlük
3. Konuşmamızda orta gürlük

C. Şiirimizde Kuvvetli, Hafif ve Orta Gürlükler

1. Şiir okuyuşumuzda kuvvetli gürlük
2. Şiir okuyuşumuzda hafif gürlük
3. Şiir okuyuşumuzda orta gürlük

Ç. Müziğimizde Kuvvetli, Hafif ve Orta Gürlükler

1. Müziğimizde kuvvetli gürlük
2. Müziğimizde hafif gürlük
3. Müziğimizde orta gürlük
4. Kuvvetli sesle söylediğimiz veya çaldığımız müzikler
5. Hafif sesle söylediğimiz veya çaldığımız müzikler
6. Orta sesle söylediğimiz veya çaldığımız müzikler

AMAÇLAR

Amaç 1 : Çevresindeki varlıkların seslerini kuvvetli, hafif ve orta gürlükleriyle ayırt edebilme

Davranışlar

1. Varlıkların çıkardıkları kuvvetli sesleri fark etme
2. Varlıkların çıkardıkları hafif sesleri fark etme
3. Varlıkların çıkardıkları orta gürlükteki sesleri fark etme

Amaç 2 : Yaptığı, dinlediği konuşmalardaki kuvvetli, hafif ve orta gürlükleri ayırt edebilme

Davranışlar

1. Konuşmalardaki kuvvetli sesleri fark etme
2. Konuşmalardaki hafif sesleri fark etme
3. Konuşmalardaki orta gürlükteki sesleri fark etme

Amaç 3 : Okuduğu, dinlediği şiirlerdeki veya şarkı sözlerindeki kuvvetli, hafif ve orta gürlükleri ayırt edebilme

Davranışlar

1. Şiirlerdeki veya şarkı sözlerindeki kuvvetli sesleri fark etme
2. Şiirlerdeki veya şarkı sözlerindeki hafif sesleri fark etme
3. Şiirlerdeki veya şarkı sözlerindeki orta gürlükteki sesleri fark etme

Amaç 4 : Dağarcığındaki müziklerdeki farklı kuvvetli, hafif ve orta gürlükleri ayırt edebilme

Davranışlar

1. Dağarcığındaki müziklerde kuvvetli sesleri fark etme
2. Dağarcığındaki müziklerde hafif sesleri fark etme
3. Dağarcığındaki müziklerde orta gürlükteki sesleri fark etme

Amaç 5 : Çevresindeki varlıkların kuvvetli, hafif ve orta gürlükteki seslerini taklit edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki varlıkların kuvvetli seslerini tekrarlama
2. Çevresindeki varlıkların hafif seslerini tekrarlama
3. Çevresindeki varlıkların orta gürlükteki seslerini tekrarlama

Amaç 6 : Çevresindeki insanların kuvvetli, hafif ve orta gürlükteki konuşmalarını taklit edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki insanların kuvvetli seslerini tekrarlama
2. Çevresindeki insanların hafif seslerini tekrarlama
3. Çevresindeki insanların orta gürlükteki seslerini tekrarlama

Amaç 7 : Sözlerin anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte konuşabilme

Davranışlar

1. Şarkı sözlerini anlamına uygun kuvvetli gürlükte tekrarlama
2. Şarkı sözlerini anlamına uygun hafif gürlükte tekrarlama
3. Şarkı sözlerini anlamına uygun orta gürlükte tekrarlama

Amaç 8 : Şiirleri anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte okuyabilme

Davranışlar

1. Şiirlerdeki mısraları anlamına uygun kuvvetli gürlükte tekrarlama
2. Şiirlerdeki mısraları anlamına uygun hafif gürlükte tekrarlama
3. Şiirlerdeki mısraları anlamına uygun orta gürlükte tekrarlama

Amaç 9 : Şarkıları anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte söyleyebilme

Davranışlar

1. Şarkıları anlamına uygun kuvvetli gürlükte tekrarlama
2. Şarkıları anlamına uygun hafif gürlükte tekrarlama
3. Şarkıları anlamına uygun orta gürlükte tekrarlama

Amaç 10 : Uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlüklerin konuşmayı güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Dinlediği veya yaptığı konuşmanın anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte olup olmadığına dikkat etme
2. Dinlediği veya yaptığı konuşmanın anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte olmasından hoşnut olma
3. Dinlediği veya yaptığı konuşmanın anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte yapılmayışından rahatsız olma

Amaç 11 : Uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlüklerin şiiri güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şiirin anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte okunup okunmadığına dikkat etme
2. Bildiği bir şiirin anlamına uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlükte okunmasından hoşnut olma
3. Bildiği bir şiirin anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda okunmayışından rahatsız olma

Amaç 12 : Uygun kuvvetli, hafif ve orta gürlüklerin müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şarkının anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta gürlükte söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Bildiği bir şarkının anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta gürlükte söylenmesinden hoşnut olma.
3. Bildiği bir şarkının anlamına uygun çabuk, yavaş ve orta hızda söylenmeyişinden rahatsız olma.

IV. ÜNİTE : KONUŞMA, ŞİİR VE MÜZİĞİMİZDE RİTM, ÖLÇÜ

KONULAR

- A. Konuşmamızda Kısa, Uzun ve Eşit Süreli Hecelere Vuruş
  - 1. Konuştuğumuz kelimelerde kısa süreli hecelere vuruş
  - 2. Konuştuğumuz kelimelerde uzun süreli hecelere vuruş
  - 3. Konuştuğumuz kelimelerde eşit süreli hecelere vuruş
- B. Okuduğumuz Şiirlerde Farklı Soluk Alma ve Durak Yerleri
  - 1. Okuduğumuz şiirlerde kısa soluk ve uzun soluk yerleri
  - 2. Okuduğumuz şiirlerde ara durak, son durak yerleri
- C. Müziğimizde Kısa, Uzun ve Eşit Süreli Seslere Vuruş
  - 1. Şarkılarımızda uzun süreli heceler ve sesler
  - 2. Şarkılarımızda kısa süreli heceler ve sesler
  - 3. Şarkılarımızda eşit süreli heceler ve sesler
- Ç. Müziğimizde Farklı Soluk Alma ve Durak Yerleri
  - 1. Şarkılarımızda soluk alma yerleri
  - 2. Şarkılarımızda durak yerleri
  - 3. Şarkı söylerken vuruşlar

AMAÇLAR

Amaç 1 : Konuşmalarda uzun, kısa ve eşit süreli hecelerin olduğunu fark edebilme

Davranışlar

- 1. Konuşma kalıbındaki uzun süreli heceleri söyleme
- 2. Konuşma kalıbındaki kısa süreli heceleri söyleme
- 3. Konuşma kalıbındaki eşit süreli heceleri söyleme

Amaç 2 : Şiirlerde ve şarkı sözlerinde farklı soluk ve durak yerleri olduğunu fark edebilme

Davranışlar

- 1. Okuduğu, dinlediği şiirlerde veya şarkı sözlerinde kısa süreli soluk ve durak yerlerini söyleme
- 2. Okuduğu, dinlediği şiirlerde veya şarkı sözlerinde uzun süreli soluk ve durak yerlerini söyleme

Amaç 3 : Dağarcığındaki müziklerde uzun, kısa ve eşit süreli hecelerin olduğunu fark edebilme

Davranışlar

- 1. Bildiği şarkılardaki uzun süreli hece ve sesleri söyleme
- 2. Bildiği şarkılardaki kısa süreli hece ve sesleri söyleme
- 3. Bildiği şarkılardaki eşit süreli hece ve sesleri söyleme

Amaç 4 : Dağarcığındaki müziklerde farklı soluk ve durak yerleri olduğunu fark edebilme

Davranışlar

1. Bildiği şarkıların kısa süreli soluk ve durak yerlerini söyleme
2. Bildiği şarkıların uzun süreli soluk ve durak yerlerini söyleme

Amaç 5 : Konuşma kalıbındaki söz kümelerini doğru ritimle söyleyebilme

Davranışlar

1. Konuşma kalıbındaki söz kümelerindeki kelimeleri doğru çıkarma
2. Konuşma kalıbındaki söz kümelerindeki ses sürelerini doğru çıkarma

Amaç 6 : Söyleyip dinlediği konuşma kalıbındaki kısa, uzun ve eşit süreli hecelerin ritmini vurabilme

Davranışlar

1. Söyleyip dinlediği konuşma kalıbının kısa süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma
2. Söyleyip dinlediği konuşma kalıbının uzun süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma

3. Söyleyip dinlediği konuşma kalıbının eşit süreli hecelerine el ayak vurma

Amaç 7 : Şiirdeki veya şarkı sözlerindeki sözcük kümelerini doğru ritimle söyleyebilme

Davranışlar

1. Şiirde, şarkı sözlerinde ve sözcük kümelerindeki kelimeleri doğru çıkarma
2. Şiirde, şarkı sözlerindeki ve söz kümelerindeki kelimeleri ses sürelerine uygun çıkarma
3. Şiirdeki veya şarkı sözlerindeki kısa süreli soluk ve durak yerlerini doğru yapma
4. Şiirdeki veya şarkı sözlerindeki uzun süreli soluk ve durak yerlerini doğru yapma

Amaç 8 : Söylediği, dinlediği şarkılardaki kısa, uzun ve eşit süreli hecelerin ritmini vurabilme

Davranışlar

1. Söylediği veya dinlediği şarkının kısa süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma
2. Söylediği dinlediği şarkının uzun süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma
3. Söylediği dinlediği şarkının eşit süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma

Amaç 9 : Söylediği veya dinlediği müziklere uygun araçlarla ritmik eşlik yapabilme

Davranışlar

1. Söylediği veya dinlediği müziğe eşlik için uygun araç seçme
2. Söylediği veya dinlediği müziğe eşlik için düzenli vuruşlar yapma
3. Söylediği veya dinlediği müziğe eşlik için ritmik vuruşlar yapma

Amaç 10 : Ritmine uygun konuşulmasından hoşlanabilme

Davranışlar

1. Duyduğu bir konuşmanın ritminde olup olmadığına dikkat etme
2. Yaptığı veya duyduğu bir konuşmanın ritminde olmayışından rahatsız olma

Amaç 11 : Ritmine uygun şiirin, şarkı sözünün okunmasından hoşlanabilme

Davranışlar

1. Yaptığı, duyduğu şiirin veya şarkı sözünün ritminde olup olmadığına dikkat etme
2. Yaptığı, duyduğu şiirin veya şarkı sözünün ritminde olmayışından rahatsız olma

Amaç 12 : Ritmine uygun şarkı söylenmesinden hoşlanabilme

Davranışlar

1. Söyleyip dinlediği şarkının ritminde olup olmadığına dikkat etme
2. Söyleyip dinlediği şarkının ritminde olmayışından rahatsız olma

V. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE EZGİ BİÇİM

KONULAR

A. Müziğimizde Ezgilerin Başlangıç, Bitiş ve Orta Bölümü

1. Ezgilerimizde başlangıç bölümü
2. Ezgilerimizde bitiş bölümü
3. Ezgilerimizde orta bölüm

B. Müziğimizde Ezgilerin Aynı, Farklı ve Soru-Cevap Kümeleri

1. Ezgilerimizde aynı kümeler
2. Ezgilerimizde farklı kümeler
3. Ezgilerimizde soru-cevap kümeleri

AMAÇLAR

Amaç 1 : Bildiği ezgilerin başlangıç, bitiş ve orta bölümlerini sezebilme

Davranışlar

1. Bildiği ezginin başlangıç bölümünü söyleme
2. Bildiği ezginin bitiş bölümünü söyleme
3. Bildiği ezginin orta bölümünü söyleme

Amaç 2 : Bildiği ezgilerdeki aynı veya farklı soru-cevap kümelerini söyleme

Davranışlar

1. Bildiği ezgideki aynı kümeleri söyleme
2. Bildiği ezgideki farklı kümeleri söyleme
3. Bildiği ezgideki soru-cevap kümelerini söyleme

Amaç 3 : Bildiği ezgileri doğru söyleyebilme

Davranışlar

1. Bildiği bir ezgiye doğru başlama
2. Bildiği bir ezgiyi doğru sürdürme
3. Bildiği bir ezgiyi doğru bitirme

Amaç 4 : Bildiği ezgileri çalgısıyla çalmayı deneyebilme

Davranışlar

1. Çalgısıyla bildiği ezginin bir bölümünün seslerini bulma
2. Çalgısıyla bildiği ezginin bir bölümünün seslerini düzenli çalma

Amaç 5 : Bildiği ezgilerin bölümlerini doğru söylemekten hoşlanabilme

Davranışlar

1. Bildiği ezginin bölümlerinin doğru söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Bildiği ezginin bölümlerini doğru söylemekten hoşnut olma
3. Bildiği ezginin bölümlerini doğru söyleyememekten rahatsız olma

VI. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE TÜR

KONULAR

A. Söylediğimiz Şarkıların Konu Özellikleri

1. Belirli gün ve haftalarda söylediğimiz veya dinlediğimiz şarkılar
2. Ünitelerle ilgili söylediğimiz veya dinlediğimiz şarkılar

B. Sayışma ve Tekerlemelerin Konu ve Hız Özellikleri

C. Okulda Öğrendiğimiz Oyun Müzikleri

AMAÇLAR :

Amaç 1 : Söylediğimiz şarkıları konu özelliklerine göre ayırt edebilme

Davranışlar

1. Söylediği şarkılardan doğa konulu olanların adını söyleme
2. Söylediği şarkılardan sevgi konulu olanların adını söyleme
3. Söylediği şarkılardan kahramanlık konulu olanların adını söyleme

Amaç 2 : Sayışma veya tekerlemeleri konu ve hız özelliklerine göre ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bildiği sayışma veya tekerlemelerin konu özelliklerini belirtme
2. Bildiği sayışma veya tekerlemelerin hız özelliklerini belirtme

Amaç 3 : Okulda öğrendiği oyun müziklerini hızlarına göre ayırt edebilme

Davranışlar

1. Okulda öğrendiğimiz oyun müziklerinden çabuk olanların adlarını söyleme
2. Okulda öğrendiğimiz oyun müziklerinden yavaş olanların adlarını söyleme

Amaç 4 : Üniteler, belirli gün ve haftalarla ilgili şarkıları konu özelliklerine uygun söyleyebilme

Davranışlar

1. Üniteler, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkıları, sözlerin ve ezginin anlamına uygun tekrarlama
2. Üniteler, belirli gün ve haftalarla ilgili dinlediği şarkılara, sözlerin ve ezginin anlamına yakınlıkta eşlik etme

Amaç 5 : Oynanılan, oyunlaştırılan sayışma ve tekerlemeleri konu ve hız özelliklerine uygun söyleyebilme

Davranışlar

1. Oynanılan sayışma ve tekerlemeleri söze, ezgiye ve harekete uygun tekrarlama
2. Oyunlaştırılan sayışma ve tekerlemeleri söze, ezgiye ve harekete uygun tekrarlama

Amaç 6 : Üniteler, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği dinlediği şarkıları özelliklerine uygun söylemekten hoşlanabilme

Davranışlar

1. Söylediği, dinlediği şarkıların, sözlerin ve ezginin anlamına uygun söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Söylediği, eşlik ettiği şarkıları, sözlerin ve ezginin anlamına uygun söylemekten hoşnut olma
3. Söylediği, dinlediği şarkıları, sözlerin ve ezginin anlamına uygun söyleyememekten rahatsız olma

Amaç 7 : Oynanılan, oyunlaştırılan sayışma ve tekerlemeleri özelliklerine uygun söylemekten hoşlanabilme

Davranışlar

1. Oynanılan veya oyunlaştırılan sayışma ve tekerlemelerin söze, ezgiye, harekete uygun söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Oynanılan veya oyunlaştırılan sayışma ve tekerlemeleri söze, ezgiye, harekete uygun söylemekten hoşnut olma
3. Oynanılan veya oyunlaştırılan sayışma ve tekerlemeleri söze, ezgiye, harekete uygun söyleyememekten rahatsız olma

VII.ÜNİTE : ÇEVREMİZ VE MÜZİK

KONULAR

A. Aile Çevremizde Müzik

1. Aile çevremizde müzik ortamı
2. Aile çevremizde müzik yapma ve dinleme araçları
3. Aile çevremizde nasıl müzik yaparız?

B. Okulumuzda Müzik Araçlarının Kullanımı

1. Sınıfımızda müzik araçları
2. Sınıfımızda müzik araçlarını kullananlar
3. Okulumuzda müzik araçları
4. Okulumuzda müzik araçlarını kullananlar

C. Evimizde ve Okulumuzda Müzik Yaparken Uyacağımız Kurallar

1. Evimizde müzik yapma ve dinlemede koyacağımız kurallar
2. Okulumuzda müzik yapma ve dinlemede uyacağımız kurallar

AMAÇLAR

Amaç 1: Aile çevresindeki müzik ortamını fark edebilme

Davranışlar

1. Aile çevresinde nasıl müzik yapıldığını söyleme
2. Aile çevresinde müzik yapma ve dinleme araçlarının adlarını söyleme
3. Aile çevresinde nasıl müzik yapıldığını söyleme

Amaç 2 : Müzik yapma ve dinleme kuralları koyabilme

Davranışlar

1. Müzik yapma ve dinlemede kural koymanın gerekli olduğunu söyleme
2. Müzik yapma ve dinlemede koyacağı kuralları söyleme

Amaç 3 : Okulundaki müzik etkinliklerine katılabilmek

Davranışlar

1. Okulunda katılacağı müzik etkinliğini seçme
2. Okulunda görev aldığı müzik etkinliğinin gerektirdiği çalışmalarını yapma

Amaç 4 : Okulundaki müzik yapma ve dinleme araçlarını kurallarına uygun kullanabilme

Davranışlar

1. Okulundaki müzik yapma ve dinleme araçlarını koruma
2. Okulundaki müzik yapma ve dinleme araçlarının sesini dikkatlice ayarlama

Amaç 5 : Çevresindeki yaygın çocuk şarkılarından uygun olanları doğru söyleyebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki yaygın olan çocuk şarkılarından uygun olanları seçme
2. Çevresinde yaygın çocuk şarkılarının sözlerini doğru tekrarlama
3. Çevresinde yaygın çocuk şarkılarının ezgisini doğru tekrarlama

Amaç 6 : Aile çevresinde müzik ortamı içinde yaşadığının farkında olabilme

Davranışlar

1. Aile çevresinde müzik yapılıp yapılmadığına dikkat etme
2. Aile çevresinde müzik dinlenen zamanlara duyarlı olma

Amaç 7 : Okulda müzik ortamı içinde yaşadığının farkında olabilme

Davranışlar

1. Okulda müzik yapılan zamanlara duyarlı olma
2. Okulda müzik dinlenen zamanlara duyarlı olma

Amaç 8 : Evde ve okulda müzik yapma ve dinleme kurallarına uyabilme

Davranışlar

1. Evde ve okulda müzik yapma kurallarına dikkat etme
2. Evde ve okulda müzik dinleme kurallarına dikkat etme

VIII.ÜNİTE : ATATÜRK'ÜMÜZ VE MÜZİK

KONULAR

A. Atatürk'ü Şarkılarla Tanıyalım

1. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı şarkılarımız
2. 10 Kasım (Atatürk Haftası) şarkılarımız
3. 24 Kasım (Öğretmenler Günü) şarkılarımız
4. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı şarkılarımız

B. Atatürk Şarkılarının Bize Anlattıkları

1. Atatürk'le ilgili şarkı söylerken düşündüklerimiz
2. Atatürk şarkılarından anladıklarımız

C. Atatürk'le İlgili Okuldaki Müzik Etkinliklerimiz

1. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı müzik etkinlikleri
2. 10 Kasım (Atatürk Haftası) müzik etkinlikleri
3. 24 Kasım (Öğretmenler Günü) müzik etkinlikleri
4. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı müzik etkinlikleri

AMAÇLAR

Amaç 1 : Atatürk'ü anlatan şarkıları ayırt edebilme

Davranışlar

1. Atatürk'ü anlatan şarkıların adlarını söyleme
2. Dinlediği şarkılardan, Atatürk'ü anlatan şarkıları fark etme

Amaç 2 : Atatürk'ü anlatan düzeyine uygun şarkıları anlamlarına uygun söyleyebilme

Davranışlar

1. Atatürk'ü anlatan, düzeyine uygun şarkılarda, sözlerin anlamına dikkat etme
2. Atatürk'ü anlatan, düzeyine uygun şarkılarda, ezgilerin anlamına dikkat etme

Amaç 3 : Okulundaki, Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine katılabilmek

Davranışlar

1. Okulundaki Atatürk'le ilgili katılacağı müzik etkinliğini seçme
2. Okulundaki, görev aldığı, Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerinin gerektirdiği çalışmaları yapma

Amaç 4 : Atatürk'ü anlatan düzeyine uygun şarkıları söylemekten hoşlanabilmek

Davranışlar

1. Atatürk'ü anlatan düzeyine uygun şarkı öğrenmeyi isteme
2. Atatürk'ü anlatan düzeyine uygun şarkıları söylemeye sabırsızlanma

Amaç 5 : Okulundaki Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine katılmaya istekli olabilme

Davranışlar

1. Okulundaki Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine yönelme
2. Okulundaki Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerinde görev almayı isteme
3. Okulundaki Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerinin gerektirdiği çalışmalardan hoşlanma

DERS : MÜZİK

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Müzik derslerinde; Talim ve Terbiye Kurulunun 24/04/1994 tarih ve 298 sayılı Kararı ile kabul edilen "İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı"nda yer alan "Atatürkçülükle İlgili Konular" hedef ve davranışları ile birlikte aynen uygulanacaktır. İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programında ileride değişiklikler yapıldığı takdirde Atatürkçülük ile ilgili bu konular aynen korunacaktır. Ayrıca müzik derslerinde, millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri ve Atatürk Haftası başta olmak üzere "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilecek olan günlerde düzenlenecek müzik etkinliklerinde, sınıf ya da okul koroları oluşturularak Atatürk'ün sevdiği şarkılara yer verilecektir.

BEDEN EĞİTİMİ PROGRAMI

1. YIL

1. DÖNEM

1.1. Beden Eğitimi Programı

1.2. Beden Eğitimi Programı

1.3. Beden Eğitimi Programı

1.4. Beden Eğitimi Programı

1.5. Beden Eğitimi Programı

1.6. Beden Eğitimi Programı

1.7. Beden Eğitimi Programı

1.8. Beden Eğitimi Programı

1.9. Beden Eğitimi Programı

1.10. Beden Eğitimi Programı

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

BEDEN EGITIMI PROGRAMI

- 1. Beden eğitimi kavramı ve önemi
- 2. Beden eğitimi programlarının amacı ve kapsamı
- 3. Beden eğitimi programlarının hazırlanması
- 4. Beden eğitimi programlarının uygulanması

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a conclusion or footer.

GENEL AMAÇLAR

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.
3. Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu sağlayabilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
6. Ritm ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabileme.
8. Millî bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabileme.
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabileme.
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
12. İş birliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabileme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

II. SINIF AMAÇLARI

AMAÇLAR

- Amaç 1: Koşular ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 2: Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme.
- Amaç 3: Koşular ile ilgili çabukluğu geliştirebilme.
- Amaç 4: Koşularda dostça oynama ve yarışabilme.
- Amaç 5: Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- Amaç 6: Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 7: Atlamalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme.
- Amaç 8: Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- Amaç 9: Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 10: Atlamalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme.

- Amaç 11: Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- Amaç 12: Çeşitli şekillerde dizilme ve sıralanabilme.
- Amaç 13: Sıralanma, yürüme, sekme ve sıçramalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 14: Sıralanma, yürüme, sekme, sıçramalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- Amaç 15: Yuvarlanma ve dayanmalı aşmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 16: Yuvarlanma ve dayanmalı aşmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- Amaç 17: Yuvarlanma ve dayanmalı aşmalarda kendine güven duygusunu geliştirebilme.
- Amaç 18: Kaldırma ve taşımalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 19: Kaldırma ve taşımalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- Amaç 20: Tırmanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- Amaç 21: Tırmanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme.
- Amaç 22: Asılma ve sallanmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 23: Asılma ve sallanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- Amaç 24: Asılma ve sallanma hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme.
- Amaç 25: Denge ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 26: Denge hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme.
- Amaç 27: Top alıştırmaları ile ilgili temel beceriler edinebilme.
- Amaç 28: Top alıştırmaları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 29: Halk oyunları ve şarkılı oyunlar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- Amaç 30: Basit ritimli melodilerle oyun oynayabilme.
- Amaç 31: Halk oyunları ve şarkılı oyunlarda iş birliği yapma, kurallara uyabilme.
- Amaç 32: Spor kıyafetini iyi kullanma ve koruyabilme.
- Amaç 33: Hava şartlarına göre giyinebilme.
- Amaç 34: Kullandığı spor alanlarını ve ders araçlarını tanıyabilme.
- Amaç 35: Araçları doğru kullanma ve koruyabilme.
- Amaç 36: Sağlığını koruyabilme.
- Amaç 37: Kendini ve yakın çevreyi temiz tutabilme.
- Amaç 38: Temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- Amaç 39: Beden eğitimi, spor ve sağlık bilgilerinde kazalara karşı gerekli tedbirleri alabilme.

ÜNİTE I: Koşular

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; organ ve sistemleri çalıştırılarak koordinasyonu geliştirilir. Sağlıklı büyüme ve gelişme için en uygun hareket türlerinden biri olan koşular, seviyeye uygun olarak oyun ve taklitlerle ele alınmalı ve arada diğer hareket türlerine de yer verilerek derslerde ağırlıklı olarak uygulanmalıdır.

Bu ünitenin işlenmesi zorunlu olup, ısınmaya yönelik olarak, oyun, taklit ve yarışma şeklinde uygulanabileceği gibi, ayrıca üniteye belirtilen konular içerisinde de ele alınacaktır.

AMAÇ 1: Koşular ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Koşarken kuş gibi kanat çırpma ve süzülme taklidi yapma
2. Kolları pervane gibi çevirerek koşma
3. Tay gibi koşma
4. Topukları kalçaya değdirerek koşma
5. Dizleri karna çekerek koşma
6. Eşit aralıklarla yerleştirilmiş engelleri aşarak koşma

AMAÇ 2: Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Ara dinlenmelerle hafif tempoda 5-8 dakika koşma
2. Koşu oyunları oynama

AMAÇ 3: Koşular ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Göze hitap eden uyarılar ile adım duruşundan çıkış yapma
2. 30-40 m hızlı koşma
3. Koşu oyunları oynama

AMAÇ 4: Koşularda dostça oynama ve yarışabilme

DAVRANIŞLAR

1. Oynarken arkadaşlarına zarar verecek hareketlerden kaçınma
2. Oyun kurallarına uyma
3. Oyun ve yarışmalarda kazanan kişi veya grubu alkışlama

AMAÇ 5: Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Açık havada koşma ve oyun oynama
2. Çevre gezilerine katılma

ÜNİTE I: Koşular

KONULAR

1. Ara Dinlenmeli Koşular
2. Hız Koşuları
3. Koşu Oyunları

AMAÇ 2: Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme

AMAÇ 3: Koşular ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

AMAÇ 4: Koşularda dostça oynama ve yarışabilme

AMAÇ 5: Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin dağınık düzende toplanmalarının sağlanması.
2. Oyunun gösterilerek açıklanması.
3. Bir öğrenciye tekrar ettirilmesi.
4. Oyun alanının belirlenmesi.
5. Bir öğrencinin ebe olarak seçilmesi ve eline ebe olduğunu belirten bir mendil veya kurdele verilmesi.
6. Öğrencilerin oyun alanına dağılımlarının sağlanması.
7. "Başla" komutu ile ebenin, koşarak hareket hâlindeki öğrencilere dokunmasının istenmesi.
8. Dokunulan öğrencinin ebe olması ve mendili almasının sağlanması.
9. Yeni ebe ile birlikte bütün öğrencilerin, bir elleri ile dokunulan yerden tutarak, oyun sürdürmelerinin sağlanması.

NOT : Ebe olacak öğrencilerin sürekli aynı kişiler olmamasını sağlayınız.

DEĞERLENDİRME

1. Oyunu yarışma şeklinde uygulatınız.

ÜNİTE II: Atlamalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk ve koordinasyon özellikleri geliştirilerek, kendine güven duygusu kazandırılır.

Derslerde oyun ve taklit şeklinde küçük engellerin üzerinden aşma ve yumuşak zemine derinliğine atlamalar şeklinde uygulanacaktır.

Bu ünitenin yıllık plâna alınması zorunludur.

AMAÇ 6: Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çömelik duruştan sıçrayarak ayağa kalkma ve çömelme
2. Koşarak 25-30 cm yükseklikteki araçların üzerine çıkma, aşağı atlama ve konma
3. Lâstik veya ip üzerinden tek-çift bacak ile düz veya ekseninde dönüşle atlama
4. Sağa-sola hareket ettirilen 25-30 cm yükseklikteki ip veya çubuk üzerinden atlama
5. Çeşitli şekillerde ip atlama

AMAÇ 7: Atlamalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. En çabuk şekilde öne, yanlara, geriye ayak değiştirerek tek ve çift bacak sıçrama
2. Değişik yönlere serçe gibi sıçrama
3. Hız alarak mindere, kum havuzu veya yumuşak zemine serbest olarak atlama ve çift ayakla konma
4. Çevrilen ipten atlama (dairevi)

AMAÇ 8: Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Tek ve çift bacak; öne, geriye, yanlara sıçrama
2. Yerinde çift bacak sıçrayarak dizleri karna çekme
3. Seksek sıçrayarak değişik yönlere hareket etme
4. Durduğu yerden tek ve çift bacak uzağa atlama
5. Yere çizilen dairelerden birinden diğerine sıçrama

ÜNİTE II: Atlamalar

KONULAR

1. Durarak ve Hız Alarak Yüksek ve Uzağa Atlama
2. Derinliğine Atlama
3. Atlamalarla İlgili Taklit ve Oyunlar

AMAÇ 7: Atlamalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

AMAÇ 8: Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Oyunun gösterilerek açıklanması.
2. İp sayısına göre öğrencilerin gruplara ayrılması, el ele tutuşarak bir halka oluşturmalarının sağlanması.
3. Öğrencilerin buldukları yeri işaretlemelerinin istenmesi.

4. Sınıf mevcudu kalabalık ise, öğrencilerin halka üzerinde ikili sıra oluşturmalarının sağlanması.

5. Öğretmen veya ebe olarak seçilen bir öğrencinin dairenin merkezine geçerek, öğrencilerin ayaklarının altından geçebilecek uzunluktaki atlama ipi, halat veya ağaç dalını eline almasının sağlanması.

6. İpin ucunun düğümlemesi veya ucuna küçük bir ağırlık bağlanması.

7. Öğretmenin veya ebenin kendi etrafında dönerken, elindeki ipi öğrencilerin ayakları altından geçebilecek şekilde çevirmesi.

8. Halkadaki öğrencilerin ipe takılmamak için, ip ayaklarının altına yaklaştığında sıçramalarının istenmesi.

9. Öğrenciler halkada ikişer sıra olmuşlarsa, birlikte sıçramalarının sağlanması.

10. İpe takılan öğrencilere birer kötü puan verilmesi.

11. Oyunun yeterince tekrar ettirilmesi.

DEĞERLENDİRME

1. En az kötü puan alan veya hiç ipe takılmayan öğrencilerin oyun sonunda alkışlanmasını isteyiniz.

2. Oyunu değişik şekillerde tekrarlatınız.

3. İpin çevrilmesi anında, zamanında ve iyi sıçrayan öğrencileri seçiniz ve sıçrayışlarını örnek olarak diğer öğrencilere izletiniz.

ÜNİTE III: Atmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. İş birliği yapma ve kurallara uyma davranışları kazandırılır.

Atma çalışmaları, oyun, taklit ve yarışma şeklinde; küçük top vb. araçlar kullanılarak uygulanacaktır.

Ünitenin yıllık plâna alınması zorunludur.

AMAÇ 9: Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Küçük topları çift elle yukarı atma, tutma

2. Sağ ve sol elle küçük araçları uzağa atma

3. Fırlatma topu veya küçük topları hız alarak uzağa atma

4. Yakın hedeflere top atma

AMAÇ 10: Atmalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Bağıdaş oturuşta; topu çift elle yukarı atma, yere düşmeden tutma.
2. Ayakta duruşta; topu yukarı atma, çömelirken tutma.
3. Küçük topları, bir elden diğerine çabuk olarak aktarma.
4. Topu yukarıya atma, kendi eksenini etrafında dönerek tutma.
5. Otururken topları karşılıklı çabuk olarak birbirine atma, tutma.
6. 1-2 m uzaklıktan topu çabuk olarak duvara atma, tutma.

AMAÇ 11: Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Omuz çemberini ve kolları öne-geriye çevirme.
2. Eşli olarak itme, çekme.
3. Eşli olarak kürek çekme taklidi yapma.
4. Küçük araçları, çeşitli şekillerde uzağa atma ve fırlatma (Fırlatma topu, lâstik top vb.)
5. Atma ve fırlatma hareketlerini kapsayan oyunlar oynama

ÜNİTE III: Atmalar

KONULAR

1. Atma ve Fırlatma Hareketlerini Kapsayan Oyun ve Yarışmalar

2. Küçük Araçları, Durarak veya Hız Alarak Çeşitli Şekillerle Uzağa veya Hedefe Atma

AMAÇ 9: Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 11: Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin araç sayısına göre gruplara ayrılmalarının sağlanması.
  2. Ayrılan grupların, çizilen çizginin gerisinde derin kolda sıralanmalarının sağlanması.
  3. İlk sıradakilerin "başla" işaretiyle serbest olarak tek kol ile aracı uzağa atmalarının istenmesi.
  4. Atış yapan öğrencilerin, koşarak atıkları aracı almaları ve sıranın önündeki arkadaşına vererek sıranın arkasına geçmelerinin sağlanması.
  5. Atışın, gövdeyi yana bükerek kalça hizasından yapılmasının sağlanması.
  6. Atışın gövdeyi öne bükerek, el atış yönüne dönük olarak ve yaylanarak alttan yapılmasının sağlanması.
  7. Olta atar gibi kol savrulurken, atış yapılmasının sağlanması.
- NOT: Atış yaparken güvenliği sağlamalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Atışları her iki kol ile tekrarlatınız.
2. Baş üzerinden yapılan atışı, yarışma şeklinde tekrarlatınız, uzağa atış yapanları alkışlatınız.

ÜNİTE IV: Sıralanma, yürüme, sekme, sıçramalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk, hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir.

Oyun ve taklîd hareketler şeklinde her konunun içerisinde ele alınacaktır. Yıllık plâna alınması zorunludur.

AMAÇ 12: Çeşitli şekillerde dizilme ve sıralanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Rahat ve hazır duruş
2. Geniş kolda birerli, ikişerli dizilme ve sıralanma
3. Derin kolda birerli, ikişerli dizilme ve sıralanma

AMAÇ 13: Sıralanma, yürüme, sekme ve sıçramalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çeşitli canlıları taklit ederek, yürüme ve koşma
2. Serbest ip atlama
3. Sıçrayarak elleri baş üzerinde çırparken, bacakları yana açma ve bacakları kapatırken kolları yanlardan aşağıya indirme
4. Sıçrayarak bacakları açıp kaparken ellerle omuz hizasında önde, bel hizasında arkada el çırpma
5. 30 cm'yi geçmeyen araçların üzerinden adım alarak atlama ve yere konma
6. İkişerli eşleşerek "Canlı Top" oyununu oynama
7. Kalaycı hareketini tek ve çift ayakla yapma
8. Çeşitli şekillerde el çırparak yürüme ve koşma

AMAÇ 14: Sıralanma, yürüme, sekme, sıçramalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çocuk sıçraması ile çeşitli yönlere sekme.
2. Yere çizilen çizginin, bir tarafından diğer tarafına çift bacak ile sıçrama.
3. Yere konulan küçük araçların, bir yanından diğer yanına çift bacak sıçrama.
4. Serçe gibi sıçrayarak öne ilerleme.
5. Bükülü dizin ayak bileğinden tutarak, tek bacak sekme.

ÜNİTE IV: Sıralanma, Yürüme, Sekme, Sıçramalar

KONULAR

1. Taklidî Yürüme, Sekme, Sıçrama ve Kaymalar
2. Çeşitli Şekillerde İp Atlama
3. Dizilme, Sıralanmalar

AMAÇ 13: Sıralanma, yürüme, sekme ve sıçramalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 14: Sıralanma, yürüme, sekme, sıçramalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin dağınık düzende toplanmasının sağlanması.
2. Hareketin gösterilerek açıklanması.
3. Öğrencilerden ip kullanmadan, ip atlama taklidi yapmalarının istenmesi.
4. İp sayısına göre, öğrencilerin gruplara ayrılmasının sağlanması.
5. Her gruptaki öğrencilerin, sıra ile serbest ip atlamalarının istenmesi.
6. En iyi ip atlayanların seçilerek, diğer öğrencilerin izlemelerinin sağlanması.
7. Bütün öğrencilerin sırayla ip atlamalarının sağlanması.
8. En iyi atlayanların seçilerek alkışlanması.
9. Hareketin yeteri kadar tekrar ettirilmesi.

DEĞERLENDİRME

1. Yürüyerek ve yerinde çift ayakla ip atlatınız.
2. Çevrilen ipten öğrencileri sıra ile atlatınız.

ÜNİTE V: Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; beceriklilik, hareketlilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

AMAÇ 15: Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalar İle İlgili Koordinasyonu Geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Araçların üzerinden ellere dayalı toplu yan geçiş (kasa üst parçası, jimnastik sırası, kalas, kütük vb.)
2. Beşik hareketini yapma
3. Hacıyatmaz taklidî yapma
4. Öne yuvarlanma

AMAÇ 16: Yuvarlanma ve dayanmalı aşmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Yüzüstü yatıştan cephe duruşuna geçme, tekrar yatma
2. Eşler karşılıklı ayakta; elleri birbirine dayalı piston hareketi yapma
3. Yerde tavşan sıçraması ile ilerleme
4. Yere konan küçük araçların bir yanından diğer yanına kollara dayanarak aşma
5. Bank duruşundaki eşin üzerinden bacaklar toplu aşma
6. Tesbih böceği gibi yuvarlanma

AMAÇ 17: Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalarda Kendine Güven Duygusu Geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. 30-50 cm yükseklikteki araçların üzerine çıkarak, aşağı atlama ve yere konma
2. Birdirbir oynama
3. 20-25 cm yükseklikteki araçların bir yanından diğer yanına kollara dayanarak aşma

ÜNİTE V: Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalar

KONULAR

1. Serbest Olarak Öne Yuvarlanma.
2. Taklidî Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalar.

AMAÇ 16: Yuvarlanma ve dayanmalı aşmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin dağınık düzende yer almalarının sağlanması.
2. "Masa gibi olalım." denilmesi.
3. Öğrencilerden hareketi yapmalarının istenmesi.
4. Hareketi en güzel yapan öğrencilerin seçilerek, diğer öğrenciler tarafından izlenmesinin sağlanması.
5. Bütün öğrencilerin hareketi yapmalarının istenmesi.
6. Öğrencilerin ağırlıklarına göre eşleşmelerinin sağlanması.
7. Eşlerden birinin yerde masa gibi, diğerinin de onun yanında ayakta durmasının sağlanması.
8. Ayaktaki eşin, ellerini bank duruşundaki eşin omuzlarına dayayarak tavşan gibi sıçraması ve sıçradığı yere konmasının istenmesi.
9. Ayaktaki eşin, bank duruşundakinin üzerinden bacaklar toplu, yan aşarak geçmelerinin istenmesi.

10. Hareketin birkaç defa tekrar edilmesinin sağlanması.

11. Eşlerin değişerek hareketi yapmalarının istenmesi.

NOT: Bank duruşundaki eşin, aşma anında kollarını bükmemesini isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Aşma anında, bacaklar toplu ve kapalı, kalçayı en yükseğe kaldırarak hareketi yapanları ödüllendiriniz.

2. Hareketi eş değiştirerek ardarda yapılmak suretiyle 5-10 m lik mesafe içerisinde tekrarlatınız.

ÜNİTE VI: Kaldırma ve Taşımalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kendi ağırlığını ve küçük araçları taşımak suretiyle kuvveti geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada, oyun ve taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde, seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

AMAÇ 18: Kaldırma ve taşımalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Eşler karşılıklı biri çömelik, diğeri ayakta; el ele tutuşarak terazi kefesine gibi oturma, kalkma

2. Yürürken küçük araçları baş üzerine kaldırıp indirme

AMAÇ 19: Kaldırma ve taşımalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Uzun oturuşta; küçük araçları, bir yandan diğer yana kaldırıp koyma

2. Eşler sırt sırta dönük uzun oturuşta; küçük araçları dönerek verme, alma

3. Çeşitli oturuşlarda ; küçük araçları kısa süreli çift elle yukarı kaldırma, indirme

4. Derin kolda dizili ve kollar yukarıda iken, küçük araçları önden arkaya ve arkadan öne doğru, elden ele verme

5. Ayakta, açık bacak duruşta; yerdeki küçük araçları çeşitli şekillerde baş üstüne kaldırma, tekrar yere koyma

6. Meyve toplama taklidi yapma

7. Küçük araçlar ile çömelip doğrulma (omurganın düz olmasına dikkat edilir.)

8. Bacaklar açık uzun oturuşta; bacakları tek tek kaldırarak yere koyma

9. Ayakların arasına küçük araçları sıkıştırarak, serçe gibi öne, geriye sıçrama

10. Ayak parmakları ile küçük araçları kavrayarak kaldırma

11. Uzun oturuşta; küçük araçları ayak bileklerinin içi ile kavrayarak kaldırma, taşıma

ÜNİTE VI: Kaldırma ve Taşımalar

KONULAR

1. Çeşitli Duruşlarda Küçük Araçları El ve Ayaklar İle Değişik Şekillerde Kaldırma ve Taşıma
2. Konuyla İlgili Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 18: Kaldırma ve taşımalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin dağınık düzende, uzun oturuşa geçmelerinin sağlanması.
2. Ellerini kalça yanına yere dayamalarının istenmesi.
3. Ayak bilekleri ile küçük araçları kavrayarak (top, sopa, ayakkabı, eşofman, kitap vb.) kaldırmalarının ve tekrar yere koymalarının istenmesi.
4. Hareketin birkaç defa tekrarlanmasının sağlanması.
5. Öğrencilerin kaldırdıkları araçları, yan tarafa koyarak almalarının istenmesi.
6. Hareketin değişik şekillerde yapılmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Araç, kavrayarak kaldırıldıktan sonra, yere değdirilmeden kısa süreli bekletilmesini isteyiniz.
2. Aracı kaldırdıktan sonra, bacakları sağa, sola hareket ettirmelerini isteyiniz.

ÜNİTE VII: Tırmanmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada, taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde, seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

Standart araçlar bulunmadığı takdirde, çevredeki uygun araçlardan yararlanılacaktır. Çalışmalarda yeterli güvenlik alınacaktır.

AMAÇ 20: Tırmanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Araçlara maymun gibi tırmanma (parmaklık, merdiven, çerçeve vb.)
2. Araçlara kedi gibi tırmanma
3. Yerde ve eğimli yüzeylerde el, ayak yardımıyla sürünme ve tırmanma
4. Art arda yerleştirilmiş araçların; arasında emekleme, içinden, arasından ve altından sürünerek geçme

AMAÇ 21: Tırmanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Yüksek yerlere tırmanma (güvenlik sağlanacaktır.)
2. Yüksek araçların üzerine yardımla çıkarak tüneme ve derinliğine atlama

ÜNİTE VII: Tırmanmalar

KONULAR

1. Taklidî Sürünme ve Tırmanmalar
2. Konu İle İlgili Eğlenceli Yarışma ve Oyunlar

AMAÇ 20: Tırmanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

AMAÇ 21: Tırmanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Jimnastik sırası vb. araçların bir ucunun 30-40 cm yükseğe konulması ve sağlamlaştırılması (Eğimli yüzeylerde de yapılabilir.)
2. Yüzüstü yatışta kolları ileri uzatarak, kendini çekerek dizleri toplama ve tekrar yatış duruşuna geçme hareketinin, öğretmen tarafından gösterilmesi.
3. Yapılan hareketin, hangi canlıların hareketine benzediğinin sorulması.
4. Tırtıl, solucan vb. cevaplar alınamaz ise, hareketin adının söylenmesi.
5. Bütün öğrencilerin sırayla aynı hareketi yapmalarının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Bu araçta, başka şekillerde sürünme ve tırmanma hareketleri yapılabilir mi?" sorusunu sorunuz. Alınan cevaba göre değişik tırmanma hareketlerini yaptırınız.
2. Tırmandığı araçların adını sorunuz.

ÜNİTE VIII: Asılma ve Sallanmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada taklit şeklinde ele alınarak yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

Standart araçlar bulunmadığı takdirde çevredeki uygun araçlardan yararlanılacaktır. Çalışmalarda yeterli güvenlik tedbirleri alınacaktır.

AMAÇ 22: Asılma ve sallanmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Alın ve tutuş yüksekliğindeki araçlarda kısa süreli sallanma
2. Alın ve omuz yüksekliğindeki araçlarda asılı duruşta, kısa süreli pedal çevirme taklidi yapma
3. Halat, ip, halka vb. araçlarla sallanarak yere, kasa üzerine düz ve yarım dönüşle yardımcı konma
4. Omuz yüksekliğindeki araçlarda asılı duruşta; yardımcı olarak kollar arasında geriye dönme
5. Kalça yüksekliğindeki araçlarda, karın üzerinde öne dönme

AMAÇ 23: Asılma ve sallanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Alın ve tutuş yüksekliğindeki araçlara asılma, ayaklar yere değmeden kısa süreli bekleme
2. Alın ve tutuş yüksekliğindeki araçlarda asılı duruşta dizleri karına çekme, gövdeyi kendi ekseninde döndürme
3. Alın yüksekliğindeki araçlara koltuk ve kol altıyla, dizler takılı, ellerle tutarak asılma ve sallanma
4. Tutuş yüksekliğindeki araçlarda asılıyken ellerle yürüme

AMAÇ 24: Asılma ve sallanma hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Tutuş yüksekliğindeki araçlarda sallanma, atlayarak konma
2. Salıncakta sallanma

ÜNİTE VIII: Asılma ve Sallanmalar

KONULAR

1. Asılı Duruşta Hareketler
2. Taklidi Asılma ve Sallanmalar

AMAÇ 22: Asılma ve sallanmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 23: Asılma ve sallanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

AMAÇ 24: Asılma ve sallanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Hareket yapılacak aracın sağlamlığının kontrol edilmesi.
2. Öğrencilerin, kullanılacak aracı görececek şekilde ders alanında sıralanmalarının istenmesi.

3. Öğrencilerin, ters tutuşla araca asılarak, kısa süre beklemelerinin sağlanması.
4. Asılı durumda, dizleri göğse çekmelerinin sağlanması (Öğretmen veya eş yardımıyla).
5. Asılı durumda, kollar arasından geriye dönüşün, öğretmen veya eş yardımı ile yapılmasının sağlanması.

6. Hareketin yeteri kadar tekrar edilmesi.

7. Hareketi iyi yapan öğrencilerin seçilerek alkışlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Hareketi düz tutuşla tekrarlatınız.
2. Hareketi yardımcı olarak grup yarışması biçiminde tekrarlatınız.
3. Yardımsız yapabilecek var mı? sorusundan sonra aynı hareketi isteklilerden yapmalarını isteyiniz.

ÜNİTE IX: Denge Ağıştırmaları

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; koordinasyonu geliştirilir. Kendine güven duygusu kazanırılır.

Uygulamada, taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asil devresinde yer verilecektir. Araçlar üzerinde yapılan çalışmalarda yardımcı kullanılacaktır.

Standart araçlar bulunmadığı takdirde, çevredeki uygun araçlardan yararlanılacaktır.

AMAÇ 25: Denge ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çizgi ve ip üzerinde çeşitli şekillerde yürüme, dönme
2. Çizgi,kalas, jimnastik sırası,denge ağacı üzerinde yardımcı yürüme, dönme
3. Tek ayak üzerinde, leylek gibi bekleme ve sekme
4. Dar bir alanda, kendi ekseninde sıçrayarak dönme
5. Paralel çizgilerin birinden diğerine, tek ayakla sıçrama, çizgi üzerinde diğer ayak üzerine konma
6. Duvar, kalas ve jimnastik sırası üzerinde emekleme
7. Kalas ve jimnastik sırasında, ata biner gibi eller yardımı ile öne doğru yürüme
8. Çizgi, duvar, kalas ve jimnastik sırası üstünde yürürken; çömelme, doğrulma
9. Sandalye, sıra, duvar üzerinde kısa süreli çift ve tek diz ile durma
10. Çizgi üzerinde yürürken baş üzerinde kitap taşıma

AMAÇ 26: Denge hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Yüksek araçlara çıkma, üzerinde yürüme
2. Yüksek araçlar üzerinde atlayarak yere konma

ÜNİTE IX: Denge Alıştırmaları

KONULAR

1. Araçsız Taklidî Denge Alıştırmaları
2. Araçlarda Denge Alıştırmaları

AMAÇ 25: Denge ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerden çizgi, kalas, jimnastik sırası, denge ağacı üzerinde serbest olarak yürümelerinin istenmesi.
2. Öğrencilerin sırayla hareketi yapmalarının sağlanması (Araçlar üzerinde yardımcı).
3. Araç üzerinde serbest olarak, ayak uçlarında yürümelerinin ve dönmelerinin istenmesi.
4. Yapabilen öğrencilerin alkışlanması.
5. Çizgi ve jimnastik sırası üzerinde öne ve yana sekerek yürümelerinin istenmesi.
6. Hareketi, dengesini bozmadan yapabilen öğrencilerin alkışlanması (Yardımcı bulundurulacaktır.)
7. Öğrencilerin durdukları yerde sıçrayarak, kendi eksenlerinde 1/3 dönmelerinin ve sıçradıkları yere konmalarının istenmesi.
8. Yapabilen öğrencilerin izletilerek alkışlanması.
9. Hareketi bütün öğrencilerin yapmalarının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Yapılan hareketleri tekrarlatınız.
2. Bu araçlar üzerinde, başka hareketler yapmalarını isteyiniz.

ÜNİTE X: Top Alıştırmaları

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; beceriklilik, hareketlilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven, iş birliği, lidere uyma ve liderlik yapabilme, dostça oynama yerinde ve çabuk karar verme davranışları kazandırılır.

Bu üniteye yıllık plânda zorunlu olarak yer verilecektir. Araç olarak, içi doldurulmuş hafif toplar, lâstik, plâstik, deri vb. küçük toplar kullanılacaktır.

AMAÇ 27: Top alıştırmaları ile ilgili temel beceriler edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Topu serbest olarak yerde elle yuvarlama
2. Ayakta, bacaklar açık duruşta; öne eğilerek topu ayakların etrafından ve arasından yuvarlayarak sekiz çizme
3. Topu bel seviyesinde, gövdenin etrafında çevirme
4. Değişik oturuşlarda topu kendi etrafında yuvarlama, bacakların altından geçirme
5. Karşılıklı oturarak, topu birbirine yuvarlama
6. Çeşitli duruşlarda, topu yukarı atma, tutma
7. Ayakta duruşta topu; alttan, yandan, baş üzerinden fırlatma
8. Göğüs hizasına atılan topu çift elle yakalama
9. Duran topa serbest olarak ayakla vurma
10. Topu yerde zıplatarak, arkadaşına atma

AMAÇ 28: Top alıştırmaları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Topu belirli hedeflere yuvarlama.
2. Çeşitli duruşlarda, topu duvara atma, tutma.
3. Topu belirli hedeflere atma.
4. Topu yukarıya tek ve çift elle atma ve kendi ekseninde dönerek yakalama.
5. Topu öne yukarı atma ve koşarak yakalama.
6. Eşler karşılıklı topu atma, tutma.
7. Çeşitli duruşlarda, topu yerde zıplatma ve ayağa kalkarak tutma.
8. Hareket hâlindeyken, topu alttan, yandan ve baş üzerinden fırlatma.
9. Hareket hâlindeyken, düşük yükseklikteki topu çift elle yakalama.
10. Sıçrayarak topu yakalama.
11. Yerde duran topa serbest olarak ayakla vurma.

ÜNİTE X: Top Alıştırmaları

KONULAR

1. Top Atma Alıştırmaları
2. Top Fırlatma Alıştırmaları
3. Top Yakalama Alıştırmaları
4. Topu Zıplatma Alıştırmaları
5. Topa Vurma
6. Eğlenceli Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 27. Top alıştırılmaları ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 28. Top alıştırılmaları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Oyunun açıklanması.
2. Oyunun öğrencilerden birine tekrarlatılması.
3. Sınıfın birkaç takıma ayrılmasının sağlanması.
4. Her takımın eşit büyüklükte birer daire çizmelerinin sağlanması.
5. Takımların kendi dairelerinin çevresinde, yüzleri merkeze dönük ve birbirlerinden eşit uzaklıkta yer almalarının sağlanması.
6. Her 2 takımın oyuncularından birine top verilerek, halkanın ortasında yer almasının sağlanması.
7. İşaret verildiğinde ortadaki öğrencinin halkadaki arkadaşlarına sırayla pas atmasının istenmesi.
8. Topu alan öğrencinin ortadaki arkadaşına atmasının sağlanması.
9. Paslaşmayı önce bitiren takıma bir puan verilmesi.
10. Ortadaki öğrencilerin değişerek oyunun sürdürülmesi.
11. Grupların puanlarının toplanarak en çok puan alan grubun alkışlanması.

Not:

1. Topu düşüren öğrencinin; topu alıp yerine geldikten sonra atmasını sağlayınız.
2. Paslaşmanın sürekli aynı kişiler arasında yapılmaması için öğrencileri uyarınız.

DEĞERLENDİRME

1. Değişik duruşlarda ve atışlarla oyunu tekrarlatınız.

ÜNİTE XI: Halk Oyunları ve Şarkılı Oyunlar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrenciler, millî kültür değerlerini tanıır. Boş zamanlarında zevkle oynayabileceği oyunları öğrenir. Hareketlilik, beceriklilik, koordinasyon özellikleri geliştirilir. Görev ve sorumluluk alma, iş birliği yapma, lidere uyma ve liderlik yapma, yerinde ve çabuk karar verme, dostça oynama davranışları kazandırılır.

AMAÇ 29: Halk oyunları ve şarkılı oyunlar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Basit hareketleri kapsayan şarkılı oyunları oynama
2. Yana yürüme ve koşu adımı ile bağlantılı olarak, basit halay figürünü yapma
3. İçinde taklidî hareketler olan halk oyunları oynama

Not: Halk oyunlarının seçiminde, bulunduğu bölgenin oyunlarına öncelik tanınacaktır. Birden çok figürlü oyunlarda, oyunun en basit yürüme ve sekme figürü işlenecektir. İçinde taklidî hareketler bulunan halk oyunlarının en basit olanlarını seçiniz (Hayvan taklidi, günlük hayatta yapılan işlerin taklidi vb. oyunların figürleri).

AMAÇ 30: Basit ritimli melodilerle oyun oynayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Basit ritimlerle yürüme, sekme, sıçrama, koşma
2. Ritm eşliğinde yürüme, sekme, sıçrama, koşma ile birlikte gövde ve kollarla hareketler yapma
3. Ritm eşliğinde dönüşler yapma

AMAÇ 31: Halk oyunları ve şarkılı oyunlarda iş birliği yapma, kurallara uyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Arkadaşları ile birlikte oynamaya istekli olma
2. Oyun oynarken belirlenen sıraya uyma

ÜNİTE XI: Halk Oyunları, Şarkılı Oyunlar

KONULAR

1. Basit Figürlü Şarkılı Oyunlar
2. Basit Figürlü Halk Oyunları

AMAÇ 29: Halk oyunları ve şarkılı oyunlar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 30: Basit ritimli melodilerle oyun oynayabilme

İŞLENİŞ

1. Oyunun ezgisinin doğru olarak söylenmesinin sağlanması.
2. Oyunu bilen olup, olmadığının sorulması.
3. Bilen öğrencilerden, oynamalarının istenmesi.
4. Yapılan yanlışlar düzeltilerek, bilen öğrencilerin birlikte oynamalarının sağlanması.
5. Öğrencilerin el ele tutuşarak 8-10 kişilik gruplar hâlinde halka olmalarının sağlanması.
6. Öğrenciler durdukları yerde, ezginin ritmiyle kollarını omuzdan öne ve geriye sallayarak hareket ettirirken;

Git dağlardan kar getir,

Hele yar, yar, yar

Mendiline koy getir,

Şin nay, nay, nay

sözleriyle türküyü söylemelerinin sağlanması.

7. Grupların, türkünün sözleriyle birlikte sağ ayakla başlayarak 3 adım yana yürümesi (sağ, sol, sağ).

8. 4. sayıda sol bacağın dizden bükülü olarak kaldırılarak, sağa doğru savrulması.

9. 5. sayıda sol ayak yere konulurken, 6. sayıda sağ bacağın dizden hafif bükülü kaldırılarak sola savrulması.

10. Her sayıda, kolların omuzdan öne geriye dairevi olarak hareket ettirilmesinin sağlanması.

11. Birinci dörtlük bittiğinde, ezginin 2. dörtlüğü ile aynı figürün sıçrayarak oynanmasının istenmesi.

12. Oyunun önce ezgi söylenmeden, sonra ezgisiyle sınıfça oynanmasının sağlanması.

13. Yapılan yanlışlıkların düzeltilmesi.

14. Yanlışsız oynayanların seçilerek, diğer öğrencilerin izlemelerinin sağlanması.

DEğERLENDİRME

1. Leylim oyununun ezgisini söylemelerini isteyiniz.

2. Ezgi ile birlikte "Leylim" oyununu tekrar ettiriniz.

3. Aynı oyunu halay düzeninde başka ezgilerle oynatınız.

ÜNİTE XII: Beden Eğitimi, Spor ve Sağlık Bilgileri

GİRİş

Bu nite ile öğrencilere; beden eğitimi ve sporun faydaları, temel sağlık bilgileri aktarılacaktır. nite başlı başına ele alınmayarak, diğer üniteler içerisinde yeri geldikçe ve uygulamalı derslerde işlenecektir.

AMAÇ 32: Spor kıyafetini iyi kullanma ve koruyabilme

DAVRANIşLAR

1. Spor kıyafetlerini, uygun bir çanta, torba vb. ile taşıma
2. Spor ayakkabılarını, ayrıca paketleyerek çantaya koyma
3. Ders kıyafetini belirlenen yerde (soyunma odası veya bu iş için ayrılan yer) değiştirme, günlük kıyafetini düzenli olarak yerleştirme
4. Spor kıyafetini yanlışsız ve gecikmeden giyme
5. Ders veya çalışmanın bitiminde kıyafetini çanta veya torbaya düzenli şekilde yerleştirme
6. Spor kıyafetini evde havalandırma, kirli olanların yıkanmasını isteme

AMAÇ 33: Hava şartlarına göre giyinebilme

DAVRANIşLAR

1. Soğuk havalarda, Beden Eğitimi dersi ve spor çalışmalarında eşofman ve spor ayakkabısı giyme.
2. Uygun havalarda; ısındıktan sonra, derslerde ve spor çalışmalarına şort, fanilâ ve spor ayakkabısı ile katılma.

AMAÇ 34: Kullandığı spor alanlarını ve ders araçlarını tanıyabilme

DAVRANIşLAR

1. Kullandığı spor alanlarının ve araçların adını söyleme
2. Hangi araçların hangi hareketlerde kullanılacağını söyleme

AMAÇ 35: Araçları doğru kullanma ve koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Araçları, ders alanında yardımcı taşıma
2. Araçları, kullanılış amacına göre kullanma
3. Araçları, kullandıktan sonra yerine götürme
4. Araçları, bütün öğrencilerin kullanabileceğini bilme
5. Yıpranan, kırılan, bozulan araçları öğretmene haber verme

AMAÇ 36. Sağlığını koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ders veya çalışmaların bitiminde hastalanmamak için gerekli tedbirleri alma
2. Yemeklerden sonra ağır ve zorlayıcı hareketleri yapmama
3. Bulaşıcı hastalıklara yakalandığı zaman, arkadaşlarına da geçmemesi için gerekli tedbirleri alma
4. Hasta olduğu zaman, yorucu oyunlar oynamama
5. Yaralanma ve kanama durumunda bir büyüğüne veya öğretmenlerine baş vurma
6. Aşırı güneşli ve soğuk havalarda dışarıda oynamama
7. Pamuk, sargı bezi, oksijenli su, yara bandı vb. gibi malzemelerin ne için kullanıldığını söyleme

AMAÇ 37: Kendini ve yakın çevreyi temiz tutabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ders veya çalışmanın bitiminde ellerini, yüzünü, ayaklarını yıkama, imkân varsa duş almaya istekli olma
2. Çevreyi kirliletmemeye, artık atmama
3. Ders yapılan alanda veya çevresindeki kâğıt, çöp, cam parçası, taş vb. artıkları toplayarak, çöp kutusuna atma

AMAÇ 38: Temiz hava ve güneşten faydalanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Temiz hava ve güneşin sağlığa faydalarını söyleme

AMAÇ 39: Beden eğitimi, spor ve sağlık bilgilerinde kazalara karşı gerekli tedbirleri alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ders veya çalışmaların yapıldığı alanda tehlikeli olabilecek araç, gereç ve artıkları kaldırma
2. Zor hareketleri yardımcıla yapma
3. Tehlikeli olabilecek hareketleri izin alarak ve yardımcıla yapma

ÜNİTE XII: Beden Eğitimi, Spor ve Sağlık Bilgileri

KONULAR

1. Temizliğin Önemi
2. Temiz Hava ve Güneşin Faydaları
3. Sağlığı Koruma ve Kazalardan Korunma Tedbirleri
4. Beden Eğitimi Dersinde Giyinme
5. Spor Tesis ve Araçları

AMAÇ 37: Kendini ve yakın çevreyi temiz tutabilme

İŞLENİŞ

1. Öğretmen tarafından yaşanan çevrenin temiz tutulmasının önemi hakkında konuşmanın yapılması.
2. Öğretmen tarafından çevreyi temiz tutmanın ne anlama geldiğinin açıklanması.
3. Öğrencilere "Çevremizi temiz tutmak için neler yapmalıyız?" sorusunun sorulması.
4. Parmak kaldıran öğrencilere söz hakkı verilerek soruyu cevaplamalarının istenmesi.
5. Alınan cevaplarda eksikler var ise öğretmen tarafından tamamlanmasının sağlanması.
6. Öğretmen tarafından kendimizi temiz tutmak için neler yapılması gerektiğinin açıklanması.
7. Öğrencilere "Kendilerini temiz tutmak için ne yapmalıyız?" sorusunun sorulması.
8. Söz almak isteyen öğrencilerden soruyu cevaplamalarının istenmesi.
9. Alınan cevaplarda eksikler var ise öğretmen tarafından tamamlanmasının sağlanması.
10. Öğretmen tarafından kendimizi temiz tutmadığımız zaman ne gibi hastalıklara yakalanıldığının açıklanması.
11. Bu hastalıklara yakalanmamak için çevre ve kendi temizliğimize özen gösterilmesi gerektiğinin açıklanması.

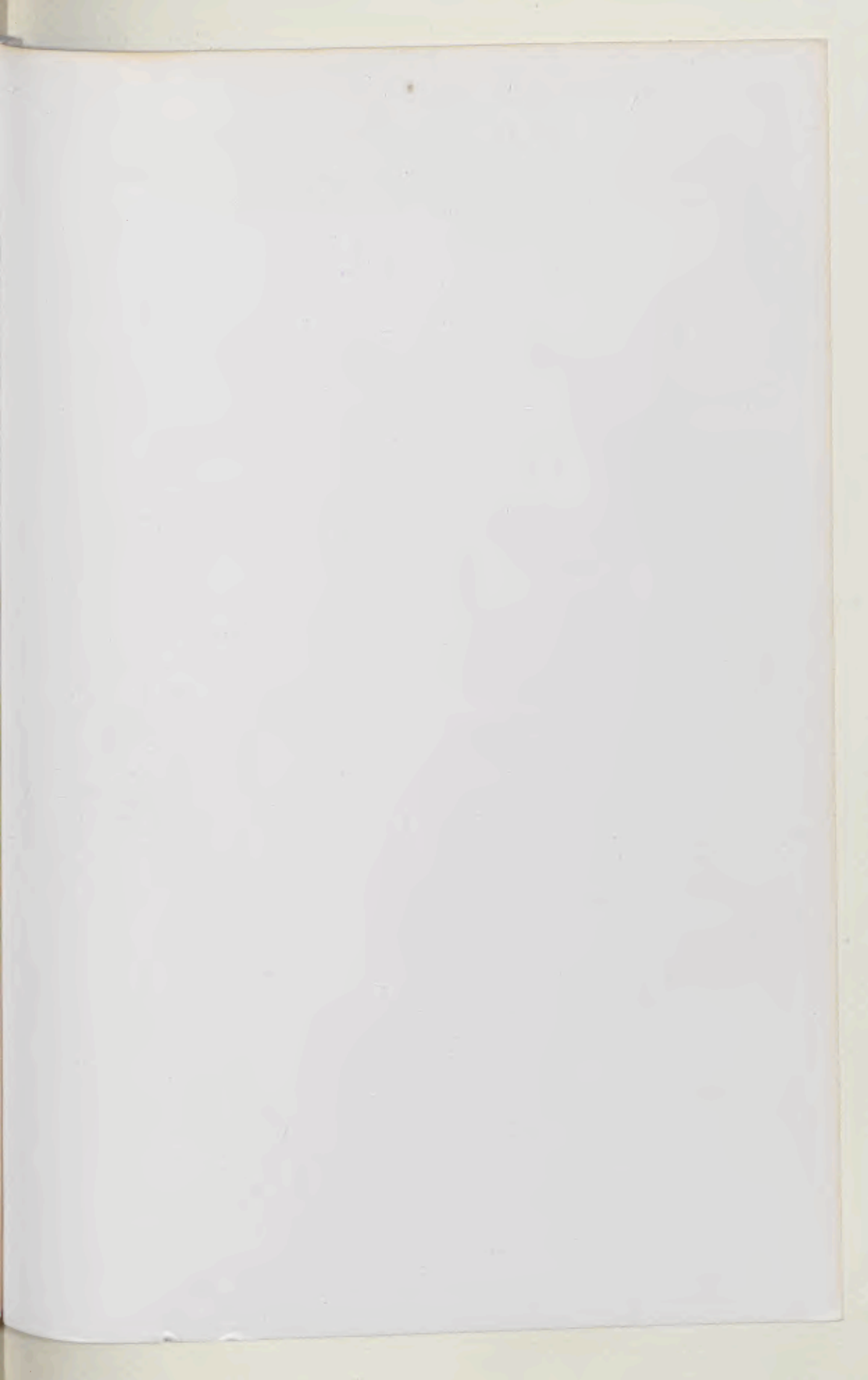
DEĞERLENDİRME

1. "Yemek yemeden önce ne yapmalıyız?" sorusunun sorulması.
2. Yerlere tükürmenin zararlarını sorunuz.

DERS : BEDEN EĞİTİMİ

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Beden Eğitimi derslerinde; millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri; Atatürk Haftası ve "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilerek olan günlerde, Atatürk'ün bu günlerin anlam ve önemini vurgulayan sözleriyle, spora ve sporculara verdiği önemi belirten özdeyişlerine yer verilmelidir. Ayrıca çeşitli dramatizasyon etkinlikleri ve şarkılı oyunlar düzenlenmeli, sınıflar ya da okullar arası bayrak yarışı, Atatürk koşusu, Atatürk spor karşılaşmaları yaptırılmalıdır.

No. 11835

TOPTAN SATIŞ

Istanbul Devlet Kitapları Müdürlüğü
Ankara, Adana, Antalya, Burdur, Elazığ, Erzurum,
İzmir, Samsun, Sivas, Trabzon, Van ve Zonguldak
Bölge Şeflikleri

PERAKENDE SATIŞ

Millî Eğitim Yayınevleri
ve Bakanlık Yayınları satıcısı kitapçılar

% 8 KDV DAHİL FİYATI : 1.500.000 LİRA
(1.388.889 Lira + 111.111)

KİTAP

SLU